

Aastaruanne 2024

 HARJU ELEKTER®

Electrifying Tomorrow

AS HARJU ELEKTER GROUP

Konsolideeritud majandusaasta aruanne 2024

Äriregistri number: 10029524

Address: Paldiski mnt. 31/2, 76606 Keila

Telefon: +372 674 7400

Audiitor: AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta algus: 1. jaanuar 2024

Majandusaasta lõpp: 31. detsember 2024

Majandusaasta aruandele lisatud dokumendid:

- sõltumatu vandeaudiitori aruanne
- Sõltumatu vandeaudiitori piiratud kindlustandva töövõtu aruanne konsolideeritud kehtlikkusaruandele
- kasumi jaotamise ettepanek
- täiendavad lisad

Ühingu konsolideeritud majandusaasta aruanne .pdf formaadis Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu (ESEF) märgistusega.

Originaaldokument on esitatud masinloetavas .xhtml formaadis Nasdaq Tallinna börsile ja allkirjastatud digitaalselt

(www.nasdaqbaltic.com/statistics/et/instrument/EE3100004250/reports).

www.harjuelekter.com | info.heg@harjuelekter.com

Sisukord

Juhatuse esimehe pöördumine 4

TEGEVUSARUANNE

Harju Elektrist lühidalt 7

Harju Elekter kontsern 9

Olulised sündmused 10

Konsolideeritud kehtlikkusaruanne 13

Äritegevuse ülevaade 69

Aksia ja aktsionärid 86

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE

Üldkoosolek 91

Juhatus 92

Nõukogu 94

Juhatuse ja nõukogu koostöö 97

Mitmekehisuspoliitika 97

Teabe avaldamine 97

Finantsaruandlus ja auditeerimine 97

Täiendavad juhtimisorganid ja komiteed 98

Auditikomitee 98

TASUSTAMISARUANNE

Juhatuse liikmete tasustamine 100

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne 103

Konsolideeritud kasumiaruanne 104

Konsolideeritud koondkasumiaruanne 104

Konsolideeritud rahavoogude aruanne 105

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne 106

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad 107

Juhatuse kinnitus konsolideeritud majandusaasta aruandele 145

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne 146

Sõltumatu vandeaudiitori piiratud kindlustandva töövõtu aruanne

konsolideeritud kehtlikkusaruandele 156

Kasumi jaotamise ettepanek 161

Täiendavad lisad 162

Tulemuste kasvuks loob uued võimalused värskelt kinnitatud strateegiakava

TIIT ATSO
juhatuse esimees

Harju Elektri 2024. aasta tulemusi mõjutasid teise poolaasta madalamad tellimusmahud, mille langust oli ette näha juba aasta alguses. Eelkõige avaldas neljandas kvartalis tellimuste vähenemine oodatust suuremat mõju müügituludele, mis vähenesid märkimisväärselt. Müügitulude langus tekitas väljakutse katta üldkulused ja säilitada kasumlikkust. Täiendav üldkulude, eelkõige personalikulude, vähendamine oleks aga mõjutanud kompetentsi ning piiranud võimalusi jätkusuutlikuks ärimahtude kasvuks. Siiski tegutseb kontsern jätkuvalt kokkuhoiurežiimis, kaaludes hoolikalt iga kulutust ja investeeringut.

Positiivse aspektina suurenes müügitellimuste maht neljandas kvartalis. Nagu varasemalt prognoositud, avaldub selle mõju alles tootmise tippaajal, mis langeb 2025. aasta teise ja kolmandasse kvartalis. Seetõttu võib eeldada, et majandustulemuste madalhooaeg jätkub ka esimeses kvartalis.

Kuigi lõppenud majandusaasta tulemused ei vasta ootustele, tuleb märkida, et varasemalt on kontsern vaid kahel korral suutnud ületada 2024. aasta müügitulu ja ärikasumit. See ei anna meile aga põhjust rahuloluks.

Juhatus peab oluliseks tulemuste parandamist järgmistel aastatel, milleks loob eeldused 2025. aasta alguses nõukogu poolt kinnitatud uus strateegiakava, mis arvestab nii elektrifitseerimise turutrende kui ka kasvuvõimalusi.

2025–2030 kasvustrateegia põhilised nurgakivid:

- „**Esimene miljard on raskeim**“ – eesmärk on järgmiste aastate tugev müügitulu kasv.
- Jätkusuutlik kasv peab olema kasumlik – **10% ärikasumi marginaal on kohustuslik**, mitte valikuline.
- Panustame jätkuvalt elektrifitseerimisse, tootes ja pakjudes **elektrijaotuse seadmeid**
- Seame eesmärgiks **ärikinnisvara** üüriportfelli kasvu **kahekordistumist** nii tuludes kui ärikasumis.
- Jätkame investeerimist **tootearendusse**, et saavutada **kõrgemaid kasumimarginaale** ja tugevdada konkurentsivõimet.
- Kasv ei saa olla ainult orgaaniline – sihime **ettevõtete ülevõtmisi** ning laienemist **Kesk-Euroopasse**. Keskendume sellele siis, kui olemasolevad tütarettevõtted on saavutanud **stabiilsuse ja kasumlikkuse**.
- **Ressursside piirang** – kasutame vahendeid tõhusalt ja planeerime investeringuid vastavalt finantsvõimekusele.
- Pakume **atraktiivset dividendipoliitikat** ja omame üle **20 000 investori**.

Aruandeaastal andis kontserni ettevõtetest suurima panuse tulemustesse Leedu tehas. Kuigi tellimuste mahu vähenemise tõttu langes töötajate arv 146 inimese võrra, säilitas ettevõtte tugeva kasumlikkuse. Just Leedus on tellimuste maht uuel aastal kõige enam kasvanud, mis annab põhjust olla 2025. aasta suhtes optimistlik.

Hea finantstulemuse saavutas ka Eesti tootmisüksus. Ettevõttele eelmisel aastal omistatud märkimisväärsed tunnustused – Aasta Tehas 2024 ja Eesti Aasta Ettevõtte tiitel – kinnitavad, et paar aastat varem tehtud otsus liita kaks Eesti tehas üheks sünergiliseks tütarettevõtteks oli strateegiliselt õige. Ka Eesti ettevõtte tellimuste maht on 2025. aasta algusest oluliselt kasvanud, mis annab kindlust ja positiivseid väljavaateid edasiseks arenguks.

Soome ettevõtted lõpetasid aasta küll kasumis, kuid tulemused jäid tagasihoidlikuks. Parima tulemuse saavutas Kurikkal asuv komplektalajaamade tootmise tehas. 2024. aastal viidi Harju Elekter Oy-s läbi juhtimisstruktuuri muudatused ning analüüsiti põhjalikult ärimudelite toimivust. 2025. aastaks on kinnitatud uus arenguplaan, mis loob eeldused varasema kasumlikkuse saavutamiseks järgnevatel aastatel.

Rootsi tehas jäi ka sel aastal kontserni nõrgima majandus-tulemusega üksuseks. Kaks aastat pärast kolimist ja ettevõtete tegevuste liitmist ei ole veel õnnestunud üles ehitada stabiilselt toimivat ja kasumlikku struktuuri ega ärimudelit. Siiski on 2025. aastaks prognoositud kõrgemaid ärimahte, mis vähendavad negatiivsete majandustulemuste mõju kontserni üldisele kasumlikkusele võrreldes 2024. aastaga. Rootsi ettevõttel

on oluline roll Eesti tehase tegevuses ning positiivne mõju tulemusele, vahendades Eesti tootmisüksuse toodetavaid komplektalajaamu kohalikele võrguettevõtetele.

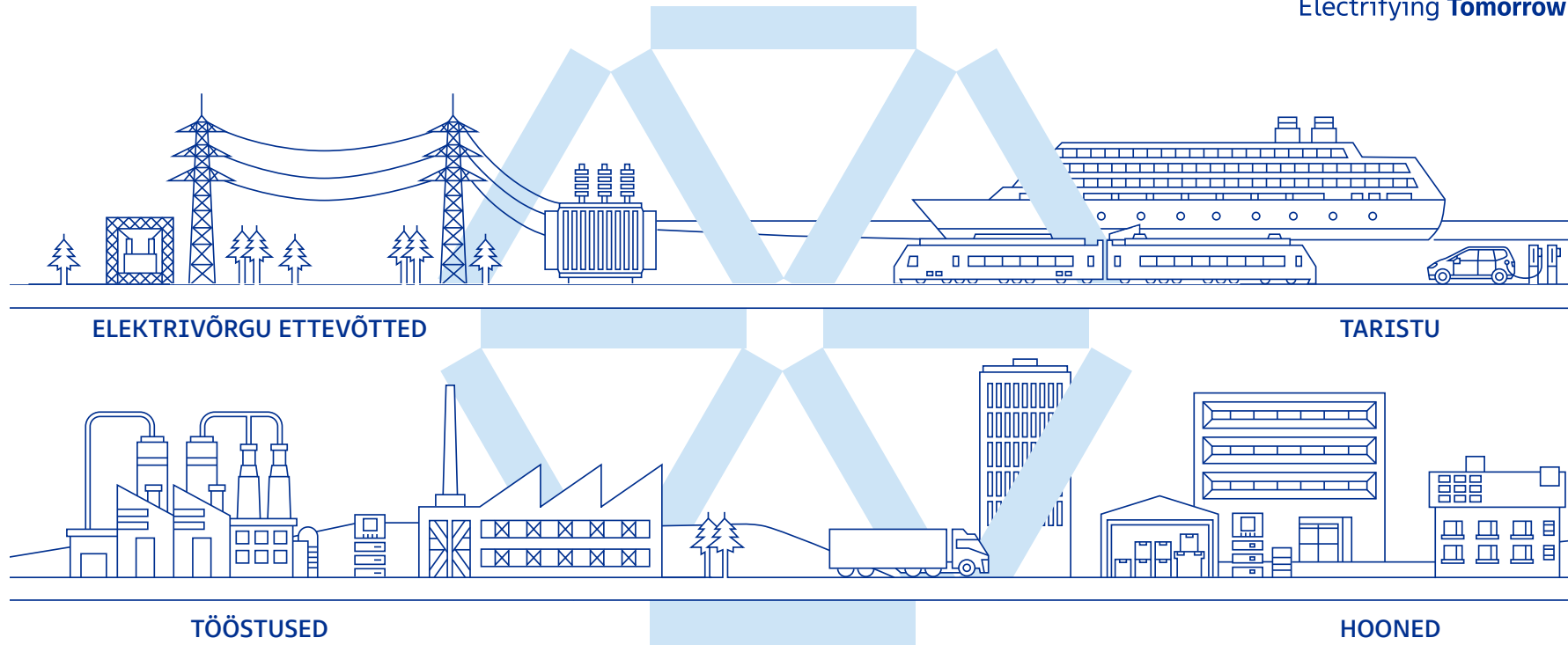
Jätkame 2025. aastal tööd selle nimel, et täita meie sidusrühmade ootusi. Meie pühendunud töötajad, lojaalsed kliendid ja koostööpartnerid ning toetavad investorid on võtmetegurid jätkusuutliku ettevõtte arendamisel. Kasvustrateegia elluviimisel peame oluliseks pidevalt edendada tervislikku ja turvalist töökeskkonda ning juurutada ühistele väärtustele tuginevat juhtimiskultuuri. Samuti jätkame kontserni tegevusriikides Harju Elektri brändi tuntuse kasvatamist, mis on üks strateegilistest vahenditest meie atraktiivsuse suurendamiseks nii tööandja kui partnerina.

Tiit Atso
juhatuse esimees

Tegevusaruanne 2024

- > Harju Elektrist lühidalt
- > Harju Elekter kontsern
- > Olulised sündmused
- > Konsolideeritud kehtlikkusaruanne
- > Äritegevuse ülevaade
- > Aktsia ja aktsionärid

Harju Elektrist lühidalt

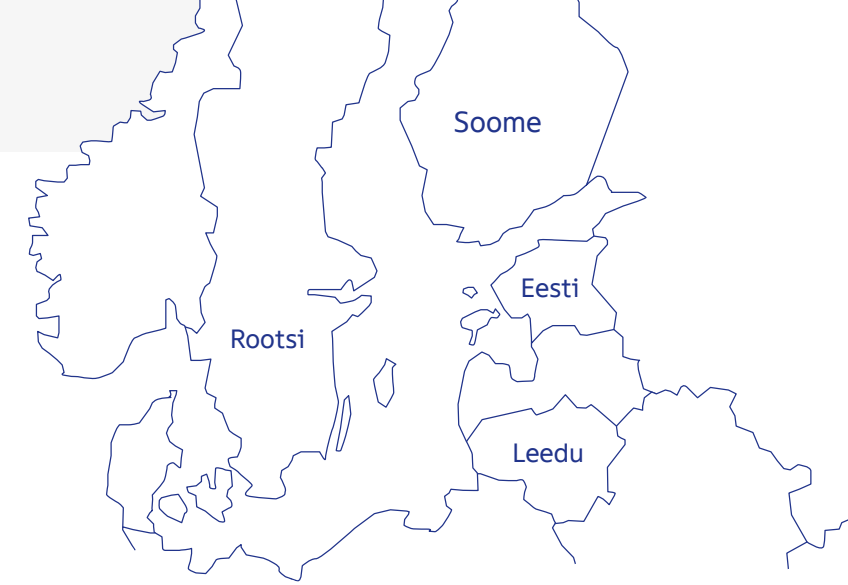

Kes me oleme

Harju Elekter on rahvusvaheline tööstuskontsern, millel on laialdane kogemus kestlike elektrijaotusseadmete väljatöötamisel ja tootmisel. Harju Elekter kontserni juured ja peakontor on Eestis ning tootmisüksused asuvad neljas riigis: Eestis, Soomes, Rootsis ja Leedus.

Mis me teeme

Harju Elekter panustab tulevikukindlate elektrijaotusseadmete pakkumisega kestlikumasse ühiskonda. Me projekteerime, toodame ja paigaldame elektrijaotuslahendusi elektrivõrguteenuste ettevõtetele, tööstustele, taristule ning avalikele ja ärihoonetele.

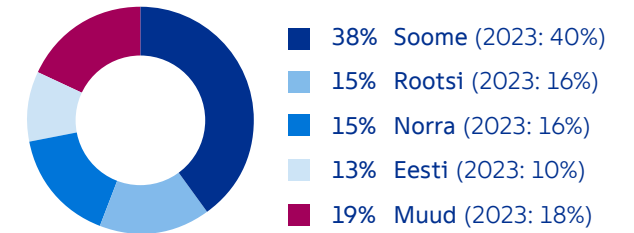
Müügitulu 2024

175 M€

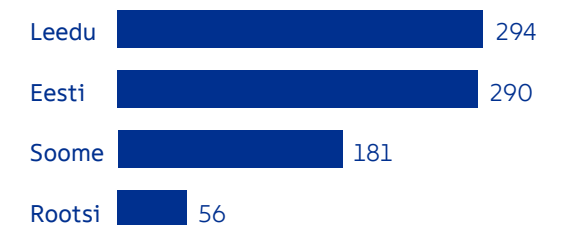
Töötajaid kokku
31.12.24 seisuga

821

Müügitulu osakaal turgude lõikes

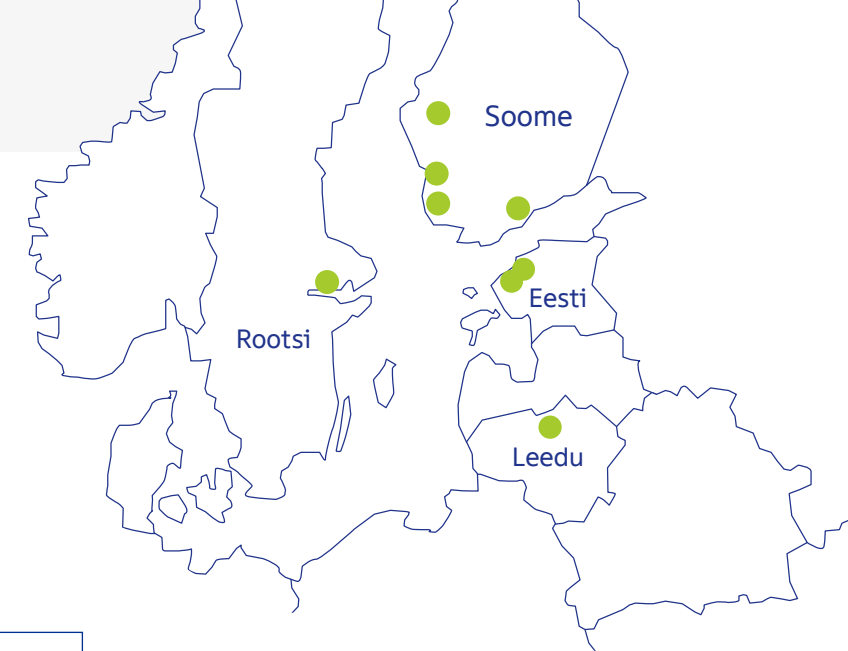
Töötajate jagunemine riikide lõikes

Harju Elekter kontsern

Seisuga 31.12.2024

AS HARJU ELEKTER GROUP

Emaettevõtte tegeleb HEG ettevõtete vahelise koostöö koordineerimise ja juhtimise ning tööstusliku kinnisvara haldusega

AS-I HARJU ELEKTER GROUP OSALUS TÜTARETTEVÕTETES ON 100%

EESTI

AS HARJU ELEKTER

Keilas asuv elektriseadmete tootja energijaotus-, tööstus- ja ehitussektori tarbeks

ENERGO VERITAS OÜ

Aktiivne majandustegevus peatatud

SOOME

HARJU ELEKTER OY

Elektriseadmete tootja energia-, tööstus ja taristusektorile asukohaga Ulvilas, Keraval ja Kurikkal

TELESILTA OY

Uusikaupunkis asuv laevaehituse elektritööde ettevõtte

HARJU ELEKTER KIINTEISTÖT OY

Tööstusliku kinnisvara haldusfirma Soomes

ROOTSI

HARJU ELEKTER AB

Energia tootmiseks ja jaotuseks vajalike KP/MP seadmete ning tehniliste hoonete tootja ja turustaja infrastruktuuri-, ehitus- ja taastuvenergiasektorile Västerås

HARJU ELEKTER SERVICES AB

Tööstusliku kinnisvara haldusfirma Rootsis

LEEDU

HARJU ELEKTER UAB

Mitmikajamite, MCC ja elektrijaotussüsteemide inseneeriale ja lepingulisele tootmisele spetsialiseerunud ettevõtte Panevežysis

STRATEEGILISED INVESTEERINGUD

EESTI

OÜ SKELETON TECHNOLOGIES GROUP (5,45%)

Superkondensaatorite arendaja ja tootja

SOOME

IGL-TECHNOLOGIES OY (10%)

Parkimis- ja e-mobiilsuslahenduste arendaja elektriautode laadijatele

2024. aasta jaanuaris kanti äriregistrisse AS Harju Elekter Group Rootsi ettevõtte LC Development Fastigheter 17 AB ühinemine Harju Elekter Services AB-ga.

Täpsem info 2024. aastal ettevõtetes toimunu kohta „Tegevussegmendid“ peatükis [lk 77](#). Kontserni struktuurimuudatuste täpsem ülevaade on välja toodud [lk 127](#).

Olulised sündmused

Kliendilepingud

Harju Elekter AB sõlmis detsembris uue 3-aastase lepingu Rootsi suurima jaotusvõrgu-ettevõtte E.ON Energidistribution AB-ga ligi 2000 alajaama tarnimiseks.

Muudatused ettevõtete juhtorganites

Alates 2. jaanuarist 2024 alustas Harju Elekter OY tegevjuhi ametikohal Jari Jylli, kes võttis kohustused üle seniselt tegevjuhilt Jan Osalt.

Detsembris jõustunud otsusega ja kooskõlas kontserni uue arengustrateegia kinnitamisega laiendati AS Harju Elekter Group nõukogu poolt juhatuse koosseisu seniselt kolmelt liikmelt viie liikmeni. 1. jaanuarist 2025 koosneb AS Harju Elekter Group juhatus järgmistest liikmetest: Tiit Atso – juhatuse esimees, Priit Treial – finantsjuhtimine, Aron Kuhi-Thalfeldt – kinnisvara, Erko Lepa – tootmine ja tarneahel, Tiit Luman – müük, turundus ja tootejuhtimine.

Uus peakontor

Novembris kolis AS Harju Elekter Group peakontor Keilast Tallinnasse, Park Tondi ärimajja. See on ajalooliselt oluline samm, kuna alates ettevõtte asutamisest asus peakontor Keilas.

Tunnustused

 AS Harju Elekter

Aasta ettevõtte 2024 – aasta ettevõtte valiti Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse ja Eesti Töandjate Keskliidu konkursi „Ettevõtluse auhind“ ning Eesti Kaubandus-Tööstuskoja konkursi „Konkurentsivõime edetabel“ parimate seast.

Aasta tööstuse digitaliseerija 2024 – Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse ning Eesti Töandjate Keskliidu poolt korraldatav konkurs, mille eesmärk on tunnustada Eesti ettevõtteid, kes on läbi automatiseerimise ja digitaliseerimise saavutanud olulise protsessi- ja organisatsiooniinnovatsiooni, tehnoloogiamahukuse, tootlikkuse, jätkusuutlikkuse ja konkurentsieelise.

AS Harju Elekter tegevjuht Alvar Sass võtmas Eesti Vabariigi president Alar Kariselt vastu aasta ettevõtte tiitlit.

Aasta tööstur 2024 finalist – aasta töösturi konkursi korraldavad Äripäev, Tööstusuudised.ee ja ABB Eesti. Konkursi eesmärk on tunnustada tööstusettevõtete juhte ja omanikke ning nende pingutusi oma ettevõtte ja sektori arendamisel. AS Harju Elekter tegevjuht Alvar Sass pääses top 3 finalistide hulka.

Aasta tehas 2024 (suurettevõtete kategoorias) – Äripäeva ja Tööstusuudised.ee poolt korraldatav konkurs, mille eesmärk on tunnustada tehaseid, mis liiguvad aina enam targa tootmise poole ja hoiavad fookuses efektiivsust ning tehnoloogilist arengut.

Tunnustused

 Harju Elekter UAB

Harju Elekter UAB pälvis Leedu Ekspordiauhind 2024 tiitli

Harju Elekter UAB tootmisjuht Rolandas Dundulis võtmas vastu pronks „Töö täht“ tiitlit

Harju Elekter UAB tegevjuht Tomas Prūsas Top maksumaksja tunnustust saamas

Panevezyse Kaubandus-, Tööstus- ja Käsitöökoda andis välja järgmised auhinnad:

Leedu Ekspordiauhind 2024 – auhind tõstab esile ettevõtte erakordse panuse rahvusvahelistesse turgudesse läbi uuenduslike ja jätkusuutlike elektrifitseerimislahenduste. Harju Elekter UAB võimekus vastata globaalsetele nõudmistele, järgides samal ajal keskkonnateadlikke tavasid, asetab ta oma valdkonna liidrite hulka.

Pronks „Töö täht“ – auhinna pälvis **Rolandas Dundulis**, ettevõtte tootmisjuht, keda tunnustati tema eeskujuliku juhtimise ja silmapaistvate saavutuste elluviimisel organisatsiooni sees.

Top maksumaksja – riikliku Maksuinspektsiooni poolt tunnustatud auhind tõstab esile Harju Elekter UAB pühendumist vastutustundlikele äritavadele, millel on märkimisväärne panus avalikku heaolusse ja kogukonna arengusse.

4. koht Leedu 30 jätkusuutlikuma ettevõtte seas. Jätkusuutlikkuse indeks on ettevõtetele võimalus näidata oma jätkusuutlikkuse algatusi partneritele ja avalikkusele. Jätkusuutlikkuse indeks on loodud „Verslo zinios“ ja Swedbanki poolt.

Konsolideeritud kestlikkusaruanne 2024

- > Üldine teave
- > Keskkonnateave
- > Sotsiaalne teave
- > Juhtimisalane teave
- > Konsolideeritud kestlikkusaruande lisad

ESRS 2

Üldine teave

Aruande koostamise alus

AS Harju Elekter Group ja tema tütarettevõtete (koos "kontsern") konsolideeritud kehtlikkusaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidu kehtlikkusaruandluse direktiivi 2022/2464 (CSRD) ja kehtlikkusaruandluse standarditega (ESRS) alates majandusaastast 2024. Konsolideerimise ulatus on sama, mis konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Finantsinvesteeringuid ei ole käesolevas kehtlikkusaruandes kajastatud.

Väärtusahela eelnevate ja järgnevate etappide hõlmatus (BP-1)

Harju Elekter on potentsiaalsete mõjude, riskide ja võimaluste tuvastamisel arvestanud ülesvoolu (sissetarne) ja allavoolu (väljatarne) väärtusahelaga. Enamik kontserni keskkonnamõjudest ja ligikaudu 80% kasvuhoonegaaside heitkogustest on seotud väärtusahelaga. Seetõttu kajastab kehtlikkusaruanne oluliselt rohkem kui ainult esmatasandi ärisuhete infot. Kaardistatud on sisse ostetud materjalid ning tarnijate keskkonna- ja sotsiaalsed tavad, tuginedes tarnijate enesehindamisele. Kõik väärtusahelaga seotud poliitikad, tegevused ja eesmärgid on avalikustatud vastavates kehtlikkusaruande osades.

Kehtlikkusaruandes avalikustatud andmete puhul on teatud juhtudel kaasatud üles- ja allavoolu väärtusahela andmed nagu kontserni klientide ja tarnijatega seotud kaudsed kasvuhoonegaaside heitkogused ning tarnijate arv, kes on allkirjastanud Harju Elektri käitumiskodeksi või kellel on sellega võrdne standard. Lisaks on kontserni sisendressursside mõjud seotud peamiselt ülesvoolu väärtusahelaga, mida käsitletakse peatükis E5, mis käsitleb ressursikasutust ja ringmajandust.

Kehtlikkusaruanne ei sisalda sellist konfidentsiaalset infot, mis käsitleb kontserni strateegiat, kavasid ja meetmeid ulatuses, mis tagab ärisaladuste ja intellektuaalomandi kaitset.

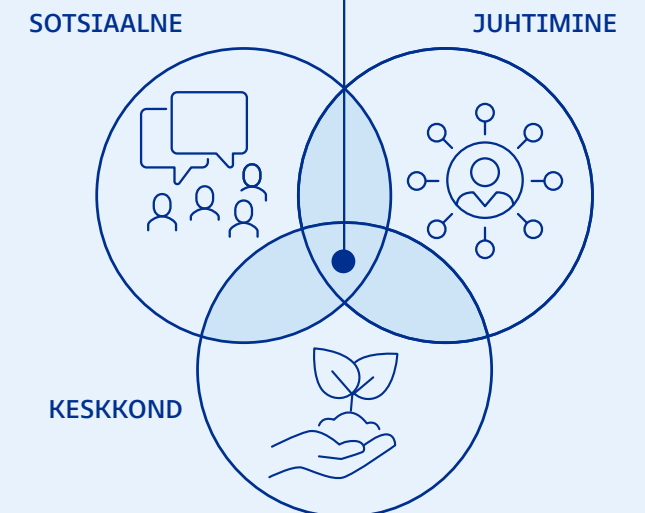
Avalikustamine seoses konkreetsete asjaoludega (BP-2)

Kehtlikkusaruande koostamisel on kasutatud lühikese, keskmise ja pika ajavahemiku määratlusi vastavalt ESRS 1 standardile. Lühiajalise ajavahemiku puhul on periood 1 aasta, keskmise puhul kuni 5 aastat ja pika ajavahemiku puhul üle 5 aasta.

Kasvuhoonegaaside mõjuala 3 heitkogused hõlmavad väärtusahela andmeid, mida ei ole võimalik otseselt mõõta ja mida saab vaid hinnata. Seetõttu kasutati heitkoguste hindamisel kaudseid allikaid, sealhulgas avalikult kättesaadavaid valdkonna keskmisi andmeid, andmebaase ja kolmandate osapoolte tõendatud keskkonnadeklaratsioonide (EPD – *Environmental Product Declaration*) andmeid.

Mõjuala 3 andmetega seotud ebakindluse taset peetakse üldiselt keskmiseks, kusjuures süstemaatiline ja statistiline ebakindlus on hinnanguliselt madal. Kuigi mõjuala 3

Kestlikkus Harju Elektris

heitkoguseid ei ole võimalik otseselt mõõta, kasutati maksimaalselt tootespetsiifilist teavet, mis pärineb EPD deklaratsioonidest ning täiendavalt asjakohaseid valdkonnapõhised andmebaase.

Lisateave kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta vt [Kasvuhoonegaaside koguheid \(E1-6\)](#).

Juhtimine

Juht- ja järelevalveorganid (GOV-1)

Juhatus on aktsiaseltsi juhtorgan, mis esindab ja juhib ettevõtte igapäevategevust. AS-i Harju Elekter Group juhatuses oli 31.12.2024 seisuga kolm meesliiget. Juhatuses esimees Tiit Atso tegeleb kontserni üldise ja strateegilise juhtimisega, kontserni finantsküsimuste eest vastutab Priit Treial ja Aron Kuhi-Thalfeldt kontserni kinnisvara- ja energeetikavaldkonna eest. Tiit Atso on Harju Elektris alates 2014. aastast, Aron Kuhi-Thalfeldt 2003. aastast ja Priit Treial 2022. aastast. Juhatusse ei kuulu tegevjuhtkonda mittekuuluvaid liikmeid ja töötajate esindajaid.

AS-i Harju Elekter Group nõukogu otsustas alates 1. jaanuarist 2025 laiendada ettevõtte juhatuse koosseisu viie liikmeni. Vt [RMP lisa nr 29 „Aruandekuupäeva järgsed sündmused“](#).

Nõukogu kavandab aktsiaseltsi tegevust, korraldab selle juhtimist ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. AS-i Harju Elekter Group kuueliikmelisse nõukokku kuuluvad esimees Triinu Tombak ja liikmed Risto Vahimets, Märt Luuk, Arvi Hamburg, Aare Kirsme ja Andres Toome. Triinu Tombak on olnud AS-i Harju Elekter Group nõukogu liige aastatel 1997–2007 ning 2012. aastast tänaseni. Andres Toome 2007. aastast, Aare Kirsme 2014. aastast, Arvi Hamburg 2017. aastast, Risto Vahimets ja Märt Luuk 2022. aastast. Nõukokku ei kuulu tegevjuhtkonda mittekuuluvaid liikmeid ja töötajate esindajaid.

Lisainfo juhatuse ja nõukogu liikmete hariduse, kogemuse ja ametikäigu vt [Hea ühingujuhtimise tava aruanne](#).

Nõukokku kuulub 1 naine (17%) ja 5 meest (83%) ning nõukogu mitmekesisuse suhtarv soo alusel on 0,2. Nõukogu liikmetest on sõltumatud Risto Vahimets ja Arvi Hamburg.

Juhatuses esimees vastutab mõjude, riskide ja võimaluste järelevalve eest. Juhatuses järelevalvet teostab nõukogu. Juhatuses volitused ei kajasta hetkel individuaalseid kohustusi mõjude, riskide ja võimaluste osas. Juhatuses ja nõukogu õigused ja kohustused on määratletud Harju Elektri põhikirjas ja äriseadustikus.

Juhatusel ja nõukogul on keskne roll ärilise käitumise suunamisel ja tagamisel. Nende vastutus hõlmab nii strateegilise juhtimise kui ka ettevõtte väärtuste ja eetilise käitumise järgimise kindlustamist. Juhatus vastutab kõrgete äritavade kehtestamise eest, mis toetavad läbipaistvust, vastutustundlikkust ja jätkusuutlikkust.

Juhatus vastutab igapäevase tegevuse juhtimise eest, tagades, et äriiline käitumine vastab seadustele, regulatsioonidele ja ettevõttes kehtestatud sisemistele reeglitele. Samuti on juhatuse ülesanne viia ettevõtte strateegia kooskõlla eetiliste äripõhimõtetega ja jälgida, et töötajad, kliendid ja partnerid neid järgiksid.

Juhatus on määranud igapäevase kestlikkusteemade jälgimise ja juhtimise korraldamise kontserni jätkusuutlikkuse juhile. See roll hõlmab kontserni kestlikkuse strateegia elluviimist ja üksikasjalike tegevuskavade väljatöötamist. Juhatus teavitatakse regulaarselt valdkonnapõhistest uuendustest, tagades läbipaistvuse ja vastutuse koostatud plaanide elluviimisel. Juhatus kinnitab mõjude, riskide ja võimaluste osas seatud strateegia, poliitika, tegevused ja

eesmärgid. Ettepanekud nende osas teeb juhatusele kontserni jätkusuutlikkuse juht.

Juhatuses ja nõukogu liikmetel on oma haridusest ja töökogemusest tulenevad asjakohased teadmised, mis on vajalikud ettevõtte õiguslike riskide juhtimiseks ning vastutustundliku ja jätkusuutliku tegevuse tagamiseks. Nad mõistavad rahvusvahelisi äritavasid, sh inimõiguste austamist ja keskkonnasäästlikkust. Nad suudavad tuvastada ja maandada riske, mis võivad tuleneda ebaausast või läbipaistmatust ärilisest käitumisest ning hinnata otsuste pikaajalist mõju jätkusuutlikkusele ja ettevõtte väärtustele. Juhatuses ja nõukogu liikmed toetavad eetilise organisatsioonikultuuri kujundamist ja töötajate kaasamist ettevõtte väärtuste elluviimisel. Kui liikmetel on piiratud teadmised või vajalikud teadmised mõnes spetsiifilises valdkonnas puuduvad (nt seadused, regulatsioonid, töötervishoiu, ohutuse, ressursitõhususe või kasvuhoonegaaside jalajälje hindamisel), tagatakse vajaliku kompetentsi kaasamine sisemiste või väliste ekspertide abil või vajadusel liikmete koolitamiste kaudu.

Nõukogu teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle, hinnates, kas strateegiad ja otsused on kooskõlas ettevõtte väärtustega ja aktsionäride huvidega. Nõukogu roll on kindlustada, et ettevõtte äriiline käitumine toetab pikaajalist jätkusuutlikkust ja mainet. See tagab täiendava järelevalvet ja vastutust, kindlustades, et kõik meetmed on kooskõlas kestliku arengu eesmärkide (*Sustainable Development Goals*) ja riskijuhtimisega.

Kontserni kõigile tootmisettevõtetele on väljastatud kvaliteedi- ja keskkonnanjuhtimissüsteemide (ISO 9001; ISO 14001) sertifikaadid. Töötervishoiu ja tööohutuse (ISO 45001) juhtimissüsteemi sertifikaadid on ettevõtetel AS Harju Elekter,

Harju Elekter UAB ja Telesilta OY. Sertifikaadid kinnitavad, et siseauditid ja juhtimisprotseduurid on juurutatud, tagades oluliste mõjude, riskide ja võimaluste tõhusa juhtimise keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisküsimustes.

Kestlikkusala juhtimine (GOV-2)

Kontserni juhatuse koostab valdkonnajuhtidega, sh ka kontserni jätkusuutlikkuse juhiga, kord kuus. Regulaarsetel kohtumistel antakse ülevaade keskkonna-, sotsiaalse ja ärilise juhtimisega seotud küsimustest, tehakse ettepanekuid muudatusteks ning tutvustatakse juhatusele poliitika, tegevuste, mõõdikute ja eesmärkide tulemusi ning rakendatud meetmete tõhusust. Juhatuse ja nõukogu hindavad süsteemselt mõjusid, riske ja võimalusi kontserni strateegiaga seotud otsuste ja oluliste tehingute tegemisel, arvestades nii lühiajalisi kui ka pikaajalisi tegureid. Töötavishoiu ja tööohutuse, töötajate heaolu ja energiaga seotud teemad on otseselt juhatuse vastutusalas. Erilist tähelepanu pööratakse energia- ja ressursside tõhususele, mis on kesksed teemad uute investeeringute hindamisel. Nõukogu ja juhatuse koostavad vastavalt vajadusele, kuid vähemalt kord kolme kuu jooksul, saades kehtlikkuse teemadest ülevaate kinnitatud strateegia kaudu.

Juhatuse kinnitas kahese olulisuse hindamisel (*DMA – Double Materiality Assessment*) tuvastatud olulised mõjud, riskid ja võimalused (*IRO – Impacts, Risks, Opportunities*) ning osales Harju Elektri kehtlikkuse strateegia koostamisel. Strateegia arvestab tuvastatud mõjusid, riske ja võimalusi. Hetkel puudub eraldiseisev süsteem kehtlikkusega seotud riskide juhtimiseks.

Kestlikkusala tulemuslikkuse kaasamine motivatsioonikavadesse (GOV-3)

Harju Elektris kehtestatud tasustamis- ja hüvitiste maksmise poliitika ei ole otseselt seotud kehtlikkuse teemadega.

Avaldus hoolsuskohustuse täitmise kohta (GOV-4)

Hoolsuskohustuse põhielemendid	Peatükid kehtlikkusaruandes	
Inimestele ja keskkonnale avalduvate negatiivsete mõjude tuvastamine ja hindamine	ESRS 2 IRO-1 (sh. E1 ja E5) ESRS 2 SBM-3	
Inimestele ja keskkonnale avalduva negatiivse mõjuga tegelemine	ESRS 2 MDR-A ESRS E1-1 ESRS E1-3	ESRS S1-4 ESRS E5-2
Nende jõupingutuste tõhususe jälgimine	ESRS 2 MDR-M ESRS 2 MDR-T ESRS E1-4 ESRS E1-5 ESRS E1-6, ESRS E5-3 ESRS E5-4	ESRS E5-5 ESRS S1-5 ESRS S1-6 ESRS S1-7 ESRS S1-13 ESRS S1-15 ESRS S1-16
Suhtlemine mõjutatud sidusrühmadega	ESRS 2 GOV-2 ESRS 2 SBM-2 ESRS 2 IRO-1	ESRS 2 MDR-P ESRS E1 ESRS S1-2

Riskijuhtimine ja kehtlikkusaruandluse sisekontroll (GOV-5)

Kehtlikkusaruande kvalitatiivse teabe koostamise eest vastutab kontserni jätkusuutlikkuse juht, kes esitab selle ülevaatamiseks juhatusele. Kvantitatiivsed andmed kogutakse kontserni tasandil. Andmete kontrollimise, ebakõlade tuvastamise ning vajalike arvutuste ja teisenduste eest vastutab jätkusuutlikkuse juht.

Riskide tuvastamise ja juhtimise eest vastutab juhatuse. Riske hinnatakse lähtuvalt nende potentsiaalset põhjustada kehtlikkusaruandluses olulisi vigu. Esimesel aruandlusaastal tuvastab ja jälgib kontserni kehtlikkusaruandlusega seotud riske kontserni jätkusuutlikkuse juht, kellele on tagatud vajalikud ressursid ja sisendid. Euroopa Liidu kehtlikkusaruandluse standarditel põhinev aruandlussüsteem on alles loomisel, seega ei ole Harju Elekter jõudnud põhjalikult analüüsida kehtlikkusaruandlusega seotud riske. Osaliselt on sisekontrolli süsteemid loodud ning nende arendamist jätkatakse järgnevatel aastatel.

Harju Elektri juhatuse tagab, et riskijuhtimine on osa strateegilisest ja operatiivsest juhtimisest. Auditikomitee ja siseaudiitor vastutavad riskijuhtimise protsessi ja selle toimimise järelevalve eest. Kontsernis tuvastatakse, juhitakse ja maandatakse riske, et saavutada seotud eesmärgid ja ennetada ootamatusi. Riskianalüüsi raamistiku riskitaseme hinde moodustab mõju tõsidusaste ja riski realiseerumise tõenäosus. Juhatuse vaatab perioodiliselt läbi riskitasemed ja tegevused, et riske õigeaegselt tuvastada ja maandada. Riskianalüüs hõlmab kontserni sotsiaalseid, keskkonna- ja juhtimisriske.

Harju Elektri riskid jagunevad

Keskkond

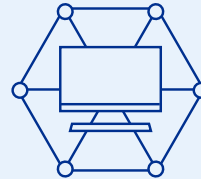
Töötajad

Ärietika

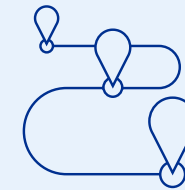
Regulatsioonid ning õigusaktid

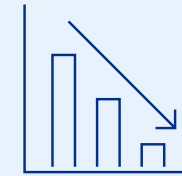
Infotehnoloogia

Hädaolukorrad

Tarneaabel

Finantsriskid

Ettevõtte juhtimine

Keskkonnamisriskide vaates mõjutavad kontserni kõige rohkem rahvusvahelised ja Euroopa Liidu nõuded, näiteks kehtlikkusaruandluse direktiiv (*CSRD – Corporate Sustainability Reporting Directive*), kehtlikkusaruandluse standardid (*ESRS – European Sustainability Reporting Standards*), Euroopa Liidu taksonoomia, Pariisi kliimakokkulepe ja Euroopa Roheline Kokkulepe. Nimetatud regulatsioonid mõjutavad ettevõtte konkurentsivõimet, seetõttu panustame nõuete täitmisesse ja läbipaistvasse kehtlikkusteabe raporteerimisse. Kontserni tegevust võivad mõjutada ülemaailmsed poliitilised otsused, mis võivad tekitada ebakindlust ja piirata äriühinõu.

Töötajatega seonduvatest riskidest mõjutavad ettevõtet enim töötajate suurenenud ootused töötingimustele (sealhulgas pindlikkus, areng, töötasu), mis raskendavad värbamisprotsessi ja suurendavad vabatahtlikku voolavust. Riski maandamiseks on kontsernis läbipaistva tasustamissüsteemiga motivatsiooni-pakett ja kaasaegsed töötingimused. Tööohutuse vaates

järgitakse töötervishoiu ning tööohutuse juhtpõhimõtteid.

Juhtimisalaseid riske maandatakse Harju Elektri käitumis-koodeksi ja juhtpõhimõtete kontserniüleste koolitustega. Nendes põhimõtetes lepatakse kokku ka võtmetarnijatega. Küberturvalisuse riskide maandamiseks on fookuses erinevad ennetus- ja regulaarsed koolitustegevused. Lisateave kontserni finantsriskide kohta on avalikustatud [raamatupidamise aruandes](#).

Kehtlikkusaruandluse protsessis tuvastatud peamised riskid hõlmavad andmete kogumist ja nende kvaliteeti, samuti inimressursse ja ekspertteadmisi. Alates 2018. aastast on Harju Elektris juurutatud kehtlikkusandmete kogumise raamistikku ja protseduure vastavalt GRI (*Global Reporting Initiative*) aruandlusnõuetele. 2024. aastal täiustati protsesse EL kehtlikkusaruandluse direktiivi ja -standarditega vastavuse tagamiseks. Peamised andmete kogumise ja kvaliteediga seotud riskid tulenevad andmete käsitsi sisestamise vigadest, andmete

päritoluga seotud probleemidest ja raskustest asjakohaste andmete saamisel. Nende riskide maandamise meetmed hõlmavad ettevõttesiseseid kehtlikkuse teemalisi koolitusi, välise ekspertide kaasamist ja protsessi dokumenteerimise tagamist.

Kehtlikkusaruandlusega seotud inimressursi ja valdkonnaalaste teadmiste võimalikud riskid on tingitud piiratud töötajate arvust kehtlikkuse meeskonnas. Jätkusuutlikkuse juht vastutab kehtlikkusaruandluse ja kehtlikkuse strateegia juurutamise eest ning omab teadmisi aruandlusnõuete, protsesside ja kehtlikkusteabe kohta. Aruande koostamisel kaasatakse erinevate valdkondade juhte, spetsialiste ja väliseid eksperte. Kehtlikkusaruandluse koostamise käigus võib ühe töötaja või olulise koostööpartneri kaotamine ettevõtet oluliselt mõjutada, sest vastavaid teadmisi ja oskusi ei ole lihtne kiiresti asendada. Nende riskide maandamise meetmed hõlmavad kontserniüleste kehtlikkusteemalisi koolitusi, välise ekspertide kaasamist ja protseduuride dokumenteerimist.

Strateegia ja ärimudel

Strateegia, ärimudel ja väärtusahel (SBM-1)

Harju Elekter keskendub eelkõige kestlike elektrijaotus- seadmete pakkumisele. Me projekteerime, toodame ja paigaldame elektriseadmeid energeetika-, tööstus- ja taristuettevõtetele ning avalikele ja ärihoonetele.

Harju Elektri põhitegevuseks on elektrijaotuslahenduste pakkumine, kus osa toodetes kasutatavatest pooltoodetest ja komponentidest määravad meie kliendid. See mõjutab ühtlasi seda, mil määral saame rakendada meetmeid oma äritegevusega kaasnevate mõjude, riskide ja võimaluste käsitlemiseks.

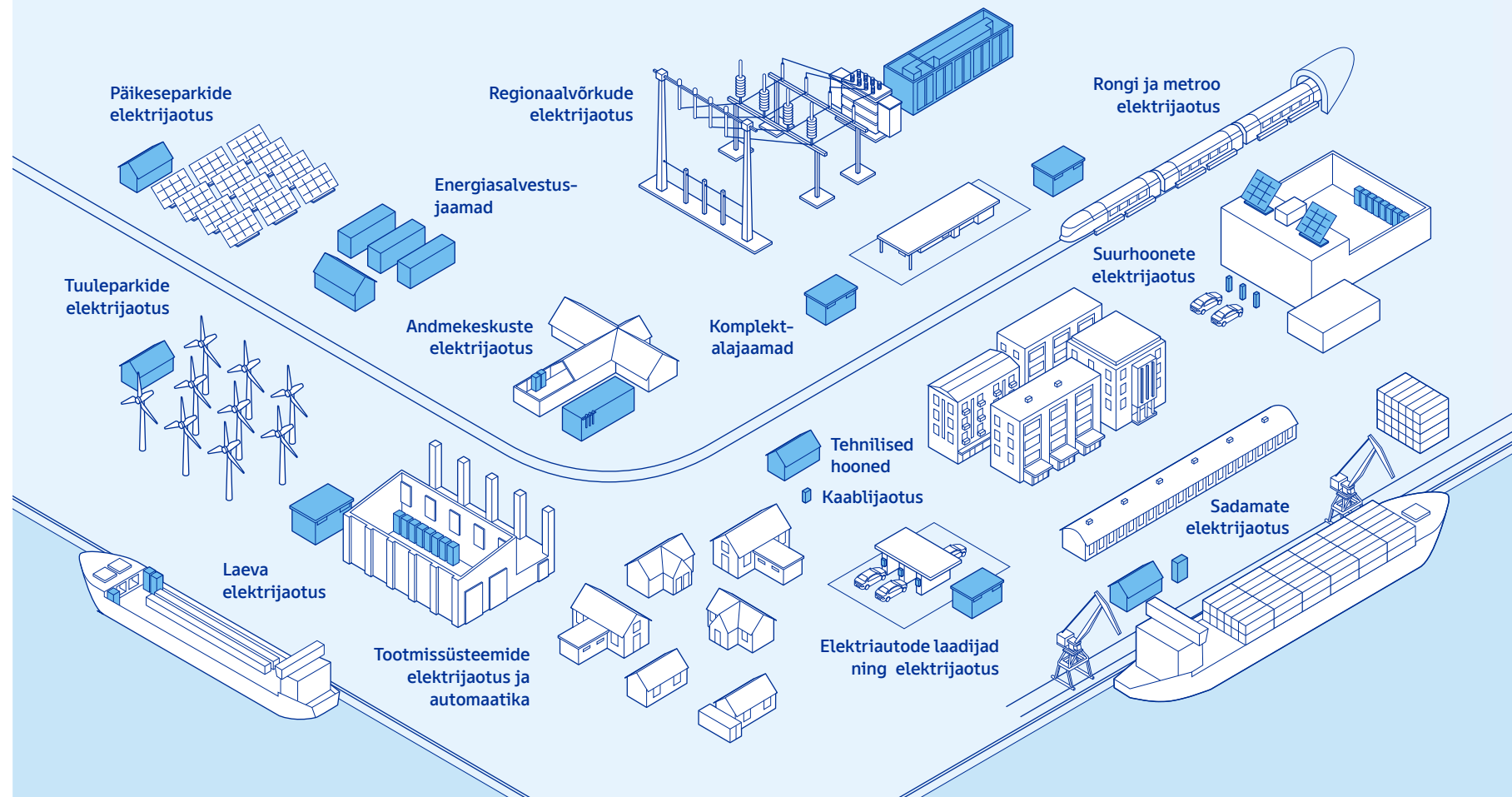
Lisaks eelnevale on Harju Elektri tegevusaladeks tööstus- kinnisvara arendamine, projektijuhtimine, rentimine ja sellega kaasnevad teenused rendipartneritele ja kontserni ettevõtetele. See segment toodab ligikaudu 3% kontserni tuludest.

Harju Elekter pakub äriklientidega seotud tooteid ja teenuseid. Kontsern ei paku tooteid ega teenuseid, mis on teatud turgudel keelatud.

Harju Elektri juured ja peakontor on Eestis. Tootmisüksused asuvad neljas riigis: Eestis, Soomes, Rootsis ja Leedus. Teave palgatöötajate arvu kohta geograafiliste piirkondade kaupa vt [S1](#).

Harju Elektri kestlikkuse strateegiat uuendati 2024. aastal. Strateegia kinnitatakse 2025. aastal, kui kontserni 2024. aasta

Meie lahendused hõlmavad järgmist:

kestlikkusega seotud mõõteandmed on teada. Kestlikkuse strateegia võtab arvesse olulisi mõjusid, riske ja võimalusi, mis on tuvastatud kahese olulisuse hindamisel, kuid ei sisalda

kestlikkusega seotud eesmärged oluliste toote- ja teenuste rühmade, kliendikategooriate, geograafiliste piirkondade ja suhete osas sidusrühmadega.

Meie strateegilised eesmärgid

KESKKOND

Loome kestlikke elektriseadmeid mõeldes tulevikule

- KHG-heitkoguste vähendamine oma tegevuses ja väärtusahelas
- Taastuvenergia osakaalu suurendamine
- Üleminek ringmajandusele

SOTSIAALNE MÕJU

Areneg ja meie inimesed on Harju Elektri keskmes

- Töötajate tervise ja turvalisuse tagamine
- Töötajate rahulolu tagamine
- Oskuste ja töösoorituste parendamine

JUHTIMINE

Koostöös klientidega panustame kestlikku tulevikku

- Vastutustundliku juhtimise edendamine
- Jätkusuutlik väärtusahel
- Meie toodete ja teenuste suurepärase kvaliteet

Säästva arengu eesmärgid (Sustainable Development Goals)

Meie strateegilised tegevused

KESKKOND

Oleme pühendunud KHG heitkoguste vähendamisele

- Vähendame mõjualade 1 ja 2 KHG heitkoguseid 2030. aastaks -20% (baasaasta 2024)
- Vähendame mõjuala 3 heitkoguseid 2030. aastaks -15% (baasaasta 2024)

Suurendame järk-järgult taastuvenergia osakaalu

- Suurendame taastuvenergia tootmise ja omatoodetud päikeseenergia tarbimise osakaalu
- Suurendame taastuvenergia tarbimise osakaalu

Rakendame ringmajanduse printsiipe

- Suurendame taaskasutatud ja taaskasutatavate materjalide sisaldust toodetes
- Panustame ringmajandusele üleminekusse

Rakendame kontserni tootmisettevõtetes keskkonnajuhtimissüsteemi

- Oleme seadnud eesmärgiks, et kõigil tootmisettevõtetel on kehtiv ISO 14001 keskkonnajuhtimissüsteemi sertifikaat

SOTSIAALNE

Tagame oma töötajate tervise ja ohutuse

- Juurutame standardiseeritud kontserni töötervishoiu ja –ohutuse protseduure, mis on kooskõlas kohalike seaduste ja regulatsioonidega
- Kontserni töötervishoiu ja –ohutuse protseduuride tõhususe jälgimine
- Reageerime ohtlikele olukordadele koheselt pärast nende avastamist
- Oleme seadnud eesmärgiks, et kõigil tootmisettevõtetel on kehtiv ISO 45001 töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteemi sertifikaat

Tagame oma töötajate rahulolu

- Viime iga-aastaselt läbi kontserniülese töötajate rahulolu uuringu, eesmärgiks on osalusemäär >70
- Käsitleme olulisi teemasid ja parendusvaldkondi ning jagame edulugusid

Arendame oma töötajaid, et tagada konkurentsivõime pidevalt arenevas ärikeskkonnas

- Koolitame oma töötajaid ja toetame elukestvat õpet, oleme seadnud koolitustundide eesmärgiks aastas >40 tundi töötaja kohta
- Juhime töötajate individuaalset arengut ja tulemuslikkust

Panustame insenerihariduse ja tootmistööstuse arendamisse

- Toetame noorte tehnikahuvi ja haridust
- Osaleme erialaliitude koostööprogrammides

JUHTIMINE

Edendame vastutustundlikke juhtimistavasid

- Tagame, et meie töötajad järgivad kontserni keskkonna-, töötervishoiu ja tööohutuse standardeid ja inimõiguste põhimõtteid. Oleme seadnud eesmärgiks, et kõik töötajad läbivad käitumiskoodeksi ja standardite koolitamise

Panustame jätkusuutliku väärtusahela loomisesse

- Tagame lepingute ja enesehindamise protseduuriga, et meie töövõtjad ja tarnijad jagavad Harju Elektri keskkonna-, töötervishoiu ning tööohutuse ja inimõiguste põhimõtteid

Tagame oma toodete ja teenuste kõrge kvaliteedi

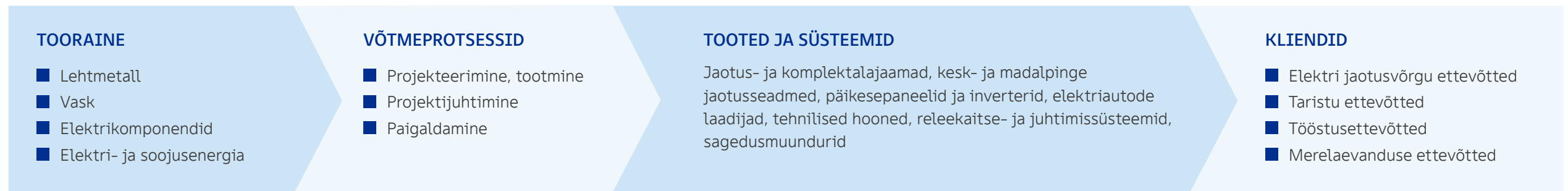
- Kõigis kontserni tootmisettevõtetes juurutatakse kvaliteedijuhtimissüsteemi ja rakendatakse kvaliteedijuhtimise tööriistu
- Oleme seadnud eesmärgiks, et kõigil tootmisettevõtetel on kehtiv ISO 9001 kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaat

Kontserni põhitegevusala panustab ühiskonna jätkusuutlikku arengusse, toetades laiaulatuslikku elektrifitseerimist elektriseadmetega, mis aitab kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele. Harju Elekter ei saa tagada, et toodetud

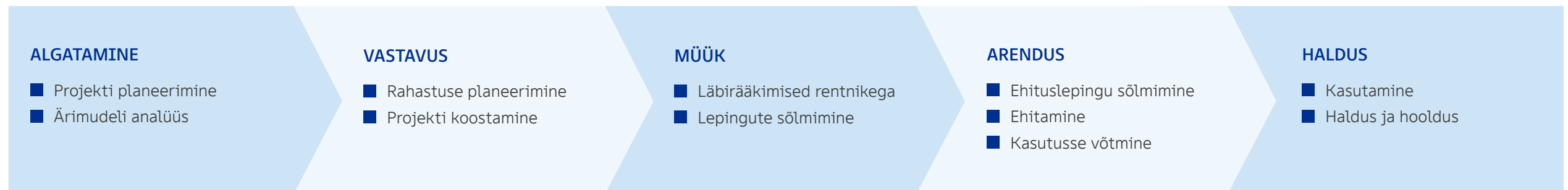
lahendustes edastatakse ainult rohelist energiat, kuid tänu üleilmsele püüdlusele ja nõudlusele liigub trend selles suunas, et elektrivõrk kindlustaks üha keskkonnasõbralikumalt toodetud elektri kättesaadavuse. Harju Elekter on pühendunud

oma tegevusega seotud negatiivsete mõjude, näiteks tootmisprotsesside ja nendes kasutatavate komponentide negatiivsete keskkonnamõjude leevendamisele.

Tootmise tegevusvaldkonna väärtusahel

Kinnisvara tegevusvaldkonna väärtusahel (sh Soome ja Rootsi valdusettevõtted)

Peamised tootmisprotsessis kasutatavad sisendid on lehtmets, vask, elektrilised komponendid ja pooltooted, elektri- ja soojusenergia ning töötajad. Suur osa sisenditest, välja arvatud energia ja töötajad, hangitakse vastavalt klientide spetsifikatsioonidele, sealjuures määravad kliendid sageli ise konkreetsed tooted ja nende tarnijad. Pooltooted, komponendid ja toormaterjalid ostetakse sisse vastavalt vajadusele. Kui Harju Elektriil on võimalus ise valida nii toode kui tarnija, siis praegused turutingimused eelistavad hinda muudele näitajatele. Samuti puuduvad kontserni tegevusvaldkonnas paljudel juhtudel kestlikud alternatiivid.

Kinnisvara segmendis kasutatavad sisendid on kommunaalteenused, muud teenused nagu jäätmeäritlus ja kanalisatsioon, ehitusmaterjalid, kinnistud ja maa ning ehitusega seotud teenused. Kommunaalteenused hangitakse kindlate perioodide või lepingute alusel ning ehitusmaterjale ja ehitusega seotud teenuseid vastavalt vajadusele.

Harju Elektri väärtusahela ning toodete ja teenuste kirjeldus annab ülevaate meie olulistest väljunditest klientidele. Harju Elektri väljund ja tulem aktsionäridele hõlmab aktsiahinna tõusu ja dividende, mis on eelkõige seotud kontserni majandustulemustega. Kontserni töötajad saavad kasu stabiilsest ja usaldusväärsest tööandjast ning kohalik omavalitsus ja kogukond saavad eeliseid Harju Elektrist kui olulisest tööandjast ja maksumaksjast. Lisaks toetab Harju Elekter kohalikku noortesporti, erialast haridust ning tõstab noortes tehnoloogiahuvi.

Sidusrühmade huvid ja seisukohad (SBM-2)

Harju Elektri töötajad on üks peamisi mõjutatud sidusrühmi. Harju Elektri strateegia ja ärimudel seavad keskele kohale töötajate huvid ja seisukohad, tunnustades töötajaid, kui kontserni edule olulist väärtust. Kontsernis toetatakse avatud suhtlust, töötajate kaasamist otsustusprotsessidesse

ning soodustatakse töötajate professionaalset arengut ja heaolu. Töötajate õigusi ja huve arvestatakse läbi turvalise töökeskkonna, paindlike ja konkurentsivõimeliste töötingimuste ning võrdsete võimaluste loomise läbi.

Harju Elektri ärimudel keskendub klientide ootustele ja vajadustele. Oma võtmeklientidega oleme sõlminud raamlepingud, kus on välja toodud klientide ootused Harju Elektrile. Klientide oleviku- ja tulevikuvajadusi ning ootuseid võtame arvesse kontserni strateegia kujundamisel. Kinnisvara segmendis läbib iga arendusprojekt valideerimisprotsessi, millesse on kaasatud kohalikud omavalitsused, rahastajad ja sidusrühmad. Projektid on kohandatud vastavalt meie klientide spetsiifilistele vajadustele.

Kahese olulisuse hindamise (DMA) protsessi käigus huvirühmadelt saadud tagasisidele tuginedes oleme jõudnud järeldusele, et kontserni strateegia või ärimudel ei vaja täiendamist, kuna nendes on juba arvesse võetud oluliste sidusrühmade ootused.

Sidusrühmade kaasamise kokkuvõte

Peamised sidusrühmad	Kuidas me kaasame?	Kaasamise eesmärk/tulemus	Kuidas on Harju Elekter tagasisidet arvesse võtnud?
KLIENDID	<ul style="list-style-type: none"> • Tagasisidemehhanismid (küsitlused, tooteülevaatused) • Sotsiaalmeedia suhtlus • Klienditeenindus ja dialoog müügimeeskondade kaudu • Intervjuud, sealhulgas kehtlikkusega seotud teemad, tulemuslikkus ja eesmärgid • Kliendikoostöö tootearenduses 	<ul style="list-style-type: none"> • Paranenud kliendirahulolu • Tugevamad kliendisuhted • Paremad tooted ja teenused • Suurenenud läbipaistvus ja usaldus • Positiivne ettevõtte kuvand • Väärtuslikud teadmised 	<ul style="list-style-type: none"> • Kliendi tagasiside ja kehtlikkuse eesmärkidega arvestamine kahese olulisuse hindamise protsessis • Kliendirahulolu tõstmine • Turundusstrateegia ja tegevuskavade väljatöötamine • Tagasiside integreerimine tootearendusse • Tagasiside integreerimine pideva täiustamise protsessi • Tegevuste prioriseerimine kliendi tagasiside alusel

Sidusrühmade kaasamise kokkuvõte

Peamised sidusrühmad	Kuidas me kaasame?	Kaasamise eesmärk/tulemus	Kuidas on Harju Elekter tagasisidet arvesse võtnud?
TÖÖTAJAD	<ul style="list-style-type: none"> • Töötajate kaasamise programmid (sh küsitlused) • Töötajatel on juurdepääs veebipõhisele vilepuhumisele • Kompetentside arendamise programmid • Struktureeritud karjääri- ja tulemuslikkuse ülevaatused • Sisekommunikatsiooni platvormid • Meeskonna ja üks-ühele kohtumised • Avatud keskkonna loomine töötajatele võimalike probleemide tõstatamiseks 	<ul style="list-style-type: none"> • Kooskõla ettevõtte eesmärkidega • Atraktiivsed töö- ja karjääri võimalused • Paranenud töötajate rahulolu ja heaolu • Kõrge töötervishoiu ja tööohutuse tase • Innovatsioon ja ideed • Paranenud meeskonnatöö ja koostöö • Suurenenud produktiivsus • Madalam tööjõu voolavus 	<ul style="list-style-type: none"> • Andmete ja tagasiside analüüsimine ning andmete kasutamine otsustusprotsessides ja poliitika uuendamisel • Töötajate tagasiside arvestamine kahese olulisuse hindamise protsessis • Töötajate tagasiside arvesse võtmine kehtlikkuse strateegia ja tegevusplaanide väljatöötamisel • Töötajate kuuluvuse, mitmekesisuse ja võrdsuse edendamine • Töötajate tehtud ettepanekutega arvestamine ettevõtte igapäevategevuses
TARNIJAD	<ul style="list-style-type: none"> • Koostöö ja tarnijate suhete juhtimine • Meie käitumiskodeksi tutvustamine tarnijatele • Kõrge riskiga tarnijate tuvastamine • Tarnijate perioodiline hindamine • Tarnijate ettepanekute käsitlemine • Regulaarne kvaliteedikontroll 	<ul style="list-style-type: none"> • Tagada, et kõik partnerid järgivad sarnaseid kehtlikkuse standardeid • Kõrge riskiga tarnijate tuvastamine ja nendega tegelemine • Kõrgete standardite säilitamine ja tarnijate usaldusväärsuse tagamine • Vastutustundliku hankimise edendamine ja tarneahela KHG heitkoguste vähendamine • Pidev parendus • Partnerlussuhete tugevdamine, vastastikuse usalduse ja koostöö arendamine 	<ul style="list-style-type: none"> • Andmete ja tagasiside analüüsimine ning kasutamine otsustusprotsessides • Tarnijate koolitamise plaanid ja tegevused • Teadlik tarnijate valik • Tarnijate ootustega arvestamine

Sidusrühmade kaasamise kokkuvõte

Peamised sidusrühmad	Kuidas me kaasame?	Kaasamise eesmärk/tulemus	Kuidas on Harju Elekter tagasisidet arvesse võtnud?
AKTSIONÄRID	<ul style="list-style-type: none"> • Ettevõtte dividendipoliitikast kinnipidamine • Harju Elektri strateegia elluviimine • Käitumiskoodeksi järgimise tagamine • Järelevalve ja läbipaistev aruandlus • Avatud ja ausa suhtluse hoidmine • Dialoogi pidamine investorsuhete programmi kaudu • Regulaarne suhtlemine analüütikutega • Aktsionäride korralise üldkoosoleku korraldamine 	<ul style="list-style-type: none"> • Suurenenud usaldus tänu läbipaistvale suhtlusele • Aktsionäride ootuste mõistmine kehtlikkuse teemade osas • Suurenenud finantsstabiilsus ja ettevõtte kasv • Tasakaalus tootlus aktsionäride • Tugevnenud investorite usaldus tänu regulaarsele kaasamisele • Informeeritus Harju Elektri strateegiast • Regulaarsed ülevaated koostöös analüütikutega • Aktsionäride korralise üldkoosoleku konstruktiivsed tulemused 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiivse osalemise soodustamine ja aktsionäridele võimaluste pakkumine oma mõtete ja ideede väljendamiseks • Aktsionäride arvamuste ja ettepanekute arvesse võtmine otsustusprotsessides • Tagasiside kogumine ja adresseerimine, tagamaks, et aktsionärid tunnevad end kaasatuna
KOHALIK VÕIM JA KOGUKOND	<ul style="list-style-type: none"> • Tudengiprogrammid ja praktikavõimalused • Sponsorlusprojektid ja partnerlussuhted kogukonna hüvede planeerimiseks • Tegevus sotsiaalmeedias, koostöö kohalike ajalehtede ja erialaliitudega ning insenerihariduse edendamine • Kohtumised ja intervjuud kohalike omavalitsustega 	<ul style="list-style-type: none"> • Usaldusväärne ja sotsiaalselt vastutustundlik ettevõtte ja tööandja • Kogukonna mõtete ja tagasiside käsitlemine • Kogukonna hüvede tagamine • Majanduslikud investeeringud kohaliku heaolu hüvanguks 	<ul style="list-style-type: none"> • Kohaliku kogukonna projektide toetamine • Kogukondade ootustega arvestamine • Kogukondade kaasamine • Osalemine kohalikel üritustel • Hariduslikel eesmärkidel ettevõttekõlastuste korraldamine
REGULEERIVAD JA JÄRELEVALVE-ASUTUSED	<ul style="list-style-type: none"> • Nõuetekohane raporteerimine ja informatsiooni avalikustamine • Regulaarne suhtlus poliitikakujundajatega 	<ul style="list-style-type: none"> • Võimalike regulatiivsete probleemide ennetamine ja riskide maandamine • Väärtuslikud teadmised ja juhised • Koostööl põhinev regulatiivne maastik 	<ul style="list-style-type: none"> • Nõuetele vastav aruandlus • Parendusettepanekute arvesse võtmine • Strateegia ja ärimudeli regulatsioonidega vastavusse viimine • Väärtuse loomine

2024. aastal viis Harju Elekter esimest korda läbi kahese olulisuse (DMA) hindamise vastavalt Euroopa kehtlikkusaruandluse direktiivile (CSRD) ja kehtlikkusaruandluse standarditele (ESRS). Sidusrühmade jaoks olulised kehtlikkuse teemad nagu kasvuhoonegaaside heitkogused, jäätmete käitlemine, ringmajandus, sotsiaalne vastutus ning vastutustundlikud äritavad kaasasime mõjude, riskide ja võimaluste hindamise nimekirja. Kahese olulisuse hindamise tulemused vt allolev tabel (SBM-3).

Juhatus liikmed olid kaasatud kogu kahese olulisuse hindamise protsessi ja said selle käigus ülevaate huvirühmade sisenditest. Kuigi nõukogu ei saa kõigi sidusrühmade tagasiside kohta eraldiseisvat teavet, teavitatakse nõukogu kaudselt sidusrühmade arvamustest. Nõukogu kinnitas aruandeaastal kontserni strateegia, mille osaks on kehtlikkuse strateegia ning mille koostamisel on arvesse võetud sidusrühmade seisukohti.

Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga (SBM-3)

Harju Elektri strateegia ja ärimudel tuginevad meie klientide vajadustele ja ootustele, samuti võtame strateegia kujundamisel arvesse sidusrühmade seisukohti. Oleme alustanud kontsernis muudatuste elluviimist, keskendudes oma äritegevuse olulistele mõjudele, riskidele ja võimalustele.

ESRS	Teemad	Oluline mõju, risk või võimalus	Väärtusahel	Ajavahemik	Mõjude, riskide ja võimaluste kirjeldus ja nende mõju inimestele või keskkonnale
E1	Kliimamuutustega kohanemine	Negatiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Pikaajaline	Energiatarbimine ning kasvuhoonegaaside heitkogused mõjualades 1, 2 ja 3 avaldavad negatiivset mõju keskkonnale ja inimestele
E1	Kliimamuutustega kohanemine	Risk	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Muutuvad kliendieelistused ja suurenenud nõudlus madala süsinikusaldusega toodete järele
E1	Kliimamuutustega kohanemine	Risk	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Lühiajaline	Muutuvad globaalsed ja EL regulatsioonid ning nendega kaasnevad lisakulud
E1	Kliimamuutuste leevendamine	Positiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Lühiajaline	Täiendavad investeeringud päikeseparkidesse ja energiatõhususse
E1	Kliimamuutuste leevendamine	Negatiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Lühiajaline	Harju Elektri enda tegevuse ja väärtusahelaga seotud kasvuhoonegaaside heitkogused
E1	Kliimamuutuste leevendamine	Risk	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Keskkonnanõuete täitmisega võivad mõjutada tootmise hinda ning mõjutada seeläbi konkurentsipositsiooni
E1	Energia	Positiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Kontserni põhitegevus toetab elektrifitseerimist, mis omakorda aitab kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele

ESRS	Teemad	Oluline mõju, risk või võimalus	Väärtusahel	Ajavahemik	Mõjude, riskide ja võimaluste kirjeldus ja nende mõju inimestele või keskkonnale
E1	Energia	Võimalus	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Elektrifitseerimisest tulenev nõudluse kasv ja seeläbi suurenenud tootmismahud
E1	Energia	Võimalus	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Täiendavad investeeringud päikesepeakidesse ja energiatöhususse võimaldavad vähendada energiaga seotud kulusid
E5	Ressursside sisendvood ja -kasutus	Positiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Harju Elektri tooted on pika elueaga, neid on võimalik parandada ja täiustada, pikendades eluiga veelgi
E5	Ressursside sisendvood ja -kasutus	Negatiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Keskmine	Harju Elektri toodete tootmiseks kulub esmaseid ressursse ja puuduvad alternatiivid taaskasutatud toodete näol: see aitab kaasa loodusvarade ammendumisele
E5	Jäätmed	Negatiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Lühiajaline	Kontserni tegevusest tingitud jäätmete teke. Negatiivse mõju vähendamiseks seotud tegevused: jäätmete tekke vältimine ja korrektne käitlemine, mis võimaldab korduskasutust ja ringlussevõttu
S1	Töötingimused	Positiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Suurem osa kontserni töötajatest töötab täistööajaga, samuti võimaldab Harju Elekter oma töötajatele paindlikku tööaega
S1	Töötingimused	Negatiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Liigne perioodiline töökoormus, mis võib mõjutada töötajate tervist ja suurendada haiguslehel viibitud päevade arvu
S1	Töötingimused	Positiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Piisava töötasu maksmine võimaldab nii töötajate kui nende perede heaolu
S1	Töötingimused	Risk	Oma tegevus	Lühiajaline	Rahulolematus palgatasemega võib vähendada talentide värbamise ja hoidmise võimalusi, samuti põhjustada motivatsioonipuudust ja kehvast töötulemust
S1	Töötingimused	Positiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Kontsern arvestab töötajate vajadusi ja eelistusi edendades mitmekesisust ja kaasatust, mis toetab parema töökeskkonna loomist, innovatsiooni ja üldist ettevõtte arengut
S1	Töötingimused	Positiivne mõju	Oma tegevus	Keskmine	Kontsern panustab töötajatele turvalise töökeskkonna loomisse
S1	Töötingimused	Negatiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Tööõnnetused mõjutavad negatiivselt töötajate heaolu
S1	Töötingimused	Risk	Oma tegevus	Keskmine	Tööõnnetused ja neist tingitud haiguspäevad kujutavad kontsernile riski
S1	Võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused kõigile	Positiivne mõju	Oma tegevus	Keskmine	Kontsern panustab töötajate koolitamisse ja arendamisse

ESRS	Teemad	Oluline mõju, risk või võimalus	Väärtusahel	Ajavahemik	Mõjude, riskide ja võimaluste kirjeldus ja nende mõju inimestele või keskkonnale
S1	Võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused kõigile	Võimalus	Oma tegevus	Keskmine	Pädevad töötajad panustavad kontserni arengusse, samuti suurendavad arenguprogrammid tööandja atraktiivsust tööturul
S1	Muud tööga seotud tingimused	Risk/positiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Kontsern panustab andmekaitse, tagamaks isikuandmete töötlemisel kehtivate seaduste ja määruste järgimise. Seaduste täitmata jätmisega võivad kaasuda usalduse kaotus, mainekahju ja trahvid
G1	Ettevõtte kultuur	Positiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Lühiajaline	Kontsern eelistab vastutustundlikke koostööpartnereid
G1	Vilepühajate kaitse	Positiivne mõju	Oma tegevus	Lühiajaline	Kontsern tagab läbi vilepühumise kanali rikkumisest teavitajate kindla kaitse
G1	Korruptsioon ja altkäemaks	Positiivne mõju	Oma tegevus, ülesvoolu väärtusahel, allavoolu väärtusahel	Lühiajaline	Kontsern panustab korruptsiooni, altkäemaksu ja huvide konflikti juhtumite ära hoidmise

- Töötervishoid ja -ohutus
- Töötajate arendamine ja motiveerimine
- Vastutustundlik hankimine
- Kliendirahulolu
- Kasumlik kasv, mis arvestab keskkonnamõjude vähendamise eesmärkidega
- Keskkonnaga seotud regulatiivsete riskide maandamine ja nende võimaluseks pööramine
- Investeeringud pika elueaga, energiatõhusate elektriseadmete tootmisse, mis toetavad elektrifitseerimist
- Tootmisprotsesside optimeerimine läbi pideva parenduse (*lean*-juhtimine)

Eeldame, et eesootavatel aastatel pööravad kliendid suuremat tähelepanu kehtlikkuse teemadele, mis toob kaasa vajaduse muudatusteks ka meie ärimudelil ja tegevustes. Oluline osa Harju Elektri äritegevusest tulenevatest negatiivsetest mõjudest on seotud meie väärtusahela ja ressursidega – neid mõjusid on võimalik vähendada juhul, kui kliendid muudavad oma hangete kriteeriumeid ja turule lisandub kehtlikke võimalusi ja alternatiive.

Mõjudega seotud tegevuste või ärisuhete olemuse kirjeldus

Ülesvoolu väärtusahela mõjud tulenevad peamiselt sisendressurssidest nagu energia, metallide, materjalide ning pooltoodete ja komponentide tootmisest. Need mõjud tulenevad väärtusahela kaugematest osadest ning kontsern ei ole oluliste mõjudega seotud ettevõtetega otseses ärisuhtes, kuna hangime suure osa materjalidest edasimüüjate ja vahendajate kaudu. Harju Elekter on otseselt seotud mõjudega, mis puudutavad tema enda tööjõudu, keskkonda ja juhtimist.

Kontsern ei avalikusta esimesel kolmel aastal IRO-dega seotud finantsmõjusid. Aruande kuupäeva seisuga ei ole tõenäoline, et Harju Elektriga seotud IRO-del oleks lähitulevikus oluline finantsmõju, kuna ettevõtte strateegia on suunatud nende juhtimisele. 31.12.2024 seisuga puudub kontsernil eraldiseisev säilienõtkuse analüüs, kuid kahese olulisuse analüüsi raames arutati ka kontserni võimekust adresseerida olulisi mõjusid ja riske ning kuidas saaks kontsern ära kasutada olulisi võimalusi. Säilienõtkuse analüüs viiakse läbi 2025. aastal.

Olulised mõjud, riskid ja võimalused

Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus (IRO-1)

2024. aastal viisime läbi kahese olulisuse hindamise (DMA), mille käigus analüüsisime kontserni äritegevuse mõju keskkonnale ja inimestele ning ettevõtte finantsriske ja võimalusi. Meie kestlikkusaruandlus tugineb põhjaliku hindamisprotsessi tulemustele.

Hindasime oma äritegevust, väärtusahelat ning tööstus- valdkonna kestlikkusaruandeid ja standardeid, et tuvastada võimalikud mõjud inimestele ja keskkonnale. Organisatsiooni- siseste ja -väliste küsimustike, töötubade ja intervjuude kaudu kogusime sisendit, täiendamaks ja valideerimaks meie arusaama olulistest teemadest. Analüüsi käigus hinnati nende mõjudega seotud riske ja võimalusi nii kvalitatiivselt kui kvantitatiivselt. Asjakohaste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemisel ja hindamisel võtsime arvesse nii ülesvoolu kui allavoolu väärtusahelaga seotud aspekte.

Ülesvoolu väärtusahela puhul arvestasime oma tegevus- valdkondade peamiste sisendressursside globaalsest väärtus- ahelast pärinevat teavet. Allavoolu väärtusahela puhul võtsime arvesse oma toodete kasutusaja ja selle lõpuga seotud mõjud. Allavoolu väärtusahelas on suurim mõju meie toodete kasutusajal ehk seadmetes edastataval energial. Kuna ostame oma peamised sisendressursid vahendajatelt ja edasimüüjatelt, puudub meil mõjude osas täielik ülevaade (välja arvatud toodete puhul, mis on kaetud keskkonnadeklaratsioonidega). Seda eeskätt just väärtusahela ülesvoolu osas, kus esinevad olulised keskkonna- ja sotsiaalsed mõjud.

Harju Elekter tegutseb Baltikumis ja Skandinaavias, teenindades suuri Euroopa ja Skandinaavia ettevõtteid. Sellest tulenevalt ei ole meie tegevus ja allavoolu väärtusahel meie hinnangul seotud ulatuslike negatiivsete mõjudega, mida kontsern saaks märkimisväärselt leevendada.

Kuna ülesvoolu väärtusahela osas, kus esinevad kõige olulisemad keskkonnamõjud, on läbipaistvus piiratud, tuginesime nende mõjude tuvastamisel ja hindamisel avalikele, ülemaailmsetele väärtusahela andmetele.

Sidusrühmade kaasamise koondtabelis (vt SBM-2) on ülevaade sidusrühmade kaasamisest, mis aitab mõista neile avalduvaid mõjusid.

Pärast võimalike mõjude, riskide ja võimaluste kaardistamist alustasime IRO-de hindamise protsessiga. Esimeseks sammuks oli lävede seadmine tegelike ja potentsiaalsete mõjude, võimaluste ja riskide olulisuste hindamiseks. Hindamise tulemusel hinnati oluliseks IROd, mis said keskmisest kõrgema hinnagu.

Tegelike negatiivsete mõjude puhul hindasime mõju ulatust, sisu ja tagasipööramise võimalust. Võimalike negatiivsete mõjude puhul hindasime ka nende esinemise tõenäosust ja ajavahemikku. Tegelikult positiivse mõju puhul hindasime mastaabi ja ulatust ning võimalike positiivsete mõjude puhul esinemise tõenäosust ja ajavahemikku.

Riske ja võimalusi hindasime nende esinemise tõenäosuse ja lühiajalise, keskmise või pikaajalise finantsmõju ulatuse alusel. ESRS-i nõuetele vastav riskide hindamise meetodika ei ole võrreldav kontserni senise riskijuhtimise meetodikaga. Seetõttu ei saa neid omavahel võrrelda ega väita, et üht või teist tähtsustatakse rohkem.

Kuna käesolev aasta on esimene aasta, kus kestlikkusaruandlus põhineb kestlikkusaruandluse standardi (ESRS) nõuetele, ei ole Harju Elekter veel täielikult integreerinud kahese olulisuse hindamise sisekontrolli protseduure üldisesse riskijuhtimise ja juhtimisprotsessi. Järgnevatel aastatel täiendame kestlikkusaruannet ja protsesse vajalikul määral, et muuta raporteerimine üksikasjalikumaks ja sujuvamaks. Vaatame igal aastal üle oma kahese olulisuse analüüsi ja uuendame vastavalt vajadusele.

Keskkonnateave

Euroopa Liidu kestlike majandustegevuste taksonoomia

Euroopa Liit võttis vastu kestlike majandustegevuste klassifitseerimissüsteemi – Euroopa Liidu taksonoomiamääruse¹, mis sätestab tingimused, mille alusel saab majandustegevusi keskkonnasäästlikuks liigitada. Delegeeritud aktid täpsustavad tegevused, mida võib pidada keskkonnasäästlikeks ning taksonoomiamääruse reguleerimisalasse kuuluvateks ehk käsitletud tegevusteks.

Kliimamuutuste leevendamise ning nendega kohanemise eesmärkide jaoks on vastu võetud kliimaakt², mis keskendub üheksale tegevusvaldkonnale, millel on suurim potentsiaal panustada kliimaeesmärkidesse. Ülejäänud nelja keskkonnanäesmärgi – vee- ja mereressursside kasutamine ja kaitse, ringmajandusele üleminek, saastuse vältimine ning elurikkuse ja ökosüsteemide taastamine – jaoks kehtestati eraldi keskkonnanäesmärgid³. Harju Elektri tegevusvaldkonnast tulenevalt hõlmab kontserni 2024.a taksonoomiaaruanne **tootmise, energia, transpordi, ehituse ja kinnisvaraga** seotud tegevusi.

Iga tegevus peab seejuures vastama taksonoomias määratud olulise panuse keskkonnanäesmärgidele, et neid saaks lugeda keskkonnasäästlikeks ja sobivaks Euroopa Liidu kliima- ja keskkonnanäesmärkide saavutamiseks. Nende kriteeriumite täitmine võimaldab kestlikel majandustegevustel panustada Euroopa Liidu keskkonnanäesmärkide saavutamisse.

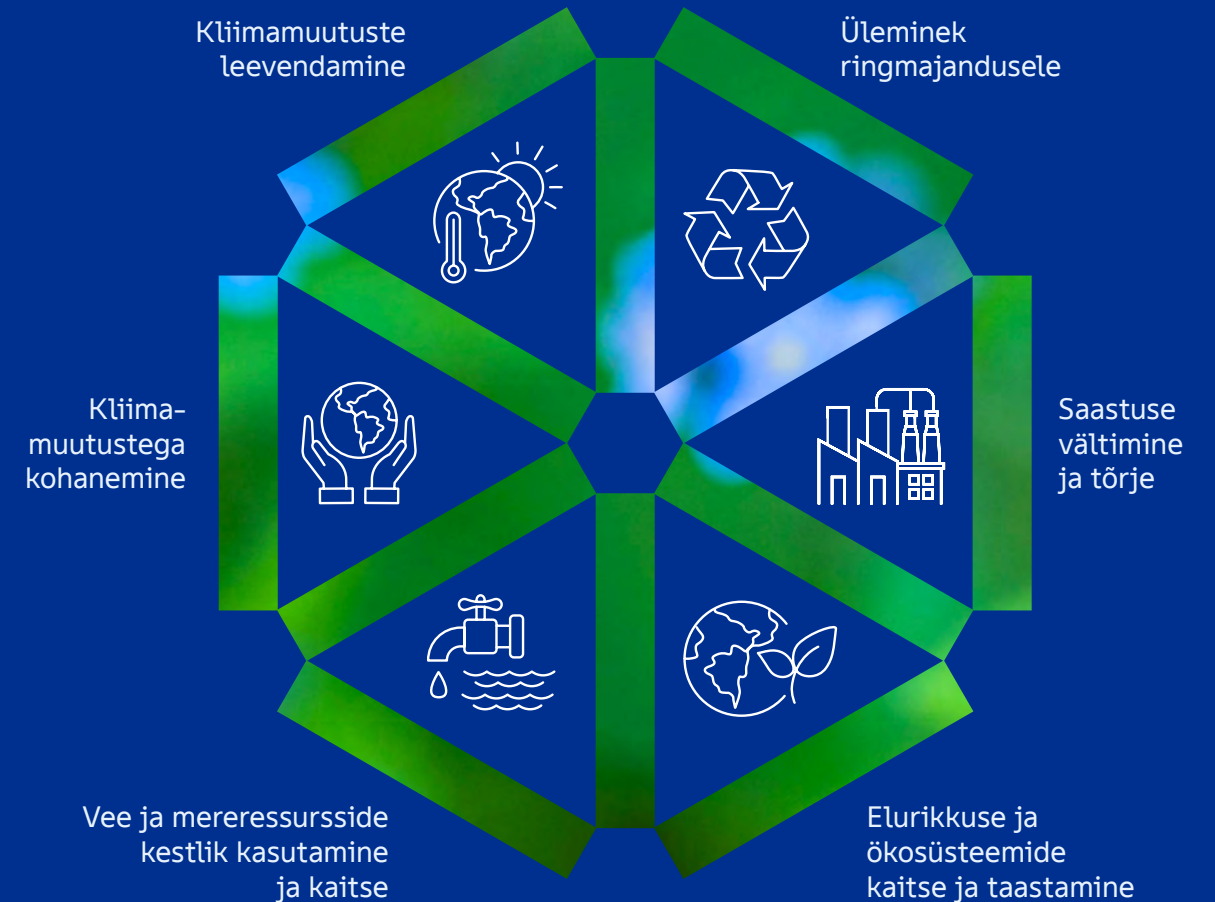
Taksonoomiamääruse avalikustamisteabe nõuete⁴ kohaselt raporteerib Harju Elekter 2024. aastal taksonoomiamääruses käsitletud, käsitlemata ja kooskõlas olevate majandustegevuste osakaalu müügitulust, kapitalikuludest ning tegevuskuludest ja lisaks tuumaenergia ja maagaasiga seotud tegevusi.

¹ Euroopa Parlamendi ja Nõukogu Määrus (EL) 2020/852. ³ (EL) 2023/2486

² (EL) 2021/2139

⁴ (EL) 2021/2178

Kuus keskkonnanäesmärki

Arvestusmeetod ja taustteave

Harju Elekter hindas taksonoomiaga käsitletavat ja kooskõlas olevat osa, lähtudes taksonoomiamääruse avalikustamisteabe nõuete lisas I toodud tulemusnäitajate kirjeldustest ning lugeja ja nimetaja määratlustest.⁵ Ettevõtte kasutas tulemusnäitajate määratlusi, et arvutada taksonoomiaga käsitletud ja kooskõlas olevate tegevuste osakaalu müügitulust, kapitalikuludest ja tegevuskuludest.

Lugeja määramise aluseks olid taksonoomiamääruse kliimaakti ja keskkonnaakti lisades toodud tegevuste kirjeldused. Majandustegevus loetakse taksonoomias käsitletavaks, kui see on kirjeldatud kliima- või keskkonnaaktis, sõltumata sellest, kas see vastab täielikult või osaliselt aktides toodud tehnilistele sõelumiskriteeriumidele. Tegevus on taksonoomiaga kooskõlas juhul, kui see vastab kliima- või keskkonnaaktis määratletud tehnilistele sõelumiskriteeriumidele ning viiakse läbi kooskõlas taksonoomiamääruse artiklis 18 sätestatud minimaalsete kaitsemeetmetega. Kliimamuutustega kohanemise kava puudumise tõttu ei ole võimalik ühtegi kontserni tegevust lugeda käsitletuks kliimamuutustega kohanemise eesmärgi all, lähtudes Euroopa Komisjoni teatises (C/2023/305) esitatud suunistest.

Müügitulu

Nimetajasse arvestati kontserni tavapärase äritegevuse käigus tekkinud müügitulu vastavalt finantsaruande peatükis [25.17 Müügitulu kliendilepingutelt](#) esitatud arvestuspõhimõtete alusel ning olles kooskõlas rahvusvahelise raamatupidamisstandardi IAS 1 §82 nõuetega. Kontserni

põhitegevus hõlmab elektriijaotusseadmete ja juhtaparatuuri tootmist ning müüki. Täiendavalt teenitakse tulu elektrikaupade projekti- ja jaemüügist, tööstuskinnisvara rendist ning elektriinstallatsioonitöödest laevaehitussektoris.

Lugejasse arvestati taksonoomias käsitletud müügitulusid, mis vastasid määrustes toodud kirjeldusele, kuid kontserni hinnangul ei vastanud 2024. aastal taksonoomiamäärustes sätestatud hindamiskriteeriumidele. Müügitulu arvutamisel lähtuti projekti-, tellimus- ja tegevuspõhistest raamatupidamiskannetest, võttes arvesse ainult neid müüke arvete lõikes, kus käsitlemiseks vajalikud kriteeriumid olid täidetud. Lisaks kaardistati kontserniülesed tehingud. Taksonoomiaga käsitletud müügitulu pärines peamiselt toodetest ja teenustest, mis on seotud päikese-, tuule- ja hüdroelektriijaamadele ning vähese CO₂-heitega laevade moderniseerimisele ja ehitamisele mõeldud alajaamade ja elektriijaotusseadmete tootmisega, kokku 21,4% kogu käibest. Kuna kontserni müügitulu sisu sõltub projektipõhistest tellimustest, sealhulgas nende ajastusest ja iseloomust, oli eelnenud aastal (2023: 43%) taksonoomias käsitletud projektide maht suurem. Lisaks hõlmas see elektrisõidukite laadijate ja kütteseadmete tootmist (käibest 0,04%), tööstusliku kinnisvara arendamist, projektijuhtimist ja rentimist (käibest 1,3%), ning taastuvelektrienergia tootmist päikesepaneelide abil (käibest 0,1%). Taksonoomiaga kooskõlas olevaid käivet aruandeperioodil ei olnud.

Kapitalikulud

Nimetajasse arvestati kontserni 2024. aastal tehtud investeeringud kinnisvarasse ([Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud](#)),

materiaalsesse ([Lisa 8 Materiaalne põhivara](#)) ja immateriaalsesse põhivarasse ([Lisa 10 Immateriaalne põhivara](#)). Lugejasse on kaasatud kapitalikulud, mis on seotud taksonoomiamäärusega käsitletud olevate majandustegevustega, kuid ei vastanud hindamiskriteeriumidele. Lisaks ka individuaalsete meetmetega, mis võimaldavad sihttegevustel muutuda vähese CO₂- heitega tegevusteks või tuua kaasa kasvuhoonegaaside vähenemise. Sealhulgas on arvestatud, et individuaalseid meetmeid rakendatakse 18 kuu jooksul. Kapitalikulude tulemusnäitajate topelt arvestamise vältimiseks vaadeldi igat majandustegevust investeeringu põhiselt. Lugeja kvantitatiivne jaotus majandustegevuse tasandil on esitatud kapitalikulu tulemusnäitaja tabelis. sh taksonoomiaga kooskõlas olevaid kapitalikulusid ei olnud. Aasta varasemad näitajad olid oluliselt suuremad, kuna valmis Allika Tööstuspargis Reimax Electronics OÜ-le renditav uus tootmishoone, käesoleval aastal ei ole uutesse hoonetesse sellises mahus investeeritud.

Tegevuskulud

Nimetajasse arvestati 2024. aastal tekkinud kapitaliseerimata arenduskulusid, mis hõlmasid teadus- ja arendustegevust, hoonete renoveerimise meetmeid, lühiajalist renti, hooldust ja remonti. Samuti arvestati kõiki muid otseseid kulusid, mis on seotud materiaalse põhivara igapäevase teenindamisega, olgu see ettevõtte enda poolt või kolmanda isiku kaudu, kellele tegevus on edasi antud, ning mis on vajalikud vara jätkuva ja tõhusa toimimise tagamiseks.

Lugejasse arvestati tegevuskulud, mis on seotud taksonoomiamäärusega käsitletud majandustegevustega, sealhulgas koolitus- ja muud inimressursside kohandamise

⁵ (EL) 2021/2178 final, lisa I, punkt 1.1

vajadused, samuti otsesed kapitaliseerimata kulud, mis hõlmavad teadus- ja arendustegevust. Lisaks arvestati kulusid, mis on seotud individuaalsete meetmetega, mis aitavad sihttegevustel muutuda vähese CO₂-heitega tegevusteks või viia kasvuhoonegaaside vähenemiseni. Tegevuskulude tulemusnäitajate topelt arvestamise vältimiseks vaadeldakse igat raamatupidamiskulukannet eesmärgi- ja projektipõhiselt. 2024. aastal käsitletud tegevuskulud, mis on majandustegevuste tasandil eritatud tegevuskulude tabelis, ei vastanud hindamiskriteeriumidele, mistõttu ei saanud neid määratleda taksonoomiaga kooskõlas olevateks tegevusteks. Aasta varem ei olnud taksonoomias käsitletud tegevustega seotud arendustegevusi.

Teave taksonoomiamäärusele vastavuse hindamise kohta

Taksonoomiamäärusega käsitletavate tegevuste kaardistamisel lähtus Harju Elekter kliimaakti ja keskkonnaakti tehnilistes sõelumiskriteeriumites välja toodud tegevuste NACE koodidest ning tegevuse kirjeldusest. Kliiamaeasmärkidesse panustavad tegevused jagunevad taksonoomiamääruse kohaselt kolmeks: vähese heitega tegevused, toetavad tegevused ning üleminekutegevused. Harju Elekter kontserni tegevused on nii vähese heitega tegevused kui ka toetavad tegevused. Kooskõla käsitletud tegevuste puhul puudub, kuna kontsern ei ole viinud läbi EL taksonoomiale vastavat füüsiliste kliimariskide analüüsi.

Harju Elekter kontserni taksonoomiamääruses käsitletud tegevused on 2024. aastal järgmised:

- **CCM 3.3 Transpordis kasutatava vähese CO₂-heitega tehnoloogia tootmine.** Harju Elekter ettevõtted toodavad alajaamasid ja ja muid elektri jaotusseadmeid, mida müüakse vähese CO₂-heitega laevade moderniseerimiseks ning ehituseks. Tegu on toetava tegevusega, mis aitab kaasa kliimamuutuste leevendamisse.
- **CCM 3.20 Selliste elektri ülekande ja jaotamise kõrge-, kes- ja madalpingeseadmete tootmine, paigaldamine ja hooldus, mis võimaldavad kliimamuutusi leevendada või annavad nende leevendamisse olulise panuse.** Toodame elektrisõidukite laadijaid ja kütteseadmeid, lisaks ka päikese-, tuule- ja hüdroelektrijaamadele alajaamasid ja muid elektri jaotusseadmeid. Viimane on kliimamuutuste leevendamise kriteeriumite kohaselt toetav tegevus taastuenergia tootmiseks.
- **CCM 4.1 Elektrienergia tootmine fotogalvaanikatehnoloogia abil.** Toodame ja müüme päikesepaneelide abil toodetud taastuvelektrienergiat. Tegevusel on oluline panus kliimamuutuste leevendamisele, kuna elektrienergia tootmiseks kasutatakse fotogalvaanikatehnoloogiat.
- **CCM 6.5 Vedu mootorrattastega, sõiduautodega ja väikeste tarbesõidukitega.** Kontserni ettevõtted investeerivad, rendivad, hooldavad või remondivad sõidukeid, mis on määruses käsitletud.
- **CCM 7.2 / CE 3.2 Olemasolevate hoonete renoveerimine.** Kontsern investeerib olemasolevate hoonete energiatõhususe parandamisse.
- **CCM 7.3 Energiatõhusust suurendavate elementide paigaldamine, hooldus ja remont.** Kontsern investeerib energiatõhusate valgusallikate paigaldamisse ja asendamisse.
- **CCM 7.4 Elektrisõidukite laadimisjaamade paigaldamine, hooldus ja remont hoonetes (ja hoonetega seotud parkimiskohtades).** Kontsern investeerib elektrisõidukite laadimisjaamade paigaldamisse kinnisvaraobjektidel.
- **CCM 7.7 Hoonete omandamine ja omandiõigus.** Kontsern tegeleb tööstusliku kinnisvara arendamise, projektijuhtimise ning rentimisega. Peale 2020. aastat ehitatud Harju Elektri hooned vastavad kliimamuutuste leevendamise olulise panuse sõelumiskriteeriumitele, kus energiamärgis tõestab vastavate hoonete kõrget energiatõhusust.

Harju Elektri taksonoomiaga kooskõlas olevate majandustegevustega seotud toodetest või teenustest saadud müügitulu osakaal aastal 2024

Majandusaasta 2024	Aasta 2024			Olulise panuse kriteeriumid						Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kriteeriumid						Taksonoomiaga kooskõlas olevate (A.1) või taksonoomias käsitletute (A.2) käibe osakaal, võrreldaval perioodil (2023)	Kategooria (toetav tegevus) (19)	Kategooria (ülemineku-tegevus) (20)	
Majandustegevus (1)	Kood (2)	Käive (3)	Käibe osakaal 2024 (4)	Kliima-muutuste leevendamise (5)	Kliima-muutustega kohanemine (6)	Vesi (7)	Saastus (8)	Ring-majandus (9)	Elurikkus (10)	Kliima-muutuste leevendamise (11)	Kliima-muutustega kohanemine (12)	Vesi (13)	Saastus (14)	Ring-majandus (15)	Elu-rikkus (16)				Mini-maalsed kaitse-meetmed (17)
Tekst	EUR'000	%	%	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	%	E	T
A. TAKSONOOMIAS KÄSITLETUD TEGEVUSED																			
A.1. Keskkonnasäästlik tegevus (mis on taksonoomiaga kooskõlas)																			
Keskkonnasäästlike tegevuste (mis on taksonoomiaga kooskõlas) (A.1) käive	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI	0,0%		
A.2 Taksonoomias käsitletud, kuid mitte keskkonnasäästlik tegevus (mis ei ole taksonoomiaga kooskõlas)																			
	EUR'000	%	%	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata								%		
3.3 Transpordis kasutatava vähese CO ₂ -heittega tehnoloogia tootmine	CCM 3.3	25 956	14,9%	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								0,4%		
3.20 Selliste elektri ülekande ja jaotamise kõrge-, kesk- ja madalpingeseadmete tootmine, paigaldamine ja hooldus, mis võimaldavad kliimamuutusi leevendada või annavad nende leevendamisse olulise panuse	CCM 3.20	11 376	6,5%	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								42,5%		
4.1 Elektrienergia tootmine fotogalvaanikatehnoloogia abil	CCM 4.1	106	0,1%	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								0,1%		
7.4 Elektrisõidukite laadimis- jaamade paigaldamine, hooldus ja remont hoonetes (ja hoonetega seotud parkimiskohtades)	CCM 7.4	63	0,04%	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								0,0%		
7.7 Hoonete omandamine ja omandiõigus	CCM 7.7	2 232	1,3%	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata								1,8%		
Taksonoomias käsitletud, kuid mitte keskkonnasäästliku tegevuse (mis ei ole taksonoomiaga kooskõlas) (A.2) käive	39 734	22,8%	22,8%	0%	0%	0%	0%	0%	0%										
A. Taksonoomias käsitletud tegevuse käiv (A.1 + A.2)	39 734	22,8%	22,8%	0%	0%	0%	0%	0%	0%										
B. TAKSONOOMIAS KÄSITLEMATA TEGEVUSED																			
Taksonoomias käsitlemata tegevuse käive	134 978	77,2%																	
KOKKU 2024 KÄIVE	174 712	100,0%																	

	Käibe osakaal/kogukäive	
	Taksonoomiaga kooskõlas, eesmärkide kaupa	Taksonoomias käsitletud, eesmärkide kaupa
CCM (kliimamuutuste leevendamine)	0%	22,8%
CCA (kliimamuutustega kohanemine)	0%	0%
WTR (vesi ja mereressursid)	0%	0%
CE (ringmajandus)	0%	0%
PPC (saastuse vältimine ja kontrol)	0%	0%
BIO (elurikkus ja ökosüsteemid)	0%	0%

Harju Elektri taksonoomiaga kooskõlas olevate majandustegevustega seotud toodetest või teenustest saadud kapitalikulude osakaal aastal 2024

Majandusaasta 2024	Aasta 2024		Olulise panuse kriteeriumid							Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kriteeriumid						Minimaalsed kaitsemeetmed (17)	Taksonoomiaga kooskõlas olevate (A.1) või taksonoomias käsitletute (A.2) kapitalikulude osakaal 2023	Kategooria (toetav tegevus) (19)	Kategooria (ülemineku-tegevus) (20)	
Majandustegevus (1)	Kood (2)	Kapitalikulu (3)	Kapitalikulu osakaal 2024 (4)	Kliimamuutuste leevendamise (5)	Kliimamuutustega kohanemine (6)	Vesi (7)	Saastus (8)	Ringmajandus (9)	Elurikkus (10)	Kliimamuutuste leevendamise (11)	Kliimamuutustega kohanemine (12)	Vesi (13)	Saastus (14)	Ringmajandus (15)	Elurikkus (16)		%	E	T	
Tekst		EUR '000	%	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH; EI; Käsitlemata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI				
A. TAKSONOOMIAS KÄSITLETUD TEGEVUSED																				
A.1. Keskkonnasäästlik tegevus (mis on taksonoomiaga kooskõlas)																				
Keskkonnasäästlike tegevuste (mis on taksonoomiaga kooskõlas) (A.1) kapitalikulu		0	0,0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	EI	EI	EI	EI	EI	EI	EI		0,0%		
A.2 Taksonoomias käsitletud, kuid mitte keskkonnasäästlik tegevus (mis ei ole taksonoomiaga kooskõlas)																				
		EUR '000	%	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata	Käsitletud; Käsitlemata									%		
4.1 Elektrienergia tootmine fotogalvaanikatehnoloogia abil	CCM 4.1	59	1,4%	Käsitletud	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata									0,7%		
7.2 Olemasolevate hoonete renoveerimine, kontserni siseseks	CCM 7.2 CE 3.2	12	0,3%	Käsitletud	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitletud	Käsitlemata									0,0%		
7.3 Energiatõhusust suurendavate elementide paigaldamine, hooldus ja remont	CCM 7.3	22	0,5%	Käsitletud	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata									0,3%		
7.4 Elektrisõidukite laadimisjaamade paigaldamine, hooldus ja remont hoonetes (ja hoonetega seotud parkimiskohtades)	CCM 7.4	0	0,0%	Käsitletud	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata									0,2%		
7.7 Hoonete omandamine ja omandiõigus	CCM 7.7	1 118	26,9%	Käsitletud	Käsitletud	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata	Käsitlemata									70,3%		
Taksonoomias käsitletud, kuid mitte keskkonnasäästliku tegevuse (mis ei ole taksonoomiaga kooskõlas) (A.2) kapitalikulu		1 211	29,1%	29,1%	0%	0%	0%	0%	0%									71,5%		
A. Taksonoomias käsitletud tegevuse kapitalikulu(A.1 + A.2)		1 211	29,1%	29,1%	0%	0%	0%	0%	0%									71,5%		
B. TAKSONOOMIAS KÄSITLEMATA TEGEVUSED																				
Taksonoomias käsitlemata tegevuse kapitalikulu		2 951	70,9%																	
KOKKU 2024 KAPITALIKULU		4 162	100,0%																	

	Kapitalikulude osakaal / Kapitalikulud kokku	
	Taksonoomiaga kooskõlas, eesmärkide kaupa	Taksonoomias käsitletud, eesmärkide kaupa
CCM (kliimamuutuste leevendamise)	0%	29,1%
CCA (kliimamuutustega kohanemine)	0%	0%
WTR (vesi ja mereressursid)	0%	0%
CE (ringmajandus)	0%	0%
PPC (saastuse vältimine ja kontrol)	0%	0%
BIO (elurikkus ja ökosüsteemid)	0%	0%

Tuumaenergiaga seotud tegevus		
1.	Ettevõtja tegeleb tuumaprotsessidest minimaalsete kütusetsükli jäätmetega energiat tootvate uuenduslike elektritootmisrajatiste uurimise, arendamise, tutvustamise ja kasutuselevõtmisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
2.	Ettevõtja tegeleb parimat võimalikku tehnoloogiat kasutades uute tuumaseadmete ehitamise ja ohutu käitamisega elektri tootmiseks või soojusenergia töötlemiseks, sealhulgas kaugkütteks või sellisteks tööstuslikeks protsessideks nagu vesiniku tootmine, ning nende ohutuse suurendamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
3.	Ettevõtja tegeleb selliste olemasolevate tuumaseadmete ohutu käitamisega, mis toodavad elektrit või töötlevad soojusenergiat, sealhulgas kaugkütteks või sellisteks tööstuslike protsessideks nagu tuumaenergiast vesiniku tootmine, ning nende ohutuse suurendamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
Maagaasiga seotud tegevus		
4.	Ettevõtja tegeleb fossiilsetest gaaskütustest elektri tootmise rajatiste ehitamise või käitamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
5.	Ettevõtja tegeleb fossiilseid gaaskütuseid kasutavate soojus-/jahutus- ja elektrienergia koostootmise rajatiste ehitamise, taastamise ja käitamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
6.	Ettevõtja tegeleb fossiilsetest gaaskütustest soojus-/jahutusenergiat tootvate rajatiste ehitamise, taastamise ja käitamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI

E1 Kliimamuutused

Üleminekukava kliimamuutuste leevendamiseks (E1-1)

Harju Elekter on pühendunud kliimamuutuste leevendamisele. Meie kehtlikkuse strateegia, mis on osa kontserni üldisest strateegiast, võtab arvesse eesmärgid, mis on seotud üleminekuga kehtlikule majandusele.

Oleme teinud ettevalmistusi ja plaanime 2025. aastal koostada kliimaneutraalsuse kava, mis on kooskõlas Pariisi kokkuleppega piirata üleilmset kliimasoojenemist 1,5°C-ni. Kliimamuutuste leevendamise ja kasvuhoonegaaside (KHG) heite vähendamise

seotud eesmärgid ja tegevusi käsitleb Harju Elektri kehtlikkuse strateegia, mida uuendasime 2024. aastal. Kliimamuutuste leevendamise planeerimiseks oleme hinnanud kontserni kasvuhoonegaaside jalajälge mõjualas 1, 2 ja 3. Alustasime kasvuhoonegaaside mõjualade 1 ja 2 mõõtmisega 2021. aastal ning 2024. aastal kaardistasime ja mõõtsime ka kontserni mõjuala 3, mis hõlmab kaudseid ehk väärtusahelast tulenevaid emissioone, mida mõjualad 1 ja 2 ei arvesta.

Võttes arvesse mõjualade 1, 2 ja 3 KHG heitkoguste mõõtmistulemusi, seadsime eesmärgid aastaks 2030 ning koostasime tegevuskava KHG heitkoguste vähendamiseks. Peamised kliimamuutuste leevendamise meetmed mõjualas 1 ja 2 on seotud elektri- ja soojusenergia tarbimisega: tarbimise optimeerimine ja vähendamine, taastuenergia tootmine ning taastuenergia ostmine teenusepakujatelt.

Mõjuala 3 heitkoguste vähendamise meetmed on seotud sisse ostetud toodete ja teenustega, sealhulgas transporditeenustega seotud heitkoguste vähendamisega. Kliimamuutuste leevendamisega seotud eesmärgid ja tegevused on kinnitanud Harju Elektri juhatus.

Järgnevatel aastatel, 2025–2030, jätkame mõjualade 1 ja 2 KHG heitkoguste vähendamise projektidega ning keskendume koostööle oma peamiste partneritega, et leida võimalusi väärtusahela keskkonnamõju ja mõjuala 3 KHG heitkoguste vähendamiseks.

Leevendamismeetmete rakendamist toetavate investeeringute selgitus on toodud alapeatükis [Kliimamuutuste poliitikaga seotud meetmed ja ressursid \(E1-3\)](#). Harju Elektrile ei kehti Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikkel 12 väljajätmise kriteeriumid, mille kohaselt ei nõuta Pariisi kokkuleppe võrdlusaluste järgimist.

Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga (SBM-3)

Kahese olulisuse hindamise protsessis analüüsisime Harju Elektri äritegevuse mõju globaalsele kliimasoojenemisele lühiajalises, keskmises ja pikas perspektiivis.

Iga kestlikkusaruandluse standardis kirjeldatud alateema puhul kaasasime eri valdkondade juhid ja välised keskkonnaekspertid, et selgitada välja, kuidas avalduvad meie kliimamuutuste ja nendega kohanemisega seotud tegelikud või potentsiaalsed

mõjud, riskid ja võimalused. Täiendavalt hindasime, kas tuvastatud mõjud, riskid ja võimalused tulenevad meie enda tegevusest või kontserni üles- ja allavoolu väärtusahelast.

Kahese olulisuse analüüsi käigus tuvastasime potentsiaalsed kliimaga seotud üleminekuriskid ja füüsilised kliimarisikid. Võimalikud kliimaga seotud füüsilised riskid nagu üleujutused, tormid, äärmuslikud ilmastikutingimused, tulekahjud ja temperatuuri tõus võivad realiseerumisel põhjustada ettevõttele finantsriske. Esialgse hinnangu põhjal on vähetõenäoline, et need riskid avaldaksid kontsernile olulist mõju. Põhjalikuma säilenõtkuse analüüsi viime läbi 2025. aastal, võttes arvesse piirkondi, kus kontserni ettevõtted tegutsevad.

Tulenevalt meie tegevusalast, kus sisse ostetavate materjalide osakaal ja toodetes edastatava elektri maht on suur, tekib valdav osa Harju Elektri kasvuhoonegaaside heitest mõjuala 3 kategooriates (üles- ja allavoolu kaudsed heitkogused). Allavoolu heitkoguste hulka mõjutab kõige enam energiatarbimine toodete eluea jooksul nende kasutusfaasis. Mõjuala 1 ja 2 (otsesed heitkogused) heited on väiksema osatähtsusega. Oleme teinud eeltööd väärtusahela heitkoguse vähendamise võimekuse hindamiseks ning 2025. aastal koostame koos võtmepartneritega koostööplaani mõjuala 3 kategooriates tekkivate heitkoguste vähendamiseks.

MÕJUD, RISKID, VÕIMALUSED NING NENDE SEOS STRATEEGIA JA ÄRIMUDELIGA

Positiivne mõju

- Euroopa Liidu kliimaeesmärkide poole püüdlemine
- Elektrifitseerimist ja keskkonnamõju vähendamiseks lahendustele üleminekut toetavate jaotusseadmete tootmine
- Taastuvenergia tootmisse investeerimine
- Olemasolevad päikesepargid ja nende haldamine
- Elektriautode laadijate tootmine ja paigaldamine
- Elektri- ja soojusenergia tarbimise optimeerimine kontsernis
- Energiatõhusate hoonete rajamine ja olemasolevate hoonete energia- tõhusamaks muutmine (valgustid, kütte- ja ventilatsioonisüsteemid)

Negatiivne mõju

- Äritegevusega seotud mõjualade 1 ja 2 KHG heitkogused
- Mõjuala 3 (üles- ja allavoolu) kategooriatest tulenevad KHG heitkogused

Riskid

- Kiiresti muutuvad klientide ootused seoses toodete keskkonnamõju vähendamisega (näiteks süsinikujalajälje vähendamine ja esmase päritoluga toorme kasutamise piiramine, taaskasutatud materjalide osakaalu tõstmine)
- Globaalsed ja Euroopa Liidu regulatsioonid ning KHG heitkoguste maksustamine

Võimalused

- Võimalus mitmekesistada tooteportfelli, areneda uutel ärisuundadel, suurendada kasumit ja laiendada kliendibaasi

Kliimaga seotud oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus (IRO-1)

Kliimaga seotud mõjude, riskide ja võimaluste hindamise protsess sisaldab järgnevaid olulisi etappe: varasemate mõjuala 1 ja 2 andmete analüüs ning mõjuala 3 kategooriate kaardistamine ja analüüs. Kasvuhoonegaaside heidet ja mõju kliimamuutusele hinnati vastavalt *Greenhouse Gas Protocol* standardile.

Harju Elekter lähtus kliimamuutustega seotud füüsiliste riskide kaardistamisel ja hindamisel Eesti tuleviku kliimastenaariumitest aastani 2100 ning kontserni tegevuskohtadest. Eesti tuleviku kliimastenaariumid aastani 2100 on koostatud 2015. aastal, lähtudes selle aja seisuga RCP4.5 (põhistsenaarium) ja RCP8.5 stsenaariumitest. Kontserni hinnangul ei esinenud olulisi füüsilisi kliimariske ettevõtete tegevuskohtadele. Hindamise peamine fookus oli kinnisvara ja inimesi mõjutavatel riskidel. Üldjuhul ei ole kontserni tegevusriikides kliimamuutuse mõjud kinnisvarale ja inimestele ulatuslikud, lähtudes eelpool viidatud projektsioonidest. Harju Elektris on temperatuuriga seotud riskid maandatud, kuna siseruumides on töötajatele tagatud tööülesannete täitmiseks sobiv sisekliima.

Eestis peetakse kõige suuremaks ohuks kinnisvarale üleujutusi ja torme. Sellest tulenevalt hindasime üleujutuste riske, kuid ükski kontserni tegevuskohtadest ei asu üleujutusrisi piirkonnas, mistõttu on vähetõenäoline, et üleujutused võiksid

seada ohtu Harju Elektri vara. Lisaks hindasime metsapõlengute ohtu kontserni tegevuspiirkondades, kasutades Copernicus tulekahjude riskikaarti, mille kohaselt ei asu ükski kontserni ettevõtetest kõrge metsatulekahjude põlengu ohuga piirkonnas.

Väärtusahelaga seonduvate füüsiliste kliimarisikide osas hindas kontsern riski üldiselt oluliseks, kuid tulenevalt asjaolust, et kontsernil puudub täna läbipaistvus enda väärtusahela eelnevate etappide osas, ei ole hetkel täpsemalt võimalik hinnata, millised väärtusahela osad on konkreetsetest füüsilistest kliimarisikidest mõjutatud.

Kahese olulisuse analüüsis kliimamuutusega seotud mõjude, riskide ja võimaluste kaardistamisel ja hindamisel lähtusime standardis ESRS 1 kehtestatud ajavahemikest: lühike, keskmine ja pikk ajavahemik. Lühiajalise ajavahemiku puhul on periood 1 aasta, keskmise puhul kuni 5 aastat ja pika ajavahemiku puhul üle 5 aasta. Hoonete puhul arvestati pikaajaliseks ajavahemikuks 33 aastat.

Harju Elekter kontsern lähtus üleminekuriskide tuvastamisel ja hindamisel hetke turusuundumustest, sealhulgas klientide ootustest, strateegilistest plaanidest ning poliitilistest suundadest Eestis ja ülejäänud Euroopas. Analüüsi teostamisel ei lähtunud kliimaga seotud stsenaariumitest. Analüüsi tulemusena tuvastas kontsern olulise riskina kiiresti muutuvad kliendieelistused: madalama süsinikdioksiidisisaldusega tooted, verifitseeritud süsinikjalajälje arvutused ja toodete energiatõhususe sertifikaadid. Samuti kohalduvad Harju Elektrile globaalsed ja Euroopa Liidu regulatsioonid, mille täitmata jätmisel võivad kaasneda rahalised riskid.

Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud poliitika (E1-2)

Harju Elektri keskkonnapoliitika käsitleb keskkonna ja kliimamuutustega seotud mõjusid. Selle eesmärk on vähendada meie äritegevusega seotud negatiivset keskkonnamõju ja toetada Pariisi kliimakokkuleppe eesmärki piirata globaalset soojenemist 1,5 °C-ni.

Meie keskkonnapoliitika keskendub keskkonnaga seotud negatiivsete mõjude ennetamisele ja vähendamisele ning keskkonnariskide juhtimisele, võttes arvesse kogu väärtusahelat. Harju Elektri keskkonnapoliitika on seotud järgnevate mõjude, riskide ja võimalustega:

- Kliimamuutuste leevendamine
- Energia

Keskkonnapoliitika kujundamisel oleme võtnud arvesse sidusrühmade arvamust. Oleme pühendunud kasvuhoonegaaside heitkoguste mõõtmisele ja jälgimisele ning protsesside väljatöötamisele ja juurutamisele negatiivsete mõjude vähendamiseks. Keskkonnapoliitika näeb ette energiakasutuse optimeerimist ning järkjärgulist taastuenergiale üleminekut, kuid ei hõlma kliimamuutustega kohanemist. Harju Elektri juhatus vastutab mõjude, riskide ja võimaluste seireprotsessi toimimise ning keskkonnapoliitika rakendamise eest kontsernis. Samuti eeldame, et meie tarnijad järgivad keskkonnakaitse tavasid ja Harju Elektri käitumiskoodeksit. Harju Elektri käitumiskoodeks ja keskkonnapoliitika on avalikustatud ettevõtte kodulehel.

Kliimamuutuste poliitikaga seotud meetmed ja ressursid (E1-3)

Harju Elektri üheks strateegiliseks fookusteemaks on keskkond. Kestlikkuse strateegiaga esikohale seatud tegevused on seotud kõige suurema panusega KHG heitkogustesse.

Keskkonnamõjude hindamise tulemusel defineerisime peamised keskkonnaaspektid, milleks on elektri- ja soojusenergia tarbimine tootmisruumides, komponentide ja materjalide kasutamine toodetes, jäätmete teke ning transportteenuste kasutamine toodete veol. Vastavalt hindamise tulemusele valisime kõige suurematele mõjukohtadele võtmenäitajad ja määrasime eesmärgid, mis aitavad vähendada negatiivset keskkonnamõju ning leevendada kliimamuutusi.

Aruandeaastal vastu võetud ja tulevikus kavandatud peamised kliimamuutuste leevendamise meetmed on KHG heite vähendamise tegevused mõjualas 1, 2 ja 3. Heitkoguste vähendamise hoobadeks on:

- Fossiilsete kütuste kasutamise vähendamine ja nende asendamine keskkonnasõbralikega: masinaparkide uuendamine ja vanade seadmete asendamine energiatõhusamatega (mõjuala 1)
- Elektri- ja soojusenergia tarbimise vähendamine: ruumide temperatuuride optimeerimine, valgustuslahenduste järkjärguline üleminek LED-valgustusele, energiatõhusate

hoonete rajamine ja olemasolevate hoonete energiatõhususe tõstmine (rekonstrueerimine, investeerimine energiatõhusatesse seadmetesse). (mõjuala 1, 2)

- Energiaga seotud (sisse ostetud elekter, küte, jahutus) KHG heitkoguste vähendamine taastuvenergiale ülemineku arvelt (mõjuala 2)
- Tootearendus ja koostöö partneritega toodete KHG jalajälje vähendamiseks (mõjuala 3)
- Kontsernis toodetud taastuvenergia ja ostetud taastuvenergia osakaalu suurendamine

Oma kasvuhoonegaaside jalajälje vähendamiseks panustab Harju Elekter taastuvenergia tootmisse ja kasutamisse. Investeerides päikesepaneelidesse, vähendab kontsern süsiniku jalajälge ja hoiab pikas perspektiivis kokku ettevõtte energiakulusid.

Kinnisvara segmendis on meie eesmärk tagada oma töötajatele ja tööstuskinnisvara klientidele kestlikud ning kaasaegsed tootmis- ja kontoriruumid. Oleme asendanud ja plaanime ka tulevikus asendada taastumatutel energiaallikatel põhinevad elektri- ja soojusenergia lepingud taastuvenergia lepingutega hoonetes, kus see on võimalik. Päikeseenergia kasutamine moodustab kontserni enda ja rentnike praegusest energiatarbimisest üha suurema osa. Kontsernis vähendatakse elektri- ja soojusenergia tarbimist nutikate ja säästlike tehnoloogiate ning energiatõhusate hoonete arendamise kaudu. Lisaks türettevõtete kasutuses olevatele hoonetele on oluline tagada energiasäästlikkus ka arendatava tööstusliku kinnisvara

puhul, vastavalt hoonetele kehtivatele energiatõhususe nõuetele. Kontsern jätkab päikeseelektrijaamade paigaldamist uutele ja renoveeritavatele tootishoonetele. Aruandeperioodil tehtud investeeringud vt [EU Taksonoomia](#).

Päikeseenergia kasutamine moodustab kontserni enda ja rentnike praegusest energiatarbimisest üha suurema osa

Aruandeaastal suurenes Harju Elektri päikese-
elektrijaamade portfell 86,6 kW võrra, kasvatades
taastuvenergia tootmisvõimsuse 2897,12 kW-ni. 2024.
aastal tootsid kontserni päikeseelektrijaamad kokku
2611 MWh elektrienergiat, millest omatarbeks kasutati
335,1 MWh.

Koostöös klientidega saame vähendada oma toodete ja
teenustega seotud KHG heitkoguseid. Aruandeaastal alustasime
oma toodete süsiniku jalajälje arvutamisega, et tagada Harju
Elektri toodete keskkonnamõju läbipaistvus sidusrühmadele
ja selgitada välja võimalused negatiivse mõju vähendamiseks.
Toote elukaare hindamine ehk LCA (*Life Cycle Assessment*)
ja keskkonnadeklaratsioonide ehk EPD (*Environmental
Product Declaration*) koostamine võimaldavad Harju Elektri
tootmisettevõtetel kaardistada ja vähendada oma toodete KHG
heitkoguseid, pakkudes samaaegselt põhjalikku ülevaadet
toodete keskkonnamõjudest. LCA analüüsib kogu toote elutsükli
jooksul tekkivaid heiteid, võimaldades tuvastada suurimaid
heiteallikaid ja leida parimaid lahendusi nende vähendamiseks.
EPD pakub läbipaistvat teavet toote keskkonnamõjude kohta,
mis aitab seada eesmärke negatiivsete mõjude vähendamiseks
ja võrrelda tulemusi teiste sarnaste toodetega. Arvutatud
andmete põhjal saab teha teadlikke otsuseid KHG heitkoguste
vähendamisel ning leida võimalusi keskkonnasõbralikumate
toodete projekteerimiseks ja tootmiseks.

Suurim osa meie ülesvoolu tarneahela kasvuhoonegaaside
heitkogusest pärineb raskesti mõjutatavatest sektoritest,
kus taastuvenergia kasutusvõimalus varieerub. Oleme
kaardistanud oma võtmetarnijate keskkonnamõjude hindamise
ja vähendamise ambitsioonid. Samuti kavatseme seada fookuse

tarnijatele, kellelt ostame suurima osa tootmiseks vajalikest
sisendmaterjalidest ja kes kuuluvad meie tarneahelas enim
KHG heiteid tootvatesse segmentidesse. Plaanime jätkata
hanketingimuste uuendamist peamiste tarnijatega, võttes
arvesse kestlikkuse teemasid.

Oleme seadnud eesmärgid ning eraldanud ja planeerinud
ressursse KHG heitkoguste vähendamiseks, täiendavate
võimaluste väljaselgitamiseks ja kontsernis rakendamiseks.
Tegevuste tulemusena panustame KHG heitmete vähendamisse
mõjujalades 1, 2 ja 3. Vähendame oma tegevusega seotud
(mõjujalade 1 ja 2) heitkoguseid, optimeerides energiatarbimist
ja suurendades taastuvenergia osakaalu energiatarbimisest.
Investeeringute kütte- ja ventilatsioonilahendustesse, asendame
olemasolevad valgustid uute ja energiatarbimata.
Koostöös klientidega jätkame oma toodete süsinikujalajälje
(EPD) arvutuste ja tootearendusega, et tõsta oma toodete
energiatarbimust ning pakkuda klientidele veelgi kestlikumaid
alternatiive. Samuti plaanime toetada oma üles- ja allavoolu
väärtusahela osalisi tööriistade/hoobade välja arendamisel
keskkonnamõjude vähendamiseks. 31.12.2024 seisuga ei
ole meetmete rakendamiseks pikaajalist investeeringute
kava kinnitatud. Kava koostame 2025. aastal 2026. aastaks,
tuginedes baasaasta (2024) tulemustele. Meetmed katavad
kogu kontserni ja neid rakendatakse aastatel 2025–2030.
Eesmärgid on toodud peatükis **SBM-1**.

Meetmete rakendamise mõju saavutatud KHG heitkoguste
vähenemisele aruandes ei esitata, sest Harju Elekter määras
KHG mõjujalade 1, 2 ja 3 baasaastaks 2024, mille vastu
leevendamise tulemusi võrreldakse. Eeldatavalt saavutatakse
meetmete rakendamise tulemusena KHG heitmete vähendamine
2030. aastaks 1. ja 2. kategoorias 20% ja 3. kategoorias 15%

võrreldes 2024. aastaga. Aruandlusaastal ei teinud Harju
Elekter meetmete rakendamise seoses märkimisväärsed
kapitali- ja tegevuskulusid.

Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud eesmärgid (E1-4)

Kliimamuutuste leevendamisega seotud oluliste
mõjude, riskide ja võimaluste juhtimiseks oleme
Harju Elektris seadnud strateegilised eesmärgid
KHG heitkoguste vähendamiseks.

Meie eesmärk on vähendada oma 1. ja 2. mõjuala kasvuhooone-
gaaside heiteid 20% võrra (turupõhise hindamismeetodi alusel)
ja 3. mõjuala heiteid 15% käibe kohta (süsinikumahukuse
suhteline näitaja; lõplikult selgub 2024.a andmete põhjal)
2030. aastaks (baasaasta 2024). Süsinikumahukuse suhteline
näitaja võimaldab võtta arvesse ka tulevase suundumusi, näiteks
muutuseid käibenumbrites, ilma et need mõjutaksid KHG heite
vähendamise eesmärkide saavutamist.

Strateegiliste eesmärkide seadmisel oleme lähtunud turu
praktikast ja varasematest edusammudest süsiniku jalajälje
vähendamisel. Meie hinnangul on võimalik heitkoguste
vähendamisel jätkata sarnases tempos, tuginedes senistele
meetmetele ja nende efektiivsusele. Samuti oleme võtnud
arvesse tulevase suundumusi, näiteks müügituru muutuseid,
klientide eelistusi ja nõudluse muutumist, regulatiivseid
tegevusi ja uusi tehnoloogiad. Aruande koostamise hetkel
ei ole kinnitatud eesmärgid läbinud välist valideerimist
(*SBTi - Science Based Targets initiative*). Teaduspõhised

heitkoguste vähendamise eesmärgid (SBTi) seame 2025. aastal. Arvestades, et KHG heitkoguste baasaastaks on 2024, esitame võrdlusandmed 2025. aasta andmete kohta.

Meie peamine 1. ja 2. kategooria KHG heide pärineb tootmis- hoonete ja kontoriruumide elektri- ja soojusenergia tarbimisest. Sisse ostetava ja meie poolt toodetud taastuvenergia osakaalu on plaanis järk-järgult suurendada, samuti on plaanis vähendada energia tarbimist kontserni ettevõtetes.

Mõjuala 3 kategooriate puhul on eesmärkide ja muutuste saavutamine keerulisem, kuna eeldab Harju Elektrilt olulisel määral ressursse ning koostööd klientidega sisendmaterjalide ja materjalide keskkonnamõju osas. Me tagame, et kõik Harju Elektri tootmisettevõtted on integreerinud keskkonnateemad oma juhtimissüsteemi ning omavad ISO 14001 keskkonna- juhtimissüsteemi sertifikaati.

Harju Elektri kehtlikkuse strateegia aastateks 2022-2026 asendati 2030. aasta strateegiaga ja seati uus baasaasta 2024 algandmete täpsustamise tõttu. Varasem baasaasta mõjualade 1 ja 2 osas oli 2021.

Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus (E1-5)

Harju Elektri energiatarbimine tuleneb peamiselt tootmishoonetes toimuvast tootmistevõimest. Energiatarbimist puudutav teave põhineb arvestite näitudel ja teenusepakkujate aruannetel. Kohaldatud on KHG mõjualade 1 ja 2 arvutustega sama ulatust.

Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus	2024
1) Toornaftal ja naftasaadustel põhinev kütuse tarbimine (MWh)	588,0
2) Maagaasil põhinev kütuse tarbimine (MWh)	349,9
4) Muudest fossiilsetest allikatest pärit kütuse tarbimine (MWh)	0,0
5) Fossiilsetel allikatel põhineva ostetud või omandatud elektri, soojuse, auru ja jahutuse tarbimine (MWh)	7 396,1
6) Fossiilenergia tarbimine kokku (MWh) (arvutatakse ridade 1–5 summana)	8 334,0
Fossiilsete allikate osakaal energia kogutarbimises (%)	89,3
7) Tuumaallikatel põhineva energia tarbimine (MWh)	85,0
Tuumaenergia allikate osakaal energia kogutarbimises (%)	0,9
8) Taastuvate allikate kütusetarbimine (MWh)	0,0
9) Taastuvatel allikatel põhineva ostetud või omandatud elektri, soojuse, auru ja jahutuse tarbimine (MWh)	999,0
10) Muuks kui kütuseks kasutatava oma toodetud taastuvenergia tarbimine (MWh)	0,0
11) Taastuvenergia tarbimine kokku (MWh) (arvutatakse ridade 8–10 summana)	999,0
Taastuvate allikate osakaal energia kogutarbimises (%)	10,7
Energia kogutarbimine (MWh) (arvutatakse ridade 6 ja 11 summana)	9 333,0
Energia tarbimine seoses tegevusega suure kliimamõjuga sektorites (NACE A-H, L) (MWh)	9 418,0
Suure kliimamõjuga sektorites toimuvatest tegevustest tulenev energiatarbimine kokku suure kliimamõjuga sektorite netotulu kohta (MWh/€)	0,00005
Energia tootmine	
Taastumatu energia tootmine (MWh)	0,0
Taastuvenergia tootmine (MWh)	2 611,0

Harju Elektri müügitulu on seotud tegevustega suure kliimamõjuga sektorites (loetletud NACE jagudes A-H ja L). Suure kliimamõjuga sektorite energiantensiivsuse näitaja arvutamisel on võetud arvesse kogu kontserni müügitulu ([vt konsolideeritud kasumiaruanne Müügitulu](#)). Kontserni tegevus hõlmab järgmisi suure kliimamõjuga sektoreid:

- Töötlev tööstus
- Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine
- Ehitus- ja kinnisvaraala tegevus

Kasvuhoonegaaside koguheide (E1-6)

Kontserni KHG heitkogused on arvatud järgides kliimaministeriumi KHG jalajälje hindamise mudelit ja rahvusvaheliselt tunnustatud kasvuhoonegaaside protokoll (Greenhouse Gas Protocol), mis on kõige sagedamini kasutatav ülemaailmne standard äritegevuse, väärtusahelate ja leevendusmeetmete KHG heitkoguste mõõtmiseks ja haldamiseks.

Standard hõlmab seitsme kasvuhoonegaasi heitkoguse hindamist: süsinikdioksiid (CO₂), metaan (CH₄), diämmastikoksiid (N₂O), fluorosüivesinikud (HFC), perfluorosüivesinikud (PFC), väävelheksafluoriid (SF₆), lämmastikfluoriid (NF₃). Mõjuala 1 alla kuuluvad otsesed emissioonid ettevõtte omanduses olevatest või kontrollitud allikatest ning mõjuala 2 koosneb kaudsetest sisse ostetud energia KHG heidetest. Arvestatud on emissioone, mis tulenevad finants- ja tegevuskontrolli põhimõtetest. Mõjualade 1 ja 2 heitkoguste arvutamiseks kasutati asukohapõhist ja turupõhist lähenemist ning heitkogused on arvatud kasutades rahvusvahelisi tasulisi andmebaase (Ecoinvent ja Exiobase) ja asukohariikide ajakohaseid eriheitetegurid. KHG heitemahukuse arvutamisel kasutatakse kontserni müügitulu (vt konsolideeritud raamatupidamise aruanne).

Mõjuala 3 kategooriate kaardistamisel osalesid kontserni juhatus, jätkusuutlikkuse juht, valdkondade juhid, keskkonnapetsialist ja väline keskkonnaekspert. Protsessi raames kaardistati kontserni ettevõtete tegevusvaldkonnad ning asjakohased üles- ja allavoolu kategooriad. Kontserni ettevõtted jagunevad tegevusvaldkondade järgi tootmis-

ettevõteteks ja tööstusliku kinnisvara arenduse ning haldusega tegelevateks ettevõteteks. Mõjuala 3 oluliste kategooriate määramise otsustusprotsessis võeti arvesse 2023. aastal ettevõttes AS Harju Elekter läbi viidud mõjuala 3 kaardistust ja arvutusi. Lisaks arvestati ka valdkonnajuhtide ekspertteadmiste ning kontserni ettevõtete eripäradega.

Mõjuala 3 kaardistusest tulenevalt arvestati kokku 12 kategooriat. Olulisuse hindamise tulemusel jäid välja järgnevad kategooriad: müüdüd toodete töötlemine, frantsiisid ja investeeringud. Mõjuala 3 hulka ei arvestatud ülesvoolu tegevustega seotud liisitud vara (arvestati mõjuala 2 alla). Allavoolu tegevustega seotud liisitud vara heitkoguste arvutamisel võeti arvesse hoonete üldalad. Müüdüd toodete transpordiga seotud KHG heide on kontserni poolt kajastatud mõjuala 3, kategooria 4 all, tulenevalt transpordi korraldamise ja selle eest tasumise viisist.

Mõjuala 3 kategoorias, mis käsitleb müüdüd toodete eluea lõpuga seotud KHG heiteid, lähtuti müüdüd toodete keskkonnadeklaratsioonides toodust ning kontserni töötajate inseneritehnilistest teadmistest, kujundamaks elukaare lõpuga seotud käitlusviisid. Vastava teabe alusel on eeldatud, et valdav osa materjale kas võetakse pärast elukaare lõppu uuesti ringlusse või suunatakse ladestamisele. Ringlussevõtuga seotud KHG heide jääb kontserni raporteerimisest väljaspoole ning tulenevalt toodetes kasutatavatest materjalitüüpidest, ei ole alust eeldada KHG heidet nende ladestamisel.

Olulisuse kriteeriumite osas lähtuti GHG Protocol standardist ning suunistest. Arvutuse alla kaasatud mõjuala 3 kategooriate puhul rakendati nii tarbimispõhist kui ka kulupõhist lähenemist KHG heite leidmisel. Kasutatud eriheitetegurid pärinesid riiklikest KHG jalajälje mudelitest, erialastest tasulistest

Harju Elektri olulised mõjuala 3 kategooriad, mis kaasati arvestusse:

- Sisse ostetud tooted ja teenused
- Kapitalikaubad
- Kütuse- ja energiatarbimisega seotud tegevused
- Ülesvoolu/sisse tarnega seotud transport ja kauba vedu
- Jäätmete käitlemine
- Tööreisid
- Koju-tööle-koju liikumine
- Ülesvoolu tegevustega seotud liisitud vara
- Allavoolu/väljatarnega seotud transport/kauba vedu
- Müüdüd toodete kasutamine (seadme tavapäraseks koormuseks eluaja jooksul arvestati 51%)
- Müüdüd toodete olemusliku lõpus toimuv käitlemine
- Allavoolu tegevustega seotud liisitud vara

andmebaasidest, toote keskkonnadeklaratsioonidelt (EPD), tarnijatelt saadud otseandmetest ning muudest asjakohastest uuringutest, raportitest ja kirjandusest.

Mõjuala 1 KHG heide	2024
Mõjuala 1 KHG koguheide (t CO ₂ ekv.)	221,43
Mõjuala 2 KHG heide	
Asukohapõhiselt mõõdetud mõjuala 2 KHG koguheide (t CO ₂ ekv.)	7 536,07
Turupõhiselt mõõdetud mõjuala 2 KHG koguheide (t CO ₂ ekv.)	6 367,68
Mõjuala 3 olulised KHG heitkogused	
Mõjuala 3 KHG koguheitte üldkogus (t CO ₂ ekv.)	66 000 279,78
Ostetud kaubad ja teenused (t CO ₂ ekv.)	32 803,29
Kapitalikaubad (t CO ₂ ekv.)	184,30
Kütuse ja energiaga seotud tegevus (mis ei kuulu mõjualasse 1 või 2) (t CO ₂ ekv.)	459,73
Transport ja turustus väärtusahela eelnevates etappides (t CO ₂ ekv.)	4 937,41
Tegevuse käigus tekkinud jäätmed (t CO ₂ ekv.)	241,72
Ärireisid (t CO ₂ ekv.)	46,38
Töötajate tööle- ja kojusõit (t CO ₂ ekv.)	686,91
Väärtusahela eelnevate etappide rendivara (t CO ₂ ekv.)	0,00
Transport väärtusahela järgnevates etappides (t CO ₂ ekv.)	0,00
Müüdnud toodete töötlemine (t CO ₂ ekv.)	0,00
Müüdnud toodete kasutamine (t CO ₂ ekv.)	65 960 903,88
Müüdnud toodete käitlemine olelusringi lõpus (t CO ₂ ekv.)	0,00
Väärtusahela järgnevate etappide rendivara (t CO ₂ ekv.)	16,16
Frantsiisid (t CO ₂ ekv.)	0,00
Investeeringud (t CO ₂ ekv.)	0,00
KHG heide kokku	
Asukohapõhine KHG heide kokku (t CO ₂ ekv.)	66 008 037,28
Turupõhine KHG heide kokku (t CO ₂ ekv.)	66 006 868,89
KHG heite mahukus netotulu alusel	
Asukohapõhine KHG koguheitte netotulu kohta (t CO ₂ ekv./netotulu)	0,38
Turupõhine KHG koguheitte netotulu kohta (t CO ₂ ekv./netotulu)	0,38

Harju Elektril puuduvad süsinikukrediitide kaudu rahastatavad kasvuhoonegaaside sidumise ja heitkoguste vähendamise projektid. Samuti ei rakendata kontsernisest süsinikuheitte hinnastamist.

E5 Ressursikasutus ja ringmajandus

Inimkond tarbib loodusvarasid kiiremini ja rohkem kui planeet Maa suudab jätkusuutlikult pakkuda. Ressursside säästlik kasutamine võimaldab katta oleviku vajadused, ilma et see kahjustaks tulevaste põlvkondade võimet rahuldada oma vajadusi.

Oleme Harju Elektris pühendunud ressursside efektiivsele kasutamisele ja ringmajanduse põhimõtete rakendamisele. 2024. aastal läbi viidud kahese olulisuse analüüsi tulemustest selgus, et ressursikasutus ja ringmajandus on ka meie sidusrühmade jaoks oluline teema.

Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus (IRO-1)

Ressursikasutus ja ringmajandus on olulised teemad, kuna Harju Elektri äritegevus on seotud sisendmaterjalidega, millest osa ei ole taaskasutatud ja on kasutuses esmakordselt.

Oleme pühendunud selliste materjalide kasutamise vähendamisele ning korduvkasutatavuse ja ringsuse edendamisele.

Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemiseks kaardistasime esmalt tootmise peamised sisendressursid ning seejärel seonduvad tegelikud ja potentsiaalsed mõjud, lähtudes ressursside globaalsetest väärtusahelatest. Peamised ressurssidega seotud mõjud pärinevad kontserni ülesvoolu väärtusahelast, mille osas ei olnud võimalik mõistliku pingutusega informatsiooni saada. Oleme kaardistanud meie tegevuskohtade läheduses asuvate kohalike kogukondade seisukohad ja tagasiside, kasutades selleks nii kaudset kui otsest meetodit. Harju Elektri põhitegevuseks on elektri- ja otuslahenduste pakkumine äriklientidele ning meie tootmisüksused asuvad neljas riigis: Eestis, Soomes, Rootsis ja Leedus. Peamiste sisendmaterjalide ja ressursikasutuse osas ei ole kontserni tegevuskohtade vahel olulisi erisusi.

Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud poliitika (E5-1)

Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud teemad on osa Harju Elektri keskkonnapoliitikast ning eraldiseisvat poliitikat loodud ei ole. Keskkonnapoliitika hõlmab kontserni ja kontserni tegevuskohti ning on kehtlikkuse strateegia lahutamatu osa.

2024. aastal alustasime oma toodete valmistamiseks ja pakkimiseks vajalike materjalide koguste mõõtmist ning keskendume ka edaspidi ressursidega seotud andmete kogumisele ja analüüsimisele. Ressursside planeerimine ja nende säästlik kasutamine on integreeritud kontserni tootmisettevõtete juhtimissüsteemidesse. Harju Elektri juhatus vastutab selle eest, et ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud poliitikat rakendataks kõigis kontserni ettevõtetes.

Harju Elektri eesmärk on pakkuda oma klientidele turvalisi, veatult toimivaid ja kauakestvaid lahendusi, mis oleksid samal ajal jätkusuutlikud nii ühiskonna kui ka keskkonna vaates. Elektripaigaldiste elueaks arvestatakse 40 või enam aastat, millest tulenevalt on juba lahenduste loomisel vaja arvestada tulevikureservi ning materjalide käitlemisega toodete elukaare lõpus. Pikendatud eluiga ja taaskasutatavate materjalide suurem osakaal aitab kaasa elektripaigaldiste keskkonakoormuse vähendamisele. Uute tehnoloogiate arengu ja keskkonasäästlike lahenduste nõudluse suurenemisega meie tegevusvaldkonnas, võetakse kasutusele ka keskkonda vähem koormavaid materjale.

Harju Elektri toodete puhul on olulisteks toormaterjalideks vask ja teras, mis on oma olemuselt taaskasutatavad materjalid. Metalle saab korduvalt ümber töödelda ja lõputult taaskasutada, ilma et nende omadused või vastupidavus muutuks. Metall ringlussevõtt vähendab prügilasse ladestavate jäätmete ja esmaste toorainete kasutamise hulka. Suur osa Euroopa Liidus

kasutusel olevast terasest on juba taaskasutatud päritolu.

Kontserni keskkonnapoliitika ei hõlma hetkel ressursikasutuse ja ringmajanduse tegevuskava, kvantitatiivseid eesmärke esmase toorme kasutamisest loobumise ja taastuvate ressursside kehtliku hankimise kohta.

Väljavõte Harju Elektri keskkonnapoliitikast ressursikasutuse ja ringmajanduse teemal:

„Seadmete ja lahenduste disainimisel peame oluliseks kestvust, võttes arvesse komponentide jätkusuutlikkust. Vähendame tekkivate jäätmete hulka ning püüame suurendada korduvkasutamise ja ringlussevõtu määra. Rakendame ringmajanduse põhimõtteid, et võidelda ressursside nappuse vastu.“

Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud meetmed ja ressursid (E5-2)

Oleme seadnud eesmärgiks vähendada oma toodete keskkonnamõju ning optimeerida sisendressursside ja materjalide kasutamist.

Plaanime tõsta keskkonناسäästlike materjalide osakaalu oma toodetes ja pakendites, pikendada veelgi oma toodete eluiga, luua täiendavaid taas- ja korduvkasutamise võimalusi ning vähendada tootmisprotsessis ja toodete pakkimisest tekkivate jäätmete hulka. Lisaks valdkonnajuhtidele, kes vastutavad ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud teemade eest oma osakonnas, oleme kaasanud mõjude, riskide ja võimaluste hindamise ning meetmete planeerimise protsessi kontserni keskkonnapetsialiste ja väliseid eksperte.

Protsesside tõhustamisega vähendame kontsernis materjalide raiskamist ja suurendame kestlike sisendressursside kasutamist nii oma toodetes kui pakkematerjalidena. Oleme eraldanud vahendid oma toodete ressursikasutuse ja ringmajandatavuse hindamiseks ja parendamiseks. 31.12.2024 seisuga ei ole kontsernis mõõdetud ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud meetmete efektiivsust. Kontserni tootejuhtide meeskond hindab koostöös väliste keskkonnaekspertidega meie toodete keskkonnamõju kogu elukaare jooksul ning töötab välja viise toodete ringsuse parendamiseks. Toodete keskkonnamõjude hindamine ja kolmanda osapoole valideeritud keskkonnadeklaratsioonide (EPD) avalikustamine võimaldab klientidel teha keskkonناسäästlike valikuid. Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud parenduste tegemisel sõltuvad Harju Elektri tootmisettevõttes suuresti klientide vajadustest

ja ootustest. Koostöös klientidega suuname materjalide ja komponentide tarnijaid kasutama rohkem taaskasutatud materjale, muutes seeläbi oma tooted järjest enam ringmajandatavaks. Alustasime 2024. aastal oma toodete elutsükli analüüsi (*LCA-Life Cycle Assessment*) ja EPD koostamist.

Harju Elektri jaoks on tähtsal kohal ressursside taaskasutamine ning jäätmete korrektne ringlusse saatmine, võttes arvesse jäätmehierarhia põhimõtteid. Kontserni tootmisüksustes tekib kahte tüüpi jäätmeid: tootmis- ja olmejäätmed. Tootmisprotsesside käigus tekivad jäätmed, mille hulka kuuluvad metallijäätmed (näiteks teras ja vask), plastjäätmed, ohtlikud jäätmed ja pakkematerjali jäätmed (kile, kartong, papp), mis sorteeritakse ning suunatakse kas taaskasutusse või ümbertöötlemisele. Metallijäätmed suunatakse sulatamisele. Metall- ja pakendijääkide tekkimist vähendatakse tootmisprotsesside optimeerimisega ning suur osa pakkematerjale taaskasutatakse nii kontsernisiseselt kui ka pärast toodete väljastamist kliendile.

Olmejäätmed tekivad tootmisväliste tegevuste tulemusena ning neid sorteeritakse selleks ette nähtud konteinerites. Olmejäätmete tõhusamaks sorteerimiseks oleme eemaldanud eraldiseisvad prügikastid kontoriruumidest ning asendanud need spetsiaalsete sorteerimiskeskustega. Osade tarnijatega kasutame ringlevat taarat. Jäätmete sorteerimise ohjeks on koostatud jäätmekäitluse juhendid, koolitusmaterjalid, markeeritud jäätmekonteinerid ja -kastid ning samuti koolitame oma töötajaid vastavalt juhtimissüsteemis ette nähtud korrale. Ettevõtetel on jäätmekäitluseks lepingulised ja vastutustundlikud partnerid, kes väljastavad kontserni ettevõtetele teavet jäätmete kohta, kuid jäätmete edasist käitlust on Harju Elektril raske mõjutada.

Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud eesmärgid (E5-3)

2024. aastal kaardistasime kahese olulisuse analüüsi ja kehtlikkuse strateegia uuendamisega oma huvigruppide ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud eesmärgid.

Kontserni olulised mõjud, riskid ja võimalused on valdavalt seotud sisse ostetud materjalide ja jäätmetega. Alustasime 2024. aastal kontserniülest sisendmaterjalide koguste mõõtmist. Sinna kuuluvad peamised, meie tööstusele iseloomulikud materjalid nagu lehtmets ja vask, aga ka betoonelemendid ning elektroonika pooltooted ja komponendid. Jäätmete osas kogume andmeid ohtlike ja mitteohtlike jäätmete ning nende käitlusviiside ja sellega seotud keskkonnamõju kohta.

2030. aastaks seotud eesmärgid toetavad meie ressursikasutuse ja ringmajanduse poliitikat ning mõjude, riskide ja võimaluste käsitlemist. Eesmärkideks on:

- Vähendada ja optimeerida esmase toorme kasutamist
- Suurendada taaskasutatud ja taaskasutatavate materjalide osakaalu toodetes
- Ringmajandusega seotud arendustegevused

Eesmärgid puudutavad järgnevat jäätmehierarhia tasandeid: ennetamine ja korduskasutamiseks ettevalmistamine. Eesmärke arvesse võttes planeerisime võimalikke edasisi tegevusi ning jätkame sellega 2025. aastal, lähtudes 2024. aasta andmetest. Kontserni ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud eesmärgid on kvalitatiivsed ning 31.12.2024 seisuga kvantitatiivsed efektiivsusmõõdikud puuduvad.

Ressursside sisendvood (E5-4)

[2024. aastal alustasime Harju Elektri mõjude, riskide ja võimalustega seotud ressursside sisend- ja väljundvoogude kaardistamise ja koguste hindamisega.](#)

Peamised sisendid, mida kontserni ettevõtted oma toodetes kasutavad, on lehtmetsa, vask, elektroonikakomponendid ja betoonelemendid. Oluliste materjalide kategooriate valikul tugineda mahtudele eurodes ja kogustele tonnides. Andmete kogumiseks kasutati olemasolevaid andmebaase ja mõõtmisandmeid, täpsete andmete ja koguste puudumisel anti hinnanguid. Vähendamaks vajadust esmaste materjalide järele, suurendame vastavalt võimalusele korduskasutatud või taaskasutatud materjalide osakaalu. Aruandlusaasta seisuga ei ole võimalik mõistliku pingutusega kõiki taaskasutatud sisendvoogusid taastumatutest täielikult eristada, kuna sisenditel puudub vastav informatsioon. Samuti puuduvad andmebaasid vastava teabe talletamiseks.

Kontsernis ei kasutata sisendvoogudena haruldasi muldmetalle, kuid vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse ettepaneku 2023/0079 II Lisale liigitatakse vask kriitiliseks tooraineks.

Ressursside sisend- ja väljundvood	Ühik	2024
Ressursside sisendvood		
Aruandeperioodi jooksul kasutatud toodete ning tehniliste ja bioloogiliste materjalide kogumass	tonn	11 845,5
Toodete (sh pakendite) valmistamiseks kasutatud teiseste, taaskasutatud või ümbertöödeldud komponentide, teiseste vahetoodete ja teiseste materjalide mass absoluutväärtuses	tonn	86,2
Toodete (sh pakendite) valmistamiseks kasutatud, kestlikult hangitud bioloogiliste materjalide (ja mitteenergiaallikana kasutatavate biokütuste) osakaal koos teabega kasutatud sertifitseerimis-süsteemi ja kaskaadkasutuse põhimõtte kohaldamise kohta	protsent	0,0
Toodete (sh pakendite) valmistamiseks kasutatud teiseste, taaskasutatud või ümbertöödeldud komponentide, teiseste vahetoodete ja teiseste materjalide kogus protsendina	protsent	0,7

Ressursside väljundvood (E5-5)

[Harju Elekter panustab ringmajandusse põhimõttega toota pikaajalisi ja vastupidavaid tooteid. Iga toote projekteerimisel kaalutakse võimalust muuta see koheselt pärast eluea lõppu ringmajandatavaks. See aitab vältida jäätmete teket ja optimeerida ressursikasutust. Ettevõtte toodetes on olulisteks toormaterjalideks vask ja teras, mis on oma olemuselt taaskasutatavad materjalid.](#)

Oleme võtnud eesmärgiks vähendada kontsernis tekkivate jäätmete hulka ning tagada, et võimalikult suur osa jäätmetest võetaks ringlusse või taaskasutataks. Ennetame Harju Elektris

jäätmete teket ja suurendame ringlusse võetavate materjalide hulka. Alajaamade eluiga on keskmiselt 40 ja madalpinge toodetel 30 aastat. Kontsern ei hinda ega mõõda toodete vastavust ringmajanduse põhimõtetele. Sisse ostetavatest materjalidest on ringlussevõetud materjali sisaldus suurim terasel.

Harju Elekter järgib jäätmekäitluses vastutustundlikke ja keskkonnasõbralikke põhimõtteid. Kontserni ettevõtetes kogutakse jäätmed kokku vastavalt riigi seadusandluses sätestatud jäätmekogumise korrale ning koostööpartnerite nõuetele. See tagab jäätmete korrektse sorteerimise ja töötlemise, mis võimaldab hiljem materjalide maksimaalset taaskasutust. Jäätmetega seotud andmed pärinevad teenusepakkujate arvetelt ja jäätmearuannetelt.

Jäätmed	Ühik	2024
RINGLUSSE VÕETUD JÄÄTMED		
Ohtlikud jäätmed		
Korduskasutamiseks ettevalmistamine	tonn	0,00
Ringlussevõtt	tonn	0,90
Muu taaskasutamistoimingud	tonn	0,00
Kõik ringlusse võetud ohtlikud jäätmed	tonn	0,90
Tavajäätmed		
Korduskasutamiseks ettevalmistamine	tonn	0,00
Ringlussevõtt	tonn	1 042,60
Muu taaskasutamistoimingud	tonn	10,00
Kõik ringlusse võetud tavajäätmed	tonn	1 052,60

Jäätmed	Ühik	2024
RINGLUSSE VÕTMATA JÄÄTMED		
Ohtlikud jäätmed		
Põletamine	tonn	1,30
Prügilasse ladestamine	tonn	10,90
Muud kõrvaldamistoimingud	tonn	0,00
Kõik ringlusse võtmata ohtlikud jäätmed	tonn	12,20
Tavajäätmed		
Põletamine	tonn	76,00
Prügilasse ladestamine	tonn	27,00
Muud kõrvaldamistoimingud	tonn	2,30
Kõik ringlusse võtmata tavajäätmed	tonn	105,30
Ringlusse võtmata jäätmete üldkogum	tonn	117,50
Ringlusse võtmata jäätmete protsent	%	10,03
Ringlusse võetud jäätmete üldkogum	tonn	1 053,50
Ringlusse võetud jäätmete protsent	%	89,97
Ohtlike jäätmete üldkogum	tonn	13,10
Radioaktiivsete jäätmete üldkogum	tonn	0,00
Kõikide jäätmete üldkogum	tonn	1 171,00

Sotsiaalne teave

S1 Oma töötajaskond

Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga (SBM-3)

Töötajad, oma teadmiste, oskuste, kogemuste ja motivatsiooniga, on Harju Elektri efektiivse ja tulemusliku tegutsemise peamiseks garantiiks ning konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse üheks aluseks, mistõttu on töötajate heaolu, õigused ja areng strateegiliselt olulised.

Harju Elektri strateegia keskendub jätkusuutlikule kasvule, innovatsioonile ja vastutustundlikule juhtimisele. Strateegia, mis põhineb töökeskkonna ohutuse, töötajate rahulolu, kaasatuse ja arengu prioriseerimisel, toetab kontserni kestlikkuse eesmärke ja tugevdab positsiooni vastutustundliku tööandjana.

Tööohutus- ja tervishoid: ohutud ja turvalised töötingimused ja -keskkond toetavad töötajate heaolu ja tootlikkust. Tööõnnetused ning tööst tulenevad terviseprobleemid võivad viia tööseisakuteni ja mõjutada Harju Elektri mainet. Rakendame rangeid tööohutusmeetmeid: järgime tööohutusalasid standardeid ja teostame riskihindamisi,

et vähendada tööõnnetuste ja kutsehaiguste riski. Regulaarsed koolitused ja ohutusalasel juhendamised on osa igapäevasest töökultuurist.

Töötajate rahulolu ja pühendumus, arendamine ja koolitus: töötajate rahulolu mõjutab otseselt tootlikkust ja innovatsiooni ning rahulolevad ja motiveeritud töötajad aitavad kaasa strateegiliste eesmärkide saavutamisele. Rahulolematuse võib põhjustada tööjõu voolavus ja seeläbi oskuste kadu ning suurendada värbamis- ja koolituskulusid. Viime läbi regulaarseid rahulolu uuringuid ja pakume arenguvõimalusi, koolitusi ning enesetäiendamisi ja motiveerivaid töötingimusi.

Investeerides töötajate pidevasse arengusse, suurendame oma innovatsiooni- ja kohanemisvõimet turumuutustega. Rahulolevad ja motiveeritud töötajad pakuvad kõrgema kvaliteediga teenuseid ja tooteid. Positiivne tööandja kuvand aitab hoida olemasolevaid töötajaid ja meelitada ligi oma ala talente. Koolituste ja uute oskuste arendamine toetavad Harju Elektri digipööret ja tehnoloogilist arengut.

Mitmekehisus ja kaasatus: erineva taustaga töötajate kaasamine tagab loovama ja dünaamilisema töökeskkonna, toetades innovatsiooni, efektiivset probleemide lahendamist ja otsuste tegemist. Ebapiisav või vähene kaasatus võib viia talentide lahkumiseni ja võimaliku mainekahjuni. Järgime võrdse kohtlemise põhimõtteid edendades kaasavat kultuuri kõikides juhtimistasandites.

Oma töötajaskonnaga seotud poliitika (S1-1)

Lähtume oma tegevuses ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetest. Meie põhimõtted on kooskõlas rahvusvaheliste standarditega, sealhulgas ÜRO inimõiguste ülddeklaratsiooniga, Rahvusvahelise Tööõigusorganisatsiooni (ILO) põhikonventsioonidega ja OECD suunistega rahvusvaheliste ettevõtetele.

Poliitikates ja juhistes tagame, et Harju Elektri tegevus ja ärisuhted ei too kaasa negatiivseid tagajärgi töötajate õigustele, sh tööõigustele, võrdsele kohtlemisele ja ohutule töökeskkonnale. Edendame töötajate õigusi, sh kollektiivlääbirääkimiste õigust, töökeskkonna ohutust ja diskrimineerimise vältimist. Harju Elektri töötajaskonda puudutavad meetmed on läbipaistvad ja tõhusad.

Harju Elektris kehtestatud poliitikad ja sõlmitud lepingud välistavad inimkaubanduse, sunniviisilise töö ja lapstööjõu kasutamise nii oma tegevuses kui ka tarneahelas ning tagab, et kõik töötajad töötavad vastavalt seaduses lubatule, vabatahtlikult ning õiglastes ja sobivates tingimustes. Vastavus rahvusvaheliste tööstandarditele ja inimõiguste põhimõtetele aitab kaasa vastutustundliku ja eetilise äritegevuse edendamisele.

Kontsernis on läbi viidud väärtuspõhise juhtimise koolitused kõikides juhtimistasandites, et toetada Harju Elektri väärtuste viimist igapäevaellu. 2024. aastal koostati juhtimisjuhendid (*Principles of Recruitment and Selection* ja *Leadership Guidelines*), mis aitavad juhtidel suunda anda ja ettevõtte väärtusi hoida. Juhiste eesmärk on luua ühtne juhtimiskultuur kõigis kontserni ettevõtetes. Tõhusa juhtimise põhimõtted on jätkusuutliku tegevuse ja tervisliku töökeskkonna tagamiseks hädavajalikud.

Harju Elektris töötavad eri kultuuri-, hariduse, vanuse ja ametialase taustaga inimesed. Meie jaoks on oluline tagada, et kedagi ei diskrimineeritaks tema ea, soo, usu, päritolu, puude, perekonnaseisu või muude asjaolude tõttu. Kontserniüleses käitumiskoodeksis, mis on heaks kiidetud ja vastu võetud juhatuse poolt, on selgelt sõnastatud põhimõtted töötajate inimõiguste, mitmekülgsuse, kaasamise ja mittediskrimineerimise kohta. Muuhulgas käsitleb kodeks ka küberturvalisust ja andmekaitset. Käitumiskoodeks hõlmab meie tööjõuga seotud materiaalseid mõjusid.

Harju Elekter hindab ja arvestab ka haavatavate töötajaskonna rühmade vajadusi, tagades neile võrdsed võimalused ja kaitse. Haavatavateks rühmadeks võivad olla ajutised ja osalise tööajaga töötajad, renditöötajad, noored ja eakad, puuetega inimesed ning madala kvalifikatsiooniga töötajad. Nende kaitsmiseks rakendatakse meetmeid nagu võrdne kohtlemine, õiglane töötasu, ohutu töökeskkond ning juurdepääs koolitustele.

Kõigis värbamis- ja edutamisotsustes lähtutakse sooneutraalselt ja mittediskrimineerivalt võrdsetel alustel põhinevatest ja mõõdetavatest omadustest nagu haridus, oskused ja kogemused, ning õigusaktidest tulenevatest nõuetest. Vabade töökohtade täitmiseks korraldatavad konkursid on avalikud, kuid neist teavitatakse ka ettevõttesiseselt. Töötajaid julgustatakse pidevalt arenema, samuti toetatakse töötajate meeskondade vahelist liikumist.

Tööohutus ja töötajate heaolu on juhtimise üheks prioriteediks, mistõttu on töötervishoiu ja -ohutuse juhtimine kontsernis tõstetud strateegilisele tasandile. Järgime sisemisi töökeskkonna ja -ohutuse juhtpõhimõtteid ning protseduure ja vastame kohalduvatele õigusaktidele ning muudele asjakohastele nõuetele. Pühendume tööohutuse tagamisele ja tööõnnetuste ennetamisele, et luua turvaline ja tervislik töökeskkond.

Meetmete tulemuslikkuse jälgimiseks kasutatakse tööõnnetuste määra, mis arvutatakse miljoni töötunni kohta. See võimaldab hinnata tööohutuse taset ja teha vajalikke kohandusi juhendites ja protseduurides, et vähendada tööõnnetuste arvu.

Kontsernis on rikkumisest teavitamise kanal, mis võimaldab töötajatel ja teistel sidusrühmadel rikkumistest ja probleemidest teada anda ja neid õiglaselt lahendada.

Tööõnnetuste ennetamise poliitika on üles ehitatud süsteemsele ja jätkusuutlikule lähenemisele, et tagada turvaline töökeskkond ja ennetada riske:

- **tööohutuskultuuri edendamine:** soodustame ohutusteadlikkust kõigi töötajate seas, korraldades regulaarselt koolitusi (ja teavituskampaaniaid), et suurendada tööohutuse olulisust, valmisolekut ohuolukordi ennetada ja nendega toime tulla.
- **riskianalüüs ja ennetusmeetodid:** viime läbi põhjalikke töökeskkonna riskianalüüse, et tuvastada võimalikud ohud töökeskkonnas. Tuvastatud ohud kõrvaldatakse või nende mõju minimeeritakse läbi ennetusmeetmete, sh tööprotsesside täiustamise ja töövahendite uuendamise.
- **tööõnnetuste registreerimine ja analüüs:** kõik tööõnnetused ja muud vahejuhtumid registreeritakse ja analüüsitakse, et mõista nende tekkimise põhjuseid ja vältida sarnaste olukordade kordumist tulevikus. Õppimine varasemast on üks võtmelemente.
- **töökeskkonna parendamine:** investeerime töökeskkonna parendamisse, tagades kaasaegsed ja ohutud töövahendid ja -tingimused.
- **töötajate kaasamine:** töötajaid julgustatakse aktiivselt teatama võimalikest ohtudest, esitama ettepanekuid töökeskkonna parandamiseks ning osalema ohutusalastes aruteludes ja töörühmades. Töötajate kaasamine ohutuse tagamisele on töökultuuri lahutamatu osa.

Protsessid oma töötajaskonna ja töötajaskonna esindajatega suhtlemiseks mõjude teemal (S1-2)

Harju Elektris on olulisel kohal regulaarne suhtlemine oma töötajatega ja töötajate esindajatega kõigil tasanditel, sealhulgas juhtide ja töötajate vahelised üks-ühele kohtumised ning koosolekud.

Töötajate tagasisidel on kontserni organisatsioonikultuuris oluline roll. 2024. aastal korraldati töötajate rahulolu uuring teist korda ühtsetel alustel kontserniülekena. Kontsernis kokku oli vastamise määr 87,2% ja töötajate rahulolu indeks 64%. Rahulolu uuringut viiakse läbi kord aastas.

Töötajate ootuste ja tagasiside kogumiseks viiakse Harju Elektris läbi arenguvestlusi (poolaasta- ja aastavestlus), mille käigus selgitatakse välja koolitusvajadus ning saadakse väärtuslikku tagasisidet ettevõtte ja juhtimise kohta. 2024. aastal toimusid arenguvestlused 72,8% töötajatega.

Harju Elektris on personaliga seotud isikutel vastutus töötajate heaoluga seotud poliitikate ja protsesside rakendamisel ja järelevalvel. Lisaks tagatakse, et juhatus jälgib ja hindab regulaarselt töötajatega seotud riskide maandamist ja arenguvõimaluste edendamist, lähtudes kestlikkuse põhimõtetest.

Protsessid negatiivsete mõjude heastamiseks ja kanalid, mis võimaldavad oma töötajatel probleeme tõstatada (S1-3)

Harju Elektri tegevus võib avaldada olulist mõju töötajaskonnale, sealhulgas töötingimustele, töötajate tervisele, heaolule ja arenguvõimalustele. Meie eesmärgiks on tagada, et töötajad tunneksid ennast töökeskkonnas turvaliselt ja väärtustatuna.

Oluline on avatud kommunikatsioon ja turvaline keskkond, kus kõigil on võimalik avatult probleeme ja märkamisi tõstatada.

Harju Elektril on selged ja läbipaistvad protsessid, mis tagavad töötajate tõstatatud probleemide ja murekohtade kiire käsitlemise ja nende parendamise. Protsessid toetavad töörahulolu ja turvalisuse kasvu, olles samal ajal olulised ettevõtte kestlikkuse ja sotsiaalse vastutuse täitmisel.

Oleme loonud väärkäitumisest teavitamise kanali, mille kaudu on töötajatel võimalus ilma survemeetodite järgnemiseta teatada nii anonüümselt kui ka nimeliselt informatsioonist, mis viitab ebaseaduslikule, ebaeetilisele ja petturlikule käitumisele. Töötajatel on alati ka võimalus pöörduda otse oma vahetu juhi, personaliosakonna või kontserni juristi poole, et arutada tööalaseid probleeme ja märkamisi.

Harju Elektri jaoks on oluline, et töötajad mitte ainult ei pääse ligi väärkäitumisest teavitamise kanalile ja nimetatud isikutele, vaid nad on ka teadlikud nendest võimalustest, neil on enesekindlus ja psühholoogiline turvalisus, et neid vajadusel kasutada. Väärkäitumisest teavitamise kanal on kättesaadav

kõikidele töötajatele kontserni siseveebis ja kodulehel. Kanalite tõhusust hinnatakse regulaarse ülevaatus kaudu kontserni juristi poolt, kes teeb vajadusel ettepanekuid kanali tõhususe parendamiseks läbi töötajate teadlikkuse tõstmise.

Võtame kõiki pöördumisi tõsiselt ja tagame, et uurimine ja selle tulemused võtavad arvesse kõigi osapoolte vajadusi. Andmed intsidentide kohta on turvaliselt kaitstud ja konfidentsiaalsed ning ligipääs neile on kontserni juristil ja vajadusel kanali haldaja määratud isikul. Kõik esitatud kaebused ja probleemid registreeritakse ja nende käsitlemist jälgitakse süsteemselt. Igale juhtumile antakse vastus ja vajadusel rakendatakse parendusmeetmeid.

Meetmete võtmine seoses oluliste mõjudega oma töötajaskonnale ning lähenemisviisid oma töötajaskonnaga seotud oluliste riskide maandamiseks ja oluliste võimaluste kasutamiseks ning nende meetmete tõhusus (S1-4)

Harju Elektris peame oluliseks tagada töötajatele töö- ja eraelu tasakaal, mis aitab kaasa nende heaolule ja töövõimele. Inimestel, kelle tööülesanded võimaldavad, saavad valida paindlike töövormide, nagu kodukontori ja kontoritöö kombineerimise vahel.

Vaimse ja füüsilise tervise toetamiseks pakume erinevaid hüvesid: alates 2022. aastast pakutakse Eestis asuvate ettevõtete töötajatele tervisetootust, mille raames saavad nad valida sportimistoetuse või täiendava tervisekindlustuse vahel,

vastavalt enda vajadustele. Lisaks on ettevõtetes sundasendite leevendamiseks tervisetoad koos massaažitoolidega ja muu toetava inventariga.

Ettevõtte tööohutuse ja töötervishoiu strateegia keskendub riskide ennetamisele ja töötajate kaitsmisele tööõnnetuste ja kutsehaiguste eest. Kõik töökohad on varustatud kaasaegsete turvaseadmetega, töötajad läbivad regulaarselt ohutuskooolitusi ja tööohutuse auditeid. Töötajate tervise hoidmiseks, riskide ennetamiseks ja heaolu edendamiseks toimuvad regulaarsed tervisekontrollid, võimaldatakse paindlikke töötingimusi ja tehakse muid tervisealgatusi.

Keskendume töötajate stressi ja väsimuse ennetamisele, kuna liigne töökoormus ja sellega seotud stress on oluline risk. 2023. aastal viidi läbi töökoormuse hindamine kõigis osakondades, et tuvastada ülekoormuse ohud. Pöörame suurt tähelepanu töötajate tagasisidele ja kaebuste käsitlemisele. Korraldame iga-aastaseid rahulolu uuringuid ja fookuseeritud arutelusid, et tuvastada murekohad varases staadiumis. Töötajate esindajad on kaasatud igasuguste muudatuste aruteludesse, et tagada nende vaatenurk ja ennetada võimalikke riske ning leida parimaid lahendusi. Selliste meetmetega tagame tervisliku töökeskkonna ja vähendame võimalikke riske.

Töötajate arenguvõimalused on ettevõtte jätkusuutlikkuse seisukohalt olulised. Toetame töötajate pidevat professionaalset kasvu, pakkudes kooolitusprogramme ja täiendõppevõimalusi. Loomme võimalusi töötajate edutamiseks ja ametialaseks arenguks ettevõttesiseselt. Erilist tähelepanu pöörame

töötajate mitmekesisuse ja kaasatuse suurendamisele, et maksimeerida töötajate potentsiaali ja suurendada ettevõtte edu.

Panustame töötajate teadlikkuse tõstmisse küberturvalisuse ja andmekaitse valdkonnas, korraldades vastavaid sisekooolitusi, mis aitavad tagada nii töötajate isikuandmete kui ka ettevõtte turvalisuse ning tugevdada töötajate teadmisi ja rõhutada teemade olulisust.

Hindame regulaarselt rakendatud meetmete efektiivsust, et tagada nende mõju meie töötajatele. Töötajate tagasiside kaudu määrame parendusvaldkonnad ja rakendame meetmed. Läbi pideva tagasisidestamise ja meetmete hindamise suudame mitte ainult vähendada negatiivseid mõjusid, vaid luua ka keskkonna, kus töötajad saavad oma potentsiaali täielikult realiseerida.

Oluliste negatiivsete mõjude juhtimise, positiivsete mõjude suurendamise ning oluliste riskide ja võimaluste juhtimisega seotud eesmärgid (S1-5)

Töötajate kaasamine on Harju Elektri strateegiliste ja tegevuslike eesmärkide kujundamise oluline osa. Harju Elektris soodustatakse avatud suhtlust ja dialoogi erinevate tasandite vahel, tagades, et töötajate arvamused, kogemused ja ettepanekud on otsustusprotsessidesse integreeritud.

- Kontserniülese andmebaasi ja analüüsitööriista loomine. Eesmärk koondada OHS-tööriistad, juhendid, raporteerimise keskkond.
- Töötervishoid ja -tööohutus
- Grupiülelised juhtide arendamise ja e-õppe programmid
- Juhtimis põhimõtete, väärtuspõhise käitumise ja juhtimise kontserniülene ühtlustamine
- Sisekooolituste (käitumiskoodeks, andmekaitse, küberturvalisus) regulaarne korraldamine
- Kontserniülese koostöövestluste süsteemi loomine
- Palgalõhe analüüsi jaoks läbipaistva süsteemi loomine

Regulaarsete arenguveestluste kaudu on töötajatel võimalus väljendada oma arvamusi ja pakkuda ideid, mis võivad mõjutada ettevõtte juhtimis põhimõtteid, kooolitusprogramme ja töökeskkonda. Perioodiliste rahulolu uuringute kaudu on ettevõttel võimalus mõista töötajate ootusi ja leida võimalusi töötingimuste ja juhtimisprotsesside parendamiseks.

Erinevate tasandite juhtide korraldatud arutelud annavad töötajatele võimaluse esitada ettepanekuid ja saada selgitusi ettevõtte eesmärkide kohta. Töötajate arengut toetatakse sisekooolituste- ja e-õppe programmide kaudu, mis võimaldab neil panustada ettevõtte innovatsiooni.

Ettevõtja palgatöötajate tunnused (S1-6)

Aruandeperioodi lõpu seisuga töötas Harju Elektris 821 inimest, mis on 146 töötajat vähem, kui aasta tagasi.

Töötajate arv langes Leedus, Soomes ja Eestis seoses töömahtude vähenemisega. Palgatöötajatena käsitletakse töötajaid, kes on traditsioonilises töölepingulises suhtes, sh osalise tööajaga töötajad, ajutised töötajad.

Aruandeperioodil lõpetati töölepingud 224 töötajaga, sellest 120 töötaja omal soovil. 2024. aastal oli vabatahtlik tööjõu voolavus 13,4%.

Palgatöötajate arv riigipõhise jaotuse kaupa:

Riik	Töötajate arv
Leedu	294
Eesti	290
Soome	181
Rootsi	56

Töötajate arv sisaldab juhatuse liikmeid

Töötajate arv soolise jaotuse järgi:

Sugu	Töötajate arv
Mehed	607
Naised	214
Muu	-
Ei ole teatanud	-
Töötajad kokku	821

Töötajate arv sisaldab juhatuse liikmeid.

Töötajate koguarv soolise jaotuse alusel on naised/mehed ning muid tunnuseid pole võimalik töötajal valida, sellest tulenevalt pole ka raporteeritud „muud“.

Töötajate andmed lepinguliikide kaupa soolise jaotuse alusel:

	Naised	Mehed	Muud	Ei ole avalikustatud	Kokku
Töötajate arv	214	603	-	-	817
Alaliste töötajate arv	213	595	-	-	808
Ajutiste töötajate arv	1	8	-	-	9
Garanteerimata töötajate arv	-	-	-	-	-

Töötajate andmed ei sisalda juhatuse liikmeid

Töötajate andmed lepinguliikide kaupa piirkondliku jaotuse alusel:

	Eesti	Leedu	Soome	Rootsi	Kokku
Töötajate arv	286	294	181	56	817
Alaliste töötajate arv	285	294	173	56	808
Ajutiste töötajate arv	1	0	8	0	9
Garanteerimata tööajaga töötajad	-	-	-	-	-

Töötajate andmed ei sisalda juhatuse liikmeid

Kui ei ole märgitud teisiti, on kõik numbrid raporteeritud töötajate arvuna 31.12.2024 seisuga. Jaotus riigiti on vastavalt juriidilise isiku alusel, kelle juures töötaja töötab.

Ettevõtja oma töötajaskonda kuuluvate mittepalgatöötajate tunnused (S1-7)

Aruandeperioodi lõpu seisuga kuulus Harju Elektri oma töötajaskonda 45 mittepalgatöötajat, sh renditööjõudu 42 töötajat- 15 Eesti ja Rootsi ning 12 Soome ettevõtetes.

Mittepalgatöötajate arv on esitatud töötajate arvuna seisuga 31.12.2024.

Harju Elektri oma töötajaskonda kuuluvateks mittepalgatöötajateks loetakse renditööjõudu, iseenda tööandjaid ning konsultante. Renditööjõuks on isikud, kes töötavad Harju Elektri alluvuses tähtajaliselt, kuid nende tööandjaks on tööjõurendiga tegelev ettevõtte. Üldjuhul kasutatakse renditööjõudu vastavalt vajadusele suure koormuse korral.

Hõlmatus kollektiivläbirääkimistega ja sotsiaaldialog (S1-8)

Harju Elekter aktsepteerib oma töötajate kuulumist ametiühingutesse. Ametiühingu kokkulepped on sõlmitud neljas kontserni tootmisettevõttes Eestis, Leedus, Soomes ja Rootsis.

Kollektiivlepingus sätestatud kohustused ja hüved laienevad kõikidele töötajatele sõltumata ametiühingusse kuulumisest. Harju Elektri emaettevõttel puudub kollektiivleping.

Eestis tegutseval tootmisettevõttel on konstruktiivne koostöö Keila Tööstusküla Ametiühinguga KETA. Kontserni Leedu töötajad kuuluvad vabatahtlikkuse alusel kohalikkude ametiühingusse ning Soome ja Rootsi töötajad kohalikesse erialaliitudesse.

2024. aastal vaadati üle ja ajakohastati kollektiivlepingutes olevad soodustuste- ja tasusüsteemid.

Kontserni ettevõtetel puuduvad oma töötajatega kokkulepped nende esindamiseks Euroopa tööõukogus või Euroopa ühistu tööõukogus.

Väljaspool EMPd kollektiivlepingutega hõlmatud töötajaid kontsernis pole.

	Kollektiivlepingutega kaetud palgatöötajate %	Töötajate esindajate poolt esindatud palgatöötajate üldine %
Leedu	5,8	100
Eesti	92,3	100
Soome	100,0	100
Rootsi	0,0	100

Mitmekesisuse näitajad (S1-9)

Harju Elekter kontserni kestlikku arengut aitab tagada mitmekesine ja laialdase kogemuste pagasiga töötajaskond.

Oleme eesmärgiks võtnud hoida töötajaskonda erinevates vanusegruppides, et ettevõtte jätkusuutlikkuse tagamiseks oleks olemas noorte järelkasv ja vanema generatsiooni kogemuste jagamine.

Kontserni töötajaskonna sooline jaotus on olnud suhteliselt stabiilne. Naiste väiksem osakaal, mis oli aruandeaastal 26,2%, on seotud kontserni põhitegevuse eripäraga.

Tippjuhtkonna (nõukogu, juhatus ja tegevjuhid) sooline jaotus:

Riik	Naised	Mehed
Leedu	-	1
Eesti	1	9
Soome	-	2
Rootsi	-	1

Palgatöötajate vanuseline jaotus:

	Eesti	Leedu	Soome	Rootsi
Naised	80	103	26	5
Mehed	206	191	155	51
Alla 30 a	40	37	48	9
30-50 a	164	209	90	30
Üle 50 a	82	48	43	17

Ei sisalda juhatuse liikmeid

Kui ei ole märgitud teisiti, on kõik numbrid raporteeritud töötajate arvuna 31.12.2024 seisuga. Jaotus riigiti on vastavalt juriidilise isiku alusel, kelle juures töötaja töötab.

Piisav töötasu (S1-10)

Kontserni tasustamispõhimõtete eesmärk on õiglase, motiveeriva, läbipaistva ja seadusega vastavuses oleva tasustamise korraldamine.

Tasustamispoliitika laiem eesmärk on kontserni strateegia elluviimiseks vajaliku võimekuse, oskuste ja kogemustega töötajate värbamine, töötajate ja aktsionäride huvide ühildamine ning töötajate motiveerimine. Tasustamissüsteemid koosnevad põhi- ja muutuvtasudest, hüvitistest ja töötajatele suunatud soodustustest.

Kõikidele Harju Elekter kontserni töötajatele makstakse piisavat töötasu kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiviga (EL) 2022/2041, mis käsitleb piisavat miinimumtasu.

Sotsiaalkaitse (S1-11)

Kõik Harju Elektri töötajad on kontserni asukohariikides kaetud sotsiaalkaitsega pöördelistest elusündmustest tingitud sissetuleku kaotuse puhuks, mis on tingitud alljärgnevatest elusündmustest: a) haigus; b) töötus, mis saab alguse ajal, mil töötaja ettevõtte jaoks töötab; c) omandatud puue, tööga seotud vigastus; d) vanemapuhkus; e) pensionile jäämine.

Puuetega isikud (S1-12)

Seadusest tulenevalt ei saa töötajalt küsida tema puude olemasolu kohta ning andmed sõltuvad sellest, kas isik on ise töödandjat puudest teavitanud. Eelnevast tingituna ei ole võimalik piisava kindlustundega vastavaid andmeid esitada.

Koolituse ja oskuste arendamise mõõdikud (S1-13)

Eestis võeti 2023. aastal kasutusele spetsiaalne erialase väljaõppeprogramm uutele töötajatele.

Lisaks viidi läbi laiaulatuslik *lean*-juhtimise koolitusprogramm, et rakendada tootmises uusi *lean*-filosoofia teoreetilisi teadmisi ja praktilisi meetodeid. *Lean*-juhtimise eesmärk on süsteemselt tuvastada ja kõrvaldada protsessidest tegevusi, mis on ebaefektiivsed ja raiskavad. Leedu koolitusakadeemias korraldati täiendavalt jätkuvatele inseneride koolitustele erinevaid kommunikatsiooni, ajajuhtimise ja eestvedamise programme.

2023. aastal parendati kontsernis koolitustundide mõõtmise süsteemi, et saada parem ülevaade ettevõttesiseste ja -väliste koolituste osakaalust.

Palgatöötajad, kes osalesid korrapäraselt arenguvestlustel töötulemuste ja karjäärialasel hindamisel soolise jaotuse alusel:

Riik (töötajate arv)	Naised	Mehed
Leedu	30	104
Eesti	80	226
Soome	25	104
Rootsi	3	26
Kokku	64,5%	76,3%

Keskmine koolitustundide arv soolise jaotuse alusel:

Riik	Naised	Mehed
Leedu	1,5	5,9
Eesti	10,0	3,9
Soome	5,1	5,6
Rootsi	3,2	1,0

Tervishoiu ja ohutusega seotud mõõdikud (S1-14)

Turvalise ja ohutu töökeskkonna tagamiseks viiakse ettevõtetes perioodiliselt läbi töökeskkonna riskianalüüsi, mis hindab töökeskkonna nõuetele vastavust, võimalikke riske ja tegeleb töötajate tõstatatud murekohtadega.

Töökeskkonna riskianalüüs koosneb kolmest osast: töökoha ülevaatusel, mõõtmiste korraldamisest ja vestlustest töötajatega, mis võimaldab nende kaasamise.

Ohtude tuvastamiseks ja ennetamiseks tehakse perioodilisi töökohtade ülevaatusi ja auditeid, reageeritakse muudatustele töökeskkonnas ning kaarditatakse uute töökohtade loomisega töökeskkonnast tulenevad ohud. Peame oluliseks dialoogi oma töötajatega ja julgustame neid teada andma potentsiaalsetest ohuolukordadest või riskidest. Analüüsi tulemuste põhjal koostatakse töökeskkonna tegevusplaan, mille eesmärgiks on töötajatele ohutu ning tervisliku töökeskkonna kujundamine.

Põhilisteks ohtudeks on Harju Elektri tootmisettevõttes liikuvad tõstukid, raskuste käsitsi teisaldamine, teravad metallist komponendid, töövahendite kasutamine ebakorreksete töövõtetega ning elektrilöögiolt. Riskitaseme vähendamiseks ning

ohtude kõrvaldamiseks kasutatakse ohjemeetmete hierarhiat.

Töötajatele, külalistele ja sõidukitele on loodud eraldi liikumisalad, paigaldatud nähtavad ohutusjuhised ning eraldatud isikukaitsevahendid. Ohutusosalased juhendamised ning kontrollringkäikudest saadud tähelepanekud aitavad ennetada tööõnnetusi.

Töötervishoiu koostööpartneriga viiakse läbi töötajate tervisekontrolli vastavalt seaduses sätestatule ja töötervishoiuarsti määratud ajavahemiku järel. Teenusepakkuja kaardistab vaimse tervisega seotud riske ning koostab terviseauditi aruandeid soovitusetega töötajate tervise parandamiseks.

Harju Elektris on kasutusel töövõimetustraumade sageduse mõõdik miljoni töötunni kohta (LTIFR – *Lost Time Injury Frequency Rate*). LTIFR on tööõnnetuste, mille tervisekahjustuse tagajärjel töötajale on määratud töövõimetus, arvu suhe miljoni töötunni kohta. Eesmärgiks on hoida antud näitaja alla kolme. 2024. aasta LTIFR näitaja oli 3,3.

Tööõnnetustest ei lõppenud ükski surmaga, samuti ei registreeritud ühtegi kutsehaiguse juhtu. Kontserni ettevõtetes kaotatud tööpäevade arv kavandatud tööpäevade arvust oli 56,5. Kontsernis registreeriti tööga seotud tööõnnetusi 26.

Tööohutuskultuuri pidevaks edendamiseks ja eesmärkide saavutamiseks panustame jätkuvalt grupiüleselt arendustegevustesse töökeskkonna ja -ohutuse valdkonnas.

83,3% kontserni töötajatest on hõlmatud ettevõtte tervishoiu ja -ohutuse juhtimissüsteemiga.

Töö- ja eraelu tasakaal (S1-15)

Kõigil Harju Elektri palgatöötajatel on kõikide asukohariikide seaduste kaudu õigus perepuhkusele.

Perepuhkust võtnud töötajate osakaal:

Riik	Naised %	Mehed %
Leedu	3,7	1,0
Eesti	25,0	13,1
Soome	4,0	2,0
Rootsi	0,0	12,0

Tasustamise mõõdikud (palgalõhe ja kogutasu) (S1-16)

Sooline palgalõhe, mis on määratletud nais- ja meestöötajate keskmise palgataseme erinevusena ja väljendatud protsendina meestöötaja keskmisest palgatasemest on 21,8%.

Kõrgeima palgaga isiku aastase kogutöötasu ja kõigi töötajate aastase mediaantöötasu (v.a kõrgeima töötasuga töötaja) suhe on 4,9.

Juhtumid, kaebused ning inimõigustele avalduvad tõsised mõjud (S1-17)

Väärkäitumisest teavitamise kanali kaudu pöörduti erinevate teemadega ettevõtte poole 2 korral. Peamised teemad olid andmekaitse ja töökorralduse probleemid, mis uurimisel siiski kinnitust ei leidnud, vaid tegemist oli halva kommunikatsiooniga. Osapooltele anti juhised, kuidas tekkinud olukordi edaspidi vältida.

2024. aastal pöörduti AS-i Harju Elekter poole töövaidluses, mis puudutas isiku töölepingu ülesütlemist tervisest tuleneval põhjusel. AS Harju Elekter ei arvestanud, et tegemist on isikuga, kes on töötajate poolt valitud ning ei järginud seadusest tulenevat nõuet küsida arvamust ametiühingu esindajalt või isiku valinud töötajalt. Pooled jõudsid

töövaidluskomisjonis kokkuleppele ning antud kaasus on lõpetatud.

2022. aastal pöörduti AS-i Harju Elekter poole kohtuasjas, mis puudutas töötajate usaldusisiku koondamist ametikoha töökoormuse olulisel määral vähenemise tõttu. Töötaja otsustas oma õigusi kaitsta Töövaidluskomisjonis, kelle otsuses oli õiguslikke ebatäpsusi, mistõttu on juhtum antud kohtu lahendada. Pooled ei ole II kohtuastmes tehtud lahendiga üksmeelel ning AS Harju Elekter plaanib teha kassatsioonikaebuse Riigikohtusse.

Juhtimisalane teave

G1 Äriline käitumine

Harju Elekter hindab ärilise käitumise olulisi mõjusid, riske ja võimalusi arvestades ettevõtte tegevusvaldkonda ja geograafilisi asukohti, samuti arvestades kohalikke regulatsioone ja turukeskkonda. Samuti analüüsitakse sektori eripärasid ning nendega seotud võimalikke riske. Tähelepanu pööratakse ka tehingute struktuurile ja ärisuhetele, et tagada muuhulgas ka tarneahela vastavus eetikanõuetele.

Ärilise käitumise poliitika ja ettevõtluskultuur (G1-1)

Harju Elektri juhatus ja nõukogu mängivad keskset rolli ettevõtluskultuuri kujundamisel ja edendamisel ning annavad suuniseid vastutustundliku äritegevuse, läbipaistvuse ja kehtlikkuse põhimõtete järgimiseks, rõhutades ausust, läbipaistvust ja vastutust kõikidel tasanditel.

Juhatus määratleb strateegilised prioriteedid ja tagab, et need oleksid kooskõlas ettevõtte väärtuste, visiooni ja missiooniga. Juhatus ülesandeks on muuhulgas edendada töö- ja äri-keskkonnas eetilistust, avatud suhtlust ja töötajate kaasamist. Eeltoodud tegevused aitavad luua kultuuri, mis toetab kontserni eesmärgi toetudes olulistele rahvusvahelistele standarditele,

sh keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimispõhimõtete raamistikule, tagades, et kontserni tegevused oleksid kooskõlas jätkusuutlikkuse eesmärkidega. Nõukogu tasandil tagatakse, et kontsernil oleksid piisavad riskijuhtimise- ja kontrollmehhanismid, mis toetavad läbipaistvust ja usaldusväarsust.

Toetume Harju Elektris ausatele, läbipaistvatele ja eetilistele juhtimispõhimõtetele kõigi huvirühmadega suheldes. Oma tegevuses juhime nii seadusandlusest kui kõrgetest eetilistest standarditest. Meie juhtimispõhimõtted, töömeetodid ja struktuurid on läbipaistvad ning iga üksuse vastutus on selgelt paigas. Ebaseaduslikud ja ebaetiliselt äritavad ning korruptsioon on meile vastuvõetamatud.

Kontserni juhatus vastutab juhtpõhimõtete kinnitamise ja riskijuhtimise eest. Ühtlasi kinnitab juhatus jätkusuutlikkuse strateegia ning jälgib selle elluviimist, saades perioodiliselt juhtrühmalt ülevaate strateegia rakendamise seisu kohta.

2023. aastal uuendatud Harju Elektri käitumiskoodeks väljendab väärtusi arengus, koostöös ja usaldusväarsuses, mis on Harju Elektri tegevuste ja otsuste aluseks. Eesmärk on olla hindamatu partner meie klientidele, aidates kaasa jätkusuutliku ühiskonna loomisele, pakkudes tulevikukindlaid elektrienergia jaotuslahendusi. See aga ei ole võimalik ilma meie inimeste ja oskusteabe arendamiseta. Meie põhimõtted on integreeritud Harju Elektri juhtimissüsteemi, et tagada nende rakendamine terves kontsernis. Käitumiskoodeks kohustab käituma kõigis asjades ausalt ja lugupidavalt ning oleme pühendunud kõikide

asjakohaste seaduste ja määruste järgimisele, ohutu ja tervisliku töörežiimi järgimisele ning inimõiguste austamisele. Käitumiskoodeks kehtestab standardid ja ootused, andes meile võimaluse oma veendumuste eest seista ja sõna võtta, kui midagi tundub valesti või kui meil on ideid, mida parandada. Lisaks pakub see raamistikku, mis aitab meid otsuste tegemisel ja suunab õigest kohast abi otsima, kui oleme ebakindlad või kui meil on küsimusi.

Samuti on oluline tagada, et meie töötajad, kliendid ja koostööpartnerid annaksid teada informatsioonist, mis viitab ebaseaduslikule, ebaetilisele ja petturlikule käitumisele. Meie väärkäitumisest teatamise portaal on saadaval siseveebi avalehel ja ettevõtte veebisaidil ning see pakub turvalist ja anonüümset viisi oma muredest teatamiseks kartmata survemeetmeid. Väärkäitumisest teavitamise portaali kasutamise juhend on kättesaadav kõikidele töötajatele kontserni siseveebis. Käesoleval hetkel puudub Harju Elektris rikkumisest teavitavate kaitse poliitika, kuid rikkumisest teavitajatele tagatakse kaitse lähtudes kehtivatest seadustest.

Kontserni tasandil on ühtsed kvaliteedi, keskkonna ja töötervishoiu ning tööohutuse juhtpõhimõtted. Harju Elektri tütarettevõtted on sertifitseeritud vastavalt ISO 9001:2015 standardile. Kõik tootmisettevõtted omavad ISO 14001:2015 sertifikaati. AS Harju Elekter, Harju Elekter UAB ja Telesilta Oy protsessid on sertifitseeritud vastavalt töötervishoiu ja tööohutuse standardile ISO 45001:2018.

Hea ja läbipaistev ettevõtte juhtimine tasakaalustab aktsionäride, klientide, töötajate, partnerite ja teiste sidusrühmade huvid, edendades maksimaalset väärtuse loomist ning vähendades ettevõtlusega seotud riske.

Tarneahela juhtimine (G1-2)

[Harju Elekter peab tarnijatega heade suhete loomist ja hoidmist äärmiselt oluliseks, pidades seda ettevõtte jätkusuutlikkuse ja vastutustundliku juhtimise nurgakiviks. Tarnijate valikul ja hindamisel rakendatakse kriteeriume, mis hõlmavad kvaliteedi, usaldusväärsuse ja jätkusuutlikkuse aspekte.](#)

Eelistame koostööd partneritega, kes jagavad sarnaseid väärtusi ning järgivad eetilisi ja keskkonnasõbralikke tavasid. Meie jaoks on oluline, et meie partnerid mitte ainult ei tegutse kooskõlas kõigi kohaldatavate seaduste ja reeglitega, vaid järgivad ka meie käitumiskodeksi. Selle saavutamiseks jätkame partneritele käitumiskodeksi tutvustamist.

Selline lähenemine aitab tagada tarneahela vastavuse meie jätkusuutlikkuse eesmärkidele ja vähendada riske, mis võivad tulenevad tarnijate tegevusest.

Rõhutame avatud ja läbipaistava suhtluse olulisust tarnijatega, pidades regulaarseid kohtumisi ja arutelusid, et jagada ootusi, parimaid tavasid ning arendada koostöös uuenduslikke lahendusi. Selline koostöö võimaldab mõlemal osapoolel paremini mõista turu nõudmisi, reageerida muutustele ning saavutada ühiseid eesmärke.

Pöörame tähelepanu tarnijate jätkusuutlikkusele, julgustades neid rakendama keskkonnasõbralikke praktikaid, vähendama süsiniku jalajälge ning järgima sotsiaalse vastutuse põhimõtteid. Usume, et koostöö jätkusuutlike tarnijatega tugevdab kogu tarneahela vastupidavust ja toetab üldisi kestlikkuse eesmärke.

Keskendume tarnijatega suhete haldamisele, et ennetada ja vähendada võimalikke riske, mis võivad mõjutada Harju Elektri tegevust ja mainet. See hõlmab tarnijate regulaarset hindamist, riskianalüüsi läbiviimist ning vajadusel parendusmeetmete rakendamist. Selline süsteemne lähenemine tagab, et tarnijate tegevus on kooskõlas ettevõtte väärtuste ja jätkusuutlikkuse põhimõtetega.

Sobivate lepingutingimuste saamiseks peame heaks tavaks hangete korraldamist ja alternatiivide kaalumist. Tarnija valikul lähtume tema tuntusest, mainest ja usaldusväärsusest, kvaliteedist, tarnetingimustest ning hinnast. Peamised koostööpartnerid on pigem püsivad ning uusi otsime eelkõige siis, kui tekib vastav vajadus või turule tuleb uus toode.

Korruptsiooni ja altkäemaksu ennetamine ja avastamine (G1-3)

[Korruptsiooni \(sh altkäemaksu andmine ja võtmine, huvide konflikt, ametiseisundi ja sellest tuleneva mõjuvõimu kuritarvitamine, omastamine\), ebaausa konkurentsi \(sh oskus- ja siseteabe levitamine ja selle kasutamine isiklikes huvides\) ja muud tüüpi sobimatute](#)

[äritavade suhtes valitseb kontsernis nulltolerants nii töötajatele kui ka partneritele.](#)

Harju Elektri ettevõtete juhtimistasanditel on kehtestatud eeskirjad, juhendid ja ka suulised kokkulepped, mis aitavad suurendada läbipaistvust ja maandada maineriske ning selle kaudu hoida kontserni usaldusväärsust turul ja suhetes huvirühmadega. Võtmeisikud peavad deklareerima oma ettevõtlushuve ning siseinfo valdajad kinni pidama kehtestatud tegevusreeglitest. Selleks, et kontserni töötajad oleksid kursis vajalike juhiste ja kohustustega, tutvustatakse neile tööle asumisel töö sisekorrareegleid ja kontsernis kehtivat käitumiskodeksi ning korraldatakse regulaarselt valdkonnapõhiseid koolitusi ja siseauditeid. Kõik vastavad juhised on kättesaadavad tutvumiseks ka kontserni siseveebis.

2023. aastal uuendati kontserniülene käitumiskodeks, mille tundmine on kohustuslik kõikidele kontserni töötajatele ning mis sisaldab juhiseid ja käitumisviise korruptsiooni ja ebaausa konkurentsi ennetamiseks ja avastamiseks. Jätkame käitumiskodeksi koolitustega 2025. aastal. Plaanitud on käitumiskodeksi koolitused viia aastapõhiseks, mis kindlustab järjepideva teadmiste kontrolli ja värskenduse koos testi läbimisega. Koolitustest võtavad osa ka juhtorganite liikmed.

Korruptsiooni ja ebaausa konkurentsi ennetamisel, vältimisel ja nendest tulenevate riskide maandamiseks on kokku lepitud teatud põhimõtted: näiteks suuremahuliste tehingute korral kaasatakse lisaotsustaja, et vältida muuhulgas ärielistest, perekondlikest või muudest sidemetest tuleneda võivat huvide konflikti. Töötajatel on keelatud võtta vastu ja anda kingitusi

ning pakkuda hüvesid eesmärgiga mõjutada klienti endale või ettevõttele soodsamas suunas. Tegevustes järgitakse seadusi ning väljakujunenud tavasid ja norme.

Väärkäitumisest teavitamise kanalil on meie töötajatel ja kõikidel meiega töö- või ärialselt koostööd tegevatel isikutel võimalus ilma survemeetodite järgnemiseta teatada nii anonüümselt kui ka nimeliselt informatsioonist, mis viitab ebaseaduslikule, ebaeetilisele ja petturlikule käitumisele ning on kaitstud vastavalt kehtivatele seadustele ja regulatsioonidele. Lisaks väärkäitumisest teavitamise kanalile on meie töötajatel võimalik murede ja tähelepanekutega pöörduda ka oma juhi või kontserni juristi poole.

Korruptsiooni- või altkäemaksujuhtumid (G1-4)

Aruandeperioodil ei esinenud ühtegi korruptsiooni- või altkäemaksu juhtumit, ei määratud nende rikkumise eest trahve ja ei esitatud ühtegi sellekohast kohtukaebust, mille käigus oleks lõpetatud äri- ja/või koostööpartneriga sõlmitud leping või peatatud lepingu uuendamine korruptiivse käitumise tõttu, samuti ei vallandatud ühtegi kontserni ettevõtte töötajat.

Korruptsiooni- ja altkäemaksu rikkumiste ennetamiseks ja nendega tegelemiseks on ettevõtte kehtestanud selged reeglid, mis sisalduvad Harju Elektri käitumiskoodeksis. Kehtestatud reeglid määratlevad lubamatu käitumise ja sätestavad juhised rikkumiste vältimiseks. Töötajatele korraldatakse käitumiskoodeksi koolitusi, mis hõlmavad muuhulgas ka

korruptsiooni- ja altkäemaksu vastaseid teemasid, aidates neil mõista eeskirju ja nende järgimise tähtsust.

Harju Elekter on loonud turvalise ja anonüümse väärkäitumisest teavitamise kanali, mille kaudu saavad töötajad ja koostööpartnerid teavitada võimalikest riskidest. Kõiki teateid käsitletakse konfidentsiaalselt ja viivitamata. Igat rikkumise kahtlust uuritakse erapooletult ja põhjalikult. Tuvastatud rikkumiste korral rakendatakse sobivaid meetmeid, sealhulgas seadustest tulenevaid hoiatusi, lepingute lõpetamist või juhtumi teavitamist ja edastamist õiguskaitseorganitele.

Harju Elekter kontrollib oma koostööpartnerite ja hankijate tausta. Samuti on lepingute ja koostöö eelduseks kohustus järgida vastavaid eeskirju, muuhulgas ka käitumiskoodeksit.

Poliitiline mõju ja lobitöö (G1-5)

Harju Elekter ei panusta otseselt või kaudselt poliitilisse tegevusse rahalise ega mitterahalise toetuse kaudu. Küll aga peame oluliseks panustada ühiskonda erialaliitude ja -organisatsioonide kaudu.

Suuname oma teadmisi ja inimeste ajaressurssi teemadesse, mis seisavad konkurentsivõime tugevdamise ning jätkusuutlike ja ohutute tootelahenduste eest. Organisatsioonide kaudu saame ajakohast informatsiooni, kaasa aidata tugeva ettevõtlus- ja majanduskeskkonna kujundamisele ning arvamust avaldada seaduste muudatustes. Erialaliitude liikmena saame oma valdkonna arengutes kaasa rääkida ja uute trendidega kursis olla.

AS Harju Elekter on Eesti Masinatööstuse Liidu liige, Harju Elekter UAB kuulub Leedu Inseneritööstuste Liidu LINPRA liikmete hulka, Harju Elekter Oy on Soome Tehnoloogiatööstuse Liidu, Soome pakendite ümbertöötlemise turu RINKI liige.

2024. aastal ei valitud Harju Elektri juht- ja järelevalveorganitesse liikmeid, kes töötasid ametisse nimetamisele eelnenud kahe aasta jooksul avalikus halduses (sh reguleerivates asutustes) võrreldaval ametikohal.

Konsolideeritud kehtlikkusaruande lisad

Avalikustamismõõdetud, mis on hõlmatud ettevõtja kehtlikkusaruandega (IRO-2)

LISA 1 Kehtlikkusaruande koostamisel täidetud avalikustamismõõdetud loetelu

Peatükk	ESRS standard	ESRS avalikustamismõõdetud	Viide kehtlikkusaruande osale	Lk	Viited teistele aruande osadele	
AVALIKUSTAMISE ÜLDISED REEGLID	Avalikustamise üldised reeglid (ESRS 2)	BP-1	Kehtlikkusaruannete koostamise üldine alus	Väärtusahela eelnevate ja järgnevate etappide hõlmatus	14	
		BP-2	Avalikustamine seoses konkreetsete asjaoludega	Avalikustamine seoses konkreetsete asjaoludega;	14	
		GOV-1	Haldus-, juht- ja järelevalveorganite roll	Juht-ja järelevalveorganid	15	144, 90
		GOV-2	Ettevõtja haldus-, juht- ja järelevalveorganitele esitatud teave ja nende käsitletavad kehtlikkusaspektid	Kehtlikkusalane juhtimine	16	
		GOV-3	Kehtlikkusalase tulemuslikkuse kaasamine motivatsioonikavadesse	Kehtlikkusalase tulemuslikkuse kaasamine motivatsioonikavadesse	16	
		GOV-4	Avaldus hoolsuskohustuse kohta	Avaldus hoolsuskohustuse täitmise kohta	16	
		GOV-5	Riskijuhtimine ja kehtlikkusaruandluse sisekontroll	Riskijuhtimine ja kehtlikkusaruandluse sisekontroll	16	138
		SBM-1	Strateegia, ärimudel ja väärtusahel	Strateegia, ärimudel ja väärtusahel	18	
		SBM-2	Sidusrühmade huvid ja seisukohad	Sidusrühmade huvid ja seisukohad	22	
		SBM-3	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seos strateegia ja ärimudeliga	25	
		IRO-1	Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus	Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsessi kirjeldus	28	
		IRO-2	ESRSide avalikustamismõõdetud, mis on hõlmatud ettevõtja kehtlikkusaruandega	Avalikustamismõõdetud, mis on hõlmatud ettevõtja kehtlikkusaruandega; Lisa 1 Kehtlikkusaruande koostamisel täidetud avalikustamismõõdetud loetelu Lisa 2 Muudest ELi õigusaktidest tulenevad andmepunktid	62 66	

Peatükk	ESRS standard	ESRS avalikustamismõõdet	Viide kehtlikkusaruande osale	Lk	Viited teistele aruande osadele		
KESKKOND	Kliimamuutus (E1)	E1-1	Üleminekukava kliimamuutuste leevendamiseks	Üleminekukava kliimamuutuste leevendamiseks	36		
		ESRS 2 SBM-3	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seos	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ärimudeliga	37		
		IRO-1	Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus	Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsessi kirjeldus	38		
		E1-2	Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud poliitika	Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud poliitika	38		
		E1-3	Kliimamuutuste poliitikaga seotud meetmed ja ressursid	Kliimamuutuste poliitikaga seotud meetmed ja ressursid	39		
		E1-4	Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud eesmärgid	Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud eesmärgid	40		
		E1-5	Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus	Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus	41	71	
		E1-6	1., 2. ja 3. valdkonna koguheidete ning KHG koguheidete	Kasvuhoonegaaside koguheidete	42	102	
	Ressursikasutus ja ringmajandus (E5)	ESRS 2 IRO-1	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus	44		
		E5-1	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud poliitika	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud poliitika	45		
		E5-2	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud meetmed ja ressursid	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud meetmed ja ressursid	46		
		E5-3	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud eesmärgid	Ressursikasutuse ja ringmajandusega seotud eesmärgid	46		
		E5-4	Ressursside sisendvood	Ressursside sisendvood	47		
		E5-5	Ressursside väljundvood	Ressursside väljundvood	47		
	SOTSIAALNE	Oma töötajaskond (S1)	SBM-3	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seos strateegia ja ärimudeliga	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga	49	
			S1-1	Oma töötajaskonnaga seotud poliitika	Oma töötajaskonnaga seotud poliitika	50	
S1-2			Protsessid oma töötajate ja töötajate esindajatega suhtlemiseks mõjude teemal	Protsessid oma töötajate ja töötajate esindajatega suhtlemiseks mõjude teemal	52		
S1-3			Protsessid negatiivsete mõjude heastamiseks ja kanalid, mis võimaldavad oma töötajaskonnal probleeme tõstatada	Protsessid negatiivsete mõjude heastamiseks ja kanalid, mis võimaldavad oma töötajatel probleeme tõstatada	52		

Peatükk	ESRS standard	ESRS avalikustamissoodused	Viide kehtlikkusaruande osale	Lk	Viited teistele aruande osadele			
SOTSIAALNE	Oma töötajaskond (S1)	S1-4	Meetmete võtmine seoses oluliste mõjudega oma töötajaskonnale ning lähenemisviisid oma töötajaskonnaga seotud oluliste riskide maandamiseks ja oluliste võimaluste kasutamiseks ning nende meetmete tõhusus	Meetmete võtmine seoses oluliste mõjudega oma töötajaskonnale ning lähenemisviisid oma töötajaskonnaga seotud oluliste riskide maandamiseks ja oluliste võimaluste kasutamiseks ning nende meetmete tõhusus	52			
		S1-5	Oluliste negatiivsete mõjude juhtimise, positiivsete mõjude suurendamise ning oluliste riskide ja võimaluste juhtimisega seotud eesmärgid	Oluliste negatiivsete mõjude juhtimise, positiivsete mõjude suurendamise ning oluliste riskide ja võimaluste juhtimisega seotud eesmärgid	53			
		S1-6	Ettevõtja palgatöötajate tunnused	Ettevõtja palgatöötajate tunnused	54			
		S1-7	Ettevõtja oma töötajaskonda kuuluvate mittepalgatöötajatest töötajate tunnused	Ettevõtja oma töötajaskonda kuuluvate mittepalgatöötajatest töötajate omadused	55			
		S1-8	Hõlmatus kollektiivläbirääkimistega ja sotsiaaldialoog	Hõlmatus kollektiivläbirääkimistega ja sotsiaaldialoog	55			
		S1-9	Mitmekesisuse näitajad	Mitmekesisuse näitajad	55			
		S1-10	Piisav töötasu	Piisav töötasu	56			
		S1-11	Sotsiaalkaitse	Sotsiaalkaitse	56			
		S1-12	Puuetega isikud	Puuetega isikud	56			
		S1-13	Koolituse ja oskuste arendamise mõõdikud	Koolituse ja oskuste arendamise mõõdikud	56			
		S1-14	Tervishoiu ja ohutusega seotud mõõdikud	Tervishoiu ja ohutusega seotud mõõdikud	57			
		S1-15	Töö- ja eraelu tasakaal	Töö- ja eraelu tasakaal	58			
		S1-16	Tasustamise mõõdikud (palgalõhe ja kogutöötasu)	Tasustamise mõõdikud (palgalõhe ja kogutöötasu)	58			
		JUHTIMINE	Äriline käitumine (G1)	S1-17	Juhtumid, kaebused ning inimõigustele avalduvad tõsised mõjud	Juhtumid, kaebused ning inimõigustele avalduvad tõsised mõjud	58	
				G1-1	Äriline käitumise poliitika ja ettevõtluskultuur	Äriline käitumise poliitika ja ettevõtluskultuur	59	
				G1-2	Tarnehela juhtimine	Tarnehela juhtimine	60	
G1-3	Korruptsiooni ja altkäemaksu ennetamine ja avastamine			Korruptsiooni ja altkäemaksu ennetamine ja avastamine	60			
G1-4	Kinnitatud korruptsiooni- või altkäemaksujuhtumid			Kinnitatud korruptsiooni- või altkäemaksujuhtumid	61			
		G1-5	Politiiline mõju ja lobitöö	Korruptsiooni- või altkäemaksujuhtumid	61			

LISA 2 Muudest ELi õigusaktidest tulenevad andmepunktid

Avalikustamisnõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR-määruse viide	3. samba viide	Võrdlusaluse määruse viide	Euroopa kliimamääruse viide	Lk
ESRS 2 GOV-1	Juhtorganite sooline mitmekesisus andmepunkti 21 alapunkt d	I lisa tabeli 1 näitaja nr 13		Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/1816, II lisa		15
ESRS 2 GOV-1	Sõltumatute juhatuse liikmete protsent, andmepunkti 21 alapunkt e			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa		15
ESRS 2 GOV-4	Avaldus hoolsuskohustuse kohta andmepunkt 30	I lisa tabeli 3 näitaja nr 10				16
ESRS 2 SBM-1	Osalemine fossiilkütustega seotud tegevustes andmepunkti 40 alapunkti d alapunkt i	I lisa tabeli 1 näitaja nr 4	Määruse (EL) nr 575/2013 artikkel 449a; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 (28 58) tabel 1: kvalitatiivne teave keskkonnamisriiki kohta ja tabel 2: kvalitatiivne teave sotsiaalsete riskide kohta	Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa		Ebaoluline
ESRS 2 SBM-1	Osalemine kemikaalide tootmisega seotud tegevustes andmepunkti 40 alapunkti d alapunkt i	I lisa tabeli 2 näitaja nr 9		Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa		Ebaoluline
ESRS 2 SBM-1	Osalemine vastuoluliste relvadega seotud tegevustes andmepunkti 40 alapunkti d alapunkt iii	I lisa tabeli 1 näitaja nr 14		Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 (29 59) artikli 12 lõige 1, delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa		Ebaoluline
ESRS 2 SBM-1	Osalemine tubaka kasvatamise ja tootmisega seotud tegevustes andmepunkti 40 alapunkti d alapunkt iv			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 12 lõige 1, delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa		Ebaoluline
ESRS E1-1	Üleminekukava kliimanetraalsuse saavutamiseks 2050. aastaks andmepunkt 14				Määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõige 1	36
ESRS E1-1	Ettevõtjad, kes on välja jäetud Pariisi kokkuleppega kooskõlas olevatest võrdlusalustest andmepunkti 16 alapunkt g		Artikkel 449a määrus (EL) nr 575/2013; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 vorm 1: pangaportfell – kliimamuutustega seotud üleminekurisk: riskipositsioonide krediitkvaliteet sektorite kaupa, heitkogused ja järelejäänud tähtaeg	Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 12 lõike 1 punktid d–g ja artikli 12 lõige 2		36

Avalikustamisnõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR-määruse viide	3. samba viide	Võrdlusaluse määruse viide	Euroopa kliimamääruse viide	Lk
ESRS E1-4	KHG heite vähendamise eesmärgid andmepunkt 34	I lisa tabeli 2 näitaja nr 4	Artikkel 449a määrus (EL) nr 575/2013; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 vorm 3: pangaportfell – kliimamuutustega seotud üleminekurisk: järgimistäitajad	Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikkel 6		40
ESRS E1-5	Fossiilkütustest tulenev energiatarbimine, jaotatuna allikate kaupa (ainult suure kliimamõjuga sektorid) andmepunkt 38	I lisa tabeli 1 näitaja nr 5 ja tabeli 2 näitaja nr 5				41
ESRS E1-5	Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus, andmepunkt 37	I lisa tabeli 1 näitaja nr 5				41
ESRS E1-5	Energiamahukus seoses tegevustega suure kliimamõjuga sektorites andmepunktid 40 kuni 43	I lisa tabeli 1 näitaja nr 6				41
ESRS E1-6	1., 2. ja 3. valdkonna koguheide ja KHG koguheide andmepunkt 44	I lisa tabeli 1 näitajad nr 1 ja 2	Artikkel 449a; määrus (EL) nr 575/2013; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 vorm 1: pangaportfell – kliimamuutustega seotud üleminekurisk: riskipositsioonide krediidikvaliteet sektorite kaupa, heitkogused ja järelejäänud tähtaeg	Delegeeritud määrus (EL) 2020/1818, artikli 5 lõige 1, artikkel 6 ja artikli 8 lõige 1		41
ESRS E1-6	KHG koguheite mahukus andmepunktid 53 kuni 55	I lisa tabeli 1 näitaja nr 3	Määruse (EL) nr 575/2013 artikkel 449a; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 vorm 3: pangaportfell – kliimamuutustega seotud üleminekurisk: järgimistäitajad	Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 8 lõige 1		43
ESRS E1-7	KHG sidumine ja CO ₂ arvestusühikud andmepunkt 56				Määruse (EL) 2021/1119 artikli 2 lõige 1	Ebaoluline
ESRS E1-9	Võrdlusaluse portfelli riskipositsioon kliimaga seotud füüsiliste riskide suhtes andmepunkt 66			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 II lisa; delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa		Ebaoluline
ESRS E1-9; ESRS E1-9	Rahaliste summade jaotus akuutse ja kroonilise füüsilise riski alusel, andmepunkti 66 alapunkt a; Olulisele füüsilisele riskile avatud oluliste varade asukoht andmepunkti 66 alapunkt c		Määruse (EL) nr 575/2013 artikkel 449a; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 punktid 46 ja 47; vorm 5: pangaportfell – kliimamuutustega seotud füüsiline risk: füüsilise riskiga seotud riskipositsioonid).			Ebaoluline
ESRS E1-9	Kinnisvara jaotus bilansilise väärtuse ja energiatõhususe klasside alusel andmepunkti 67 alapunkt c		Määruse (EL) nr 575/2013 artikkel 449a; komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 punkt 34; vorm 2: pangaportfell – kliimamuutustega seotud üleminekurisk: kinnisvaratagatise laenud – tagatise energiatõhusus)			Ebaoluline

Avalikustamisnõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR-määruse viide	3. samba viide	Võrdlusaluse määruse viide	Euroopa kliimamääruse viide	Lk
ESRS E1-9	Portfelli avatus kliimaga seotud võimalustele andmepunkt 69				Delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 II lisa	Ebaoluline
ESRS E2-4	Iga Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri määruse II lisas loetletud saasteaine kogus, mis on väljutatud õhku, vette ja pinnasesse, andmepunkt 28	I lisa tabeli 1 näitaja nr 8; I lisa tabeli 2 näitaja nr 2; I lisa tabeli 2 näitaja nr 1, I lisa tabelis 2 näitaja nr 3				Ebaoluline
ESRS E3-1	Vee- ja mereressursid, andmepunkt 9	I lisa tabeli 2 näitaja nr 7				Ebaoluline
ESRS E3-1	Eripoliitika, andmepunkt 13	I lisa tabeli 2 näitaja nr 8				Ebaoluline
ESRS E3-1	Kestlikud ookeanid ja mered andmepunkt 14	I lisa tabeli 2 näitaja nr 12				Ebaoluline
ESRS E3-4	Ringlussevõetud ja taaskasutatud vee üldkogus, andmepunkti 28 alapunkt c	I lisa tabeli 2 näitaja nr 6.2				Ebaoluline
ESRS E3-4	Vee kogutarbimine (m3) oma tegevuse puhastulu kohta andmepunkt 29	I lisa tabeli 2 näitaja nr 6.1				Ebaoluline
ESRS 2 – IRO 1	E4 andmepunkti 16 alapunkti a alapunkt i	I lisa tabeli 1 näitaja nr 7				Ebaoluline
ESRS 2 – IRO 1	E4 andmepunkti 16 alapunkt b	I lisa tabeli 2 näitaja nr 10				Ebaoluline
ESRS 2 – IRO 1	E4 andmepunkti 16 alapunkt c	I lisa tabeli 2 näitaja nr 14				Ebaoluline
ESRS E4-2	Kestlikud maaga/põllumajandusega seotud tavad või poliitika andmepunkti 24 alapunkt b	I lisa tabeli 2 näitaja nr 11				Ebaoluline
ESRS E4-2	Kestlikud ookeanide/meredega seotud tavad või poliitika andmepunkti 24 alapunkt c	I lisa tabeli 2 näitaja nr 12				Ebaoluline
ESRS E4-2	Raadamisega seotud poliitika, andmepunkti 24 alapunkt d	I lisa tabeli 2 näitaja nr 15				Ebaoluline
ESRS E5-5	Ringlusse võtmata jäätmed, andmepunkti 37 alapunkt d	I lisa tabeli 2 näitaja nr 13				48
ESRS E5-5	Ohtlikud ja radioaktiivsed jäätmed, andmepunkt 39	I lisa tabeli 1 näitaja nr 9				48
ESRS 2- SBM3 - S1	Sunniviisilise töö juhtumite oht, andmepunkti 14 alapunkt f	I lisa tabeli 3 näitaja nr 13				Ebaoluline
ESRS 2- SBM3 - S1	Lapstööjõu kasutamise juhtumite oht andmepunkti 14 alapunkt g	I lisa tabeli 3 näitaja nr 12				Ebaoluline
ESRS S1-1	Inimõigustealased poliitilised kohustused andmepunkt 20	I lisa tabeli 3 näitaja nr 9 ja tabeli 1 näitaja nr 11				50
ESRS S1-1	Hoolsuskohustuse poliitika küsimustes, mida käsitletakse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikonventsioonides nr 1–8; andmepunkt 21				Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa	Ebaoluline
ESRS S1-1	Inimkaubanduse tõkestamise protsessid ja meetmed andmepunkt 22	I lisa tabeli 3 näitaja nr 11				Ebaoluline
ESRS S1-1	Tööõnnetuste ennetamise poliitika või juhtimissüsteem, andmepunkt 23	I lisa tabeli 3 näitaja nr 1				50
ESRS S1-3	Kaebuste käsitlemise mehhanismid, andmepunkti 32 alapunkt c	I lisa tabeli 3 näitaja nr 5				52
ESRS S1-14	Surmajuhtumite arv ning tööõnnetuste arv ja määr, andmepunkti 88 alapunktid b ja c	I lisa tabeli 3 näitaja nr 2			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa	58
ESRS S1-14	Vigastuste, õnnetuste, surmajuhtumite või haiguste tõttu kaotatud päevade arv andmepunkti 88 alapunkt e	I lisa tabeli 3 näitaja nr 3				58

Avalikustamisnõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR-määruse viide	3. samba viide	Võrdlusaluse määruse viide	Euroopa kliimamääruse viide	Lk
ESRS S1-16	Korrigeerimata sooline palgalõhe andmepunkti 97 alapunkt a	I lisa tabeli 1 näitaja nr 12			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa	58
ESRS S1-16	Liiga suur tegevjuhi palga suhtarv andmepunkti 97 alapunkt b	I lisa tabeli 3 näitaja nr 8				58
ESRS S1-17	Diskrimineerimisjuhtumid, andmepunkti 103 alapunkt a	I lisa tabeli 3 näitaja nr 7				58
ESRS S1-17	ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ning OECD suuniste mittejärgimine andmepunkti 104 alapunkt a	I lisa tabeli 1 näitaja nr 10 ja tabeli 3 näitaja nr 14			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa; delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 12 lõige 1	58
ESRS 2 –SBM3 – S2	Märkimisväärne oht, et väärtusahelas kasutatakse lapstööjõudu või sunniviisilist tööd, andmepunkti 11 alapunkt b	I lisa tabeli 3 näitajad nr 12 ja 13				Ebaoluline
ESRS S2-1	Inimõigustealased poliitilised kohustused andmepunkt 17	I lisa tabeli 3 näitaja nr 9 ja tabeli 1 näitaja nr 11				Ebaoluline
ESRS S2-1	Väärtusahela töötajatega seotud poliitika andmepunkt 18	I lisa tabeli 3 näitajad nr 11 ja 4				Ebaoluline
ESRS S2-1	ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ning OECD suuniste mittejärgimine andmepunkt 19	I lisa tabeli 1 näitaja nr 10			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa; delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 12 lõige 1	Ebaoluline
ESRS S2-1	Hoolsuskohustuse poliitika küsimustes, mida käsitletakse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikonventsioonides nr 1–8; andmepunkt 19				Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa	Ebaoluline
ESRS S2-4	Inimõigustega seotud küsimused ja intsidendid, mis on seotud väärtusahela eelnevate ja järgnevate etappidega andmepunkt 36	I lisa tabeli 3 näitaja nr 14				Ebaoluline
ESRS S3-1	Inimõigustealased poliitilised kohustused, andmepunkt 16	I lisa tabeli 3 näitaja nr 9 ja tabeli 1 näitaja nr 11				Ebaoluline
ESRS S3-1	ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete, ILO põhimõtete ja OECD suuniste mittejärgimine andmepunkt 17	I lisa tabeli 1 näitaja nr 10			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa; delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 12 lõige 1	Ebaoluline
ESRS S3-4	Inimõiguste küsimused ja juhtumid, andmepunkt 36	I lisa tabeli 3 näitaja nr 14				Ebaoluline
ESRS S4-1	Tarbijate ja lõppkasutajatega seotud poliitika, andmepunkt 16	I lisa tabeli 3 näitaja nr 9 ja tabeli 1 näitaja nr 11				Ebaoluline
ESRS S4-1	ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ja OECD suuniste mittejärgimine andmepunkt 17	I lisa tabeli 1 näitaja nr 10			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa; delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 artikli 12 lõige 1	Ebaoluline
ESRS S4-4	Inimõiguste küsimused ja juhtumid, andmepunkt 35	I lisa tabeli 3 näitaja nr 14				Ebaoluline
ESRS G1-1	ÜRO korrupsioonivastane konventsioon, andmepunkti 10 alapunkt b	I lisa tabeli 3 näitaja nr 15				59
ESRS G1-1	Rikkumisest teatajate kaitse andmepunkti 10 alapunkt d	I lisa tabeli 3 näitaja nr 6				59
ESRS G1-4	Korrupsiooni- ja altkäemaksuvastaste seaduste rikkumise eest määratavad trahvid, andmepunkti 24 alapunkt a	I lisa tabeli 3 näitaja nr 17			Delegeeritud määruse (EL) 2020/1816 II lisa	Ebaoluline
ESRS G1-4	Korrupsiooni- ja altkäemaksuvastase võitluse standardid andmepunkti 24 alapunkt b	I lisa tabeli 3 näitaja nr 16				61

Äritegevuse ülevaade

> Finantskokkuvõte

> Majanduskeskkonna ülevaade

> Tegevustulemused

> Tegevussegmendid

	2024	2023	2022	2021	2020
KASUMIARUANNE (miljon eurot)					
Müügitulu	174,7	209,0	175,3	152,8	146,6
Brutokasum	20,9	23,6	12,3	17,9	21,2
Ärikasum (-kahjum)	6,4	8,1	-4,5	3,2	6,5
Puhaskasum (-kahjum) (emaettevõtte omanikele kuuluv)	3,2	5,2	-5,5	2,6	5,6
FINANTSSEISUNDI ARUANNE AASTA LÕPU SEISUGA (miljon eurot)					
Käibevara kokku	55,3	78,1	79,0	63,5	49,7
Põhivara kokku	98,4	100,3	92,5	84,0	65,7
Varad kokku	153,7	178,4	171,4	147,6	115,5
Omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv)	91,0	90,0	79,6	87,0	73,5
Omakapitali kordaja (%)	54,5	48,5	52,2	61,0	63,0
JUURDEKASVUTEMPOD (% võrreldes eelmise aastaga)					
Müügitulu	-16,4	19,2	14,8	4,2	2,2
Brutokasum	-11,4	92,3	-31,4	-15,7	16,3
Ärikasum (-kahjum) enne kulumit (EBITDA)	-16,7	5 634,6	-97,0	-30,2	52,3
Ärikasum (-kahjum)	-20,7	277,7	-242,0	-51,1	100,0
Puhaskasum (-kahjum) (emaettevõtte omanikele kuuluv)	-38,5	193,1	-313,4	-53,3	126,1
Varad	-13,8	4,0	16,2	27,8	7,0
Omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv)	1,1	13,1	-8,5	18,3	9,6

	2024	2023	2022	2021	2020
TULUSUSE SUHTARVUD (%)					
Brutokasumi marginaal	12,0	11,3	7,0	11,7	14,5
EBITDA marginaal (EBITDA / müügitulu)	5,9	6,0	0,1	4,7	7,1
Käibe ärirentaablus	3,7	3,9	-2,6	2,1	4,5
Käibe puhasrentaablus	1,8	2,5	-3,2	1,7	3,8
Varade puhasrentaablus (ROA)	1,9	3,0	-3,5	2,0	5,0
Kasutatud kapitali tootlus (ROCE)	5,8	7,1	-4,5	3,3	8,1
Omakapitali puhasrentaablus (ROE)	3,5	6,1	-6,7	3,2	7,9
AKTSIA (EUR)					
Keskmine aktsiate arv (1000 tk)	18 499	18 356	18 134	17 855	17 740
Omakapital aktsia kohta	4,89	4,62	4,61	4,50	3,96
Aktsia sulgemishind	4,58	4,97	5,01	7,44	5,18
Puhaskasum aktsia kohta	0,17	0,28	-0,31	0,15	0,31
P/E suhe (kordaja)	26,66	17,68	-18,08	51,13	16,52
Dividend aktsia kohta	⁽¹⁾ 0,15	0,13	0,05	0,14	0,16
LIKVIIDSUSSUHTARVUD					
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	1,2	1,2	1,1	1,3	1,4
Likviidsuskordaja	0,7	0,6	0,6	0,8	0,9
PERSONAL JA PALGAD (TK)					
Keskmine töötajate arv	897	957	878	825	780
Töötajate arv perioodi lõpu seisuga	821	967	889	865	784
Palgakulu (miljon eurot)	30,1	31,8	27,1	23,9	21,3

(1) – juhatuse ettepanek

Suhtarvude arvutuskäik on esitatud aastaaruande täiendavates lisades leheküljel 157.

Majanduskeskkonna ülevaade

Maailmamajandus

Maailmamajandus koges lõppenud aastal mõõdukat kasvu, mis oli Maailmapanga ja Rahvusvahelise Valuutafondi esialgsete hinnangute põhjal suurusjärgus 3%. Varasemalt prognoositust aeglasemaks osutunud majanduskasvu vedasid eelkõige globaalselt langenud intressimäärad, stabiliseerunud inflatsioon ning tugev kasv arengumaades. Märkimisväärse panuse andsid Ameerika Ühendriigid, kus tugev tööjõuturg ning märgatavalt kasvanud reaalpalgad hoidsid üleval tarbijate kindlustunnet, mis panustas tugevalt tarbimise kasvu. Vastandina Ameerika Ühendriikidele oli Euroopa majanduskasv marginaalne, tarbijate kindlustunne madalam ja ebakindlus tuleviku suhtes suurem. Hoolimata kasvuaastast on maailmamajanduse kohal ka mitmed riskid – jätkuvad geopoliitilised pinged maailma eri piirkondades, järjest aeglustuv Hiina majanduskasv ja probleemid seelses kinnisvarasektoris ning üha kasvavad suurriikide võlakooramad. Täiendavalt suurendavad ebakindlust võimalikud tollitariifidest ja Ameerika Ühendriikide proteksionistlikest otsustest tulenevad globaalsed riskid, mõjutades kogu maailmamajanduse avatust ja käekäiku. Vaatamata kasvanud ebakindlusele ja mitmetele riskidele prognoosivad analüütikud maailmamajandusele 2025. aastaks lõppenud aastaga sarnast, 3%-st kasvu.

Põhja- ja Baltimaad

Põhjala riikide ja Baltimaade majanduskeskkond püsis lõppenud aastal stabiilne ilma märkimisväärsete muutusteta. Esialgsete

andmetel oli tugevaim majanduskasv Taanis, ligikaudu 3%, ning nõrgemalt esinesid Rootsi ja Soome, kus majandus vastavalt marginaalselt kasvas ja kahanes. Põhjamaade majanduskasvu pidurdasid nende peamiste ekspordipartnerite – Euroopa suurriikide – nõrk majanduskeskkond ja kohalik sisetarbimine. Sisetarbimist pärssisid omakorda tulevikuga seotud ebakindlus ja töötuse kasv eriti Rootsis ja Soomes. Baltimaadest läks kõige edukamalt Leedul, kus majandus kasvas aastaga 2,3%, mis oli ka kogu Euroopa vaates üks eesrindlikumaid kasvunumbreid. Langenud intressimäärade ja stabiliseerunud inflatsiooni kõrval suutis Leedu majandus kasvada laiapõhjaliselt ning kasvatada kõrgema väärtusega toodete ja teenuste osakaalu kogu ekspordis.

Eesti

Eesti majanduses valitses jätkuvalt tagasimineku – 2022. aastal alanud majanduslangus jätkus, kuid aeglustus tempos ning viimases kvartalis pöördus majandus eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 1,2%-le kasvule. Aasta kokkuvõttes langes SKP aasta baasil siiski 0,3%. Oodatust ja naaberriikidest jätkuvalt kõrgem inflatsioon ning kõrgetest intressimääradest ja geopoliitilistest pingetest tingitud ebakindlus tuleviku osas vähendasid sisetarbimist ja investeeringuid. Samal ajal pidurdasid majanduskasvu ka ekspordipartnerite nõrkusest tulenevad raskused töötlevas tööstuses. Tulevikku vaates sisendab optimismi endiselt tugev tööjõuturg ning teatud sektorite ekspordimahtude taastumine. Intressimäärade

Vaatamata kasvanud ebakindlusele ja mitmetele riskidele prognoosivad analüütikud maailmamajandusele 2025. aastaks lõppenud aastaga sarnast, 3%-st kasvu.

langus, ekspordipartnerite paranev majanduskeskkond ning stabiliseerunud inflatsioon ja sisendhinnad on peamised tegurid, mille abil eeldatakse 2025. aastal Eesti majanduse kasvukursile pöördumist.

Tegevustulemused

2024. aasta oli kontserni jaoks väljakutseterohke, eriti teisel poolaastal, mil müügitulud vähenesid mitmel sihtturul. Keerulises majanduskeskkonnas suudeti säilitada tugev turupositsioon ja kohaneda muutuvate tingimustega, tagades stabiilse kasumlikkuse. Strateegiline fookus uutele klientidele, projektidele ja kinnisvarainvesteeringutele võimaldas luua tugeva aluse jätkusuutlikuks arenguks.

Kontsern suutis aruandeaastal keerulisele turuolukorrale edukalt reageerida ja säilitada finantsstabiilsuse. Tõhus kulude juhtimine, strateegilised investeeringud ning paindlik tootmis- ja müügiotsuste juhtimine aitasid leevendada müügitulu languse mõju ja hoida kasumlikkust. Kuigi teise poolaasta nõrgemad tulemused vähendasid aasta kogukasumit, loovad pikaajalised tegevused kindla aluse edasiseks kasvuks. Kontsern keskendub jätkuvalt oma positsiooni tugevdamisele nii olemasolevatel kui ka uutel turgudel, panustades innovatsiooni, kliendisuhete arendamisse ja efektiivsuse tõstmisesse, et tagada jätkusuutlik areng ka järgmistel aastatel.

Müügitulu

Kontsern teenis 2024. aastal konsolideeritud müügitulu 174,7 (2023: 209) miljonit eurot. Peamise osa moodustas elektriseadmete müük, mis ulatus 161,2 miljoni euroni ehk 92% kogu müügitulust. Elektriseadmete müük vähenes 17% (33,5 miljoni euro võrra), peamiselt teisel poolaastal tellimuste vähenemise tõttu kontserni põhiturgudel. Languse peamiseks põhjuseks oli globaalse majanduse jahtumisest tingitud tellimuste vähenemine allhanketeenuse osas ning regulatsioonide muudatustest tulenev nõudluse vähenemine komplektalajaamade turul. Müügitulude stabiliseerumine oli osaliselt tingitud ka eelnenud perioodide kõrgest tellimusaktiivsusest. Omakorda avaldas negatiivset mõju elektriautolaadijate turu jätkuv madalseis, mis tulenes üldisest nõudluse vähenemisest Euroopa elektriautode müügi turul. Edukaks kujunes teine kvartal, mil ületati ajalooliselt kõik varasemaid teise kvartali müügirekordid. Põhitegevusala ehk

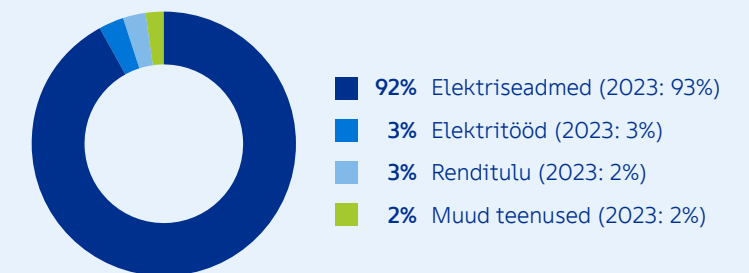
tootmissegment moodustas 94% kontserni kogutulust ning kahanes aastaga 17%, ulatudes 164,3 (2023: 197,9) miljoni euroni.

Samal ajal jätkus kinnisvarasektori tugev kasv – tööstus- kinnisvaralt teenitud renditulu kasvas 22%, ulatudes 4,6 miljoni euroni. Kasvu toetasid 2023. aasta lõpus Allika tööstuspargis valminud tootmishoone ja uuendatud üürileping pikaajalise rentnikuga Keila tööstuspargis. Keila ja Allika tööstusparkidesse tehtud investeeringud on olnud strateegiliselt olulised, arvestades suurt nõudlust uute tootmis- ja äripindade järele Tallinna lähiümbruses. AS-i Harju Elekter Group pikaajaliste üürnike tootmis-, lao- ja büroopindade laiendamine peegeldab tugevat koostööd ja vastastikust usaldust. Kinnisvarasektori müügitulu suurenes kokkuvõtvalt 20%, jõudes 5,4 (2023: 4,5) miljoni euroni.

Harju Elektri müügitulu

Tegevusalade osakaal müügitulust

Muude segmenteerimata tegevuste müügitulu vähenes 25%, ulatudes 5,0 (2023: 6,7) miljoni euroni, mida mõjutasid elektritööde vähenemine ja projekti- ning jaemüügi äritegevusest väljumine. Elektritöödest teenitud müügitulu oli aruandeaastal 5,0 (2023: 6,4) miljonit eurot. Täpsema ülevaate segmentidest ning ettevõtete tegevustest aruandeaastal leiab „Tegevussegmentide“ peatükist.

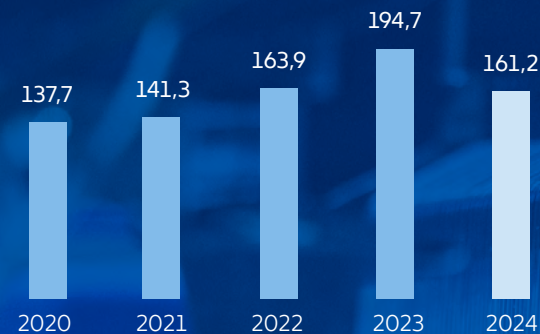
Kontserni neljast põhiturust – Eesti, Soome, Rootsi ja Norra – kasvas müügitulu võrreldes eelmise aastaga vaid Eestis. Kasvu vedas eelkõige komplektalajaamade suurem müük elektrijaotusvõrgu klientidele, mille tulemusel ulatus Eesti turu müügitulu 23,0 (2023: 20,9) miljoni euroni.

Soome turul vähenes müügitulu kõige rohkem – 16,4 miljonit eurot ehk 20%, ulatudes 66,9 (2023: 83,3) miljoni euroni. Peamine languse põhjus oli Soomes regulatiivsete muudatuste mõju elektrivõrkude võrgutasude määradele, mis vähendas võrguettevõtete investeerimisvõimekust ning nõudlust komplektalajaamadele. Lisaks avaldasid negatiivset mõju elektriautolaadijate turu madalseis ning kontserni väljumine päikesepaneelide edasimüügi segmentist.

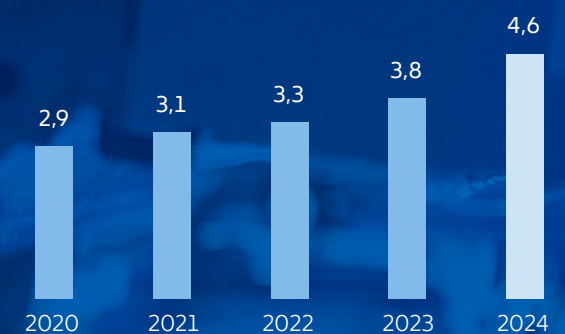
Norras oli müügitulu langus protsentuaalselt kõige järsem – 22%, langedes 26,3 (2023: 33,8) miljoni euroni. Selle peamiseks põhjuseks oli eelnenud aasta kõrge võrdlusbaas, mis tulenes Leedu tootmisettevõtte ajutiselt suurenenud töömahust. Aruandeaastal keskenduti sagedusmuundurite süsteemidele ning elektri- ja automaatikakilpide müümisele merendus- ja laevandussektoris, samuti jätkati projektipõhiste insenertehniliste allhanketeenuste pakkumist.

Müügitulu tegevusalade lõikes aastatel 2020–2024

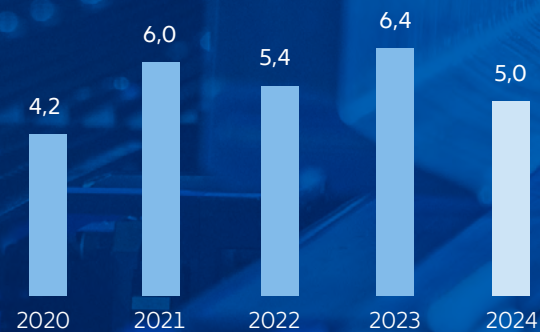
Elektriseadmed
miljonit eurot

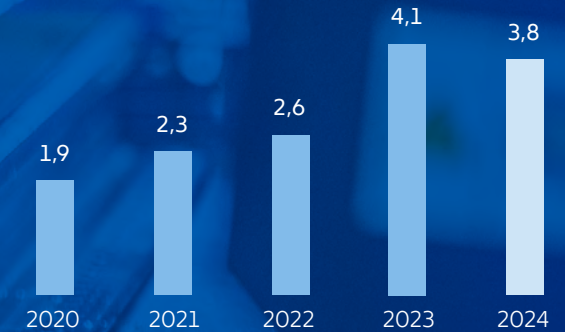
Renditulu
miljonit eurot

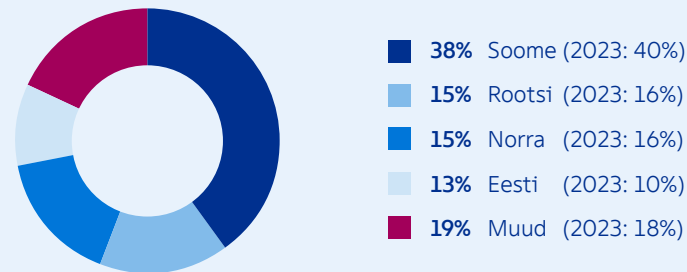
Elektritööd
miljonit eurot

Muud teenused
miljonit eurot

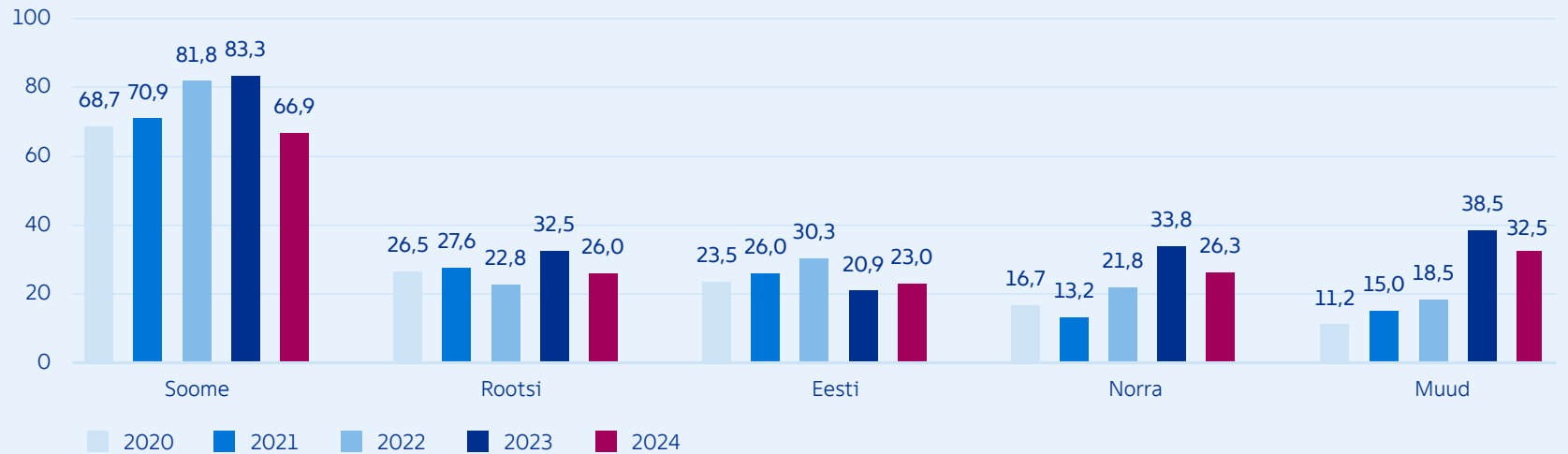

Müügitulu osakaal turgude lõikes

Müügitulu turgude lõikes aastatel 2020–2024

miljonit eurot

Rootsi järgnes üldisele Skandinaavia trendile, kus müügitulu vähenes 20%, jõudes 26,0 (2023: 32,5) miljoni euroni. Languse peamine põhjus oli ärimudeli muutus – otsus lõpetada EPC-projektide ehk võtmed kätte lahenduste müük ning keskenduda edaspidi tehasetooteliste lahendustele.

Muudelt turgudelt teenitud müügitulu oli aruandeaastal 32,5 (2023: 38,5) miljoni eurot. Märkimisväärne kasv toimus Taani (+113%), Poola (+164%) ja Saksamaa (+8,5%) turul. Samas vähenes müük Hollandis (-57,9%) ja USA-s (-27%). Muud turud moodustasid aasta müügitulust 18,6% (2023: 18,4%).

Kulud

2024. aastal jätkas kontsern oma äritegevuse kulude optimeerimist, et leevendada müügimahtude languse mõju.

Aasta lõikes ulatusid äritegevuse kulud 167,7 (2023: 200,9) miljoni euroni, olles 16,5% madalamad kui aasta varem.

Peamiselt oli see tingitud müügitulu langusest, kuid ka strateegilistest meetmetest, mis aitasid kohandada kulustruktuuri ja suurendada efektiivsust. Kulude vähenemist toetas tootmisprotsesside täiendamine, paindlik ressursside juhtimine ja püsikulude kohandamine vastavalt turuolukorrale.

Võrreldes varasema aastaga vähenesid müüdüd toodete ja teenuste kulud 17%. Samal ajal kasvas brutokasumi marginaal 0,7 protsendipunkti võrra, ulatudes 12,0%-ni. Ka turustuskulud ja üldhalduskulud langesid, vastavalt 11,5% ja 8,9%. Turustuskulude osakaal müügitulust kasvas 0,2 protsendipunkti võrra, ulatudes 2,7%-ni. Üldhalduskulude osakaal suurenes 0,5 protsendipunkti võrra, jõudes 5,3%-ni. Kulude langust mõjutasid sihtturgude erinevad arengud, tõhus kulude juhtimine ja pidev müügistrateegia kohandamine turunõudlusele, et toetada müügiaktiivsust, tugevdada kliendisuheteid ja säilitada organisatsiooni paindlikkus muutuvates turutingimustes.

Põhivara amortisatsioonikulu vähenes 2024. aastal 9,5%, ulatudes 4,0 miljoni euron. Vähenemine oli tingitud põhivara amortisatsiooniperioodide ühtlustamisest ja ümberhindamisest kontsernis. Kuigi amortisatsiooniperioodide ühtlustamine ja ümberhindamine vähendasid kulusid, töid vähenenud tellimusmahud kaasa amortisatsioonikulu osakaalu mõningase suurenemise ärikuludest.

Tööjõukulud ulatusid 2024. aastal 37,3 miljoni euroni, olles 6,6% madalamad võrreldes 2023. aastaga.

Tööjõukulude vähenemine oli seotud tootmisüksuste töötajate arvu kohandamisega Eestis, Soomes ja Leedus. Keskmine kuine töötasu jäi sarnasele tasemele, ulatudes 2 794 (2023: 2 768) euroni. Tööjõukulude osakaal müügitulust kasvas 21,4%-ni (2023: 19,1%).

Keskmine töötasu kuus kontsernis töötaja kohta

Tulem

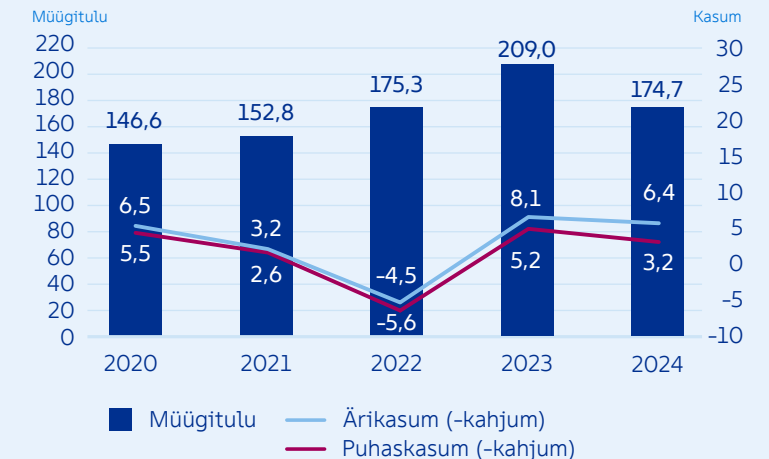
2024. aasta tulemused olid ootuspärased, kuid ei vastanud algselt seatud strateegilistele eesmärkidele. Aasta esimesel poolel toetas kasumlikkuse kasvu tarneahela raskuste leevenemine, tellimusmahude suurenemine teises kvartalis ning töötajate arvu optimeerimine, mis parandas efektiivsust ja kulustruktuuri. Aasta teisel poolel tellimuste arv vähenes, mõjutades kasumlikkust, kuid turu stabiliseerumine loob eeldused jätkusuutlikuks kasvuks tulevikus.

Brutokasum ulatus 20,9 (2023: 23,6) miljoni euroni ning brutokasumi marginaal paranes 12,0%-ni (2023: 11,3%). Ärikasum (EBIT) ulatus 6,4 (2023: 8,1) miljoni euroni ja puhaskasum 3,2 (2023: 5,2) miljoni euroni, mille tulemuseks oli puhaskasum aktsia kohta 0,17 (2023: 0,28) eurot.

Aastate võrdlemisel on oluline arvestada, et 2023. aasta kasumlikkust suurendas ajutiselt hermeetiliste jaotustrafode raamlepingu vaidluses saavutatud kokkulepe, mis võimaldas varasemaid eraldisi vähendada.

Kontsern rakendas kulude kokkuhoiu meetmeid, et säilitada kasumlikkus muutuvates turutingimustes. Üheks peamiseks sammuks oli töötajate arvu vähendamine 967-lt 821-le, mis aitas tööjõukulusid ja üldhalduskulusid optimeerida. Kuigi kokkuvõtte on vajalik, tuleb säilitada ettevõtte kõrge kompetentsitase, et tagada pikaajaline konkurentsivõime ja jätkusuutlik kasv.

Müügitulu, puhas- ja ärikasum (-kahjum) miljoni eur

Muu koondkasum (-kahjum)

Finantsvara ümberhindlustest ja müükidest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud muu koondkasumi kaudu. Aruandeaastal toimus finantsvara ümberhindlus vaid noteeritud väärtpaberites, mille väärtus langes 71 tuhande euro võrra. Aasta varem andis finantsvara ümberhindlus kokku 5,5 miljoni euro suuruse kasumi, millest peamise osa moodustas OÜ Skeleton Technologies Group investeringu osaluse hinnanguline õiglase väärtuse muutus – suurenes 5,4 miljoni euro võrra, ulatudes 27,2 miljoni euroni (vt lisa 6 „Finantsinvesteeringud“).

Aruandeaasta teises kvartalis müüdi enamik noteeritud väärtpabereid, mille müügist laekus kokku 1,6 miljonit eurot, sealhulgas realiseeritud kasum oli 0,2 miljonit eurot. Aruandeaastal uusi soetusi ei tehtud.

Finantsseisund

Aruandeaastal keskendus kontsern finantsstabiilsuse tagamisele ja varade tõhusale juhtimisele, et kohaneda muutuvate turutingimustega. Varade maht vähenes 14%, ulatudes 153,7 miljoni euroni, peamiselt käibevarade kahanemise tõttu. Suurima osa moodustas varude 46% langus, mis vähenes 19,8 (31.12.23: 36,8) miljoni euroni. Selle peamiseks põhjuseks oli tootmismahude stabiliseerumine ja tarneraskuste leevenemine. Samuti mõjutas varude vähenemist 2023. aasta lõpus valitsenud rekordkõrged tellimus- ja tootmismahud, mis hõlmasid pooleliolevaid projekte ning tootmisse minevate projektide tarbeks ette varutud materjale. Samal ajal paranes kontserni likviidsus – raha ja raha ekvivalendid suurenesid aastaga 2,4 miljoni euro võrra, ulatudes 3,8 miljoni euroni, mis kindlustas ettevõtte paindlikkuse ja valmisoleku uute võimaluste ärakasutamiseks. Müügitulu langusega vähenesid ka nõuded ostjatele ja muud nõuded, ulatudes aruandeperioodi lõpuks 29,6 (31.12.23: 38,8) miljoni euroni.

Kohustused vähenesid märkimisväärselt – aasta jooksul 25,7 miljoni euro võrra, jõudes 62,7 miljoni euroni. Sellest moodustasid lühiajalised kohustused 68% (2023: 73%), ehk 42,4 (31.12.23: 64,9) miljonit eurot. Lühiajalised võlakohustused langesid kahekordselt 9,8 (31.12.23: 19,4) miljoni euroni, ostjate ettemaksed 11,6 (31.12.23: 18,9) miljoni euroni, ning tarnijatele makstavad võlad ja muud kohustused 17,5

(31.12.23: 23,2) miljonit euroni. Maksuvõlad jäid samale tasemele, püsides 3,3 miljoni euro juures.

Aruandekuupäeva seisuga moodustasid pikaajalised kohustused kokku 20,2 (31.12.23: 23,5) miljonit eurot, millest peamise osa moodustasid pikaajalised võlakohustused. IFRS 16 „Rendilepingud“ arvestuspõhimõtete alusel kajastatud lühi- ja pikaajalised võlakohustused kasvasid 0,3 miljoni euro võrra, ulatudes 0,4 miljoni euroni.

Omakapital suurenes 1% võrra, ulatudes 91,0 miljoni euroni, sh maksti aruandeaastal dividendideks 2,4 miljonit eurot.

Rahavood

Aruandeaasta rahavood äritegevusest olid tugevalt positiivsed, ulatudes 20,1 (2023: 1,2) miljoni euroni, mis kajastab bilansi optimeerimist ja tõhusamat käibekapitali juhtimist. Aasta jooksul suunati investeerimistegevusse kokku 2,2 (2023: 6,0) miljonit eurot, millest suurem osa läks kinnisvarainvesteeringutesse ning materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisele. Investeeringute eest tasuti kokku 4,0 (2023: 6,1) miljonit eurot, samas laekus noteeritud väärtpaberiportfelli müügist 1,6 (2023: 0) miljonit eurot. See peegeldab ettevõtte strateegiat investeerida pikaajalistesse arenguvõimalustesse ja tugevdada oma positsioone turul.

Finantseerimistegevuse rahavoogu mõjutasid enim dividendimaksud, laenude tagasimaksud ja rendimaksud. 28. mail maksti aktsionäridele dividende summas 2,4 (2023: 0,9) miljonit eurot, mis oli 1,5 miljonit rohkem kui aasta varem, kinnitades kontserni jätkuvat pühendumust oma aktsionäride väärtuse

kasvatamisele. Lühi- ja pikaajalisi laene, sh arvelduskrediiti, maksti 13,1 (2023: 7,0) miljoni euro ulatuses. Samuti võeti 2024. aastal juurde vaid 0,1 miljonit eurot laenu, võrreldes 2023. aastal võetud 6,2 miljoniga. Faktooringukohustusi vähendati 0,4 miljoni euro võrra, aasta varem võeti juurde 1,3 miljoni euro võrra. Rendimaksud jäid samale tasemele, ulatudes 0,7 miljoni euroni.

Kokkuvõttes olid kontserni rahavood positiivsed, ulatudes aruandeaastal kokku 2,3 (2023: -7,7) miljoni euroni, mis peegeldab tugevat rahavoogude paranemist 2024. aastal võrreldes eelneva aastaga.

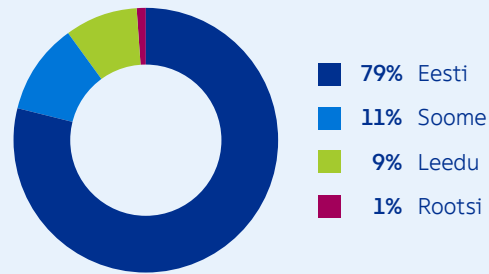
Investeeringud ja arendustegevus

Kontsern on pühendunud oma tootmis- ja protsessijuhtimisüsteemide arendamisele, et tagada pikaajaline konkurentsivõime ja turul püsimine. Ettevõtte strateegia keskendub pidevale investeerimisele tootmisprotsesside, tehnoloogilise vara, ärikinnisvara ja IT-lahenduste uuendamisele, eesmärgiga luua jätkusuutlik ja efektiivne äritegevus. Nende arengusuundade kaudu kindlustatakse, et kontsern suudab kohaneda turu muutustega ja säilitada oma konkurentsieelise ka tulevikus.

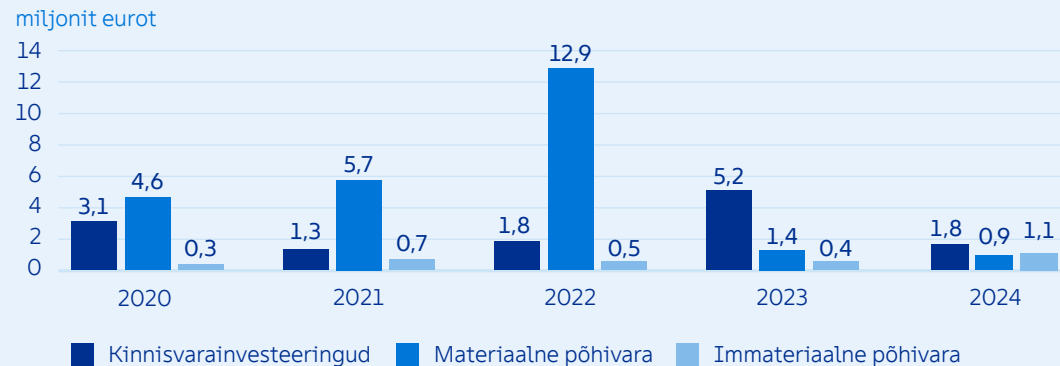
Harju Elektri ettevõtted investeerisid aruandeperioodil põhivarasse kokku 3,8 (2023: 7,0) miljonit eurot.

Sealhulgas kinnisvarainvesteeringutesse 1,8 (2023: 5,2), materiaalsesse põhivarasse 0,9 (2023: 1,4) ja immateriaalsesse põhivarasse 1,1 (2023: 0,4) miljonit eurot. Investeeringud erinevatesse varagrupidesse jagunesid riigiti: Eestis 3,0 (2023: 6,1); Soomes 0,4 (2023: 0,2); Rootsis 0,05 (2023: 0,2) ja Leedus 0,3 (2023: 0,4) miljonit eurot.

2024. a investeeringute osakaal riikide lõikes

Investeeringud

Suurem osa aruandeaasta kinnisvara investeeringutest suunati pikaajalise üürniku renditava tootmishoone renoveerimis- ja rekonstrueerimistöösse, mis valmisid aruandeaasta lõpus.

Kliendile eraldati kokku üle 20 000 m² tootmis-, ladustamis- ja büroopindu ning ligi 40 000 m² suurune väline ladustamis-territoorium. Lisaks investeeriti ka teistesse kinnisvara-objektidesse, sealhulgas paigaldati Haapsalusse 60 kW võimsusega päikeseelektrijaamu.

Kõikides kontserni ettevõtetes investeeriti IT-seadmetesse, tootmistehnoloogilisse põhivarasse ja protsessijuhtimissüsteemidesse, et tagada organisatsiooni tegevuse sujuvus ja efektiivsus.

Kontserni edu üheks oluliseks teguriks on tugev ja paindlik

tootearendus, mille eesmärk on rahuldada turu nõudlust ning pakkuda innovaatilisi lahendusi. Energiasektorile suunatud toodete tootearenduse ressursid on kontsernis koondunud peamiselt ematöötajate tootearendusmeeskonda, kelle ülesandeks on tagada müügikanalitele uuenduslikud tooted ja lahendused, ning pakkuda tehnilist tuge tootmise ja müügi jaoks. Tootearendus jaguneb nelja põhifunktsiooni vahel: alajaamad ja kaablijaotuskapid, E-house ja tehnilised hooned, madalpinge jaotusseadmed ning elektriauto laadijad ja salvestusseadmed. Igal valdkonnal on selge tegevuskava ja vastutusala, et tagada tootearenduse sujuv ja efektiivne toimimine.

Aruandlusaastal oli tootearendusmeeskonnal mitmeid arendusprojekte - üheks suuremaks oli madalpinge jaotusseadmete tootepere HECON EVO, mille turule toomine on planeeritud 2025. aasta jooksul. Lisaks alustati uue generatsiooni elektri- autode laadija arendustegevusega, mis loob võimaluse tõsta

toote konkurentsivõimet Soome turul ja laiendada elektriauto laadijate müüki väljaspool Soome turgu. Täiendavalt jätkati ka E-house lahenduste standardiseerimist, et kiirendada tellimuste läbijooksuaegasid ja vähendada projektipõhise inseneritöö kulusid. Aasta jooksul töötati välja ja katsetati uusi komplektalajaamade lahendusi, et käia kaasas taastuv-energiasektori muutuvate nõudmistega ning valmistuda SF6-vabade keskpingeseadmete kasutuselevõtuks alates 2026. aastast.

Kontserni tegevust juhib olulisel määral klientide nõudlus uuenduslike lahenduste järele, mistõttu on tootearendus pidevas protsessis, et rahuldada turu vajadusi. Ettevõtte jaoks on oluline jääda kursile viimaste turusuundumustega ning pakkuda klientidele teenuseid, mis vastavad nende kasvavatele ootustele. Lisaks loob see meie inseneridele võimaluse töötada põnevate ja väljakutseid pakkuvate projektidega

Tegevussegmentid

Kontserni juhatus on määratlenud tegevussegmentid vastavalt ettevõtte peamistele äritegevusaladele. Harju Elektri kaks peamist tegevusvaldkonda, mida esitatakse eraldi segmentidena, on tootmine ja kinnisvara. Tegevused, mis ei ole nii suure osakaaluga, et moodustada eraldi kajastatavat segmenti, ja millega kaasnevad riskid ja hüved, ei olnud oluliselt erinevad ja selgesti piiritletavad, on esitatud kui muud tegevused.

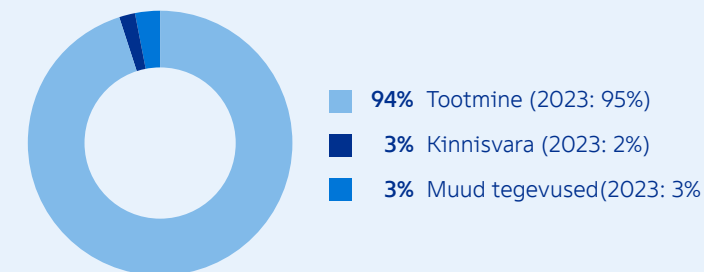

Tootmissegmenti tegevused on elektrienergia jaotus-, lülitus- ja muundamiseadmete ning automaatika-, protsessijuhtimis- ja tööstuslike juhtimiseadmete disainimine, müük, tootmine ja jälteenindus.

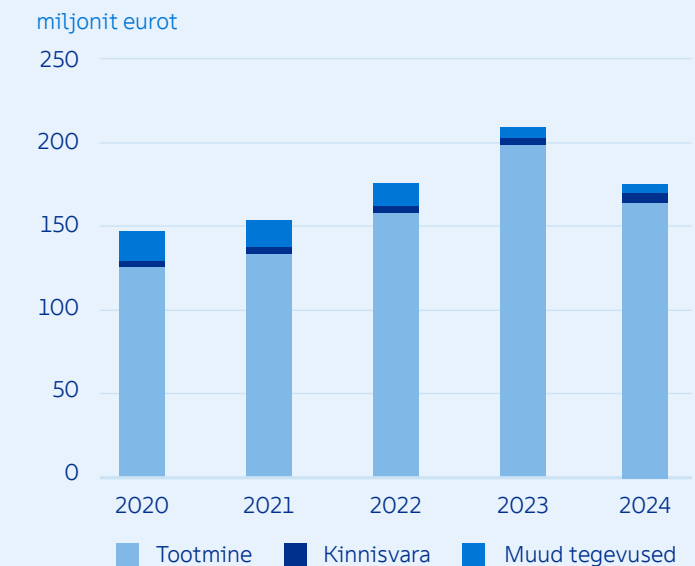
Kinnisvarasegment hõlmab tööstusliku kinnisvara arendamist, projektijuhtimist, rentimist ning sellega kaasnevaid muid teenuseid rendipartneritele ja kontserni ettevõtetele.

Muud tegevused koondab enda alla finantsinvesteeringute juhtimine, elektriinstallatsioonitööd laevaehituses ning elektrikaupade jae- ja projektimüügi.

Segmentide müügitulude osakaal

Tegevussegmentide müügitulud

Tootmine

Harju Elektri põhitegevusalaks on tootmine, mille kasumlikkuse ning tõhususe kasvatamine on kontsernile esmatähtis. Selleks jätkati aruandeaastal varasemalt alustatud tegevusi, keskendudes tootmisprotsesside efektiivsuse parandamisele.

Tootmise segment hõlmab elektrienergia jaotus- ja juhtimis-seadmeid tootvaid tehaseid Eestis (AS Harju Elekter), Soomes (Harju Elekter Oy), Rootsis (Harju Elekter AB) ja Leedus (Harju Elekter UAB).

Tootmissegmenti aruandeaasta müügitulu kontsernivälistelt klientidelt oli 164,3 (2023: 197,9) miljonit eurot, moodustades konsolideeritud müügitulust 94,0% (2023: 94,7%).

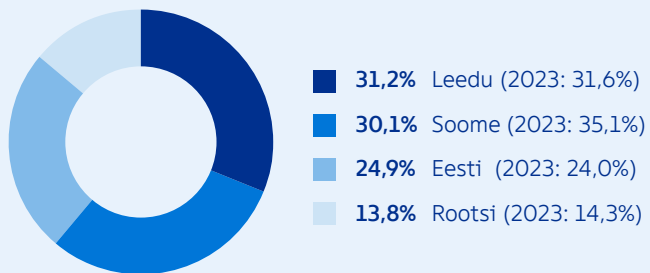
Peamised tegurid, mis mõjutasid tootmissegmenti müügitulu muutust võrreldes varasema aastaga olid:

- Rekordiliselt kõrge tootmise koormatus 2023. aastal,
- Teisel poolaastal tootmis- ja müügimahte klientide uute tellimuste vähenemine, mis sai alguse kevadel.
- Viimastel aastatel tehtud strateegilised otsused keskenduda kasumlikumatele ja spetsiifilisematele toodetele, mille maht aruandeaastal siiski mõnevõrra kahanes

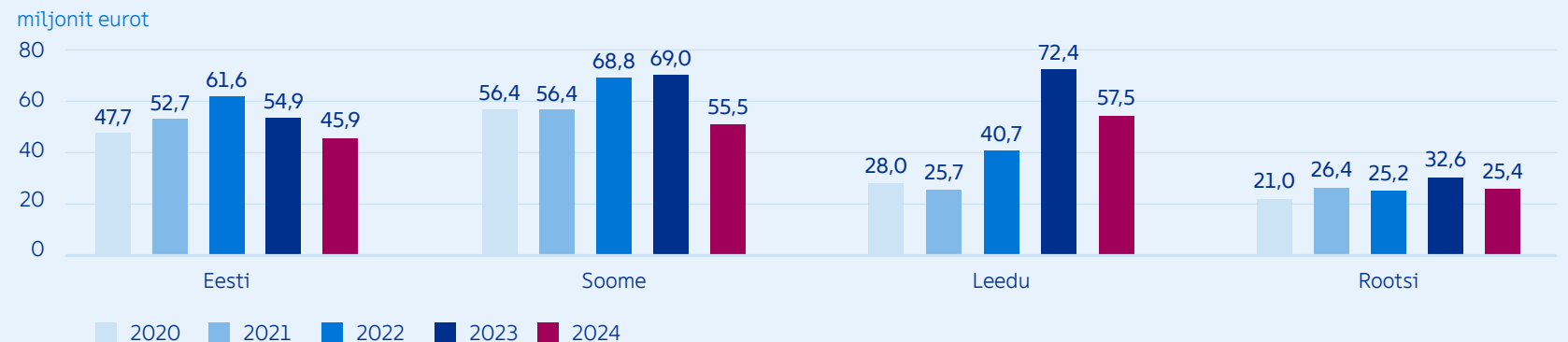
Tootmisettevõtetes töötas aruandeperioodi lõpuga kokku 761 (2023: 898) inimest ning aruandeaastal keskmiselt 834 (2023: 890) inimest, kellest ligikaudu 70% on tootmistöölised ja 30% administratiiv- ja inseneritehniline personal.

Tootmissegmenti müügitulu osakaalud riikide lõikes

Tootmissegmenti ettevõtete konsolideerimata müügitulud riikide lõikes

TOOTMINE EESTIS

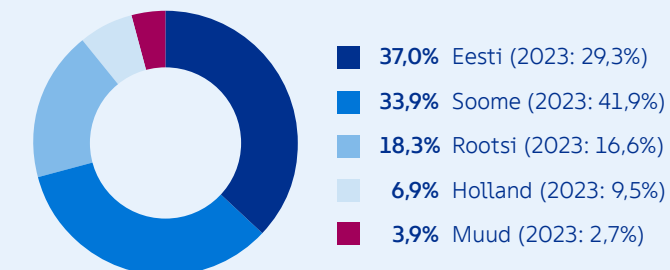
AS Harju Elekter on Keila Tööstuspargis asuv juhtiv kesk- ja madalpinge elektriseadmete arendaja, tootja ja turustaja.

Põhitegevusele lisaks toodetakse enda ja kontserni teiste ettevõtete tarbeks erinevaid lehtmetailtooteid. Ettevõtte kasutuses on kaks tehas, kokku enam kui 34 000 m² tootmis-, lao-, hoovi- ja kontoripindadega. Ettevõttes töötas aruandeaasta lõpu seisuga 265 (2023: 301) inimest. Aruandeperioodil töötas ettevõttes keskmiselt 293 (2023: 317) inimest.

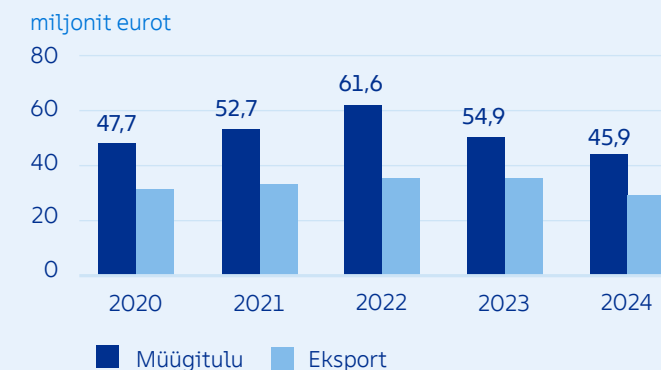
Eesti tootmisettevõtte müügitulu oli 2024. aastal 45,9 (2023: 54,9) miljonit eurot. Lõppenud aasta oli Eesti tootmises väljakutseterohke nii ärilises vaates kui ka organisatsioonilistest muutustest tulenevalt.

Eesti tootmine suutis aasta esimeses pooles hoida väga kõrget koormatust. Jätkus varasematel aastatel sõlmitud rahvusvaheliste raamlepingute teenindamine.

Eesti tootmisüksuste müügitulu turgude viisi

Müügitulu Eesti tootmisüksustes

Eesti tootmine suutis aasta esimeses pooles hoida väga kõrget hõivatust. Jätkus varasematel aastatel töös olnud rahvusvaheliste raamlepingute teenindamine.

Oluline osa kontserni Eestis valmistatud toodangust müüakse välismaale. Aruandeaastal moodustas ekspordi osakaal müügituludest 63% (2023: 70,7%) ning olulisemateks sihtriikideks Eesti tehase toodangule olid kontserni koduturud Soome ja Rootsi ning Holland ja Saksamaa. Ekspordi mahu osakaalu langus oli tingitud 2023. aasta augustis Elektrilevi OÜ-ga sõlmitud Eesti Energia AS-i hankelepingu raames Eesti turule tarnitud toodete mahu kasvust.

Aruandeaasta teist poolt mõjutas kevadest vähenenud uute tellimuste maht, ning eelmistel aastatel sõlmitud lepinguliste tööde valmimine. Töömahu vähenemisest tingitult tuli aasta teises pooles kriitiliselt üle hinnata kõik tööprotsessid ja ressursside vajadus. Madalast hõivatuses tulenevalt oli aasta lõpu seisuga ettevõttes 12% vähem töötajaid kui aasta varem.

Organisatsiooni arengu seisukohalt jätkusid 2023. aastal Eesti tootmisettevõtete ühinemisega alanud erinevate efektiivsuse tõstmisele suunatud sisemiste protsesside parendamised ja juhtimispõhimõtete uuendamised. Aasta alguses võttis ettevõtte täielikult kasutusele uue raamatupidamis- ja juhtimistarkvara. Efektiivsuse tõstmise peamiseks läbivaks jooneks oli jätkuvalt *lean*-põhimõtete juurutamine. Kõrgendatud tähelepanu all oli töötajate tervishoid ja tööohutus.

2025. aastal on fookuses ärimahtude ja kasumlikkuse kasvatamine, sealhulgas kõrgema lisandväärtusega toodete tootmisel. Jätkatakse võtmeklientide teenindamist ja sõlmitud raamlepingute täitmist. Samuti jätkub efektiivsuse suurendamiseks sihipärane töö protsesside, tootmisseedmete uuendamise ja planeerimisega, et hoida tootmises maksimaalselt kõrget koormatust.

Oluline osa kontserni Eestis valmistatud toodangust müüakse välismaale.

TOOTMINE SOOMES

Harju Elekter Oy on üks juhtivaid tööstusautomaatika- ning elektrienergia jaotus- ja ülekandeseadmete tootjaid Soomes.

Ettevõtte peakontor ning üks tehastest asub Ulvilas, teised tehased asuvad Keraval ja Kurikkal. Kokku on ettevõtte kasutuses ligi 8 600 m² tootmis-, lao- ja kontoripinda.

Harju Elekter Oy 2024. aasta müügitulu kokku oli 55,5 (2023: 69,0) miljonit eurot, vähenedes aastaga viiendiku võrra. Oluline osa Soome toodangust müüakse väljapoole Soomet ning need jõuavad klientideni peamiselt tootjate ja eksportijate kaudu. Samas on Soome ettevõtte kontserni Eesti ettevõtte toodete maaletooja ja edasimüüja kohalikul turul. Eestist imporditud toodete vahendustumüük Soome turule moodustas 10,8 (2023: 16,1) miljonit eurot.

Kontserni Soome tootmisüksustes töötas aruandeperioodi lõpu seisuga kokku 146 (2023: 180) inimest, aruandeperioodi keskmine töötajate arv oli 169 (2023: 170) inimest. Umbes 60% töötajatest on hõivatud tootmises ja 40% juhtimis-, administratiiv-, arendus- ja müügitegevustes. Aasta üheks fookusteemaks olid töötajad ja tööohutus. Alates 02.01.2024 on Harju Elekter Oy uus tegevjuht Jari Jylli.

Soomes toodetavad tooted on suunatud tööstus-, energiatootmis- ja -jaotussektoritele ning taristuprojektidele, kattes klientide vajadused alates toodete, programmide ja projektide väljatöötamisest kuni hooldusteenuse pakkumiseni. Tootevalik on lai ning portfelli kuulub mitmeid erinevaid kuni

20 kW tooteid ja lahendusi ning Soome turu tarbeks arendatud ElektrA kaubamärki kandvad elektrisõidukite laadijad.

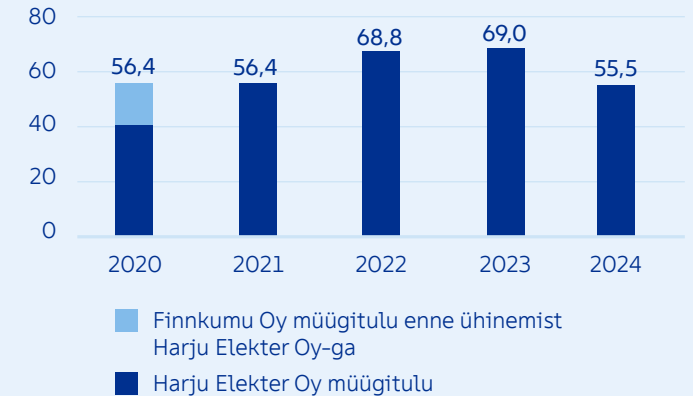
Ulvila ja Kerava tootmisüksused on keskendunud peamiselt lepingulisele tootmisele, projektiteenustele ning tarnetele energia- ja tööstussektoris ning taristuprojektides. Nimetatud valdkondades keskenduti 2024. aastal peamiselt olemasolevate kliendilepingute täitmisele. Kui üldine tootmise koormatus oli kõrge, siis võrreldes varasemate aastatega oli nõudlus jätkuvalt madalam erinevates päikeseenergiaga seotud projektides. Eesmärgiga edaspidiselt keskenduda rohkem kõrgema lisandväärtusega toodetele, peatati kõrvaltegevusena väikses mahus toimunud erinevate elektritarvikute ja komponentide vahendusmüük.

Kurikka tootmisüksus, kus kasutuses on 2500 m² tootmis- ja kontoripinda, keskendub peamiselt komplektalajaamade ja kaablijaotuskappide tootmisele, sh projekteerib, toodab ja turustab seadmeid elektrienergia jaotussektori tarbeks Soome turule. Kurikka tehases toodetud kvaliteetsetel alajaamadel on Soomes hea maine ja pika tegevusaja jooksul välja kujunenud lojaalne kliendibaas.

Soome ettevõtte peamised eesmärgid on seotud kasumlikkuse suurendamisega kõigis tootmisüksustes ning viimastel aastatel muutunud juhtimisstruktuuride ja -protsesside võimalikult tõhusas rakendamises. Tootmises on kõrgendatud fookus tootmiserfektiivsuse ja -koormatuse tõstmisel ning liikumine kõrgema lisandväärtusega toodangu tootmisele.

Müügitulu Soome tootmisüksustes

miljonit eurot

 TOOTMINE ROOTSIS

Tootmissegment Rootsisis hõlmab tütarettevõtet Harju Elekter AB-d, mis on spetsialiseerunud energia tootmiseks ja jaotuseks vajalike kesk- ja madalpingelahenduste väljatöötamisele ning nende tarnimisele infrastruktuuri-, ehitus- ja energiasektorile.

Ettevõtte peakontor asub Västerås 2022. aastal valminud 6282 m²-s tootmishoones koos vajalike lao- ja kontori-pindadega. Harju Elekter AB-s töötas aruandeperioodi lõpu seisuga 56 (2023: 51) inimest ja aruandeperioodil keskmiselt 51 (2023: 58) inimest.

2024. aasta müügitulu Rootsisis oli 25,4 (2023: 32,6) miljonit

eurot, mis on 22% madalam kui möödunud aastal. Rootsi üksus keskendub Rootsi turule, kus teeniti 99% (2023: 86%) müügitulust, sh oli Eestis toodetud toodete vahendusmüük Rootsi turule aruandeaastal 6,5 (2023: 8,6) miljonit eurot.

Aruandeaasta oli Rootsi üksuse jaoks väljakutseterohke. Ettevõtte keskendus vastvalminud tehase täiskoormusel tööle saamisele, ning varasematel aastatel alustatud projektitööde lõpetamisele. Mitmed projektid on osutunud planeeritust märgatavalt keerukamaks, kulukamaks ja ajamahukamaks. Rootsi üksus keskendub üha enam oma tehases valmistatavatele madalpingeseadmete ja E-house lahenduste müügile, pakkudes klientidele vähem võtmed-kätte projekte. Aruandeaastal jätkus

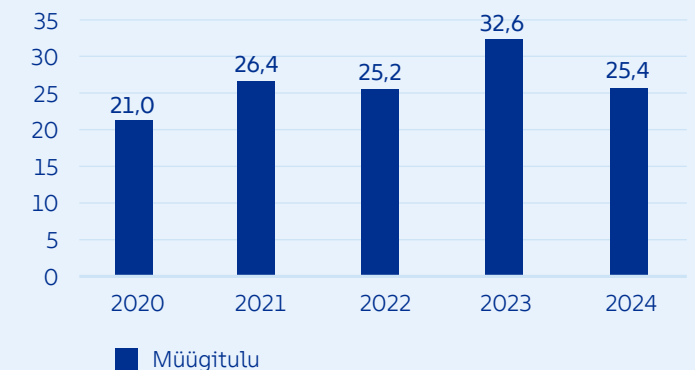
tootmisüksuse protsesside- ja juhtimismudelite juurutamine, kus eelkõige keskenduti *lean*-põhimõtete juurutamisele. Aruandeaasta töötajate arvu kasvu tingis strateegiline otsus suurendada majasisest kõrgelt klassifitseeritud töötajaskonda ning vähendada sõltuvust renditööjõust ja allhankijatest.

Järgmise aasta peamiseks eesmärgideks on Västeråsi tehase kiire ja efektiivne täiskoormuse saavutamine koos kontsernile eesmärgipärase kasumlikkusega. Lisaks keskendutakse aktiivsele müügitööle ja ärimahtude kasvatamisele, pannes veelgi suurema fookuse oma tehases toodetud kõrge lisandväärtusega toodangu pakkumisele klientidele.

Aruandeaasta oli Rootsi üksuse jaoks väljakutseterohke. Ettevõtte keskendus vastvalminud tehase täiskoormusel tööle saamisele, ning varasematel aastatel sõlmitud projektitööde lõpetamisele.

Müügitulu Rootsi tootmisüksustes

miljonit eurot

TOOTMINE LEEDUS

Leedus asuv tütarettevõtte Harju Elekter UAB kuulub kontserni alates 2003. aastast. Ettevõtte fookus on suunatud süsteemiintegraatorite jaoks toodete ja lahenduste väljatöötamisele ning lepingulisele tootmisele merendus- ja tööstussektoris, tarnides spetsiaalselt kliendi tarbeks väljatöötatud energiajaotuse ja sagedusinverteri seadmeid.

Ettevõtte peakontor ja tootmiskompleks asuvad Leedus Panevežyses. Ettevõttes töötas aruandeaasta lõpu seisuga 294 (2023: 366) inimest ning aruandeaastal keskmiselt 321 (2023: 346) inimest.

Tootmissegmendi Leedu tehase müügitulu oli aruandeaastal 57,5 (2023: 72,4) miljonit eurot, vähenedes aastaga viiendiku

võrra. Kui aasta esimeses pooles oli tootmise koormatus jätkuvalt väga kõrge ja edukalt tarnitud mitmed mahukad tellimused töid müügitulu, mis oli võrreldav rekordilise 2023. aastaga, siis aasta teises pooles nägi ka Leedu tehase tellimuste mahu järk-järgulist vähenemist. Tootmiskahtude langusest tulenevalt on vähenenud töötajaskond ning keskendutakse aktiivselt ressursside parimale kasutusele. Panevežyses asuva enam kui 17 300 m² pindalaga tehase toodangust 99,3% (2023: 99,9%) eksporditi aruandeaastal üle maailma erinevatesse sihtriikidesse, millest olulisemad olid Norra, Saksamaa ja Ameerika Ühendriigid.

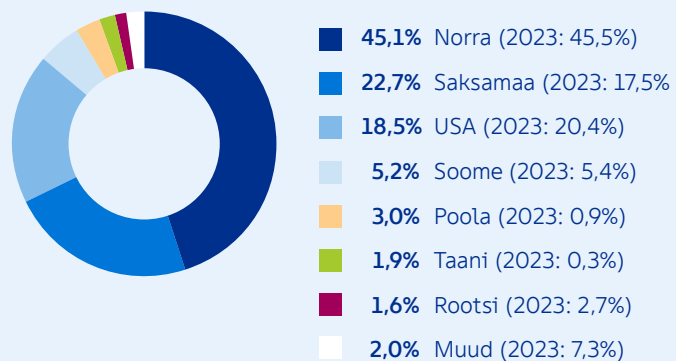
Aruandeaastal teeniti enamik müügitulust projektipõhiste toodete ja teenuste väljaarendamisest, tootmisest ja müügist merendus- ja laevandussektorile. Tootesortimendis olid

suurima osakaaluga erinevad sagedusmuunduruseadmete süsteemid ning elektri- ja kontrollkilbid. Kvaliteetsete toodete pakkumine merendussektorile on väga tugevalt seotud ettevõtte kõrgetasemelise inseneritöö võimekusega, kuna tellimused on seotud peamiselt projekti- ja kliendikohaste lahendustega, mida ei leidu standardkataloogides.

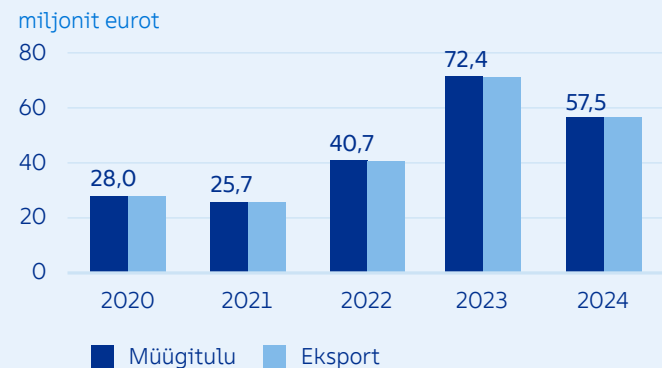
Lisaks aktiivsele müügitööle, panustati aruandeaastal sisemiste protsesside arengusse, töötajate kvalifikatsiooni tõstmise, tööohutusse ja erinevatesse ühiskondlikesse tegevustesse. Märkimisväärse investeeringuna võib aruandeaastast esile tuua Leedu tehasesse rajatud multi megavat võimsusega seadmete tüübi-katsetuste läbiviimise jaoks (*type testing*) testala.

Järgmise aasta peamiseks eesmärgideks on tehase tootmis- mahu ja kasumlikkuse kasvamine.

Leedu müügitulu turgude viisi

Müügitulu Leedu tootmisüksustes

Kinnisvara

Kinnisvarasegment hõlmab tööstusliku kinnisvara arendamist, hooldust ja rentimist; kinnisvara ja tootmisvõimsuse ülalpidamisega seotud teenuseid; ning teenuste vahendamist. Segmenti tegevust korraldab AS-i Harju Elekter Group kinnisvaraosakond, kus aruandeaasta lõpu seisuga töötas 3 (2023: 5) inimest.

Kontsernil on kinnistud tööstusparkides Eestis (Keila, Allika ja Haapsalu), Soomes (Ulvila, Kerava, Kurikka), Rootsis (Västerås) ja Leedus (Panevežys) – kokku 80 ha, millel asub 130,6 tuhat m² tootmis-, kontori- ja laopindu. Kontsernivälistele klientidele renditakse pindu Keila, Allika ja Haapsalu tööstusparkides.

Aruandeaastal oli kinnisvara segmenti äritulu kokku 7,8 (2023: 6,9) miljonit eurot, millest kontserniväline müügitulu moodustas 5,4 (2023: 4,5) miljonit eurot, andes konsolideeritud müügitulust 3,1% (2023: 2,1%). Kinnisvarasegmenti müügitulu teeniti aruandeaastal Eestist. Kinnisvarasegmenti müügitulust moodustas renditulu 83% (2023: 81%) ning kommunaal- ja muud teenused 17% (2023: 19%). Aruandeaasta kontserniväline müügitulu kasvas eelkõige tänu uutele valminud kinnisvaraarendustele ja madalale vakantsusele. 2023. aasta juunis sõlmiti suurima rentniku Prysmian Group Baltics AS-ga uus 2030. aastani kestev üürileping, mille raames renditavate pindade renoveerimistööd jätkusid ka 2024. aastal. Lisaks

mõjutas müügitulu kasvu 2023. aasta lõpus valminud ning Reimax Electronics OÜ-le pikaajalisele rendile antud tootmishoone, mis on Harju Elektri jaoks juba kuues Allika Tööstuspargis valminud hoone.

Aruandeperioodil investeeriti kinnisvarasegmentis 1,9 (2023: 5,3) miljonit eurot. Suur osa aruandeperioodi investeeringutest oli seotud Prysmian Group Baltics AS-le renditavate pindade renoveerimistöödega.

2025. aastal jätkuvad ettevalmistused võimalikeks järgmisteks arendusprojektideks nii Allika kui Keila tööstusparkides.

Kontsernil on kinnistud tööstusparkides Eestis, Soomes, Rootsis ja Leedus

Muud tegevused

Muude tegevuste alla kuuluvad kontserni ettevõtted AS Harju Elekter Group ja Energo Veritas OÜ Eestis ning Telesilta Oy Soomes.

Muude segmenteerimata tegevuste kontserniväline müügitulu kokku oli aruandeaastal 5,0 (2023: 6,7) miljonit eurot, vähenedes aastaga veerandi võrra. Muud tegevused moodustasid 2,9% (2023: 3,2%) kontserni konsolideeritud müügitulust.

EESTI

AS Harju Elekter Group on kontserni emaettevõtte, mille tegevus jaotub kaheks: kinnisvara ja muud tegevused. Tööstusliku kinnisvara arendamise ja rentimisega seotud tegevuste kõrval tegeleb emaettevõtte:

- kontserni ettevõtete koostöö koordineerimisega;
- nõukogu ja juhatuste kaudu tütarettevõtete strateegilise juhtimisega;
- kontserni rahavoogude juhtimisega;
- kontserni investorsuhete juhtimisega;
- kontserniülese müügi-, turundus- ning tootearenduse ja -juhtimisega;
- kontserniülese tootmise ja sisseostu juhtimisega;
- investeringute planeerimise ja juhtimisega;
- äriarendusega;
- kontserni ettevõtete toetamisega personali-, infotehnoloogia-, kommunikatsiooni-, finants- ja õigusosal.

Emaettevõttes väljaspool kinnisvaraosakonda töötas aruandeperioodi lõpu seisuga 22 (2023: 25) inimest.

Muude tegevuste hulgas on AS-il Harju Elekter Group investeringute juhtimine üks olulisemaid. Aruandeaasta lõpu seisuga koosnes investeerimisportfell erinevatest noteeritud väärtpaperitest summas 0,03 (2023: 1,5) miljonit eurot, investeringust OÜ-sse Skeleton Technologies Group summas 27,2 (2023: 27,2) miljonit eurot ja IGL-Technologies Oy-sse summa 0,5 (2023: 0,5) miljonit eurot.

Energo Veritas OÜ on AS-i Harju Elekter Group 100%-ne tütarettevõtte, kelle tegevus on tänaseks lõppenud ning ettevõttel aruandeperioodil müügitulu ei olnud.

SOOME

Telesilta Oy on Soomes Uusikaupunkis 1978. aastal asutatud elektritööde ettevõtte, mis on spetsialiseerunud laevade elektrisüsteemide projekteerimisele ning seadmete valmistamisele, paigaldamisele, seadistamisele ja hooldusele Soome turul. Ettevõtte pakub klientidele spetsiifilisi lahendusi, omatoodete osakaal on marginaalne. Telesilta Oy kuulub kontserni 2017. aastast. Lisaks Uusikaupunkile on ettevõttel üksused elektritöödeks Turu ja Rauma sadamates.

Ettevõttes töötas aruandeaasta lõpu seisuga 35 (2023: 40) inimest ning aruandeperioodi keskmine töötajate arv oli 37 (2023: 37). Aruandeaasta müügitulu oli 5,3 (2023: 6,4) miljonit eurot, vähenedes aastaga 17% võrra. Müügitulu langus oli tingitud töös olnud projektidest ning nende projektide tööde tegemiste etappidest. Aruandeaastal keskenduti varasematel aastatel alustatud suurte projektide edukale teostusele. Peamiseks väljakutseks laevandussektori elektritööde tegemisel oli kvalifitseeritud tööjõu puudus.

2025. aasta eesmärkideks on olemasolevate ja võtmeklientide lepingute efektiivne tähtaegne täitmine fookusega kasumlikkuse kasvatamisel.

Aksia ja aktsionärid

ISIN kood

EE3100004250

Aksia lühinimi

HAEIT

Lihtaktsiate arv

18 498 770

Arvestuslik väärtus

0,63 eurot

Noteerimise kuupäev

30.09.1997

AS Harju Elekter Group on noteeritud Nasdaq Tallinn väärtpaberibörsil alates 30. septembrist 1997.

Ettevõtte kõik aktsiad on börsil vabalt kaubeldavad ning iga aktsia annab võrdse hääle- ja dividendiõiguse. Harju Elektri aktsionärid on võrdsed ning eraldi hääleõigust käsitlevaid piiranguid või kokkuleppeid ei ole. Ettevõttele teadaolevalt ei ole aktsionäride omavahelistes lepingutes mingeid piiranguid seoses väärtpaberite võõrandamisega ega muid spetsiifilisi kontrolliõigusi.

Aruandeaastal aktsiakapitalis ja aktsiate arvus muutusi ei toimunud. Ettevõtte aktsiakapital on 11,66 miljonit eurot, mis jaguneb 18,5 miljoniks nimiväärtuseta lihtaktsiaks.

Aksia hind ja kauplemine

2024. aasta oli globaalsete intressimäärade langetuste taustal investoritele hea aasta, kus MSCI maailma indeks tõusis eurodes mõõdetuna 26,6%. Maailma aktsiaturgude kasvu esirinnas olid USA ja tehnoloogiasektor. Euroopa peamiste aktsiaindeksite muutused jäid tagasihoidlikuks ning sarnaselt Euroopaga oli ka Tallinna börsi aasta stabiilne, mille käigus OMXTGI indeks langes aastaga 2%.

Aasta viimasel kauplemispäeval sulgus AS-i Harju Elekter Group aktsia 4,58 euro tasemele, langes aastaga 8%. Võrreldes varasemate aastatega on vähenenud ka kauplemisaktiivsus ning aruandeaastal kaubeldi kokku 0,75 (2023: 1,15) miljoni aktsiaga, mis andis tehingute mahuks 3,6 miljonit eurot. 31. detsembri sulgemishinna alusel oli ettevõtte turuväärtus 84,6 (2023: 91,9) miljonit eurot.

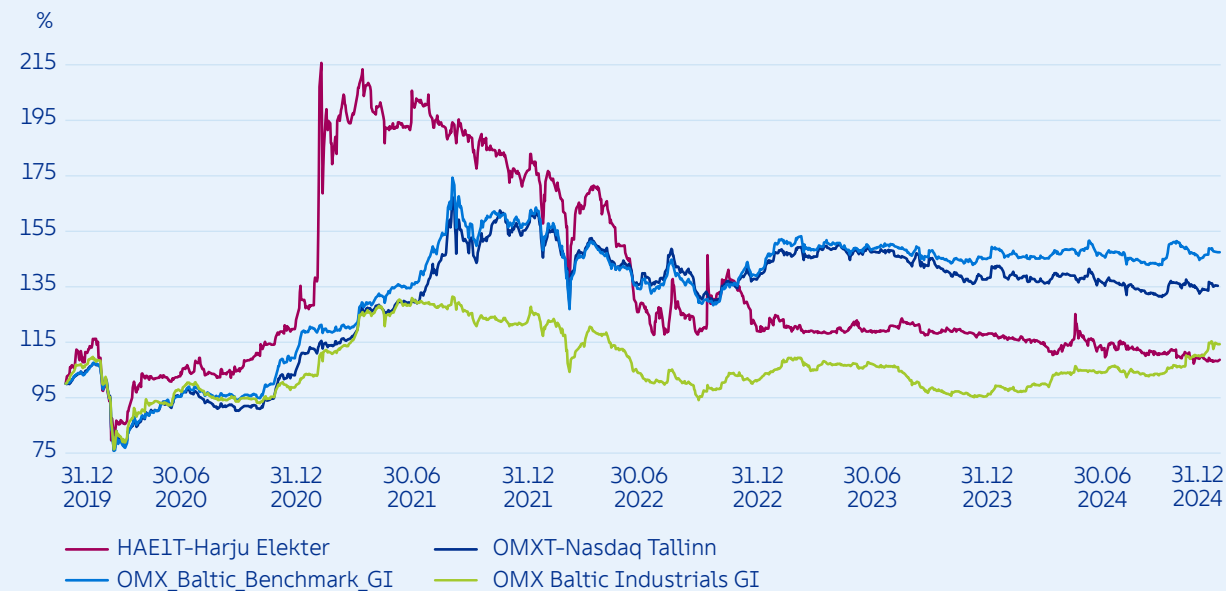
Aksia hind ja kauplemine

	2024	2023	2022	2021	2020
Keskmine aktsiate arv (tk)	18 498 770	18 355 774	18 134 463	17 855 220	17 739 880
Avamishind (eurot)	4,97	5,01	7,44	5,24	4,26
Kõrgeim hind (eurot)	5,33	5,31	7,74	10,50	5,26
Keskmine hind (eurot)	4,77	5,04	6,04	7,83	4,43
Madalaim hind (eurot)	4,20	4,90	4,85	5,20	3,20
Sulgemishind (eurot)	4,58	4,97	5,01	7,44	5,18
Sulgemishinna muutus (%)	-7,9	-0,8	-32,70	43,6	23,0
Ettevõtte turuväärtus aasta lõpus (miljonit)	84,63	91,94	91,63	134,06	91,89

	2024	2023	2022	2021	2020
Kaubeldud aktsiaid (tk)	751 657	1 154 685	929 491	2 048 865	1 160 598
Käive (miljonit eurot)	3,59	5,82	5,60	15,85	4,99
Puhaskasum aktsia kohta (eurot)	0,17	0,28	-0,31	0,15	0,31
P/E suhe (kordaja)	26,66	17,75	-18,08	51,13	16,52
Dividend aktsia kohta (eurot)	⁽¹⁾ 0,15	0,13	0,05	0,14	0,16
Dividendimäär (%)	3,3	2,6	1,0	1,9	3,1
Dividend/puhaskasum (%)	87,4	46,2	-	96,2	51,0

(1)- juhatuse ettepanek

AS-i Harju Elekter Group aktsia hinna muutus võrreldes aktsiaindeksite muutusega aastal 31.12.2019 - 31.12.2024

Aksia hind (eurodes) ja käive (miljonites eurodes) Nasdaq Tallinna Börsil ajavahemikus 31.12.2019 - 31.12.2024 (Nasdaq Tallinn, <http://www.nasdaqbaltic.com/>)

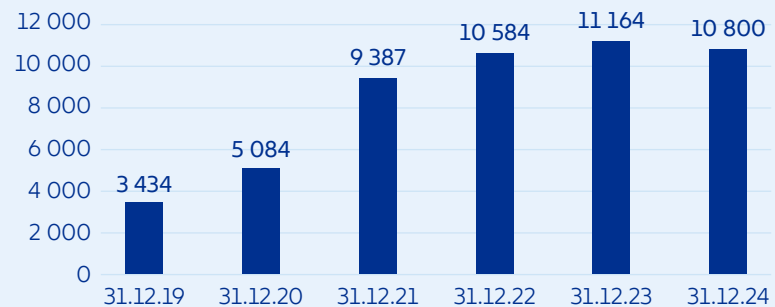
Aktsionäride struktuur

Seisuga 31.12.2024 oli AS-il Harju Elekter Group 10 800 aktsionäri. Viimase viie aasta jooksul on ettevõtte aktsionäride arv kasvanud 7 366 võrra, kuid möödunud aastal vähenes see 364 võrra. Üheks põhjuseks on kindlasti aktsionäride

suurenenud huvi investeerida teistele turgudele, mis langetas paljude Balti börsiettevõtete aktsiahindu ja mõjutas aktsionäride arvu vähenemist. AS-i Harju Elekter Group suurim aktsionär on kohalikul kapitalil põhinev AS Harju KEK, millele kuulub 30,1% ettevõtte aktsiakapitalist. Harju Elektri aktsiaomandusest kuulub Eesti aktsionäridele 87,4% (31.12.23: 87,2%), väliskapitali

osalus on 12,6% (31.12.23: 12,8%). Seisuga 31.12.2024 kuulus ettevõtte nõukogu ja juhatuse liikmetele otse ning kaudse osaluse kaudu kokku 4,96% ettevõtte aktsiatest ([lisa 16 ja HÜT](#)). AS-i Harju Elekter Group aktsionäride täielik nimekiri on leitav Nasdaq CSD kodulehel.

Aktsionäride arv

Aktsionäride jagunemine osaluse suuruse järgi ning üle 5% osalusega aktsionäride nimekiri seisuga 31.12.2024:

Osaluse suurus	Aktsionäride arv	Osa üldarvust %	Hääleõiguse %
Üle 10%	2	0,0	40,1
1,0-10,0%	7	0,1	19,3
0,1-1,0%	63	0,6	16,1
alla 0,1%	10 728	99,3	24,5
Kokku	10 800	100,0	100,0

Aktsionärid	Osalus (%)
AS Harju KEK	30,10
ING Luxembourg S.A.	10,02
Endel Palla	7,46
Aktsionärid kelle osalus on alla 5%	52,42
Kokku	100,00

Aktsionäride jagunemine seisuga 31.12.2024:

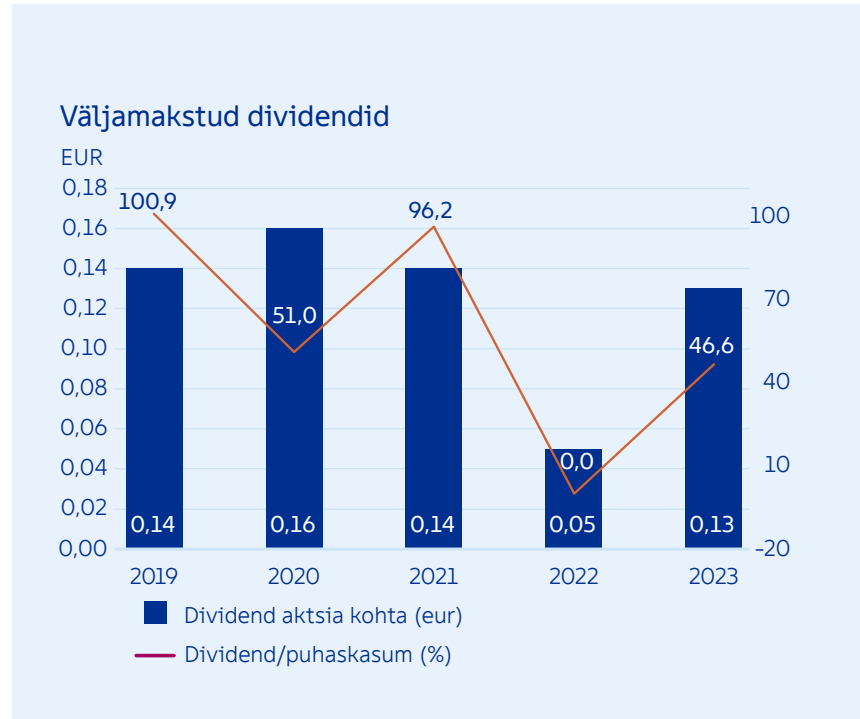
Riik	Kokku aktsionäride arv	Aktsionäride arv (tk)			Kokku aktsiate arv	Aktsionäride arv (tk)			Kokku aktsiate osakaal	Aktsiate osakaal (%)		
		Juriidilised	Era	Pangad ja esindajakontod		Juriidilised	Era	Pangad ja esindajakontod		Juriidilised	Era	Pangad ja esindajakontod
Eesti	10 683	887	9 794	2	16 185 310	6 919 081	9 223 278	42 951	87,4	37,4	49,8	0,2
Luksemburg	1	-	-	1	1 854 203	-	-	1 854 203	10,0	-	-	10,0
Soome	53	3	49	1	156 592	10 670	22 523	123 399	0,9	0,1	0,1	0,7
Leedu	5	-	-	5	117 965	-	-	117 965	0,6	-	-	0,6
Rootsi	8	1	3	4	58 123	2 000	951	55 172	0,3	-	0,0	0,3
Inglismaa	6	-	5	1	44 187	-	2 196	41 991	0,2	-	0,0	0,2
Muud riigid	44	-	33	11	82 390	-	11 656	70 734	0,6	-	0,1	0,5
KOKKU	10 800	891	9 884	25	18 498 770	6 931 751	9 260 604	2 306 415	100,0	37,5	50,0	12,5

Dividendid

Kontserni dividendipoliitika järgi makstakse dividendideks vähemalt kolmandik tavapärasest majandustegevuse puhaskasumist. Tegelik dividendimäär sõltub aga kontserni rahavoogudest ning arenguperspektiividest ja nende finantseerimise vajadusest.

26. aprillil 2024 toimus AS-i Harju Elekter Group aktsionäride korraline üldkoosolek, kus kinnitati 2023. majandusaasta aruanne, kasumijaotuse ettepanek ning otsustati maksta aktsionäridele 2023. aasta eest dividende 0,13 eurot aktsia kohta, kokku 2 405 tuhat eurot. Dividendide väljamakse aktsionäride pangakontodele tehti 28. mail 2024.

Kooskõlastatult nõukoguga teeb juhatus ettepaneku maksta aktsionäridele dividendidena välja 0,15 eurot aktsia kohta, kokku 2,8 miljonit eurot, mis moodustab 2024. aasta puhaskasumist 87,4%.

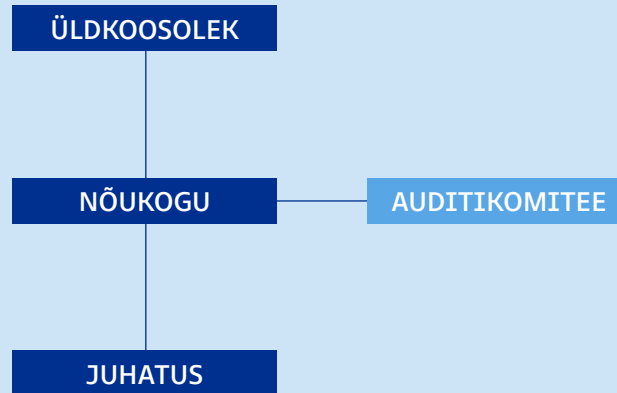

Hea ühingujuhtimise tava aruanne 2024

- > Üldkoosolek
- > Juhatus
- > Nõukogu
- > Juhatuse ja nõukogu koostöö
- > Mitmekesisuspoliitika
- > Teabe avaldamine
- > Finantsaruandlus ja auditeerimine
- > Täiendavad juhtimisorganid ja komiteed
- > Auditikomitee

AS Harju Elekter Group lähtub juhtimises ettevõtte strateegiast, väärtustest, äriseadustikust ja Finantsinspeksiooni kinnitatud Hea Ühingujuhtimise Tavast. Harju Elekter järgib Hea Ühingujuhtimise Tava, välja arvatud juhul, kui käesolevas aruandes on märgitud teisiti.

AS Harju Elekter Group on aktsiaselts, mille juhtimisorganid on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatus.

otsuste eelnõud ja muud asjakohased materjalid tehakse aktsionäridele kättesaadavaks enne üldkoosolekut. Harju Elekter avalikustas korralise üldkoosoleku kokkukutsumise teate 2. aprillil 2024 Nasdaq Tallinna börsi infosüsteemi kaudu ja oma veebilehel ning 3. aprillil 2024 ajalehes Postimees. Aktsionäridel oli võimalus esitada küsimusi, teha esitatust erinevaid ettepanekuid päevakorras nimetatud teemade kohta üldkoosoleku kokkukutsumise teates esitatud e-posti aadressil ja tutvuda majandusaasta aruandega Harju Elektri veebilehel ning ettevõtte asukohas Keilas, Paldiski mnt 31/2. 2024. aastal aktsionärid ei esitanud korralise üldkoosoleku eel küsimusi ja ettepanekuid päevakorras nimetatud teemade kohta.

Üldkoosoleku läbiviimine

Üldkoosolek on pädev otsuseid vastu võtma, kui kohal on üle poole aktsiatega esindatud häälest. Üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole üldkoosolekul esindatud häälest juhul, kui seadusega ei ole ette nähtud suurema häälteenamusega nõuet.

AS-i Harju Elekter Group 2024. aasta aktsionäride korraline üldkoosolek toimus 26. aprillil Tallinnas Swissôtel'is. Aktsionäridel oli võimalus hääletada üldkoosoleku päevakorras olevaid punkte enne üldkoosolekut e-posti või posti teel. Enne koosolekut hääletas 2 aktsionäri.

Üldkoosolek toimus eesti keeles. Koosolekut juhatas Harju Elektri jurist Ursula Põld, kes tutvustas üldkoosoleku läbiviimise ja otsuste hääletamise protseduuri. Koosolekul osalesid kõik nõukogu ja juhatuse liikmed. Üldkoosolekul ei osalenud audiitor. Üldkoosolekust võttis osa 60 aktsionäri või nende

Üldkoosolek

Aktsionäride õiguste teostamine

Aktsionäride üldkoosolek on AS-i Harju Elekter Group kõrgeim juhtimisorgan, mille pädevuses on muuhulgas põhikirja ja aktsiakapitali muutmine, nõukogu liikmete valimine ja tagasikutsumine, audiitori nimetamine, majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine ning muude põhikirjas ja seaduses ettenähtud küsimuste otsustamine.

Igal aktsionäril on õigus osaleda ja hääletada üldkoosolekul, isiklikult või volitust omava esindaja kaudu, võtta üldkoosolekul sõna päevakorras esitatud teemadel, esitada põhjendatud küsimusi ja teha ettepanekuid.

Harju Elektri iga aktsia annab võrdse hääle- ja dividendiõiguse. Kõik aktsionärid on võrdsed ning eraldi hääleõigust käsitlevad piirangud ja kokkulepped puuduvad. Harju Elektri teadaolevalt ei ole aktsionäride omavahelistes lepingutes piiranguid seoses väärtpaperite võõrandamisega ega muid spetsiifilisi kontrolliõigusi.

Üldkoosoleku kokkukutsumine ja avaldatav teave

Üldkoosoleku kutsub kokku juhatus teatades sellest ette vähemalt kolm nädalat. Korraline üldkoosolek toimub üks kord aastas hiljemalt kuue kuu jooksul pärast ettevõtte majandusaasta lõppemist. Erakorralise üldkoosoleku kutsub juhatus kokku vastavalt seaduses sätestatud juhtudel ja korras.

Üldkoosoleku päevakord, juhatuse ja nõukogu ettepanekud,

volitatud esindajat, kes esindasid 61,22% häälte üldarvust.

Üldkoosolek kinnitas 2023. majandusaasta aruande ja kasumi- jaotuse ning otsustas maksta aktsionäridele 2023. aasta eest dividende 0,13 eurot aktsia kohta, kokku 2,4 miljonit eurot ja nimetas 2024.-2025. aasta majandusaasta audiitoriks Pricewaterhouse Coopers AS-i. Üldkoosolekul tehtud otsused avalikustati Nasdaq Tallinna börsi infosüsteemis ja Harju Elektri veebilehel.

Üldkoosoleku jälgimist ja sellest osavõttu sh hääletamist, ei tehtud võimalikuks sidevahendite kaudu (HÜT punkt 1.3.3), kuna selleks puudus vajadus, nõudlus ja vastav sobiv tehnoloogiline lahendus.

Juhatus

Juhatus ülesanded

Juhatus on AS-i Harju Elekter Group juhtimisorgan, mis esindab ja juhib ettevõtte igapäevategevust kooskõlas seaduse ja põhi- kirja nõuetega. Iga juhatuse liige võib ettevõtet esindada kõigis õigustoimingutes. Juhatus on kohustatud tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil ja tegema igapäevaseid juhtimisotsuseid iseseisvalt, lähtudes Harju Elektri ja aktsio- näride parimatest huvidest ning jättes kõrvale isiklikud huvid.

Juhatusesse ja tasu

Juhatus koosneb ühest kuni viiest liikmest volituste tähtajaga kolm aastat. Juhatusesimehe määrab ettevõtte nõukogu,

kes korraldab juhatuse tööd. Harju Elektris pole moodustatud nimetamiskomiteed, ning juhatuse liikmeks valitakse isikud, kellel on juhatuse töös osalemiseks piisavad teadmised ja kogemused.

Seisuga 31.12.2024 oli AS-i Harju Elekter Group juhatuse kolme- liikmeline ning juhatusse kuulusid: Tiit Atso (esimees) – kont- serni üldine ja strateegiline juhtimine, Priit Treial – finants- juhtimine, Aron Kuhi-Thalfeldt – kinnisvara- ja energeetikavaldkond.

Juhatusesimehe tasu peab olema selline, mis motiveerib isikut tegutsema ettevõtte parimates huvides. Juhatusesimehe põhitasu lepib kokku juhatuse liikme lepinguga vastavalt nõukogu otsusele.

Juhatusesimehele makstakse tasu vastavalt temaga sõlmitud juhatuse liikme lepingule.

Tulemustasu määraks juhatusele on 0,75% Harju Elektri kontserni konsolideeritud ärikasumist. Tulemustasu makstakse välja kahes osas: I poolaasta tulemustasu 80% ulatuses pärast I poolaasta tulemuste selgumist, II poolaasta tulemustasu, koos eelnevalt moodustatud 20% reserviga pärast auditeeritud majandusaasta tulemuste selgumist.

Lisaks makstakse aasta tulemustasu, mis on juhatuse liikmetele kokku 1,0% konsolideeritud puhaskasumist. II poolaasta ja aasta tulemustasu väljamaksmine kooskõlastatakse nõukoguga ja makstakse välja pärast kontserni aastaaruande auditeerimist. Tulemustasude suurus on võrdeline põhitöötasu osatähtsusega põhitöötasude kogusummast.

Nõukogu võib juhatuse liikme olenemata põhjusest tagasi kutsuda. Juhatusesimehe võib juhatusest olenemata põhjusest

tagasi astuda, teavitades sellest nõukogu. Juhatusesimehele sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõppevad vastavalt lepingule. Juhatusesimehel on õigus saada lahkumishüvitist kuue kuu ja teistel liikmetel kuni nelja kuu juhatuse liikme tasu ulatuses. Konkurentsipiirangu kehtestamise eest tasutakse juhatuse liikmele kuni 40% tema kehtiva ametitasu ulatuses. Konkurentsipiirangut on võimalik rakendada maksimaalselt kuni 12 kuuks.

Juhatusesimehele 2024. aastal makstud brutotasud:

EUR'000	2024. aasta põhitasu	2024. aasta tulemustasu
Tiit Atso	164	49
Aron Kuhi-Thalfeldt	115	37
Priit Treial	123	39

Juhatusesimehele kuuluvad aktsioptionsioonid seisuga 31.12.2024:

	Kogus	Aktsia ostuhind, mis tasutakse märkimisel (EUR)	Märkimise tähtaeg 2025
Tiit Atso	10 000	4,50	25.06
	10 000	4,50	21.12
Aron Kuhi-Thalfeldt	10 000	4,50	25.06
	10 000	4,50	21.12
Priit Treial	14 000	4,50	21.12

2024. aasta lõpu seisuga kuulus ettevõtte juhatuse liikmetele otse ja kaudsete osaluste kaudu kokku 0,31% (2023: 0,30%) ettevõtte aktsiatest ([Lisa 16](#)).

Juhatuse liikmed seisuga 31.12.2024:

TIIT ATSO
juhatuse esimees

Tiit Atsol on magistrikraad linna- ja keskkonnaökonoomikas Tallinna Tehnikaülikoolist. Harju Elektris on ta töötanud alates 2014. aastast ning peamiselt kontserni finantsjuhi ametis. Alates 2020. aastast on ta AS-i Harju Elekter Group juhatuse esimees. Ta on AS Harju Elekter nõukogu esimees. Lisaks on ta Harju Elekter UAB-s, Harju Elekter Oy-s, Telesilta Oy-s ning Harju Elekter AB-s nõukogu esimees ning Harju Elekter Kiinteistöt Oy-s ja Harju Elekter Services AB-s nõukogu liige. Tiit Atso on osanik ja juhatuse liige talle kuuluvates ettevõtetes Holm Capital OÜ-s, Holm Kinnisvara OÜ-s ja Justin Taim OÜ-s.

Seisuga **31.12.2024** omab **Tiit Atso** 30 548 Harju Elektri aktsiat. Tema otsene osalus on 0,17%.

ARON KUHI-THALFELDT
juhatuse liige

Aron Kuhi-Thalfeldtil on magistrikraad elektroenergeetikas Tallinna Tehnikaülikoolist. Harju Elektris on ta töötanud 2003. aastast, alustades ehitus- ja energeetika insenerina. 2007. aastast tänaseni täidab ta kinnisvara ja energeetikateenistuse juhi rolli ning 2016. aastast on ta AS-i Harju Elekter Group juhatuse liige. Ta kuulub AS-i Harju Elekter nõukokku. Lisaks on ta nõukogu esimees Harju Elekter Kiinteistöt Oy-s ning Harju Elekter Services AB-s ja nõukogu liige Harju Elekter UAB-s, Harju Elekter Oy-s, Telesilta Oy-s, Harju Elekter AB-s ja Entek AS-is. Lisaks on ta juhatuse liige Energo Veritas OÜ-s.

Seisuga **31.12.2024** omab **Aron Kuhi-Thalfeldt** 25 529 Harju Elektri aktsiat. Tema otsene osalus on 0,14%.

PRIIT TREIAL
juhatuse liige

Priit Treialil on bakalaureusekraad majanduses Tartu Ülikoolist. Harju Elektris töötab ta alates 2022. aasta sügisest kontserni finantsjuhi ja juhatuse liikmena. Eelnevalt on Priit Treial töötanud Elektrilevis finantsjuhi ja juhatuse liikmena ning Eesti Energias juhtiva finantskontrollerina. Lisaks on tal pikaajaline töökogemus investeringute analüütikuna ja grupi ärikontrollerina ärikinnisvara ettevõttest BPT Real Estate AS. Ta kuulub AS-i Harju Elekter nõukokku ning on nõukogu liige Harju Elekter UAB-s, Harju Elekter Oy-s, Telesilta Oy-s, Harju Elekter AB-s, Harju Elekter Kiinteistöt Oy-s ja Harju Elekter Services AB-s.

Seisuga **31.12.2024** omab **Priit Treial** 400 Harju Elektri aktsiat. Tema otsene osalus on 0,002%.

Huvide konflikt

Juhatuse liikmed hoiduvad huvide konfliktidest ning järgivad konkurentsikeelu nõudeid. Juhatuse liikmel on kohustus teavitada Harju Elektri teist juhatuseliiget ja nõukogu esimeest juhatuseliikmele, tema lähedasele või temaga seotud isikule tehtud äriolulistest pakkumistest, mis on seotud ettevõtte majandustegevusega. Nõukogu otsustab Harju Elektri ja tema juhatuseliikme või tema lähedase või temaga seotud isikuga tehtavate ettevõtte jaoks oluliste tehingute tegemise ja määrab selliste tehingute tingimused, va kui sellised tehingud tehakse igapäevase majandustegevuse raames turuhinna alusel.

Juhatuseliikmed ei ole teiste emitentide (börsiettevõtete) juhatuseliikmed. Kõik juhatuseliikmed osalevad kontserni tütar- ja kontrollorganite töös.

Harju Elektri juhatuseliige ei nõua ega võta isiklikul eesmärgil kolmandatelt isikutelt seoses oma tööga vastu raha ega teisi hüvesid ega tee kolmandatele isikutele õigusvastaseid või põhjendamatuid soodustusi emitendi nimel. 2024. aastal ei esinenud huvide konflikte või korrupsiooni juhte.

Nõukogu

Nõukogu ülesanded

Nõukogu planeerib ettevõtte tegevust, korraldab selle juhtimist ja teostab järelevalvet juhatuseliikme tegevuse üle. Nõukogu otsustab kontserni arengustrateegia ja investeerimispoliitika üle, kinnisasjade tehingute teostamise ning juhatuseliikme poolt koostatud investeringute ja aastaeelarve vastuvõtmise.

Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kvartalis.

2024. aastal toimus 12 nõukogu koosolekut. Risto Vahimets, Aare Kirsme ja Andres Toome osalesid kõikidel nõukogu koosolekudel; Triinu Tombak ja Arvi Hamburg osalesid üheteistkümnel ja Märt Luuk kümnel koosolekul.

Nõukogu koosseis ja tasu

Põhikirja kohaselt koosneb nõukogu 3–7 liikmest, kelle üldkoosolek valib viieks aastaks. Vähemalt pooled nõukogu liikmetest peavad olema sõltumatud Hea Ühingujuhtimise Tava tähenduses. Kui nõukogu liikmeid on paaritu arv, võib sõltumatute liikmete arv olla ühe võrra väiksem sõltuvate liikmete arvust.

Alates 28.04.2022 on ettevõttel kuueliikmeline nõukogu, mille koosseisus on esimees Triinu Tombak ja liikmed Risto Vahimets, Märt Luuk, Arvi Hamburg, Aare Kirsme ja Andres Toome. Nõukogu kuuest liikmest kaks – Arvi Hamburg ja Risto Vahimets – on sõltumatud liikmed.

Nõukogu liikmete volitused kehtivad 3. maini 2027. a.

4.05.2022 üldkoosoleku otsusega on AS Harju Elekter Group nõukogu liikme tasuks 2000 eurot kuus ja nõukogu esimehe tasuks 2500 eurot kuus. Nõukogu liikmete volituste lõppemisel või lõpetamisel ei teki kontsernil hüvitise maksmise kohustust.

Nõukogu liikmetele 2024. aastal makstud brutotasud:

EUR '000	2024. aasta põhitasu	Auditikomitee tasu
Triinu Tombak	30	4
Aare Kirsme	24	
Andres Toome	24	4
Arvi Hamburg	24	
Risto Vahimets	24	4
Märt Luuk	24	

Seisuga 31.12.2024 ei kuulu nõukogu liikmetele aktsiaoptioone.

2024. aasta lõpu seisuga kuulus ettevõtte nõukogu liikmetele otse ja kaudsete osaluste kaudu kokku 4,65% (2023: 4,02%) ettevõtte aktsiatest ([Lisa 16](#)).

Huvide konflikt

Nõukogu liikmed hoiduvad huvide konfliktidest ning järgivad konkurentsikeelu nõudeid. Nõukogu liige eelistab oma tegevuses nõukogu liikmena emitendi huvisid isiklikele või kolmanda isiku huvidele. Nõukogu liige ei kasuta isiklikes huvides äriolulisi pakkumisi, mis on suunatud emitendile. Nõukogu koosolekul, kui otsustatakse nõukogu liikme ja Harju Elektri vahelise tehingu tegemiseks nõusoleku andmist või kui sarnane huvide konflikt on tingitud tehingust nõukogu liikmega seotud osapoollega, nõukogu liige ei hääleta. Vastavaid huvide konflikte 2024. aastal ei esinenud. Samuti ei tehtud 2024. aastal Harju Elektri ning nõukogu liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel olulisi tehinguid.

Nõukogu liikmed seisuga 31.12.2023:

TRIINU TOMBAK

nõukogu esimees

Triinu Tombak on olnud AS-i Harju Elekter nõukogu liige aastatel 1997–2007 ning 2012. aastast tänaseni, seejuures nõukogu esimees 2022. aasta kevadest. Ta on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna ning töötab TH Consulting OÜ juhatajana. 2013.–2019. aastani oli ta mõttekoja Praxis nõukogu liige (sh 2015–2017 nõukogu esimees). Aastatel 1993–1998 töötas ta Eesti Investeerimis pangas ning 2001–2009 Maailmapangas. Triinu Tombak on Eesti Sulgpalliliidu juhatuse liige ja AS Saarte Liinid nõukogu liige.

Seisuga **31.12.2024 omab Triinu Tombak** 30 000 Harju Elektri aktsiat. Tema otsene osalus on 0,16%.

ANDRES TOOME

nõukogu liige

Andres Toome töötas 1992. aastal Eesti Pangas, aastatel 1992–1998 Eesti Investeerimis pangas, 1998–2000 Optiva Pangas ja 2000–2002 Sampo Pangas. Ta kuulub OÜ Proformex, AS-i Harju KEK, KEKE OÜ, AS-i Entek, Laagri Vara AS-i, Valdmäe Tööstuspargi OÜ, OÜ KEK Kinnisvara, H11 OÜ, OÜ Tarbus Kinnisvara, AS-i Tallinna Olümpiapurjespordikeskus, Baltlink-Valduse AS ja Hoiupanga Töötajate AS nõukokku. Lisaks on ta OÜ Tradematic, 30pluss OÜ, Hermes Worldwide OÜ, OÜ Firm Group, OÜ M50, OÜ Sherwood, 139E Kinnisvara OÜ osanik ja juhatuse liige. Osanik Poolmere OÜ-s ja juhatuse liige SAMSI II OÜ-s ja SAMSI I OÜ-s.

Seisuga **31.12.2024 omab Andres Toome** 50 000 Harju Elektri aktsiat. Tema otsene osalus on 0,27%, kaudne osalus on 0,32%.

ARVI HAMBURG

nõukogu liige

Arvi Hamburg on Tallinna Tehnikaülikooli energia ja geotehnoloogia doktor ning volitatud elektriinsener, kes on töötanud professorina ja õppejõuna erinevates Eesti ülikoolides. 1987.–1990. aastani töötas ta Eesti Energia peadirektori asetäitjana ning 1990.–1992. aastani Tööstus- ja Energeetikaministeeriumis ministri asetäitjana. Aastatel 1992–2001 oli ta Majandusministeeriumi asekantsler ja ministri nõunik. Arvi Hamburg on ühiskondlikult aktiivne, olles Tallinna Tehnikakõrgkooli nõunike kogu esimees, Kehtna Kutsehariduskeskuse nõunike kogu esimees, SA Kutsekoda Tehnika, tootmine ja töötlemine kutse-nõukogu liige, HTM Haridus ja Noorte Kristjan-Jaagi stipendiuminõukogu liige, Maailma Energeetikanõukogu Eesti Rahvuskomitee juhatuse liige, AS Ecomatic nõukogu liige, Sihtasutus Eesti Teadus- ja Tehnikamuseumi algatajad nõukogu liige, Sihtasutus TTÜ traditsioonide väärtustamine nõukogu liige, Eesti Elektroenergeetika Seltsi juhatuse liige ja MTÜ Eesti Klubi juhatuse liige.

Seisuga **31.12.2024 omab Arvi Hamburg** 25 500 Harju Elektri aktsiat. Tema otsene osalus on 0,14%.

AARE KIRSME

nõukogu liige

Aare Kirsme on omandanud kõrghariduse õigusteaduse erialal Tartu Ülikoolist. Ta on praktiseerinud juristina AS-is Devest aastatel 2002–2011 ning juriidilise konsultandina Harju KEKis 2000–2013. Aare Kirsme kuulub OÜ KEK Kinnisvara, AS-i Laagri Vara, AS-i Harju KEK, OÜ Valdmäe Tööstuspargi, AS EKE ja H11 OÜ, KEKE OÜ nõukokku. Lisaks on ta Kindluse Kodud OÜ, ja OÜ Devest Kaubandus juhatuse liige ning OÜ Kirschmann, OÜ Silvertec ja Helicraft OÜ juhatuse liige ja osanik.

Seisuga **31.12.2024 omab Aare Kirsme** 235 750 Harju Elektri aktsiat. Tema otsene osalus on 1,27%, kaudne osalus 1,01%.

RISTO VAHIMETS

nõukogu liige

Risto Vahimets on Ellex Raidla Advokaadibüroo OÜ partner, vandeadvokaat, kelle peamised tegevusvaldkonnad on M&A ja strateegiline nõustamine, restruktureerimine ja probleemkohtade nõustamine. Tal on bakalaureusekraad õigusteaduses Tartu Ülikoolist (cum laude) ja magistriskraad Connecticuti Ülikoolist. Risto Vahimets on AS Fifaa, Sportland International Group AS-i, Sportland Eesti AS-i ja AS-i Pontos Baltic nõukogu liige ning R8Tech Strategy Committee, Leden Group Oy juhatuse liige. Ühtlasi on ta Vahimetsa Investeeringute OÜ osanik ja juhatuse liige.

Seisuga **31.12.2024 ei oma Risto Vahimets** Harju Elektri aktsiat. Tema kaudne osalus on 0,02%.

MÄRT LUUK

nõukogu liige

Märt Luuk on omandanud kõrghariduse Tallinna Tehnika-ülikoolist. Ta kuulub AS-i Harju Ehitus, AS-i Harju KEK, AS-i Laagri Vara, OÜ KEK Kinnisvara, Valdmäe Tööstuspargi OÜ, AS-i Taakes, AS-i Entek, H11 OÜ, KEKE OÜ nõukokku. Lisaks on ta HE Ehituse ja Kinnisvara OÜ ning OÜ Landler Holding osanik ja juhatuse liige ning Kindluse Kodud OÜ osanik.

Seisuga **31.12.2024 omab Märt Luuk** 45 503 Harju Elektri aktsiat. Tema otsene osalus on 0,25%, kaudne osalus on 1,21%.

Juhatus ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad AS-i Harju Elekter Group huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd. Juhatus teavitab nõukogu korrapäraselt kõikidest olulistest asjaoludest, mis puudutavad kontserni tegevuse planeerimist ja äritegevust ning juhib eraldi tähelepanu olulistele muutustele Harju Elektri äritegevuses. Juhatus edastab nõukogule andmed, sh finantsaruanded, piisava ajavaruga enne nõukogu koosoleku toimumist. Ettevõtte juhtimisel lähtutakse seadusest, põhikirjast, aktsionäride ja nõukogu koosolekute otsustest ja püstitatud eesmärkidest.

Mitmekesisuspoliitika

Eesti Raamatupidamise seaduse § 24² lg 4 kohaselt peab suurettevõtja, kelle emiteeritud hääleõigust andvad väärt-paberid on võetud kauplemisele Eesti või muu lepinguriigi reguleeritud väärt-paberiturule, ühingujuhtimise aruandes kirjeldama äriühingu juhatuse ja kõrgemas juhtorganise ellu viidavat mitmekesisuspoliitikat ning selle rakendamise tulemusi aruandeaastal. Kui mitmekesisuspoliitikat aruandeaastal rakendatud ei ole, tuleb selle põhjuseid selgitada ühingujuhtimise aruandes.

AS Harju Elekter Group ei ole pidanud oluliseks koostada mitmekesisuspoliitikat käsitlevat dokumenti ning inimeste valimisel ja nimetamisel kõrgematesse juhtorganitesse lähtutakse esmajärjekorras võimalikust lisandväärtusest, mida nad kontserni juhtimisse oma teadmiste ja oskustega kaasa toovad, ning sobivusest. Kedagi ei diskrimineerita tema vanuse, soo, usu, päritolu või muude veendumuste tõttu.

Teabe avaldamine

AS Harju Elekter Group lähtub avatuse ja aktsionäride võrdse kohtlemise põhimõttest. Börsireguleerimendis nõutav teave avaldatakse regulaarselt kooskõlas tähtaegadega, seejuures lähtub ettevõtte põhimõttest mitte avaldada ettevaatavaid prognoose – kajastatakse ja kommenteeritakse üksnes toimunud faktilist infot. Kogu avalikustatav teave avaldatakse eesti ja inglise keeles Nasdaq Tallinna börsi, ettevõtte ja Finantsinspektsiooni veebilehel.

Aktsionäride ja avalikkuse operatiivseks teavitamiseks on ettevõttel koduleht, mis sisaldab börsiteateid, majandusaruandeid, infot juhatuse ja nõukogu koosseisu ning audiitori kohta, samuti ülevaadet kontsernist, selle ajaloost, toodetest ja muust olulisest.

AS Harju Elekter Group strateegia näeb ette fokuseeritud tootmist ja tsentraliseeritud juhtimist. Ettevõtte strateegia on jätkusuutlikkuse strateegia üks osa.

Ettevõtte ei pea oluliseks HÜT punkti 5.6 kohaselt eri aktsionäride kohtumiste aja- ja päevakorragaafiku pidamist, sest kohtumistel piirdatakse juba avalikustatud teabega. Ettevõtte lähtub oma tegevuses alati aktsionäride võrdse kohtlemise põhimõttest. Kohustuslik, oluline ja hinnatundlik teave avalikustatakse esmalt Nasdaq Tallinna börsisüsteemis ja Finantsinspektsiooni kodulehel ning ettevõtte kodulehel. Lisaks on igal aktsionäril õigus küsida ettevõttelt vajaduse korral lisainfot ja kokku leppida kohtumisi. See reegel kehtib kõigi kohtumiste korral, ka vahetult enne finantsaruandluse avalikustamist.

Finantsaruandlus ja auditeerimine

AS-i Harju Elekter Group konsolideeritud raamatupidamisaruanded koostatakse kooskõlas rahvusvaheliste finantsarvestuse standarditega (IFRS, *International Financial Reporting Standards*), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Finantsaruandluse protsesside eesmärk on tagada kontserni ühtne ja usaldusväärne aruandlus, mis on kooskõlas seadusandluse ja teiste kehtivate nõuetega. Aruandlusega seotud protsesse viib läbi kontserni finantsaruandluse juht. Aruandluse põhimõtted on kindlaks määratud kontserni siseeeskirjade, töötajate ametijuhendite ja valdkonnapõhiste juhenditega. Vajadusel kaasatakse väliseid eksperte, samuti arvestatakse tegevuses teiste välise auditite ja kontrollidega.

Protsessidega seotud riskikohtade tuvastamine ning sisekontrollisüsteemide täiendamine ja arendamine toimub pidevalt. Sisekontrollisüsteemide toimimise üle teostab järelevalvet kontserni siseaudiitor. Pidevalt jälgitakse muutusi seadusandluses ja nõuetes ning analüüsitakse muutuste mõju kontsernis kehtivatele sise-eeskirjadele ning põhimõtetele, mida vajadusel muudetakse. Läbiviidud auditite ja nõuandvate tööde kokkuvõtted esitatakse auditikomiteele ning olulisematest tähelepanekutest ja soovistest antakse jooksvalt ülevaade nõukogu koosolekutel. Vähemalt kaks korda aastas tehakse nõukogule koondülevaate sisekontrolli tegevusest.

Ettevõtte riskide paremaks hindamiseks ja juhtimiseks koostavad kontserni ettevõtted järgneva majandusaastaks eelarve. Kinnitatud eelarvete jooksvat täitmist jälgitakse ning antakse regulaarselt ülevaadet nõukogu koosolekutel.

AS Harju Elekter Group avalikustab kord aastas majandusaasta aruande ning majandusaasta jooksul kvartaalsed vahearanded. Majandusaasta aruanne auditeeritakse ja kiidetakse heaks nõukogu poolt ning kinnitatakse üldkoosoleku poolt.

ASi Harju Elekter Group ja tema tütarettevõtteid auditeerib 2024.–2025. aastal PricewaterhouseCoopers; v.a Telesilta Oy ja Harju Elekter Kiinteistöt Oy, mida auditeerib KPMG Oy.

Teave audiitori kohta on kättesaadav ettevõtte kodulehel. Audiitori töö tasustatakse vastavalt lepingule. Tasu suurused on välja toodud raamatupidamisaruande lisas nr 18.

Aruandeperioodil ei informeerinud audiitor nõukogu talle teatavaks saanud olulistest asjaoludest, mis võivad mõjutada nõukogu tööd ja emitendi juhtimist. Samuti ei teavitanud audiitor nõukogu ohust audiitori sõltumatusele või töö professionaalsusele. Audiitor andis nõukogu poolt moodustatud auditikomiteele kirjaliku ülevaate ettevõtte 2024. aasta auditeerimise käigust, tehtud tähelepanekutest ning muudest olulistest teemadest, mida arutati ettevõtte juhatusega.

Täiendavad juhtimisorganid ja komiteed

Ettevõttes on vajalikud protseduurid reguleeritud eeskirjadega ja juhenditega ning praktilist vajadust täiendavate juhtimisorganite ja komiteede (sh töötasukomitee, nimetamiskomitee) loomiseks ei ole olnud.

Auditikomitee

2010. aastal moodustas Harju Elektri nõukogu auditikomitee, mille ülesanne on jälgida ja analüüsida rahandusteabe töötlemist, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande audiitorkontrolli protsessi, audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindava audiitori sõltumatust ning esitada nõukogule ettepanekuid ja soovitusi seaduses sätestatud küsimustes. Auditikomitee on nõukogu järelevalvele alluv nõuandev organ.

AS-i Harju Elekter Group auditikomitee on kolmeliikmeline. 2012. aastast kuuluvad komiteesse nõukogu liikmed Andres Toome (esimees), Triinu Tombak ning alates 2022. aastast Risto Vahimets.

Tasustamisaruanne 2024

> Juhatuseliste liikmete tasustamine

Käesolevas AS-i Harju Elekter Group tasustamisaruandes antakse ülevaade juhatuse liikmetele aruandeperioodil 01.01.2024–31.12.2024 makstud tasudest ja hüvitistest. Tasustamisaruanne järgib nõukogu poolt kinnitatud ja 2022. aasta aktsionäride üldkoosoleku poolt heaks kiidetud juhatuse liikmete tasustamise põhimõtteid ning on kooskõlas Eesti väärtpaberituru seaduses sätestatule.

AS-i Harju Elekter Group juhatuse liikmete tasustamis põhimõtete keskmes on ettevõtte pikaajaliste strateegiliste eesmärkide saavutamine, huvide kaitse ning jätkusuutliku arengu tagamine.

Juhatusel liikmete tasustamine

Juhatusel liikmete tasustamisel (nii põhi- kui tulemustasude ja lisahüvede määramisel) võetakse arvesse ettevõtte strateegilisi eesmärke, organisatsioonis kehtivat tava, finantsnäitajaid ning lühi- ja pikaajalisi prioriteete. Samuti arvestatakse iga juhatuse liikme ülesandeid, vastutusalade ulatust ja nende panust ettevõtte juhtimisse ja arengusse. Tasu peab olema konkurentsivõimeline, et meelitada ligi ja hoida ametis kogenud, pädevaid ja professionaalseid juhte.

Tasustamise aluspõhimõtted vaadatakse üle regulaarselt, vähemalt kord aastas, ning vajadusel tehakse muudatused, et tagada nende aja- ja asjakohasus.

Juhatusel liikmetele makstakse igakuist fikseeritud tasu vastavalt juhatuse liikme lepingule. Juhatusel liikme tasu määratakse nõukogu otsusega.

Tulemustasu määraks juhatuse liikmele on 0,75% Harju Elektri kontserni konsolideeritud ärikasumist. Tulemustasu makstakse välja kahes osas: I poolaasta tulemustasu 80% ulatuses pärast

I poolaasta tulemuste selgumist, II poolaasta tulemustasu, koos eelnevalt moodustatud 20% reserviga pärast auditeeritud majandusaasta tulemuste selgumist.

Juhatusel liikmetele makstav aasta tulemustasu on 1,0% konsolideeritud puhaskasumist. II poolaasta ja aasta tulemustasu väljamaksmine kooskõlastatakse nõukoguga ja makstakse välja pärast kontserni aastaaruande auditeerimist.

Tulemustasu suurus on võrdeline põhitöötasu osatähtsusega põhitöötasude kogusummast. Tasu kogusumma on Eestis konkurentsivõimeline ja tulemustest sõltuv, mis motiveerib juhte panustama tulemuste pikaajaliste parendamiste ja seatud eesmärkide saavutamise suunas.

Lisahüvidest kaetakse juhatuse liikmetele ametiauto ja telefonikulud ning õnnetusjuhtumi kindlustuse maksed.

Väljamakstud tulemustasu tagasimaksmise tingimusi ei ole kehtestatud ja tagasinõudeid seisuga 31.12.2024 ei ole kohaldatud. 2024. aastal ei ole juhatuse liikmetele tehtud tulemustasu määramisel tasustamis põhimõtetest erandeid.

Juhatusel liikmetele 2024. aastal makstud brutotasud eurodes:

EUR'000	Põhitasu	Tulemustasu	Brutotasud kokku
Tiit Atso – esimees	164 (77%)	49 (23%)	213 (100%)
Aron Kuhi-Thalfeldt	115 (76%)	37 (24%)	152 (100%)
Priit Treial	123 (76%)	39 (24%)	162 (100%)

Juhatuse liikmetele antud aktsiaoptsioonid seisuga 31.12.2024:

	Tiit Atso esimees		Aron Kuhi-Thalfeldt		Priit Treial	
2021. a antud aktsiaoptsioonid	kogus	10 000	kogus	10 000	kogus	-
	täitmishind EUR	4,50	täitmishind EUR	4,50	täitmishind EUR	-
	märkimise aeg	25.06.2025	märkimise aeg	25.06.2025	märkimise aeg	-
2022. a antud aktsiaoptsioonid	kogus	10 000	kogus	10 000	kogus	14 000
	täitmishind EUR	4,50	täitmishind EUR	4,50	täitmishind EUR	4,50
	märkimise aeg	21.12.2025	märkimise aeg	21.12.2025	märkimise aeg	21.12.2025

Aktsiate märkimisõiguse kehtivuse tingimuseks on juhatuse liikme kehtiv ametisuhe AS-iga Harju Elekter Group kontserni kuuluva äriühinguga kuni aktsiate märkimise kuupäevani kaasa arvatud, va isiku pensionile mineku korral.

Opsioonitehingutes juhatuse liikmetega 2024. aastal muudatusi ei tehtud.

Opsiooniprogrammi põhitingimused on kinnitatud AS-i Harju Elekter Group üldkoosoleku poolt 2021. aastal. Täpsed opsioonitingimused ja nende väljastamise otsustab üldkoosoleku otsuse alusel nõukogu.

Muutused tulemustes ja töötasus aastatel 2020-2024:

	2024	2023	2022	2021	2020
Juhatuse liikmete töötasud muutus (%)	33	28	2	-24	28
sh Tiit Atso	33	-8	-3	30	41
sh Aron Kuhi-Thalfeldt	33	-5	-1	27	21
sh Priit Treial	34	695	-	-	-
Töötajate keskmise tasu muutus (%)	0,9	7,6	6,7	6	-1
Müügitulu muutus (%)	-16,4	19,2	14,8	4,2	2,2
EBIT muutus (%)	-20,7	277,7	-242,0	-51,1	100

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne 2024

- > Konsolideeritud finantsseisundi aruanne
- > Konsolideeritud kasumiaruanne
- > Konsolideeritud koondkasumiaruanne
- > Konsolideeritud rahavoogude aruanne
- > Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne
- > Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(EUR'000)	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	2	3 773	1 381
Nõuded ostjatele ja muud nõuded	3	29 606	38 837
Ettemaksed	4	2 096	1 071
Varud	5	19 845	36 834
Käibevara kokku		55 320	78 123
Põhivara			
Edasilükkunud tulumaksu vara	19	687	731
Pikaajalised finantsinvesteeringud	6	27 717	29 244
Kinnisvarainvesteeringud	7	29 432	28 856
Materiaalne põhivara	8	32 420	34 067
Immateriaalne põhivara	10	8 121	7 354
Põhivara kokku		98 377	100 252
VARAD KOKKU	17	153 697	178 375

(EUR'000)	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Kohustused			
Võlakohustused	11	9 839	19 387
Ostjate ettemaksed	13	11 600	18 870
Võlad tarnijatele ja muud võlad	13	17 472	23 159
Maksuvõlad	14	3 260	3 308
Lühiajalised eraldised	15	270	140
Lühiajalised kohustused kokku		42 441	64 864
Võlakohustused	11	20 184	23 481
Edasilükkunud tulumaksu kohustus		39	32
Pikaajalised kohustused kokku		20 223	23 513
Kohustused kokku	17	62 664	88 377
Omakapital			
Aktsiakapital	16	11 655	11 655
Ülekurss	16	3 306	3 306
Reservid	16	23 135	23 055
Jaotamata kasum		52 937	51 982
Omakapital kokku		91 033	89 998
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		153 697	178 375

Konsolideeritud kasumiaruanne

(EUR'000)	Lisa	2024	2023
Müügitulu	17, 18	174 712	209 014
Müüdnud toodete ja teenuste kulud	18	-153 813	-185 426
Brutokasum		20 899	23 588
Turustuskulud	18	-4 710	-5 320
Üldhalduskulud	18	-9 213	-10 112
Muud äritulud	18	281	425
Muud ärikulud	18	-849	-503
Äri kasum (-kahjum)	17	6 408	8 078
Finantstulud	18	116	97
Finantskulud	18	-2 436	-2 103
Kasum (-kahjum) enne maksustamist		4 088	6 072
Tulumaks	19	-913	-912
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)		3 175	5 160
Puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta			
Tavapuhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	20	0,17	0,28
Lahustatud puhaskasum (-kahjum) aktsia kohta (EUR)	20	0,17	0,28

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(EUR'000)	Lisa	2024	2023
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)		3 175	5 160
Muu koondkasum (-kahjum)			
<i>Kirjed, mis hiljem võib klassifitseerida kasumiaruandesse:</i>			
Valuutakursi vahed välisettevõtte ümberarvestusel	16	108	-139
<i>Kirjed, mida hiljem ei klassifitseerita kasumiaruandesse:</i>			
Realiseerunud kasum finantsvara müügist	6	185	0
Finantsvara ümberhindluse netokasum/netokahjum (-)	16	-71	5 516
Aruandeaasta muu koondkasum (-kahjum) kokku		222	5 377
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku		3 397	10 537

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(EUR'000)	Lisa	2024	2023
Rahavood äritegevusest			
Puhaskasum (-kahjum)		3 175	5 160
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	7, 8, 9, 17, 18	3 950	4 366
Kasum põhivara müügist		-28	26
Kahjum põhivara likvideerimisest		69	0
Aktsiapõhine hüvitis	22	43	42
Finantstulud	18	-116	-97
Finantskulud	18	2 436	2 103
Tulumaks	19	913	912
Muutused			
Äritegevusega seotud nõuete muutus		8 189	-6 680
Varude muutus	5	16 989	381
Äritegevusega seotud kohustuste muutus		-13 100	-2 266
Makstud ettevõtte tulumaks	21	-259	-792
Makstud intressid		-2 155	-1 947
Kokku rahavood äritegevusest		20 106	1 208
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud kinnisvarainvesteeringute eest	21	-1 994	-4 933
Tasutud materiaalse põhivara eest	21	-903	-852
Tasutud immateriaalse põhivara eest	21	-1 080	-358
Laekunud põhivara müügist		81	58
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	6	1 641	0
Laekunud intressid		18	14
Saadud dividendid		78	73
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-2 159	-5 998

(EUR'000)	Lisa	2024	2023
Rahavood finantseerimistegevusest			
Arvelduskrediidi jääkide ning lühiajaliste laenude muutus	11	-9 125	-4 526
Saadud pikaajalised laenud	11	109	6 218
Pikaajaliste laenude tagasimaksud	11	-3 945	-2 444
Faktooringukohustuse muutus	11	468	-1 330
Rendikohustuste tagasimaksud	11	-729	-799
Laekunud lihtaktsiate emissioonist		0	898
Makstud dividendid	16	-2 405	-914
Makstud dividendide tulumaks		-12	-11
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-15 639	-2 908
Kokku rahavood		2 308	-7 698
Raha jääk perioodi algul		1 381	9 152
Rahajääkide muutus		2 308	-7 698
Valuutakursside muutuste mõju		84	-73
Raha jääk perioodi lõpus	2	3 773	1 381

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(EUR'000)	Aktiivkapital	Ütekurss	Reservid	Jaotamata kasum	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	Mittekontrolliv osalus	Omakapital kokku
Saldo 31.12.2022	11 523	2 509	17 768	47 771	79 571	-161	79 410
Arvestuspõhimõtete muutus	0	0	0	-6	-6	0	-6
Korrigeeritud saldo 01.01.2023	11 523	2 509	17 768	47 765	79 565	-161	79 404
Koondkasum 2023							
Perioodi puhaskasum	0	0	0	5 160	5 160	0	5 160
Muu koondkasum	0	0	5 377	0	5 377	0	5 377
Perioodi koondkasum	0	0	5 377	5 160	10 537	0	10 537
Otse omakapitalis kajastatavad tehingud omanikega							
Sissemakse aktsiakapitali (lisa 16)	132	797	0	0	929	0	929
Aktiivpõhine hüvitis (lisa 22)	0	0	-90	132	42	0	42
Dividendid	0	0	0	-914	-914	0	-914
Vähemusosaluse soetus (lisa 23)	0	0	0	-161	-161	161	0
Tehingud omanikega kokku	132	797	-90	-943	-104	161	57
Saldo 31.12.2023	11 655	3 306	23 055	51 982	89 998	0	89 998
Koondkasum (-kahjum) 2024							
Perioodi puhaskahjum	0	0	0	3 175	3 175	0	3 175
Muu koondkasum (-kahjum)	0	0	37	185	222	0	222
Perioodi koondkasum	0	0	37	3 360	3 397	0	3 397
Otse omakapitalis kajastatavad tehingud omanikega							
Aktiivpõhine hüvitis (lisa 22)	0	0	43	0	43	0	43
Dividendid	0	0	0	-2 405	-2 405	0	-2 405
Tehingud omanikega kokku	0	0	43	-2 405	-2 362	0	-2 362
Saldo 31.12.2024	11 655	3 306	23 135	52 937	91 033	0	91 033

Informatsioon aktsiakapitali ja reservide kohta on esitatud [lisas 16](#)

Aastaaruande lisad lehekülgedel 108-144 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

1. Üldine informatsioon	108	16. Aktsiakapital ja reservid	118
2. Raha ja pangakontod	109	17. Segmendiaruanne	120
3. Nõuded ostjatele ja muud nõuded	109	18. Kasumiaruande kirjete selgitused	122
4. Ettemaksed	109	19. Tulumaks ja edasilükkunud tulumaks	124
5. Varud	109	20. Tava- ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta	124
6. Finantsinvesteeringud	110	21. Rahavoogude aruande kirjete selgitused	125
7. Kinnisvarainvesteeringud	111	22. Seotud osapooled	125
8. Materiaalne põhivara	112	23. Tütarettevõtted	127
9. Rendilepingud	113	24. Emaettevõtte põhjaruanded	128
10. Immateriaalne põhivara	114	25. Aruande koostamise alused ja olulised arvestuspõhimõtted	132
11. Võlakohustused	116	26. Raamatupidamishinnangud ja otsused	138
12. Laenude tagatised ja panditud vara	117	27. Finantsriskide juhtimine	138
13. Ostjate ettemaksed ning võlad tarnijatele ja muud võlad	117	28. Tingimuslikud kohustused	143
14. Maksud	118	29. Aruandekuupäeva järgsed sündmused	144
15. Eraldised	118		

1. Üldine informatsioon

AS Harju Elekter Group on noteeritud Nasdaq Tallinn väärtpapieribörsil alates 30. septembrist 1997. Seisuga 31.12.2024 koostatud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab AS-i Harju Elekter Group (edaspidi emaettevõtte) ning tema tütarettevõtteid (koos kasutatuna Harju Elekter või kontsern, [Lisa 23](#)).

ESEF kohustuslikud põhitaksonoomia elemendid

Aruandva üksuse nimi või muud identifitseerimiseks vajalikud andmed	AS Harju Elekter Group
Selgitus aruandekohustustlase nime või muu identifitseerimisvahendi muutumise kohta eelmise aruandeperioodi lõpust	Nimi ei ole muutunud
Üksuse alaline asukoht	Eesti Vabariik
Üksuse õiguslik vorm	Aktsiaselts
Asutamiskoha järgne riik	Eesti Vabariik
Üksuse registreeritud asukoha aadress	Paldiski mnt 31/2, Keila, Eesti Vabariik
Peamine tegevuskoht	Eesti, Soome, Rootsi, Leedu
Üksuse äritegevuse ja põhitegevusvaldkondade kirjeldus	<p>Tootmine – elektrienergia jaotus-, lülitus- ja muundamisseadmete ning automaatika-, protsessijuhtimis- ja tööstuslike juhtimisseadmete disainimine, müük, tootmine ja jälteenindus.</p> <p>Tööstuslik kinnisvara – tööstusliku kinnisvara arendamine, projektijuhtimine, rentimine ning sellega kaasnevad teenused rendipartneritele ja Harju Elekter kontserni oma ettevõtetele.</p> <p>Muud tegevused – finantsinvesteeringute juhtimine, elektri kaupade jae- ja projektimüük ning laevaehituse elektriinstallatsioonitööd.</p>
Emaettevõtja nimi	AS Harju Elekter Group
Kontserni kõrgeima emaettevõtja nimi	AS Harju Elekter Group

Juhatus allkirjastas 31. detsembril 2024 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 21. märtsil 2025. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kinnitatakse aktsionäride üldkoosolekul juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heakskiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt kinnitatud ning esitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ja nõuda uue aruande koostamist.

Raamatupidamise aruande koostamise aluste, olulisemate arvestuspõhimõtete, raamatupidamishinnangute ja otsuste ning finantsriskide juhtimise kirjeldus on esitatud lisades vastavalt – [Lisa 25](#), [Lisa 26](#) ja [Lisa 27](#).

2. Raha ja pangakontod

EUR '000	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Arvelduskontod pankades		3 773	1 381
Raha ja raha ekvivalendid kokku	27.2	3 773	1 381

Pangakontode kasutamisele ei ole seatud piiranguid

3. Nõuded ostjatele ja muud nõuded

EUR '000	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Nõuded ostjatele			
Ostjatelt laekumata arved		15 281	24 110
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	27.2	-215	-232
Kokku nõuded ostjatele		15 066	23 878
Lepingulised varad			
Lepingulised varad		14 349	13 947
Allahindlus	27.2	-5	-20
Kokku lepingulised varad		14 344	13 927
Muud nõuded			
Muud lühiajalised nõuded		42	80
Muud viitlaekumised		154	952
Kokku muud nõuded		196	1 032
Nõuded ostjatele ja muud nõuded kokku		29 606	38 837

Muutused nõuete allahindluses

EUR '000	Nõuded ostjate vastu		Lepingulised varad	
	2024	2023	2024	2023
Algsaldo 01. jaanuar	-232	-358	-20	-19
Kuludesse kantud ebatõenäolised arved	-12	-16	0	-1
Laekunud ebatõenäolised arved ja nõuded	25	140	15	0
Lootusetuks kantud ebatõenäolised arved	4	2	0	0
Lõppsaldo 31. detsember	-215	-232	-5	-20

4. Ettemaksed

EUR '000	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Maksude ettemaksed	14	344	239
Ettemakstud kulud		457	380
Ettemaksed varude eest		1 295	452
Ettemaksed kokku		2 096	1 071

5. Varud

EUR '000	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Tooraine ja materjal		15 218	29 025
Lõpetamata toodang	18	2 906	6 410
Valmistoodang	18	1 721	1 386
Müügiks ostetud kaubad		0	1
Kaup teel		0	12
Kokku		19 845	36 834
Kulu varude allahindlusest aruandeperioodil		360	1 141
Eelmiste perioodide allahindluse tühistamine		0	-120
Ümberklassifitseerimine põhivarast varudesse	8	0	35

6. Finantsinvesteeringud

EUR '000	31.12.2024	31.12.2023
Noteeritud väärtpaberid (õiglas väärtuses läbi muu koondkasumi)	21	1 548
Muud aktsiainvesteeringud (õiglas väärtuses läbi muu koondkasumi)	27 687	27 687
Muud finantsvarad väärtuse muutusega läbi kasumiaruande	9	9
Kokku	27 717	29 244

1. jaanuar - 31. detsember toimunud liikumised	Lisa	2024	2023
1. Finantsvarad õiglas väärtuses läbi muu koondkasumi			
Bilansiline maksumus perioodi alguses		29 235	23 719
Finantsvara müük		-1 456	0
Õiglase väärtuse muutus läbi koondkasumi	16	-71	5 516
Bilansiline maksumus perioodi lõpus		27 708	29 235
2. Finantsvara õiglas väärtuses läbi kasumiaruande			
Bilansiline maksumus perioodi alguses		9	12
Õiglase väärtuse muutus läbi perioodi kasumi/kahjumi		0	-3
Bilansiline maksumus perioodi lõpus		9	9
Kokku bilansiline maksumus perioodi lõpus		27 717	29 244

Noteeritud väärtpabereite müügist laekus kokku 1,6 miljonit eurot, sealhulgas realiseerunud kasum 0,2 miljonit eurot. Noteeritud väärtpaberite õiglase väärtus langes perioodi jooksul 0,06 miljoni euro võrra, aasta varem kasvas 0,1 miljoni euro võrra.

Muud aktsiainvesteeringud seisuga 31.12.2024 sisaldavad investeeringut IGL-Technologies Oy osadesse summas 0,5 (31.12.2023: 0,5) miljonit eurot ja OÜ Skeleton Technologies Group, summas 27,2 (31.12.2023: 27,2) miljonit eurot. Aruandekuupäeva seisuga on registreeritud osalus OÜ-s Skeleton Technologies Group 5,45%. OÜ Skeleton Technologies Group on tootmist järk-järgult suurendamas ning tulevikus genereeritavate rahavoogude hindamine sisaldab õiglase väärtuse määramiseks olulist määramatust. Õiglase väärtuse hindamine on aktiivse turu puudumisel keeruline protsess, mis hõlmab eelduste tegemist ja otsustusi. Õiglase väärtuse hindamisel äriühingus on kontserni juhtkond aluseks võtnud rahastamisvoorudes kasutatud uute osade emiteerimishinda, OÜ Skeleton Technologies Group avalikustatud majandusnäitajaid, kaasnevat investeeringu riski ja kaalutud instrumendi müüdavust. Aruandeperioodil ei ole antud investeeringu hoidmisega kaasnenud täiendavaid tulusid ega kulusid.

Vaata [lisa 27](#) Finantsriskide juhtimine.

7. Kinnisvarainvesteeringud

(EUR '000)	Maa	Ehitised	Lõpetamata ehitised	Kokku
31.12.2022 seisuga				
Soetusmaksumus	4 854	29 079	357	34 290
Kogunenud kulum	0	-9 534	0	-9 534
Jääkväärtus	4 854	19 545	357	24 756
Soetatud (Lisa 21)	0	0	5 175	5 175
Arvestatud kulum	0	-1 075	0	-1 075
Ümberklassifitseerimine	0	4 330	-4 330	0
2023 Liikumised kokku	0	3 255	845	4 100
31.12.2023 seisuga				
Soetusmaksumus	4 854	33 368	1 202	39 424
Kogunenud kulum	0	-10 568	0	-10 568
Jääkväärtus	4 854	22 800	1 202	28 856
Soetatud (Lisa 21)	0	0	1 822	1 822
Arvestatud kulum	0	-1 246	0	-1 246
Ümberklassifitseerimine	0	2 950	-2 950	0
2024 Liikumised kokku	0	1 704	-1 128	576
31.12.2024 seisuga				
Soetusmaksumus	4 854	36 317	74	41 245
Kogunenud kulum	0	-11 813	0	-11 813
Jääkväärtus	4 854	24 504	74	29 432

Kontserni kinnisvarainvesteeringuteks on tootmis- ja kontorihooned, mis paiknevad Eestis: Keila linnas, Saue vallas ja Haapsalus. Aruandeaasta kinnisvarainvesteeringud hõlmasid suuremahulisi ruumide renoveerimis- ja rekonstrueerimistöid Keila tööstuspargis, mis on suunatud pikaajalise rentniku, Prysmian Group Baltics, vajadustele. Kliendile eraldati kokku üle 20 000 m² tootmis-, ladustamis- ja büroopindu ning ligi 40 000 m² suurune väline ladustamisterritoorium.

Soetusmaksumuse meetodil arvestatud kinnisvarainvesteeringute õiglane väärtus seisuga 31.12.2024 on juhtkonna hinnangul 43,0 (31.12.2023: 42,5) miljonit eurot. Juhtkonna hinnang on tehtud diskonteeritud rahavoogude meetodil, võttes arvesse kehtivaid rendilepinguid, nendes ettenähtud kasvumäärasid, turu keskmisi vakantsuse määra ja prognoositud tarbijahinnaindeksi muutust. Tuleviku rahavoogude diskonteerimisel kasutatud diskontomäärasid vahemikus 9,5%-11,0% (31.12.2023: 9,75%-11,5%) ning kapitalisatsioonimäärasid vahemikus 8,5%-10% (31.12.2023: 8,5%-10%). Kinnisvarainvesteeringute puhul hinnati rendile antud kinnisvara seisukorda, lepingute pikaajalisust ja väljarentimise võimalust. Kinnisvarainvesteeringud õiglases väärtuses on sõltuvalt õiglase väärtuse hindamise meetodist klassifitseeritud tasemel 3 (lisa 27).

Kinnisvarainvesteeringute otsesed ülalpidamis- ja remondikulud olid 2024. aastal 0,6 (2023: 0,6) miljonit eurot. Saadud renditulude kohta on esitatud informatsioon lisas 9. Seisuga 31.12.2024 oli kontsernil kohustused kinnisvarainvesteeringute soetamiseks 0,09 (2023: 0,3) miljonit eurot.

8. Materiaalne põhivara

(EUR'000)	PÕHIVARA					VARA KASUTUSÕIGUS		Kokku
	Maa	Ehitised ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	Kontori- ja tootmispinnad	Masinad ja seadmed	
31.12.2022 seisuga								
Soetusmaksumus	2 249	32 984	9 175	3 031	193	1 444	4 023	53 099
Kogunenud kulum	0	-7 796	-5 959	-1 600	0	-1 117	-887	-17 359
Jääkmaksumus	2 249	25 188	3 216	1 431	193	327	3 136	35 740
Soetatud	0	23	359	305	68	0	621	1 376
Vara kasutusõiguse lisandumine ja lepingu muutus (Lisa 17)	0	0	0	0	0	76	0	76
Müüdnud ja maha kantud põhi-vara jääkväärtuses	0	0	-30	-54	0	0	0	-84
Arvestatud kulum	0	-1 310	-775	-400	0	-231	-285	-3 001
Ümberklassifitseerimine	0	37	0	49	-86	0	0	0
Ümberklassifitseerimine varudesse (Lisa 5)	0	0	-35	0	0	0	0	-35
Valuutakursimuutus	2	22	-3	-27	0	1	0	-5
2023 liikumised kokku	2	-1 228	-484	-127	-18	-154	298	-1 673
31.12.2023 seisuga								
Soetusmaksumus	2 251	33 055	9 364	3 166	175	539	4 644	53 194
Kogunenud kulum	0	-9 095	-6 632	-1 862	0	-366	-1 172	-19 127
Jääkmaksumus	2 251	23 960	2 732	1 304	175	173	3 472	34 067
Soetatud (Lisa 21)	0	30	370	217	263	0	14	894
Vara kasutusõiguse lisandumine ja lepingu muutus	0	0	0	0	0	346	0	346
Müüdnud ja maha kantud põhivara jääkväärtuses	0	-39	-70	-63	0	0	0	-172
Arvestatud kulum	0	-1 141	-457	-400	0	-86	-328	-2 412
Ümberklassifitseerimine	83	241	1 368	137	-138	0	-1 678	13
Valuutakursimuutus	-27	-244	-24	-21	0	1	-1	-316
2024 liikumised kokku	56	-1 153	1 187	-130	125	261	-1 993	-1 647
31.12.2024 seisuga								
Soetusmaksumus	2 307	33 056	11 795	3 193	300	561	1 789	53 001
Kogunenud kulum	0	-10 249	-7 876	-2 019	0	-127	-310	-20 581
Jääkmaksumus	2 307	22 807	3 919	1 174	300	434	1 479	32 420

Kontserni renditud varad on kajastatud eraldi tulbana "Vara kasutusõigus". Rendilepingutega seotud amortisatsioonikulu on kajastatud äritegevuse kulude all (Lisa 9).

Aruandeaastal investeeriti kõikides kontserni ettevõtetes IT-seadmetesse ja tootmistehnoloogilisse põhivarasse. Maha kantud ja müüdud põhivarade soetusmaksumus oli kokku 0,3 (2023: 0,3) miljonit eurot, sealhulgas masinad ja seadmed 0,2 (2023: 0,1) miljonit eurot, muu materiaalne põhivara 0,1 (2023: 0,3) miljonit eurot. Seisuga 31.12.2024 oli täielikult amortiseerunud kasutuses oleva põhivara soetusmaksumus 2,5 (31.12.2023: 3,9) miljonit eurot.

9. Rendilepingud

Kontsern kui rendileandja

(EUR'000)	Lisa	2024	2023
Renditulud			
- kinnisvarainvesteeringutelt		4 609	3 774
- muud		2	2
Kokku renditulud	18	4 611	3 776

Renditulu kajastub kasumiaruandes müügituludes, rendiobjektidega seotud kulud ja amortisatsioon on müüdud toodete kuludes. Kinnisvarainvesteeringute otsesed ülalpidamis- ja remondikulude informatsioon esitatud [lisas 7](#).

Kontserni sõlmitud kinnisvarainvesteeringute rendilepingud jagunevad tähtajalisteks ja tähtajatuteks. Tähtajalised lepingud on sõlmitud 1 kuni 7 aastaks. Kui lepingupooled soovivad renditingimusi muuta, lepatakse muudatused kokku enne rendiperioodi lõppemist; vastasel juhul pikeneb leping automaatselt ühe aasta võrra või muutub tähtajatuks. Rendilepingute ülesütlemistähtaeg sõltub lepingutingimustest ja jääb vahemikku 1 kuni 18 kuud.

Juhatuse hinnangul jagunevad kehtivate rendilepingute võimalike tuleviku rendimaksete summad järgnevate perioodide lõikes järgmiselt:

(EUR'000)	2024	2023
Renditulud		
< 1 aasta	4 651	4 594
1-5 aastat	14 269	14 801
> 5 aasta	3 048	5 584
Kokku	21 968	24 979

Mittekatkestatavate kasutusrentide tuleviku rendimaksete summa lepingutähtaegade alusel:

(EUR'000)	2024	2023
Renditulud mittekatestatavatest lepingutest		
< 1 aasta	4 281	4 458
1-5 aastat	2 262	2 005
Kokku	6 543	6 463

Kontsern kui rentnik

Rendikohustus

(EUR'000)	Lisa	Kokku	(EUR'000)	Lisa	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2022		1 775			
2023			2024		
Uued rendikohustused	11	647	Uued rendikohustused	11	375
Rendimaksud	11	-838	Rendimaksud	11	-729
Valuutakursivahed		39	Valuutakursivahed		2
Jääkväärtus 31.12.2023		1 623	Jääkväärtus 31.12.2024	11	1 271

Rendikohustused on tähtajalised, mida on võimalik automaatselt pikendada 1-3 aasta võrra, kui lepingu lõpetamisest ei ole 9 kuud enne lepingu tähtaega teavitatud. Rendilepingute hinnamuutused on seotud tarbijahinnaindeksiga.

Rendilepingutega seotud kulud

(EUR'000)	Lisa	2024	2023
Intressikulu (kajastatud finantskulude all)		90	83
Amortisatsioonikulu (kajastatud äritegevuse kulude all)	8	414	516
Lühiajaliste ja väikese väärtusega rendilepingutega seotud kulu tegevuskuludes		733	741
Kokku		1 237	1 340

2024. aasta rahalised väljamaksud vara kasutusõiguse, lühirendi ja väheväärtuslike varade rendiks olid kokku 1,5 (2023: 1,3) miljonit eurot.

10. Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivara liikumine

EUR'000	Firmaväärtus	Arendusväljaminekud	Litsentsid	Lõpetamata immateriaalne põhivara ja ettemaksed	Kokku
31.12.2022 seisuga					
Soetusmaksumus	5 689	996	2 570	0	9 255
Kogunenud kulum	0	-366	-1 645	0	-2 011
Jääkmaksumus	5 689	630	925	0	7 244
Soetused (Lisa 21)	0	166	232	0	398
Arvestatud kulum	0	-79	-211	0	-290
Valuutakursimuutused	2	0	0	0	2
Ümberklassifitseerimine	0	-2	2	0	0
2023 liikumised kokku	2	85	23	0	110
31.12.2023 seisuga					
Soetusmaksumus	5 691	1 154	2 779	0	9 624
Kogunenud kulum	0	-439	-1 831	0	-2 270
Jääkmaksumus	5 691	715	948	0	7 354
Soetused (Lisa 21)	0	57	71	942	1 070
Arvestatud kulum	0	-97	-195	0	-292
Ettemaksu tagastus	0	0	-10	0	-10
Valuutakursimuutused	0	0	-1	0	-1
Ümberklassifitseerimine	0	46	-4	-42	0
2024 liikumised kokku	0	6	-139	900	767
31.12.2024 seisuga					
Soetusmaksumus	5 691	1 257	2 792	900	10 640
Kogunenud kulum	0	-536	-1 983	0	-2 519
Jääkmaksumus	5 691	721	809	900	8 121

Kontsernil on piiramatu kasutuseaga immateriaalse vara objektiks firmaväärtus. Arendusväljaminekud on uute konkreetsete toodete valmistamisega seotud kapitaliseeritud kulud. Litsentsid on põhiliselt tootevalmistuslitsentsid ja arvutitarkvara. Lõpetamata immateriaalse vara all on kajastatud investeeringud protsessijuhtimissüsteemidesse.

Seisuga 31.12.2024 oli täielikult amortiseerunud kasutuses oleva immateriaalse põhivara soetusmaksumus 0,02 (31.12.2023: 0,8) miljonit eurot. Immateriaalse põhivara amortisatsioonikulu kajastub kasumiaruandes müüdüd toodete kuludes ning turustus- ja üldhalduskuludes.

Firmaväärtuse kaetava väärtuse testimine

Positiivne firmaväärtus, 5,7 miljonit eurot, on tekkinud läbi osaluse soetamise tütaretevõtetes:

- 2014. aastal omandati tootmisettevõttes Finnkumu Oy 100% osalus, mille tulemusena tekkis firmaväärtus summas 4,9 miljonit eurot. Ettevõtte liideti Harju Elekter Oy-ga 31. detsembril 2020.
- Aastal 2017, kui omandati 100% osalus Telesita Oy-s, Soome ettevõttes, mis spetsialiseerub laevandussektori elektritöödele, tekkis firmaväärtus summas 0,1 miljonit eurot.
- 2018. aasta alguses kui osteti 100% suuruse osaluse müügi- ja tehnilisi lahendusi pakkuvast Rootsi ettevõttes SEBAB AB ning tehasevalmistuse tehnilisi hooneid tootvas sõsarettevõttes Grytek AB. Rootsi ettevõtete omandamisest tekkis firmaväärtus summas 0,7 miljonit eurot. Aastal 2020 liideti Grytek AB SEBAB AB-ga, mille uueks ärinimeks sai Harju Elekter AB.

Firmaväärtus on seotud tütaretevõtte võimega teenida eraldiseisvaid rahavooge ning tütaretevõtte on seega madalaim positiivse firmaväärtuse arvestuse ja jälgimise tase (raha teeniv üksus, RTÜ). Tütaretevõtte kasutusväärtus on leitud diskonteeritud rahavoogude meetodil ning selle suurust võrreldi RTÜ bilansilise (sh firmaväärtus) väärtusega. Firmaväärtuse kaetava väärtuse testid on läbi viidud seisuga 31.12.2024.

Üldised firmaväärtuse kasutusväärtuse hindamise põhimõtted

Alljärgnevalt on kirjeldatud juhatuse poolt tehtud eeldusi ja hinnanguid, millele tuginedes viidi läbi RTÜ kaetava väärtuse testid. RTÜ koosseisu kuulub ka üksusele jagatud firmaväärtus. Juhtkonna hinnangud tuginevad ajaloolistele andmetele, kuid võtavad järgmiste perioodide prognooside osas arvesse aruande koostamise hetkeks väljakujunenud turusituatsiooni ja teisi põhjendatud eeldusi. Tütaretevõtete soetusel tekkinud firmaväärtuse hindamisel kasutati järgnevaid sisendeid:

- Prognoosi periood on 2025–2030 (2023: 2024–2029), millele lisandub terminalaasta.
- Diskonteeritud rahavoogude leidmisel on kasutatud diskontomäära vahemikku 6–8% (2023: 8–9%). Vastavad määrad põhinevad meie äri sektorile ja asukohariikidele iseloomulikele omakapitali tootluse ootusel (Damodaran Online andmebaas) ning kehtival laenukapitali hinnal.
- Kaetava väärtuse testis on kasutatud terminaalaasta 2%st (2023: 2–2,2%) kasvumäära.
- Müügitulude keskmised prognoositud aastakasvud on vahemikus 5–10% (2023: 0–20%) aastas.
- Ärikasumi keskmised prognoositud aastakasvud on vahemikus 0–200% (2023: 14%–80%).

Hinnangute muutuste võimalik mõju

Raha teeniva üksuse kasutusväärtust võrreldakse tehtud investeeringu ja firmaväärtuse suurusega. Arvestades, et kasutusväärtuse leidmisel on tegemist hinnanguga, võib valitud sisendite muutmisel olla hindamistulemusel suurendav või vähendav mõju. Kontserni juhtkond on viinud läbi sensitiivsusanalüüsi oluliste kasutatud sisendite ja eelduste suhtes ning ei tuvastanud selliseid sisendeid ega eeldusi, mille muutumine mõistlikus ulatuses põhjustaks firmaväärtuse alla hindamise vajaduse.

11. Võlakohustused

Võlakohustuste saldod ja muutused

(EUR '000)	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Lühiajalised võlakohustused			
Arvelduskrediit		5 084	14 209
Pikaajaliste pangalaenude tagasimaksud järgmisel perioodil		3 029	3 600
Faktooring		1 352	884
Lühiajalised rendikohustused	9	374	694
Kokku lühiajalised võlakohustused		9 839	19 387
Pikaajalised võlakohustused			
Pikaajalised pangalaenud		19 287	22 552
Pikaajalised rendikohustused	9	897	929
Kokku pikaajalised võlakohustused		20 184	23 481
Võlakohustused kokku		30 023	42 868

Muutused võlakohustustes	Lisa	2024	2023
Algsaldo		42 868	45 117
Arvelduskrediidi jääkide muutus		-9 125	-4 526
Saadud pikaajalised laenud		109	6 218
Pikaajalise laenu tasumine		-3 945	-2 444
Faktooringukohustuse muutus		468	-1 330
Perioodi jooksul lisandunud rendikohustused	9	375	647
Pikaajaliste liisingkohustuste tasumine	9	-729	-838
Seotud osapoolte laenust loobumine		0	-14
Valuutakursimuutused	9	2	38
Lõppsaldo		30 023	42 868

Faktooringu all on kajastatud tütarettevõtete faktooringlepingute kohustused, mille limiidid kokku on 2,4 miljonit eurot ning intressimäärad vahemikus 3,03–4,95%. Lisainformatsiooni intressiriski kohta leiab [lisast 27](#).

Lühiajaliste pangalaenude tingimused 31. detsembri seisuga (EUR '000)

Alusvaluuta	Laenujääk		Laenulimiit		Intressimäär	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
SEK	0	235	873	901	3,88%	3,90%
EUR	0	351	1 000	1 000	3 k euribor+0,75%/0,4%*	3 k euribor+0,75%/0,4%*
EUR	0	2 380	2 500	2 500	3 k euribor+0,65%/0,25%*	3 k euribor+0,65%/0,25%*
EUR	2 416	135	2 500	2 500	3 k euribor+1,5%/0,75%*	3 k euribor+1,5%/0,75%*
EUR	1 635	4 850	5 000	5 000	€STR+1,6%/0,35%*	€STR+1,7%/0,35%*
EUR	1 033	2 006	4 000	4 000	3 k euribor+1,60%/0,3%*	3 k euribor+1,60%/0,3%*
EUR	0	312	3 500	3 500	€STR+1,7%	€STR+1,85%
EUR	0	3 940	4 000	4 000	4,30%/0,75%*	4,30%/0,75%*
Kokku	5 084	14 209	23 373	23 401		

*Kohustistasu

Pangalaenude garanteerimiseks panditud varade kohta on informatsioon esitatud [lisas 12](#).

Pikaajaliste pangalaenude tingimused 31. detsembri seisuga (EUR '000)

Alusvaluuta	Laenujääk		Laenulimiit		Intressimäär	Tagastamise tähtaeg
	2024	2023	2024	2023		
EUR	0	457	-	500	12 k euribor+2,25%	19.12.2024
EUR	2 100	2 605	4 200	4 200	12 k euribor+1,7%	30.06.2029
EUR	1 000	1 367	2 000	2 000	12 k euribor+0,75%	03.05.2025
EUR	3 361	4 249	6 051	6 051	6 k euribor+1,35%	11.08.2026
EUR	115	175	300	300	12 k euribor+1,50%	05.11.2026
EUR	2 438	2 813	3 000	3 000	5,73%	28.06.2027
EUR	9 103	9 565	10 000	10 000	6 k euribor+2,75%	20.12.2027
EUR	2 970	3 140	3 140	3 140	6 k euribor+2,05%	27.11.2028
EUR	1 154	1 474	2 800	2 800	3 k euribor+1,85%	30.11.2028
EUR	0	307	1 000	1 000	6 k euribor+0,75%+0,3%	Tähtajatu
EUR	75	-	130	-	6 k euribor+1,49%	30.09.2028
Kokku	22 316	26 152	33 121	32 991		

Pikaajalised pangalaenud jagunevad lühi- ja pikaajaliseks vastavalt – 3,0 ja 19,3 miljonit eurot. Pangalaenude garanteerimiseks panditud varade kohta on informatsioon esitatud [lisas 12](#).

12. Laenude tagatised ja panditud vara

Panditud varad bilansilises jääkväärtuses:

(EUR'000)	31.12.2024	31.12.2023
Kommertspant vallasvarale	6 852	3 416
Kinnisvarainvesteeringud	24 567	23 419
Maa ja ehitised	12 807	10 911

Kontsern on sõlminud Swedbank AS-iga lühiajalise laenu ja investeerimislaenude lepingud. Laenude tagatiseks on Swedbank AS-i kasuks seatud kommertspant emattevõtte vallasvarale ning hüpoteegid kinnisvara-investeeringutele, kokku 17,2 miljonit eurot. Panditud varade tagatisel on kontserni laenulempiidid kokku kuni 13,2 miljonit eurot. Aruandekuupäeva seisuga oli kasutusel pikaajalist laenu summas 6,3 miljonit eurot.

Coop Pank AS-ga on sõlmitud laenuleping summas 10 miljonit eurot. Laenu kasutati Rootsis valminud Västeråsi tehase ehituskulude ja uue kinnisvaraprojekti arenduse rahastamiseks ning lühiajaliste finantskohustuste vähendamiseks. Laenude tagatiseks on Coop Pank AS-i kasuks seatud hüpoteek emattevõtte maa ja hooned, kokku 18,5 miljonit eurot. Aruandekuupäeva seisuga oli kasutusel pikaajalist laenu 9,1 miljonit eurot.

Kontsern on sõlminud AB SEB bankasega pikaajalise investeerimislaenu lepingud. Laenude tagatiseks on panditud AB SEB bankase kasuks Leedus asuvad kinnisvara ning vallasvara, summas kuni 11,4 miljonit eurot. Panditud varad tagavad osaliselt pikaajalist laenu limiidiga kuni 7,0 miljonit eurot. Aruandekuupäeva seisuga oli kasutusel pikaajalist laenu 3,3 miljonit eurot.

Kontsern on lühiajalise laenu katteks seadnud hüpoteegi Soome ehitisele Nordea Bank kasuks, summas 0,4 miljonit eurot. Panditud varade tagatisel on kontsernil võimalik kasutada lühiajalist laenu kuni 1,0 miljonit eurot. Aruandekuupäeva seisuga laenu kasutuses ei olnud.

Kontsernil on Soome kinnisvara soetamiseks sõlmitud laenulepingu 0,3 miljonile eurole. Laenude tagatiseks on OP Yrityspankki Oy-i kasuks seatud hüpoteek ehitisele, maksumusega 0,5 miljonit eurot. Pikaajalise laenu jääk aruandekuupäeva seisuga oli 0,1 miljonit eurot.

Nordea Bank Oy-ga on sõlminud lühi- ja pikaajaliste laenude lepingud. Laenude tagatiseks on Nordea Bank Oy -i kasuks seatud kommertspant, kokku 2 miljonit eurot. Panditud varade tagatisel on kontsernil võimalik kasutada laenu kuni 2 miljonit eurot. Aruandekuupäeva seisuga oli kasutusel pikaajalist laenu 1 miljonit eurot.

Rootsi tütarettevõtte faktooringlepingust tulenev kohustus on 1,4 miljonit eurot. Faktooringnõuete mittelaekumisel on ettevõttel kohustus samas ulatuses tasuda tagasimaksed faktooringpakkujale.

OP Corporate Bank PLC-ga sõlmitud pikaajalise laenu tagatiseks on seatud 3,9 miljonit eurone hüpoteek Ulvila Sammontie kinnisvarale. Varade tagatisel on kontsernil võimalik kasutada laenu kuni 3,0 miljonit eurot. 31.12.2024 seisuga oli pikaajalise laenu jääk 2,4 miljonit eurot.

13. Ostjate ettemaksed ning võlad tarnijatele ja muud võlad

(EUR'000)	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Ettemaksed kaupade ja teenuste eest		9 924	15 385
Võlad tellijatele lepingutest		1 676	3 485
Ostjate ettemaksed kokku		11 600	18 870
Võlg kaupade ja teenuste eest		12 777	16 735
Võlg materiaalse põhivara eest	21	2	13
Võlg kinnisvarainvesteeringute eest	21	85	257
Võlg immateriaalse põhivara eest	21	30	43
Võlad tarnijatele kokku	27	12 894	17 048
Võlad töövõtjatele		4 408	5 186
Intressivõlad	27	46	204
Muud viitvõlad	27	71	587
Muud kohustused	27	53	134
Muud lühiajalised kohustused kokku		4 578	6 111
Ostjate ettemaksed ning võlad tarnijatele ja muud võlad		29 072	42 029

Tellijate lepingutest tulenevad nõuded realiseeruvad müügitulus 2025. aastal. Eelneva aasta saldo kajastati müügitulus aruandeaastal.

14. Maksud

(EUR '000)	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Käibemaks		219	104
Ettevõtte tulumaks	21	107	124
Sotsiaalmaks		5	0
Muud maksud		13	11
Ettemaks kokku	4	344	239
Käibemaks		1 240	1 648
Ettevõtte tulumaks	21	629	55
Üksikisiku tulumaks		542	589
Sotsiaalmaks		783	939
Muud maksud		66	77
Maksuvõlg kokku		3 260	3 308

15. Eraldised

(EUR '000)	Garantiieraldis	Kahjumlikud lepingud	Muud eraldised	Kokku
Saldo 31.12.2023	120	0	20	140
Eraldise moodustamine	236	97	27	360
Eraldise kasutamine	0	0	-20	-20
Eraldise tühistamine	-200	0	-10	-210
Saldo 31.12.2024	156	97	17	270

Garantiieraldis on moodustatud potentsiaalsete garantiikulude katteks. Müügilepingute kohaselt annab kontsern müüdnud toodetele garantii, kohustudes aasta jooksul tasuta parandama või välja vahetama mittekvaliteetsed või defektidega tooted.

16. Aktsiakapital ja reservid

Aktsiakapital ja ülekurs

	Ühik	31.12.2023	31.12.2024
Aktsiakapital	EUR '000	11 655	11 655
Aktsiate arv (tasutud täies ulatuses)	Tk '000	18 498	18 498
Ülekurs	EUR '000	3 306	3 306

Eraldi hääleõigust käsitlevaid piiranguid või kokkuleppeid aktsiatele ei ole. Põhikirjajärgne maksimaalne lubatud aktsiakapital on 20,0 miljonit eurot ja minimaalne 5,0 miljonit eurot.

Dividend aktsia kohta

26. aprillil 2024 toimunud AS-i Harju Elekter Group aktsionäride korralise üldkoosoleku kasumi jaotamise otsuse kohaselt maksti aktsionäridele 2023. aasta eest dividende 0,13 eurot aktsia kohta, kokku 2,4 miljonit eurot. Dividendiõiguslike aktsionäride nimekiri fikseeriti 21. mail 2024 arveldussüsteemi tööpäeva lõpu seisuga. Dividendid maksti välja 28. mail 2024 ülekandega aktsionäride pangakontodele. Võrreldaval perioodil maksti 2022. aasta eest dividende 0,05 eurot aktsialt, kokku 0,9 miljonit eurot.

AS Harju Elekter Group nõukogu ja juhatuse liikmete osalus

		Aktsiate kogus	Otsene osalus	Kaudne osalus
Tombak, Triinu	Nõukogu esimees	30 000	0,16%	0,00%
Kirsme, Aare	Nõukogu liige	235 750	1,27%	1,01%
Toome, Andres	Nõukogu liige	50 000	0,27%	0,32%
Märt Luuk	Nõukogu liige	45 503	0,25%	1,21%
Hamburg, Arvi	Nõukogu liige	25 500	0,14%	0,00%
Vahimets, Risto	Nõukogu liige	0	0,00%	0,02%
Atso, Tiit	Juhatusesimees	30 548	0,17%	0,00%
Kuhi-Thalfeldt, Aron	Juhatusesimees	25 529	0,14%	0,00%
Treial, Priit	Juhatusesimees	400	0,002%	0,00%
Kokku		443 230	2,40%	2,56%

Aktsionäride omanduses olevate aktsiate arv ja osaluse protsent on fikseeritud 31.12.2024 tööpäeva lõpu seisuga. Vastavalt Nasdaq Tallinna börsi reeglendi nõuetele on emitent kohustatud majandusaasta aruandes esitama teabe oma juhatuse ja nõukogu liikmetele (otsene osalus) ning nende lähikondsetele (kaudne osalus) kuuluvate emitendi aktsiate arvu kohta majandusaasta lõpu seisuga. Kaudse osalusena käsitletakse ka kontserni nõukogu või juhatuse liikme poolt kontrollitavale äriühingule kuuluvate aktsiatega esindatud hääli.

Üle 5% osalusega aktsionärid

%	31.12.2024	31.12.2023
AS Harju KEK	30,10	30,10
ING Luxembourg S.A.	10,02	10,02
Endel Palla	7,45	7,43
Aktsionärid kelle osalus on alla 5%	52,43	52,45
Kokku	100,00	100,00

Reservid

(EUR'000)	Lisa	Kohustuslik reservkapital	Aktsia-optsoon	Ümberhindluse-reserv	Valuutakursi muutuste reserv	Kokku reservid
Saldo 31.12.2022		1 242	330	16 567	-371	17 768
Finantsvara ümberhindluse netokahjum (-)	6	0	0	5 516	0	5 516
Aktsiapõhine hüvitis	18	0	42	0	0	42
Aktsiaoptiooni realiseerumine		0	-132	0	0	-132
Valuutakursimuutus		0	0	0	-139	-139
Saldo 31.12.2023		1 242	240	22 083	-510	23 055
Finantsvara ümberhindluse netokasum (-)	6	0	0	-71	0	-71
Aktsiapõhine hüvitis	18	0	43	0	0	43
Valuutakursimuutus		0	0	0	108	108
Saldo 31.12.2024		1 242	283	22 012	-402	23 135

Ümberhindluse reserv

Ümberhindluse reserv koosneb finantsvarade ümberhindlusest õiglasesse väärtusesse tekkinud realiseerimata kasumitest ja kahjumitest. Kontsernil on ümberhindluse reservi all kajastatud Skeleton Technologies Group OÜ ja börsil noteeritud ettevõtete väärtpaperite ümberhindluse väärtus.

Valuutakursi muutuste reserv

Valuutakursi muutuste reserv koosneb valuutakursside erinevustest, mis tekivad seoses välismaal asuvate tütarettevõtete finantsaruannete ümberarvutamisega Kontserni esitusvaluutasse (Lisa 25.6). Rootsi tütarettevõtete majandustulemuste kajastamisest tekkinud saldode ümberarvestamisest tekkinud valuutakursi kasum oli 0,1 (2023: -0,1) miljonit eurot.

17. Segmendiaruanne

Konsolideeritud finantsaruannetes eristatakse kahte põhisegmenti – tootmine ja kinnisvara. Muud tegevuste alla on koondatud segmenteerimata tegevusvaldkonnad, kus iga tegevusala ei ole piisavalt suure osakaaluga, et eraldi kajastatavat segmenti moodustada.

Tootmine segment hõlmab elektrienergia jaotus- ja juhtimisseadmete tootmist ja müüki. Sellesse harusse kuuluvad kontserni ettevõtetest AS Harju Elekter, Harju Elekter UAB, Harju Elekter Oy ja Harju Elekter AB.

Kinnisvara segment hõlmab kinnisvara arendamist, hooldust ja rentimist, kinnisvara ja tootmisvõimsuste ülalpidamisega seotud teenuseid ja teenuste vahendamist. Sellesse harusse kuulub emaettevõtte, Harju Elekter Kiinteistöt Oy ja Harju Elekter Services AB.

Muud tegevused sisaldavad installatsioonitööde projektijuhtimist ja laevaehituse elektriinstallatsioonitöid ning juhtimisalased teenused. Muud tegevusalad on kontserni seisukohalt väheolulised ja ükski neist ei moodusta eraldiseisvat segmenti aruandluse tarbeks. Sellesse harusse kuuluvad emaettevõtte ja kontserni tütarettevõtted Energo Veritas OÜ ja Telesilta Oy.

Kontsern hindab tegevussegmentide tulemust segmenti müügitulu ja ärikasumi alusel. Emaettevõtte juhtkonna hinnangul toimuvad segmentide vahelised tehingud tavapärastel turutingimustel ning ei erine oluliselt tingimustest, millega on tehing tehtud kolmandate osapooltega. Jagamatud varad on emaettevõtte raha, mitmesugused nõuded ja ettemaksed ning muud finantsinvesteeringud. Jagamatud kohustused on emaettevõtte võlakohustused, maksu- ja viitvõlad. Kontsernil ei ole ühtegi kontsernivälist klienti, kelle tulu moodustaks rohkem kui 10% vastava segmendigrupi tulu liigist.

(EUR'000)	Lisa	Tootmine	Kinnis- vara	Muud tegevused	Eliminee- rimine	Konsoli- deeritud
2023						
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	18	197 863	4 477	6 674	0	209 014
Tulu teistelt segmentidelt		350	2 426	2 967	-5 743	0
Segmendi äritulud kokku		198 213	6 903	9 641	-5 743	209 014
Ärikasum		3 803	3 174	1 170	-69	8 078
Segmendi varad		101 828	34 382	45 469	-32 119	149 560
Jagamatud varad						28 815
<i>sh Finantsinvesteeringud</i>						28 749
<i>sh Muud nõuded ja ettemaksed</i>						66
Varad kokku						178 375
Segmendi kohustused		82 774	674	5 445	-32 119	56 774
Jagamatud kohustused						31 603
<i>sh Võlakohustused</i>						30 698
<i>sh Viitvõlad</i>						700
<i>sh Muud</i>						205
Kohustused kokku						88 377
Investeeringud põhivarasse	7, 8, 10	1 446	5 294	209	0	6 949
Vara kasutusõigus	8	76	0	0	0	76
Põhivara amortisatsioon	7, 8, 10	2 189	1 627	578	-28	4 366

(EUR'000)	Lisa	Tootmine	Kinnis- vara	Muud tegevused	Eliminee- rimine	Konsoli- deeritud
2024						
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt	18	164 305	5 364	5 043	0	174 712
Tulu teistelt segmentidelt		509	2 428	3 176	-6 113	0
Segmendi äritulud kokku		164 814	7 792	8 219	-6 113	174 712
Ärikasum (-kahjum)		2 658	4 052	-264	-38	6 408
Segmendi varad		84 701	36 480	44 189	-38 974	126 396
Jagamatud varad						27 301
<i>sh Finantsinvesteeringud</i>						27 221
<i>sh Muud nõuded ja ettemaksed</i>						80
Varad kokku						153 697
Segmendi kohustused		66 760	429	3 889	-38 974	32 104
Jagamatud kohustused						30 560
<i>sh Võlakohustused</i>						29 939
<i>sh Viitvõlad</i>						369
<i>sh Muud</i>						252
Kohustused kokku						62 664
Investeeringud põhivarasse	7, 8, 10	1 035	1 860	891	0	3 786
Vara kasutusõigus		375	0	0	0	375
Põhivara amortisatsioon	7, 8, 10	1 636	1 770	557	-13	3 950

18. Kasumiaruande kirjete selgitused

Müügitulu tegevusalade viisi

(EUR'000)	Lisa	2024	Kindlal ajahetkel 2024	Perioodi jooksul 2024	2023	Kindlal ajahetkel 2023	Perioodi jooksul 2023
Müügitulu kliendilepingutest		170 101	84 157	85 944	205 238	109 904	95 334
<i>Sh Elektriseadmed</i>		161 246	84 157	77 089	194 742	109 904	84 838
<i>Sh Elektritööd</i>		5 033	0	5 033	6 419	0	6 419
<i>Sh Muud teenused</i>		3 822	0	3 822	4 077	0	4 077
Renditulu	9	4 611			3 776		
Kokku	17	174 712			209 014		

Müügitulud geograafiliste (kliendi asukoht) piirkondade lõikes

(EUR'000)	Lisa	2024	2023
Eesti		23 028	20 865
Soome		67 811	83 291
Rootsi		25 963	32 492
Norra		26 336	33 828
Saksamaa		13 764	12 681
Holland		3 244	7 701
Muud riigid		15 511	18 156
Müügitulu kokku	17, 18	174 712	209 014

Äritegevuse kulud

(EUR'000)	Lisa	2024	2023
Müüdnud toodete ja teenuste kulud			
Kaubad ja materjalid		-107 996	-132 830
Ostuteenused		-12 313	-16 314
Tööjõukulu	18	-28 558	-30 199
Põhivara kulum		-3 582	-3 525
Muud kulud		-4 533	-2 996
<i>- sealhulgas eraldi kahjumlikest lepingutest</i>		0	1 630
Lõpetamata ja valmistoodangu varude kasv	5	3 169	438
Kokku		-153 813	-185 426
Turustuskulud			
Ostuteenused		-1 713	-1 372
Tööjõukulu	18	-2 871	-3 523
Põhivara kulum		-32	-84
Muud kulud		-94	-341
Kokku		-4 710	-5 320
Üldhalduskulud			
Ostuteenused		-2 522	-2 289
Tööjõukulu	18	-5 874	-6 206
Põhivara kulum		-336	-757
Muud kulud		-481	-860
Kokku		-9 213	-10 112
<i>- sealhulgas arenduskulud</i>		-61	-141

Tööjõukulud

(EUR'000)	Lisa	2024	2023
Tööjõukulud müüdüd toodete, turustus- ja üldhalduskuludes:			
Töötasud		-30 057	-31 802
Sotsiaal- ja muud maksud palgakulult		-6 513	-7 114
Aktsiapõhine hüvitis	16, 22	-43	-42
Kapitaliseeritud tööjõukulud		222	122
Tööjõukulude reservide muutus		-912	-1 092
Kokku		-37 303	-39 928
Sh keskmine töötajate arv:			
Töölepingu alusel töötav isik		884	945
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, va füüsilisest isikust ettevõtja		3	3
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige		4	9
Kokku		897	957

Täpsema ülevaate töötajate andmetest aruandeaastal leiab „Sotsiaalne teave“ peatükist.

Muud äritulud ja -kulud

(EUR'000)	2024	2023
Muud äritulud		
Kasum põhivara müügist	30	11
Intressitulud	17	8
Kasum valuutakursimuutustest	118	169
Muud äritulud	116	237
Kokku	281	425
Muud ärikuulud		
Kahjum põhivara müügist	-3	-39
Intressikulud	-130	-61
Kahjum valuutakursimuutustest	-563	0
Muud ärikuulud	-153	-403
Kokku	-849	-503

Finantstulud ja -kulud

(EUR'000)	Lisa	2024	2023
Finantstulu			
Intressitulud		18	15
Dividenditulu		78	73
Kasum valuutakursimuutustest		20	9
Kasum finantsinvesteeringu ümberhindlusest	6	0	0
Kokku		116	97
Finantskulu			
Intressikulud		-2 025	-2 101
Kahjum valuutakursimuutustest		-409	0
Muud finantskulud		-2	-2
Kokku		-2 436	-2 103

19. Tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Tulumaksu kulu

(EUR '000)	2024	2023
Perioodi tulumaksukulu	972	585
Edasilükkunud tulumaksu tulu(-)/kulu	-59	328
Tulumaksu kulu kasumiaruandes	913	912

Kontserni kasumilt arvestatud tulumaks erineb tegelikust tulumaksukulust põhjustel, mis on esitatud alljärgnevas tabelis. 2024. aasta keskmine efektiivne tulumaksu määr oli 22% (2023: 15%).

(EUR '000)	2024	2023
Arvestuslik tulumaks kokku (Soome 20%, Leedu 15%, Rootsi 20,6%)	892	1 067
Arvestusliku tulumaksu korrigeerimised	9	-166
Dividendide tulumaks (Lisa 21)	12	11
Tulumaksukulu kokku (Lisa 21)	913	912

Edasilükkunud tulumaksu vara ja kohustus

(EUR '000)	31.12.2024	31.12.2023
Edasilükkunud tulumaksu vara	687	731
Edasilükkunud tulumaksu kohustus	39	32

Edasikantavatelt maksukahjumitelt arvestatud edasilükkunud tulumaksu vara realiseerumine sõltub tütar-ettevõtete tulevaste perioodide maksustatavatest kasumitest, mis ületavad bilansipäevaks akumulunud edasikantavaid kahjumeid. Aastaaruande koostamisel viidi läbi tütar-ettevõtete tulevaste perioodide kasumi analüüs. Kasumi tekkimise eelduseks on iga tütar-ettevõtte strateegiliste eesmärkide saavutamine. Edasilükkunud tulumaksu vara kajastati summas, mille realiseerumine läbi tulevaste perioodide kasumi on tõenäoline. Bilansiväliselt kajastatud edasilükkunud tulumaksuvara oli aruandekuupäeva seisuga 3,93 (31.12.23: 2,3) miljonit eurot.

20. Tava- ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta

Lahustatud puhaskasumi leidmiseks võetakse arvesse potentsiaalselt emiteeritavad aktsiad. 31.12.2024 seisuga oli kontsernil kokku 138 500 (31.12.2023: 153 500) potentsiaalselt emiteeritavat lihtaktsiat (lisa 22). 29. aprill 2021 toimunud aktsionäride üldkoosoleku otsusega kinnitati 2021.–2022. aasta aktsiaoptsooni programm, mille raames on aktsiaoptsoone õigustatud saada AS-i Harju Elekter ja tema tütar-ettevõtete juhatuse liikmed ja võtmeisikud. Optsooni alusel omandatavate aktsiate väljalaskehinnaks on 2018., 2019. ja 2020. kalendriaasta aktsia sulgemishindade keskmine Nasdaq Tallinna börsil 31.12. seisuga, so 4,50 eurot aktsia kohta.

Aktsiapõhiste hüvitiste suhtes, mille kohta kehtivad IFRS 2 nõuded, hõlmab aktsiate märkimishind tulevikus töötajate poolt aktsiapõhiste hüvitiste eest osutatavate teenuste maksumust. Sõltumatu eksperdi poolt hinnati teenuse väärtuseks ühe emiteeritava aktsia kohta 2021. aasta voo puhul 3,55 eurot ja 2022.aasta puhul 1,52 eurot. Potentsiaalsed aktsiad muutuvad lahustuvaks pärast seda, kui nende perioodi keskmine turuhind ületab antud väärtusi. Aruandeperioodil oli aktsiate keskmine turuhind 4,77 (2023: 5,04) eurot.

	Ühik	2024	2023
Emaettevõtte omanike osa puhaskasumist/-kahjumist (-)	EUR '000	3 175	5 160
Perioodi keskmine aktsiate arv	Tk '000	18 499	18 356
Tavapuhaskasum aktsia kohta	EUR	0,17	0,28
Perioodi korrigeeritud keskmine aktsiate arv	Tk '000	18 499	18 395
Lahustatud puhaskasum/ -kahjum (-) aktsia kohta	EUR	0,17	0,28

21. Rahavoogude aruande kirjete selgitused

(EUR'000)	Lisa	2024	2023
Ettevõtte tulumaks			
Tulumaksukulu kasumiaruandes	19	-913	-912
Tulumaksu ettemaksu vähenemine (+)/ kasv (-) ja võla vähenemine (-)/ kasv (+)	14	591	-200
Dividendi tulumaksu kulu	19	12	11
Edasilükkunud tulumaksu vara ja kohustuse muutus	19	59	327
Valuutakursimuutus		-8	-18
Makstud ettevõtte tulumaks		-259	-792
Tasutud kinnisvarainvesteeringute eest			
Kinnisvarainvesteeringu soetus	7	-1 822	-5 175
Soetusega seotud võla vähenemine (-)/ kasv (+)	13	-172	242
Tasutud kinnisvarainvesteeringute eest		-1 994	-4 933
Tasutud materiaalse põhivara eest			
Materiaalse põhivara soetus	8	-894	-1 376
Soetusega seotud võla vähenemine (-)/ kasv (+)	13	-11	3
Vara kasutusõiguse lisandumine		0	524
Muud laekumised investeerimistegevusest		2	-3
Tasutud materiaalse põhivara eest		-903	-852
Tasutud immateriaalse põhivara eest			
Immateriaalse põhivara soetus	10	-1 070	-398
Soetusega seotud võla vähenemine (-)/ kasv (+)	13	-13	43
Valuutakursimuutus		3	-3
Tasutud immateriaalse põhivara eest		-1 080	-358

22. Seotud osapooled

AS-i Harju Elekter seotud osapoolteks on kontserni juhatuse ja nõukogu liikmed, nende lähikondsed ning eelmainitud isikute valitseva või nende olulise mõju all olevad ettevõtted. Lisaks ka AS Harju KEK, kelle omanduses on 30,10% AS-i Harju Elekter aktsiatest. Kontserni juhtkond on emaettevõtte nõukogu ja juhatuse liikmed.

Tehingud seotud osapooltega

(EUR'000)	31.12.2024	31.12.2023
Saldod seotud osapooltega:		
- Kohustused kaupade ja teenuste eest	56	136
- Kohustused nõukogu ja juhatuse liikmete ees	96	66
- Juhatuse liikmete preemiareserv	42	98
(EUR'000)	2024	2023
Kaupade ja teenuste ost seotud osapooltelt:		
- AS Harju KEK'lt põhivara rentimine	89	111
- AS-lt Entek, Ellex Raidla Advokaadibüroo OÜ-lt ja HeBA Clinic OÜ-lt muude teenuste ost	875	1 010
Kaupade ja teenuste müük seotud osapooltele:		
- AS Harju KEK'le muud teenused	2	1
- AS Entekile kaupade ja muude teenuste müük	0	4
- HeBA Clinic OÜ-le renditeenus	3	1
Nõukogu ja juhatuse liikmete tasud:		
- Palk, preemia, hüvitised (sh lahkumishüvitised) ja muud tasud	687	556
- Sotsiaalmaks	227	183

Juhatuse liikmed saavad tasu vastavalt ametilepingule, lisaks on õigus saada lahkumishüvitist: kuni 8 kuu juhatuse liikme tasu ulatuses. Pensioniga seotud õigusi juhatuse liikmetel ei ole. Kontserni juhtorganite liikmete ja/või nende lähikondsetega aruandeaasta jooksul mingeid muid tehinguid ei toimunud. Täpsustav teave AS-i Harju Elekter juhatuse liikmetele makstud töötasude ja hüvitiste kohta on esitatud [Tasustamisaruandes](#).

Aktsiapõhine hüvitis

29. aprill 2021 toimunud aktsionäride üldkoosoleku otsusega kinnitati 2021.-2022. aasta aktsiaoptsooni programm, mille raames on aktsiaoptsoone õigustatud saada AS-i Harju Elekter ja tema tütarettevõtete juhatuse liikmed ja võtmeisikud. Optsooni alusel omandatavate aktsiate väljalaskehinnaks on 2018., 2019. ja 2020. kalendriaasta aktsia sulgemishindade keskmine Nasdaq Tallinna börsil 31.12. seisuga, so 4,50 eurot aktsia kohta. Optsooni programmi tähtaeg on kaks aastat, millele lisandub optsoonide realiseerimise tähtaeg. Optsoonide realiseerimise tähtaeg on 36 ja 48 kuud pärast kirjaliku optsoonilepingu sõlmimist. Seejuures on ASi Harju Elekter nõukogul õigus vajadusel väljastada erineva tähtajaga optsoone.

Aktsiate märkimisõiguste kajastamisel on rakendatud IFRS 2 põhimõtteid. Kontsern kasutas töötajatelt aktsiate eest saadaolevate teenuste (tööpanuse) hindamisel märkimisõiguse õiglast väärtust eellepingute sõlmimise hetkel. Sõltumatu eksperdi poolt hinnati teenuse väärtuseks ühe emiteeritava aktsia kohta 2021.aasta voo puhul 3,55 eurot ning 2022.aasta voo puhul 1,52 eurot. Õiglase väärtuse hindamisel kasutati Black-Scholes hindamismudelit. Hinna määramisel oli arvesse võetud kaalutud keskmist aktsia turuhinda (4,44, 4,50 ja 4,50 eurot), aktsia eeldatavat volatiilsust (30%, 32% ja 35%), riskivaba intressimäär (1,50%, 1,50%, 3%) ja prognoositavaid dividende ning perioodi pikkust eellepingute sõlmimise ja planeeritava aktsiate märkimishetke vahel (3 aastat). 2024. aastal on tööjõukuluna kajastatud aktsiapõhiste maksete summa 0,04 (2023: 0,04) miljonit eurot ([lisad 16 ja 18](#)).

	Lepingute arv	Potentsiaalselt emiteeritavate aktsiate arv
Seisuga 31.12.2022	79	500 568
Perioodi jooksul tühistatud kogus (2020)	-12	-101 806
Perioodi jooksul tühistatud kogus (2021)	-5	-36 000
Perioodi jooksul realiseeritud kogus (2020)	-41	-209 262
Seisuga 31.12.2023	21	153 500
Perioodi jooksul tühistatud kogus (2020)	-2	-15 000
Seisuga 31.12.2024	19	138 500
	<i>Sh väljastatud jääk 2021. a programmist</i>	<i>84 500</i>
	<i>Sh väljastatud jääk 2022. a programmist</i>	<i>54 000</i>

Tava- ja lahustatud puhakasum aktsia kohta informatsiooni leiab [lisast nr 20](#).

23. Tütaretevõtted

Ettevõtte nimi	Osalus ja hääleõigus %		Omakapital (EUR'000)				
	31.12.24	31.12.23	Asukoht	Tegevusala	Segment	31.12.24	31.12.23
AS Harju Elekter	100%	100%	Eesti	tootmine	tootmine	12 929	10 144
Harju Elekter Oy	100%	100%	Soome	tootmine	tootmine	8 703	8 910
Harju Elekter UAB	100%	100%	Leedu	tootmine	tootmine	7 294	5 282
Harju Elekter AB	100%	100%	Rootsi	tootmine	tootmine	-1 907	-2 264
Harju Elekter Kiinteistöt Oy	100%	100%	Soome	tootmiskinnisvara haldamine	kinnisvara	2 950	3 068
Harju Elekter Services AB	100%	100%	Rootsi	tootmiskinnisvara haldamine	kinnisvara	-1 164	-607
Telesilta Oy	100%	100%	Soome	elektriinstallatsioonitööd	muu	841	1 232
Energio Veritas OÜ	100%	100%	Eesti	kaupade vahendusmüük	muu	-1 780	-1 694

Jaauaris 2024 kanti äriregistrisse AS Harju Elekter Group Rootsi tütaretevõtete LC Development Fastigheter 17 AB ühinemine Harju Elekter Services AB-ga.

Aruandekuupäeva seisuga ei ole kontsernil mittekontrolliva osalusega tütaretevõtteid.

Kontserni pikaajaliste mittefinantsvarade paiknemine

(EUR'000)	31.12.2024	31.12.2023
Eesti	40 324	39 416
Soome	7 997	7 857
Rootsi	11 723	12 820
Leedu	9 929	10 184
Varade väärtus kokku	69 973	70 277

24. Emaettevõtte põhjaruanded

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele esitatakse emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded (finantsseisundi aruanne, koondkasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne) konsolideeritud aruande lisades.

Finantsseisundi aruanne

(EUR´000)	31.12.2024	31.12.2023
Raha ja raha ekvivalendid	1 253	59
Nõuded ostjate vastu	582	574
Nõuded kontserni ettevõtete vastu	16 022	20 702
Muud lühiajalised nõuded ja ettemaksud	79	67
Käibevara kokku	17 936	21 402
Investeeringud tütarettevõtetesse	14 794	14 794
Pikaajalised nõuded tütarettevõtetele	27 344	22 272
Muud pikaajalised finantsinvesteeringud	27 221	28 749
Kinnisvarainvesteeringud	32 702	32 409
Materiaalne põhivara	2 185	1 731
Immateriaalne põhivara	727	190
Põhivara kokku	104 973	100 145
VARAD KOKKU	122 909	121 547

(EUR´000)	31.12.2024	31.12.2023
Võlakohustused	7 165	12 789
Võlad tarnijatele	278	449
Võlad kontserni ettevõtete vastu	108	813
Maksuvõlad	254	206
Muud võlad ja saadud ettemaksud	568	885
Lühiajalised kohustused kokku	8 373	15 142
Võlakohustused	16 154	17 909
Muud pikaajalised kohustused	6 983	0
Pikaajalised kohustused kokku	23 137	17 909
Kohustused kokku	31 510	33 051
Aktsiakapital	11 655	11 655
Ülekurs	3 306	3 306
Reservid	23 254	23 325
Jaotamata kasum	53 184	50 210
Omakapital kokku	91 399	88 496
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	122 909	121 547

Koondkasumiaruanne

(EUR '000)	2024	2023
Müügitulu	9 729	8 921
Müüdnud toodete kulud	-3 132	-3 098
Brutokasum	6 597	5 823
Muud äritulud	127	113
Üldhalduskulud	-3 600	-3 614
Muud ärikuulud	-40	-33
Ärikasum	3 084	2 289
Tulu tütarettevõtetest	2 405	920
Dividenditulu müügivalmis finantsvaradelt	78	73
Intressitulu	1 413	1 316
Intressikulud	-1 407	-1 227
Kasum/kahjum valuutakursi muutusest	-367	24
Kasum majandustegevusest	5 206	3 395
Tulumaks	-12	-11
Aruandeaasta puhaskasum	5 194	3 384
Muu koondkasum/-kahjum		
Finantsvara ümberhindluse netokasum/-kahjum	114	5 516
Perioodi muu koondkasum/-kahjum kokku	114	5 516
Aruandeaasta koondkasum/-kahjum	5 308	8 900

Rahavoogude aruanne

(EUR'000)	2024	2023
Rahavood äritegevusest		
Puhaskasum	5 194	3 384
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	1 785	1 551
Kahjum põhivara müügist	-20	0
Finantstulud	-3 896	-2 309
Finantskulud	1 774	1 203
Tulumaks	12	11
Muutused		
Äritegevusega seotud nõuete muutus	-2 601	-2 387
Äritegevusega seotud kohustuste muutus	-219	443
Makstud intressid	-1 438	-1 165
Kokku rahavood äritegevusest	591	731
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud kinnisvarainvesteeringute eest	-2 018	-4 933
Tasutud materiaalse põhivara eest	-226	-69
Tasutud immateriaalse põhivara eest	-598	-147
Laekunud põhivara müügist	41	0
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	1 641	0
Arvelduskrediidi jääkide muutus	7 658	-5 794
Antud laenu tagasimaksed	4 512	6 784
Antud laenud	-2 950	-10 500
Laekunud intressid	1 002	757
Saadud dividendid	2 482	993
Kokku rahavood investeerimistegevusest	11 544	-12 909

(EUR'000)	2024	2023
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekunud lihtaktsiate emissioonist	0	898
Arvelduskrediidi jääkide muutus	-5 848	818
Saadud laenud	0	6 141
Laenu tagasimaksed	-2 644	-2 748
Rendikohustuste tagasimaksed	-28	0
Makstud dividendid	-2 405	-914
Makstud dividendide tulumaks	-12	-11
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-10 937	4 184
Kokku rahavood	1 198	-7 994
Raha jääk perioodi algul	59	8 055
Rahajääkide muutus	1 198	-7 994
Valuutakursside muutuste mõju	-4	-2
Raha jääk perioodi lõpus	1 253	59

Omakapitali muutuste aruanne

(EUR '000)	Aktiivkapital	Ülekurs	Reservkapital	Ümberhindluse reserv	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 31.12.2022	11 523	2 509	1 242	16 567	47 740	79 581
2023. aasta puhaskasum	0	0	0	0	3 384	3 384
2023. aasta muu koondkasum/kahjum	0	0	0	5 516	0	5 516
Koondkasum/-kahjum kokku	0	0	0	5 516	3 384	8 900
Otse omakapitalis kajastatavad tehingud emaettevõtte omanikega						
Aktiivkapitali suurenemine (optsioon)	132	797	0	0	0	929
Makstud dividendid	0	0	0	0	-914	-914
Tehingud Emaettevõtte omanikega kokku	132	797	0	0	-914	15
Saldo 31.12.2023	11 655	3 306	1 242	22 083	50 210	88 496
2024. aasta puhaskasum	0	0	0	0	5 194	5 194
2024. aasta muu koondkasum/kahjum	0	0	0	-71	185	114
Koondkasum/-kahjum kokku	0	0	0	-71	5 379	5 308
Otse omakapitalis kajastatavad tehingud emaettevõtte omanikega						
Makstud dividendid	0	0	0	0	-2 405	-2 405
Tehingud emaettevõtte omanikega kokku	0	0	0	0	-2 405	-2 405
Saldo 31.12.2024	11 655	3 306	1 242	22 012	53 184	91 399

(EUR '000)	2024	2023
Konsolideerimata omakapital 31. detsembri seisuga	91 399	88 496
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste:		
-bilansiline väärtus	-14 794	-14 794
-bilansiline väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	14 428	16 296
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31. detsembri seisuga	91 033	89 998

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele on summa, millest aktsiaselts võib teha aktsionäridele väljamakseid, leitav järgmiselt: korrigeeritud konsolideerimata omakapital, millest on maha arvatud aktiivkapital, ülekurs ja reservid.

Vastavalt Äriseadustikule võtab emaettevõtte, kes koostab konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande, kasumi jaotamise otsuse vastu konsolideerimisgrupi konsolideeritud aruannete alusel. Konsolideeritud aruannetel põhinevat kasumit ei ole lubatud jaotada niivõrd, kuivõrd see vähendaks emaettevõtte netovara tasemeni alla aktiivkapitali ja reservide kogusumma, mille väljamaksmine aktsionäridele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt.

25. Aruande koostamise alused ja olulised arvestuspõhimõtted

25.1 Koostamise alused

ASi Harju Elekter Group ja tema tütarettevõtete (koos "kontsern") konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS, International Financial Reporting Standards), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Käesoleva konsolideeritud raamatupidamisaruande koostamisel kasutatud peamised arvestuspõhimõtted on esitatud allpool. Konsolideeritud raamatupidamisaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, kui alljärgnevates arvestuspõhimõtetes on kirjeldatud teisiti. Kontserni finantsinvesteeringud kajastatakse õiglases väärtuses.

Vastavalt Rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite nõuetele tuleb finantsaruannete koostamisel kasutada juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti tuleb juhtkonnal teha arvestuspõhimõtete valiku ja rakendamisega seotud otsuseid. Valdkonnad, milles hinnangute osakaal või keerukuse tase on suurem, või valdkonnad, kus eeldused ja hinnangud on konsolideeritud raamatupidamisaruannete suhtes olulised, on esitatud [lisas 26](#).

25.2 Emaettevõtte põhjaruanded

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele esitatakse Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded

(finantsseisundi aruanne, koondkasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne) konsolideeritud aruande lisades. ASi Harju Elekter Group konsolideerimata põhjaruanded on esitatud [lisas 24 „Emaettevõtte põhjaruanded“](#). Need aruanded on koostatud konsolideeritud aruandega samu arvestuspõhimõtteid ja hindamisaluseid kasutades, välja arvatud tütarettevõtetesse tehtud investeeringute puhul, mis on emaettevõtte konsolideerimata aruannetes kajastatud lähtuvalt soetusmaksumuse printsiibist.

25.3 Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2024:

„Kohustuste liigitamine lühi- või pikaajalisteks, jõustumiskuupäeva edasilükkamine” – IAS 1 muudatused

Rakendub 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele;

Need muudatused selgitavad, et kohustused liigitatakse kas lühi- või pikaajalisteks, olenevalt aruandeperioodi lõpus eksisteerivatest õigustest. Kohustused on pikaajalised, kui ettevõttel on aruandeperioodi lõpus sisuline õigus lükata tasumine edasi vähemalt kaheteistkümne kuu võrra. Juhend ei nõua enam sellist tingimusteta õigust. 2022. aasta oktoobri muudatus kehtestas, et pärast aruandekuupäeva järgitavad laenukohustused ei mõjuta võlgade liigitamist lühi- või pikaajaliseks aruandekuupäeval. Juhtkonna ootused, kas nad kasutavad hiljem arveldamise edasilükkamise õigust, ei mõjuta kohustuste klassifitseerimist. Kohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui tingimust rikutakse aruandekuupäeval või enne seda, isegi kui laenuandja annab sellest tingimusest loobumise pärast aruandeperioodi lõppu. Seevastu laen liigitatakse pikaajaliseks, kui laenulepingut rikutakse alles pärast aruandekuupäeva. Lisaks täpsustavad muudatused võlgade klassifitseerimisnõudeid, mida ettevõtte võib arveldada selle konverteerimisel omakapitaliks. Arveldamine on määratletud kui kohustise kustutamine raha, muude majanduslikku kasu sisaldavate ressursidega või ettevõtte enda omakapitaliinstrumentidega. Erand kehtib konverteeritavatele instrumentidele, mida võidakse konverteerida omakapitaliks, kuid ainult nende instrumentide puhul, mille konverteerimisoptioon on klassifitseeritud omakapitaliinstrumentiks liitfinantsinstrumendi eraldi komponendina. Kontserni kohustuste liigitamine lühi- või pikaajalisteks IAS 1 muudatuste rakendumisel ei muutu.

Muudatused standardis IAS 7 Rahavoogude aruanne ja IFRS 7 Finantsinstrumendid: Avalikustatav teave: Tarnija finantskokkulepped

Rakendub 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele;

Vastuseks finantsaruannete kasutajate murele rahastamiskokkulepete ebapiisava või eksitava avalikustamise pärast andis IASB 2023. aasta mais välja IAS 7 ja IFRS 7 muudatused, et nõuda avalikustamist ettevõtte tarnijate finantskokkulepete (*supplier finance arrangement*) kohta. Need muudatused nõuavad ettevõtete tarnijate finantskokkulepete avalikustamist, mis võimaldaks finantsaruannete kasutajatel hinnata nende kokkulepete mõju ettevõtte kohustustele ja

rahavoogudele ning ettevõtte likviidsusriskile. Täiendavate avalikustamiskoostade eesmärk on suurendada tarnijate finantskokkulepete läbipaistvust. Muudatused ei mõjuta kajastamise ega mõõtmise põhimõtteid, vaid ainult avalikustamiskoostadeid. Kontserni hinnangul on antud muudatusel finantsaruandele vähene mõju.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 01.01.2024 algaval aruandeaastal, ei ole olnud kontsernile olulist mõju.

25.4 Tulevikus jõustuvad uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused kohalduvad aruandeperioodidele, mis algavad pärast 1. jaanuari 2025:

- „Vahetatavuse puudumine“ - muudatused standardis IAS 21
- „Finantsinstrumentide klassifitseerimise ja mõõtmine“- IFRS 9 ja IFRS 7 muudatused
- „Esitamine ja avalikustamine finantsaruannetes „ - IFRS 18
- IFRS 19 Avaliku aruandekohustuse tütarettevõtte: Avalikustamine
- „Investori ja tema sidus- või ühissettevõtte vahel toimuv varade müük või üleandmine“ – IFRS 10 ja IAS 28 muudatused
- „Regulatiivsed edasilükkamiskontod“ – IFRS 14

Käesoleva aruande kinnitamise hetkeks ei ole need veel Euroopa Liidu poolt vastu võetud. Kontserni hinnangul ei avalda need jõustumisel kontserni konsolideeritud raamatupidamisaruannetele olulist mõju.

25.5 Tütarettevõtted

Informatsioon ASi Harju Elekter Group tütarettevõtete, nende osaluse ning hääleõiguse kohta on esitatud [lisas 23](#).

25.6 Välisvaluutas toimunud tehingute ja saldode kajastamine

Konsolideeritud finantsaruanded esitatakse tuhandetes (EUR '000) eurodes, kui pole osutatud teisiti.

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud eurodes, mis on emavõtte arvestus- ja esitusvaluuta. Aruanded on ümardatud lähima tuhandeni, v.a juhul, kui sellele on viidatud teisiti. Eesti, Leedu ja Soome ettevõtted kasutavad arvestusvaluutana eurot (EUR). Rootsi ettevõtete arvestusvaluuta erineb kontserni esitusvaluutast (SEK), mistõttu hinnatakse ettevõtte varad ja kohustused ümber eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursi alusel. Tulud ja kulud arvestatakse eurodesse perioodi kaalutud keskmise vahetuskursi alusel ning muud omakapitali muutused nende tekkimise päeva valuutakursi alusel.

25.7 Raha ja raha ekvivalendid (IAS 7)

Raha ja raha ekvivalendid hõlmavad nõudmiseni hoiuseid pangas, muid lühiajalisi likviidseid investeringuid, mille esialgne tähtaeg on kuni kolm kuud ja mille väärtuse muutumise risk on ebaoluline.

25.8 Finantsinstrumendid (IFRS 9, IAS 32)

Finantsvarad ja -kohustused kajastatakse kontserni finantsseisundi aruandes, kui kontsernist saab finantsinstrumendi lepinguline osapool.

Finantsvarad

Kontsern klassifitseerib finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

- finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuses; ning
- finantsvara õiglasel väärtusel muutusega läbi koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande.

Klassifitseerimine toimub esmasel arvele võtmisel ja sõltub kontserni ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine, mõõtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse vastavalt IFRS 15-le tehingupäeval ehk kuupäeval, millal kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglasel väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumendid

Kontserni kõik võlainstrumendid (raha ja raha ekvivalendid, nõuded, laenud) on klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse kategooriasse. Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Omakapitaliinstrumendid

Kontsern kajastab omakapitaliinstrumendid (investeeringud aktsiatesse, osadesse ja väärtpaberitesse) õiglasel väärtuses. Kui kontsern on võtnud vastu tagasivõtmatu otsuse kajastada mitte-kauplemise eesmärgil hoitavate omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse muutused läbi koondkasumiaruande, siis instrumendi kajastamise lõpetamisel ei klassifitseerita õiglase väärtuse muutuseid ümber kasumiaruandesse. Selliste investeeringutelt saadud dividendid kajastatakse kasumiaruandes reaalselt muud äritulud.

Börsil noteeritud väärtpaberite puhul põhineb õiglane väärtus aruandeperioodi lõpus kehtinud väärtpaberi sulgemishindadele. Börsil noteerimata väärtpaberite puhul leitakse õiglane väärtus tuginedes avalikult kättesaadavale informatsioonile ning kasutades hindamistehnikana võrdlust teiste, olulises osas sarnaste instrumentide õiglase väärtusega aruandeperioodi lõpus ja/või diskonteeritud rahavoogude analüüsi.

Finantsvarade väärtuse vähenemine

Kontsern hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediitkahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud. Eeldatava krediitkahju mõõtmine võtab arvesse erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat; raha ajaväärtust ja mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Raha ja raha ekvivalentidele, deposiidile, nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab kontsern IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediitkahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Kontsern kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest („[Finantsvarade krediitkõlblikkus](#)“).

Finantskohustused

Kontserni finantskohustused (klientide ettemaksud, võlad tarnijatele, viitvõlad, lühi- ja pikaajalised võlakohustused ja muud kohustused) võetakse arvele nende õiglasel väärtuses, mis hõlmab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

25.9 Varud (IAS 2, IAS 23)

Varusid kajastatakse kas soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Valmis- ja lõpetamata toodangu soetusmaksumus hõlmab projekteerimiskulusid, toormaterjali, otseseid tööjõukulusid, muid otseseid kulusid ja seonduvaid tootmise üldkulusid (tavalise töövõimsuse baasil), v.a. laenukulud.

25.10 Kinnisvarainvesteeringud (IAS 40)

Kinnisvarainvesteeringud on kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulud ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest. Soetusmaksumus sisaldab soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid (s.o notaritasud, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulusid, ilma milleta ei oleks ostutehing aset leidnud). Kontsern avalikustab kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse raamatupidamise aruande [lisas 7](#).

Kinnisvarainvesteeringute amortiseerimiseks kasutatakse materiaalse põhivara analoogsete objektide amortiseerimisel kasutatavat kasulikku eluiga ([Kulumi arvestus](#)).

Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud kasum või kahjum kajastatakse lõpetamise perioodi kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

25.11 Materiaalne põhivara (IAS 16)

Kajastamine ja mõõtmine

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, mida on vähendatud akumulunud kulumi ja varade väärtuse vähenemisest tuleneva kahjumi võrra. Oma tarbeks valmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb materjalikulust, otsestest tööjõukuludest ning proportsionaalsest osast tootmise üldkuludest ja põhivara soetamise, ehitamise või tootmisega seotud laenukasutuse kulutustest.

Kulumi arvestus

Kulumi arvestatakse materiaalselt põhivaralt ning selle eristatavatelt komponentidelt lineaarsel meetodil kogu kasuliku eluea jooksul.

Hinnangulised majanduslikult kasulikud eluead:

Materiaalse põhivara grupp	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	10-33 aastat
Masinad ja seadmed	5-10 aastat
Muu inventar	3-16 aastat

25.12 Immateriaalne põhivara (IAS 38, IAS 36)

Immateriaalset põhivara (välja arvatud firmaväärtus) amortiseeritakse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Muu immateriaalne vara

Muu immateriaalne vara hõlmab litsentse ja arvutitarkvara. Omandatud litsentsid kajastatakse soetusmaksumuses. Omandatud arvutitarkvara litsentsid kapitaliseeritakse asjaomase tarkvara omandamiseks ja kasutusse võtmiseks kantud kulude põhjal. Muu ostetud immateriaalne vara kajastatakse soetusmaksumuses, vähendatuna akumulunud kulumi ja vara väärtuse vähenemisest tulenevate kahjumite võrra.

25.13 Rendilepingud (IFRS 16)

Lepingu sõlmimisel hindab kontsern, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet juhul, kui lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus. Hindamaks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, tugineb kontsern standardi IFRS 16 „Rendilepingud“ nõuetele.

Kontsern kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt muule ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Kontsern kui rentnik

Kontsern rendib kontori- ja tootmispindasid, masinaid ja seadmeid ja sõidukeid ning kajastab kasutamissoiguse esemeks olevat vara ja rendikohustisi rendiperioodi alguse seisuga. Kontsern arvestab rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust kasutab, ja rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust ei kasuta. Kontsern muudab rendiperioodi rendi katkestamatu perioodi muutumise korral.

Esmasel kajastamisel mõõdab kontsern renditavat vara („kasutusõiguse vara“) soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustuse algsummast. Rendikohustuse algsummat korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otseste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra. Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused. Kasutamissoiguse esemeks olev vara on kajastatud finantsseisundi aruandes „Materiaalse põhivara“ grupis.

Rendikohustust diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga. Kui vastavat määra ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab kontsern alternatiivset laenuintressimäära, mis on intressimäär, mida peaks sarnases majanduskeskkonnas, perioodi ja laenu tagatise võtmisel tasuma, et omandada kasutamissoiguse esemeks oleva varaga sarnast vara. Rendikohustust arvutatakse ümber kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määrast, kui kontsern muudab oma hinnangut kasutada vara rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi.

Kontsern ei rakendada IFRS 16 nõudeid rendilepingute suhtes, mille rendiperiood on kuni 12 kuud või lühem või mille alusvara väärtus on väike. Need maksed kajastatakse lineaarselt kuluna kasumiaruandes. Väikese väärtusega rendilepingud on IT-seadmete rendilepingud.

25.14 Tulumaks ja edasilükkunud tulumaks (IAS 12)

Konsolideeritud kasumiaruandes kajastatakse Rootsis, Leedus ja Soomes asuvate tütarettevõtete kasumilt arvestatud ettevõtte tulumaks, edasilükkunud tulumaksukohustuse ja -vara muutuse mõju ning Eesti ettevõtete dividendide tulumaks.

Ettevõtte tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Jaotatud kasumi maksumääraks on 22% ehk 22/78 väljamaksvalt netosummalt. Maksuvabastuse eelduseks on tingimus, et dividendi saanud ja edasi maksval äriühingul oli dividendide saamisel vastavas äriühingus vähemalt 10% suurune osalus. Varasemalt regulaarsetele dividendidele kehtinud madalam maksumäär 14% ehk 14/86 dividendide netosummast ei ole enam kohaldatav alates 1. jaanuarist 2025. Enne antud kuupäeva saadud madalama maksumääraga maksustatud dividendide edasi jaotamisel on võimalik rakendada üleminekusätet. Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse kuluna ning kohustusena planeeritava dividendi väljamakse ulatuses.

Edasilükkunud tulumaksu arvestatakse tütarettevõtete omandamisjärgselt jaotamata kasumilt ja muude reservide omandamisjärgsetelt muutustelt, välja arvatud juhul, kui grupp kontrollib tütarettevõtte dividendipoliitikat ja on tõenäoline, et ajutine erinevus dividendide kaudu ega muul viisil lähitulevikus ei tühistu. Kuna grupp kontrollib tütarettevõtete dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka tütarettevõtetesse tehtud investeeringutega seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Grupp ei kajasta sellistelt ajutistelt erinevustelt edasilükkunud tulumaksu kohustusi, välja arvatud juhul, kui juhtkond eeldab, et ajutised erinevused lähitulevikus tühistuvad. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks kogu vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisega, on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Ettevõtte tulumaks teistes riikides

Kontserni Soome, Rootsi ja Leedu tütarettevõtete puhaskasum on tulumaksuga maksustatav, seega nende tulumaksuvarad ja -kohustused ning tulumaksukulud ja -tulud hõlmavad realiseerunud (tasumisele kuuluvat) ja edasilükkunud tulumaksu. Vastavad tulumaksuäärad nendes riikides on: Soomes 20% (2023: 20%), Rootsis 20,6% (2023: 20,6%) ja Leedus 15% (2023: 15%). Maksustatav kasum arvutatakse ettevõtete kasumist enne tulumaksu, mida korrigeeritakse tulumaksu deklaratsioonides kohalike tulumaksuseaduste nõuetest lähtuvalt ajutiselt või püsivalt lubatud tulu- ja kulutäiendustega.

Edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaksukohustist kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes juhul kui emaettevõtte hindab, et tütarettevõtte dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus ning mõõdetakse edasilükkunud tulumaksukohustist planeeritava dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada. Edasilükkunud tulumaksusumma leidmisel kasutatakse maksumäärasid, mis on jõustunud või realselt seadusega sätestatud aruandekuupäeva seisuga ja mida eeldatavasti rakendatakse arvestuse aluseks oleva edasilükkunud tulumaksu vara realiseerimisel või tulumaksukohustuse tasumisel.

25.15 Hüvitised töötajatele (IAS 19)

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad muuhulgas tulemustasusüsteemidest tulenevat kohustust tulemustasu osas, mida arvestatakse vastavalt kontserni ettevõtete finantstulemustele ning töötajatele seatud eesmärkide täitmisele.

Aktsiapõhised tehingud (IFRS 2)

Kontsernil on kasutusel aktsiapõhistel maksetel põhinevad optsiooniprogrammid (lisa 22). Töötajate poolt saadud teenuste osutamisel väljastatakse optsioone AS Harju Elekter Group aktsiate omandamiseks. Teenuste õiglane väärtus määratakse lähtudes töötajatele võimaldatud omakapitaliinstrumentide õiglasest väärtusest nende võimaldamise kuupäeval. Optsiooni väljaandmisest kuni aktsiate emiteerimise perioodi alguseni kajastatakse teenuse õiglast väärtust

tööjõukuluna ja omakapitalis kirjel „Reservid“. Iga aruandeperioodi lõpus hindab kontsern realiseerimisele kuuluvate optsoonide arvu. Optsoonide realiseerumisel emiteerib kontsern uusi aktsiaid. Aktsiaemissiooni käigus aktsiate eest saadavad summad miinus otsesed tehingukulud kajastatakse omakapitalis aktsiakapitali ja ülekursi kirjetel. Optsoonide realiseerumisel kajastatakse tööjõukulude reservina kajastatud summat omakapitali kirjel „Jaotamata kasum“.

25.16 Eraldised (IAS 37)

Eraldised kajastatakse siis, kui: kontsernil on varasematest sündmustest tulenev juriidiline või faktiline kohustus; kui on tõenäoline, et selle kohustuse arveldamiseks on nõutav ressursside väljavool; summa on usaldusväärselt hinnatav. Eraldisi ei kajastata tulevase tegevuskahjumi katteks. Kahjulike lepingute eraldis kajastatakse siis, kui kontserni lepingujärgsete kohustuste täitmisega kaasnevad vältimatud kulud ületavad lepingust eeldatavalt saadavat majanduslikku kasu.

25.17 Müügitulu kliendilepingutelt (IFRS 15)

Müügitulu mõõdetakse kliendiga sõlmitud lepingus sätestatud tasu alusel. Kontsern kajastab müügitulu, kui ta täidab lepingust tuleneva toimingukohustuse, andes kauba või teenuse üle kliendile. Kontsern on kauba või teenuse kliendile üle andnud hetkel, kui klient omandab kauba või teenuse üle kontrolli. Kontrolli võib üle anda kas mingil kindlal ajahetkel või aja jooksul.

Kaupade müük

Kontsern toodab ja müüb elektriaparaadseadmeid ja juhtaparatuuri ning mitmesuguseid metalltooteid. Müük kajastatakse kui kontroll toodete osas on üle antud, see tähendab, et tooted on tarnitud kliendile, klient saab otsustada toodete turustamise ja hinna üle ning pole täitmata kohustusi, mis võiksid mõjutada kliendi poolt toodete aktsepteerimist.

Müügitulu kajastatakse tootmisprotsessi jooksul juhul, kui elektriseadmeid toodetakse vastavalt tellija spetsiifikatsioonidele, mille osas puudub alternatiivne kasutus (kontsern ei saa toodet alternatiivselt kasutada või müüa ilma oluliste kuludeta); ning on õigus saada tasu vastavalt teostatud tööde valmidusastmele. Müügitulu leitakse tegelike tehtud kulude ning kogu eeldatavate kulude suhtena. Kui kliendile on bilansipäevaks esitatud arveid väiksemas

summas, kui tootmisperioodi jooksul arvestatud müügitulu, siis kajastatakse lepinguline vara finantsseisundi aruandes „Nõuded ostjatele ja muud nõuded“ real (lisa 3). Juhul, kui esitatud arved ületavad tootmismahu, siis kajastatakse lepinguline kohustus finantsseisundi aruandes „Ostjate ettemaksed“ real.

Kui kontsern osutab kliendile täiendavaid teenuseid pärast seda, kui kontroll kauba üle on kliendile üle läinud, siis on nimetatud teenuse osutamine eraldiseisev teostamiskohustus ja müügitulu kajastatakse perioodi jooksul kui teenust osutatakse.

Elektritööd ja muud teenused

Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil kui teenuseid osutatakse. Fikseeritud hinnaga lepingute puhul kajastatakse müügitulu vastavalt tegelikult osutatud teenustele aruandeperioodi lõpuks suhtena kogu lepingu mahtu, kuna klient saab teenusest kasu samal ajal kui seda osutatakse. Müügitulu leitakse tegelike tehtud kulude ning kogu eeldatavate kulude suhtena.

Hinnangud müügitulu, kulude ja lepingu täitmise ulatuse osas vaadatakse üle kui tingimused muutuvad. Selle tulemusena tekkinud suurenemised või vähenemised hinnangulises müügitulus või kuludes kajastatakse selle perioodi kasumiaruandes, kui tingimused, mis põhjustasid ülevaatamise, said juhtkonnale teatavaks. Juhul kui lepingus on muutuv tasu, siis kajastatakse see müügituluna ainult juhul, kui on väga tõenäoline, et seda hiljem ei tühistata.

25.18 Seotud osapooled (IAS 24)

Konsolideeritud aastaaruande koostamisel on seotud osapoolteks loetud:

- ASi Harju KEK, kelle omanduses on 30,10% ASi Harju Elekter aktsiatest;
- emaettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmeid;
- eelpool loetletud isikute lähikondlasi - juhtorgani liikme abikaasat, alaealisi lapsi või liikmeka ühist majapidamist omavaid isikuid; ning
- ettevõtteid, mida kontrollivad emaettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmed.

26. Raamatupidamishinnangud ja otsused

Rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute langetamist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid ja kajastatud varasid ja kohustusi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning mitmetele muudele faktidele, mis on eeldatavasti asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtted varade ja kohustuste väärtuste hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil ja tulevastel perioodidel, mida muutus mõjutab.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel läbi viidud kõige olulisemad juhtkonnapoolsed raamatupidamislikud hinnangud:

- Firmaväärtuse kaetava väärtuse testimine ([lisa 10](#))
- Finantsinvesteeringute õiglane väärtus ([lisa 6](#))
- Kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara kasulik eluiga ([lisad 7, 8, 25](#))

27. Finantsriskide juhtimine

Oma igapäevases tegevuses puutub kontsern kokku erinevate riskidega, mille juhtimine on oluline ning lahutamatu osa ettevõtte äritegevusest. Ettevõtte võime identifitseerida, mõõta ning kontrollida erinevaid riske on oluliseks sisendiks kogu kontserni kasumlikkusele. Risk on kontserni juhtkonna poolt defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast finantstulemusest.

Peamisteks riskifaktoriteks on:

- tururisk;
- krediidirisk;
- likviidsusrisk; ning
- kapitalirisk.

Kontserni riskijuhtimise aluseks on Nasdaq Tallinna Börsi, Finantsinspeksiooni ja teiste regulatiivsete organite poolt seatud nõuded, üldiselt aktsepteeritud raamatupidamisstandardite ja hea tava jälgimine ning ettevõtte sisemised regulatsioonid ning riskipoliitikad. Peamine roll riskide juhtimisel ja riskiprotseduuride kinnitamisel on emaaetevõtte juhatusel nii konsolideeritud kui ka individuaalselt iga tütar- ning emaaetevõtte tasandil. Emaetevõtte nõukogu teostab järelevalvet juhatuse riskide maandamiseks võetud meetmete üle.

27.1 Tururisk

Tururisk on risk, mis tuleneb muutustest turgudel, millega kontsern kokku puutub. Peamised tururiskid kontserni äritegevuses on valuutarisk, hinnarisk ja intressirisk.

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, kui finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood on volatiilsed tulevikus valuutavahetuskursi muutuste tõttu. Kontserni tegevus toimub valdavalt ettevõtete majanduskeskkonna valuutas – Eestis, Soomes, Leedus eurodes ning Rootsis Rootsi kroonides (SEK). Kontserni välisvaluutarisk tuleneb Rootsi tütarettevõtete arvestusvaluuta ümber arvestusest kontserni arvestus- ja esitusvaluutasse. Valuutariskivabadeks finantsvaradeks ja -kohustusteks loetakse euros nomineeritud finantsvarasid ja -kohustusi.

Valuutariskide maandamiseks sõlmitakse kontsernis võimalikult palju välislepinguid ning tehakse enamus kontsernisisesed tehingud eurodes. Allpool olevas tabelis on välja toodud kontserni nõuded ja kohustused välisvaluutas. Nende olemasolul kasutatakse võimalusel välisvaluutas fikseeritud nõuete laekumisest saadavaid vahendeid samas valuutas fikseeritud kohustuste tasumiseks. Kõik olemasolevad pikaajalised laenu- ja rendilepingud on sõlmitud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustustena.

(EUR'000)	31.12.2024		31.12.2023	
	EUR	SEK	EUR	SEK
Varad	6	29 458	518	17 077
Kohustused	322	-31 792	-322	-18 859
Avatud valuutaposisioon	328	-2 334	196	-1 782
Tulud	71	25 329	1 738	30 907
Kulud	-281	-33 154	-7 436	-34 000
Avatud valuutaposisioon	-210	-7 825	-5 698	-3 093

Valuutakursside kõikumise võimalik mõju kontserni aruandeperioodi koondkasumile on leitud lähtuvalt aruandeperioodi valuutakursside maksimaalse kõikumise ulatusest, mida on kasutatud allolevas tabelis võimaliku kursimuutuse mõju hindamisel. Kontserni avatud valuutaposisiooni tundlikkuse analüüsimisel on kõik muud muutujad konstantsed.

Võimalik mõju koondkasumile:

(EUR'000)	2024	2023
SEK valuutakursi mõju +5,55% (2023: +8,94%)	-1 171	42
SEK valuutakursi mõju -5,55% (2023: -8,94%)	-2 079	-1 427

Hinnarisk

Kontsern puutub kokku omakapitaliinstrumentide hinnariskiga, mis tuleneb kontserni hoitavatest investeeringute õiglase väärtuse muutusest. Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatud OÜ Skeleton Technologies Group 5,45%-lise osaluse õiglase väärtuse muutus võib oluliselt mõjutada kontserni varade väärtust. Investeeringu väärtused tulevikus sõltuvad ärimahtude kasvuproгноoside realiseerumisest, nii ettevõtte enda kui üldistest majandusnäidikutest, mis võivad oluliselt mõjutada järgmiste rahastusvoorude hinnastamist, mis omakorda on oluliseks sisendiks investeeringu väärtuse hindamisel. Informatsioon OÜ Skeleton Technologies Group osaluse kohta on esitatud [lisa 6](#). Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena on kajastatud ka börsil noteeritud väärtipabereid ja IGL-Tehnologies Oy 10% osalust ([lisa 6](#)).

Intressirisk

Kontsernil ei ole olulisi intressi teenivaid varasid, mistõttu on kontserni tulud ja äritegevuse rahavood turu intressimäärade muutustest sisuliselt sõltumatud.

Kontserni intressimäärade risk tuleneb lühiajalistest ja pikaajalistest võlakohustustest, mis on võetud ujuva intressimääraga. Muutuva määraga finantskohustuste kaudu puutub kontsern kokku rahavoogude intressimäärade riskiga. Kontserni intressimäärade risk on esmalt sõltuvuses Euribori (Euro Interbank Offered Rate) a €STR (Euro lühiajaline intressimäär) võimalikest muutusest.

Kontserni pika- ja lühiajalised võlakohustused seisuga 31. detsember 2024 kandsid 3-kuu, 6-kuu ja 12-kuu Euribor-il põhinevaid ujuvaid intressimäärasid ([lisa 11](#)).

Bilansipäeval oli Kontserni intressikandvate finantsinstrumentide intressimäärade struktuur järgmine:

EUR '000	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Muutumatu määraga finantskohustused	11	2 895	6 375
Muutuva määraga finantskohustused	11	27 128	36 493
Kokku	11	30 023	42 868

Kui intress oleks aasta jooksul muutunud keskmiselt ühe protsendipunkti võrra, oleks kasum või kahjum ja omakapital kasvanud (või kahanenud) 271 (31.12.2023: +/- 365) tuhande euro võrra eeldusel, et ülejäänud muutujad on konstantsed. Samadel alustel tehti arvutus ka võrdlusperioodi osas.

27.2 Krediidirisk

Krediidiriski hindamine

Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võiks tekkida juhul, kui kontserniga majandustehingus osalev vastaspool ei suuda täita oma lepingulisi kohustusi ja tagada finantsinstrumendist tulenevaid rahavoogusid. Krediidirisk kaasneb põhiliselt raha ja raha ekvivalentidega, nõuetega ostjate vastu ja lepinguliste varadega.

Krediidiriski juhitakse grupipõhiselt, aktsepteerides pikaajaliste koostööpartneritena Balti riikides ja Skandinaavias ainult kõrge krediitireitinguga pankasid ja finantseerimisasutusi. Likviidsusriski hajutamiseks hoiab Kontsern vabu rahalisi vahendeid erinevates pankades: Swedbank AB grupi pankades, AS SEB Pank, AS LHV Group, Coop Pank AS, Nordea Bank ja OP Corporate Bank gruppi kuuluvate pankade arvelduskontodel.

Raha ja raha ekvivalendid hoiustava panga lõikes vastavalt Moody's Investor Service'i krediitireitingule:

EUR '000	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
a3		1 075	29
aa3		895	168
baa1		597	964
Baa2		1 063	0
baa3		143	220
Kokku	11	3 773	1 381

Kontserni krediidiriski suurust mõjutavad enim iga kliendiga seotud spetsiifilised asjaolud. Samas lähtub kontserni juhtkond krediidiriski hindamisel ka üldisematest asjaoludest, nagu kliendi juriidiline staatus, klientide geograafiline paiknemine, tegevusharu, riigi majanduslik seisundit ning tulevase majandusprognoose. Krediidiriskide vähendamiseks jälgitakse igapäevaselt klientide maksedistsipliini ja nende võimet endale võetud kohustusi täita. Pikaajaliste projektide või uute klienti puhul toimub finantseerimine ka osaliselt tellijate ettemaksetega, sõltuvalt lepingu sisust ja tööst. Kontsernisestest ja -välisest reitingute põhjal kehtestatakse klientidele individuaalsed krediidilimiidid. Krediidilimiitide kasutamise üle teostatakse regulaarset seiret.

Maksimaalne krediidiriskile avatud summa on ostjatelt laekumata arvete bilansiline maksumus, millest on maha arvatud nõuete allahindlused, ning hoiused pangas ja finantsasutustes.

EUR '000	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Raha ja raha ekvivalendid	2	3 773	1 381
Nõuded ostjatele, lepingulised varad ja muud nõuded	3	29 606	38 837
Kokku		33 379	40 218

Aruandekuupäeva seisuga oli krediidiriskile avatud summa 33,4 miljonit eurot ja 31.12.2023 seisuga 40,2 miljonit eurot. Juhtkond on seisukohal, et kontsernil puudub oluline kahjumirisk, mis ületaks juba kajastatud allahindluse summat.

Seisuga 28. veebruar 2025 on ostjate nõuete jäägist seisuga 31. detsember 2024 tasumata 0,3 miljonit eurot.

Finantsvarade krediidikõlblikkus

Kontsern rakendab oodatavate krediidikahjude mõõtmiseks IFRS 9 lihtsustatud lähenemisviisi, mis arvestab allahindluste tegemisel oodatavat kahjumimäära kõikidele ostjate nõuetele ja lepingulistele varadele. Mineviku kahjumäärased on korrigeeritud, et kajastada jooksvat ning tulevikuinformatsiooni makromajanduslike faktorite kohta, mis mõjutavad ostjate võimet nõuete tasumiseks.

Oodatava krediidikahjumi mõõtmiseks rühmitatakse nõuded ostjatele ja lepingulised varad lähtudes krediidiriski ühistest tunnustest ning aegumise perioodist. Oodatavad krediidikahjumi määrad põhinevad viimase 12 kuu kuni 31. detsember 2024 maksedistsipliinil, vastavatel perioodidel esinenud ajaloolistel krediidikahjumitel ning arvestades majanduskasvu ja turuintressimäärade prognoose.

Ülevalpool kirjeldatud põhimõtete alusel oli nõuete allahindlus 31. detsembri 2024 ja 31. detsembri 2023 seisuga alljärgnev:

EUR'000	Lisa	Maksetähtaeg tulevikus	Maksed üle tähtaja kuni 30 pv	Maksed üle tähtaja üle 30 pv	Maksed üle tähtaja üle 60 pv	Maksed üle tähtaja üle 90 pv	Kokku
31. detsember 2023							
Oodatud kahjumimäär		0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	41,34%	
Nõuded ostjate vastu	3	18 360	4 208	560	380	602	24 110
Lepingulised varad	3	13 947	0	0	0	0	13 947
Muud nõuded	3	80	0	0	0	0	80
Allahindlus kokku		2	0	0	0	249	251
31. detsember 2024							
Oodatud kahjumimäär		0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	46,22%	
Nõuded ostjate vastu	3	12 429	1 717	496	168	471	15 281
Lepingulised varad	3	14 349	0	0	0	0	14 349
Muud nõuded	3	42	0	0	0	0	42
Allahindlus kokku		2	0	0	0	218	220

27.3 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsernil tekib raskusi oma finantskohustuste täitmisel, mida arveldatakse raha või muu finantsvara üleandmisega. Juhatus jälgib pidevalt rahavooprognose, arvestades kontserni rahaliste vahendite olemasolu ja piisavust võetud kohustuste täitmiseks ning kontserni strateegiliste eesmärkide finantseerimiseks.

Likviidsusriski maandatakse erinevate finantsinstrumentidega – pangalaenud, arvelduskrediidid, pikaajalised laenu- ja rendilepingud, nõuete monitooring. Kontserni rahavoogude võimalikult

efektiivseks juhtimiseks on kasutusele võetud kontsernikonto, mis võimaldab tütarettevõtetel ehk kontsernikonto liikmetel kasutada kontserni rahalisi vahendeid ematettevõtte poolt kehtestatud limiidi piires. Arvelduskrediiti kasutatakse käibekapitali finantseerimiseks. Investeeringute soetamiseks või ehitamiseks kasutatakse pikaajalist laenu- või rendilepinguid. Majandusaasta lõpu seisuga oli kontsernil vabu rahalisi vahendeid 3,8 (31.12.2023: 1,4) miljonit eurot ja kohustusi kokku 62,7 (31.12.2023: 88,4) miljonit eurot. Kontserni lühiajalise võlgnevuse kattekordaja ja likviidsuskordaja olid 2024. aastal vastavalt 1,3 ja 0,8 ning 2023. aastal 1,2 ja 0,6.

Kontserni diskonteerimata finantskohustuste analüüs maksetähtaegade lõikes:

EUR '000	Lisa	< 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Kokku
31. detsember 2023					
Võlakohustused		5 297	15 890	26 469	47 656
Rendikohustused		182	547	1 025	1 755
Võlad tarnijale	13	17 048	0	0	17 048
Muud võlad	13	925	0	0	925
Kokku		23 452	16 437	27 494	66 458
31. detsember 2024					
Võlakohustused		2 691	8 072	21 432	32 195
Rendikohustused		98	295	989	1 382
Võlad tarnijale	13	12 894	0	0	12 894
Muud võlad	13	170	0	0	170
Kokku		15 853	8 367	22 421	46 641

Tarnijate võlad tasutakse vastavalt arvel märgitud maksetähtajale, tavaliselt 30–60 päeva jooksul.

27.4 Kapitali juhtimine

Kontserni eesmärk kapitali juhtimisel on kaitsta kontserni jätkusuutlikkust, et tagada tootlus aktsionäridele ja hüved teistele huvitatud osapooltele ning säilitada optimaalne kapitalistruktuur kapitalikulu vähendamiseks. Kapitalistruktuuri säilitamiseks või korrigeerimiseks võib kontsern korrigeerida aktsionäridele makstavate dividendide summat, tagastada kapitali aktsionäridele, emiteerida uusi aktsiaid või müüa varasid võlgade vähendamiseks.

Vastavalt levinud praktikale kasutab kontsern kapitali jälgimiseks võla ja kapitali suhet ning omakapitali osakaalu. Võla ja kapitali suhe arvutatakse netovõla suhtena kogukapitali. Netovõlg saadakse raha ja rahaekvivalentide lahutamisel kogu võlast (konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatud lühi- ja pikaajalised intressikandvad võlakohustused). Kogukapital on konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatud omakapitali ja netovõla summa. Omakapitali suhe saadakse omakapitali jagamisel varade kogumahuga.

Kontserni emattevõtte asukohamaa seadustest tulenevalt on kehtestatud miinimumnõuded ettevõtete omakapitali piirmääradele. Seaduse kohaselt peab ettevõtte omakapitali suurus moodustama vähemalt poole aktsiakapitalist, aga mitte vähem kui 0,025 miljonit eurot. Aruandeperioodil on kontsern täitnud kõiki seadustest tulenevaid nõudeid omakapitali suurusega seotud usaldusnormatiividele.

Kontserni omakapitali suhe:

EUR '000	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Intressikandvad võlakohustused	11	30 023	42 868
Raha ja raha ekvivalendid	2, 27.2	-3 773	-1 381
Netovõlg		26 250	41 487
Kokku omakapital		91 033	89 998
Kokku kapital		117 283	131 485
Võla ja kapitali suhe		22,4%	31,6%
Varad kokku		153 697	178 375
Omakapitali osakaal		59,2%	50,5%

27.5 Õiglase väärtuse hindamine (IFRS 13, IFRS 7)

Kontsern kategoriseerib varad ja kohustused sõltuvalt nende õiglase väärtuse hindamisest kolmele eri tasemele:

Tase 1: Varad ja kohustused, mida hinnatakse börsi või muu aktiivse reguleeritud turu korrigeerimata hinnas.

Tase 2: Varad ja kohustused, mida hinnatakse hindamismeetoditega, mis põhinevad otseselt või kaudselt jälgitavatel sisenditel. Selle kategooria alla liigituvad näiteks finantsinstrumendid, mis on hinnatud kasutades sarnaste instrumentide hindu aktiivsel reguleeritud turul või ka finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatakse küll reguleeritud turu hinda, kuid mille likviidsus börsil on madal. Seisuga 31. detsember 2024 ja 2023 ei olnud kontsernil finantsinstrumente, mis kuuluksid tasemel 2.

Tase 3: Varad ja kohustused, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamismeetodid põhinevad mittejälgitavatel sisenditel.

Raha ja raha ekvivalendid ([lisa 2](#)), nõuded ostjatele ja muud nõuded ([lisa 3](#)), võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused ([lisa 13](#)) on lühiajalised, seega on juhtkonna hinnangul nende bilansiline väärtus lähedane nende õiglasele väärtustele.

Enamus kontserni lühi- ja pikaajalistest võlakohustustest baseeruvad ujuval intressimääral, mis muutub vastavalt turu intressimääradele. Juhtkonna hinnangul ei ole kontserni riskimarginaalid oluliselt muutunud võrreldes laenude saamise ajaga ja Kontserni võlakohustuste intressimäärad vastavad turutingimustele. Õiglase väärtuse määramiseks on kasutatud diskonteeritud rahavoogude analüüsi, diskonteerides lepingulisi tuleviku rahavooge kehtivate turuintressimääradega, mis on Kontsernil kättesaadavad sarnaste finantsinstrumentide kasutamisel. Eelpool nimetatud finantsinstrumentide õiglane väärtus vastab tasemele 3.

Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsinstrumentide (noteeritud väärtpaberid, [lisa 6](#)) õiglane väärtus põhineb bilansipäeval noteeritud turuhindadel ja on sõltuvalt õiglase väärtuse hindamise meetodist klassifitseeritud tasemel 1. Noteerimata finantsvara õiglane väärtus ([lisa 6](#)) on määratud juhtkonna poolt, hindamine vastab tasemele 3.

Lisaks avalikustab Kontsern raamatupidamise aruande [lisa 7](#) kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse, mida hinnatakse iga aruandeperioodi lõpus sõltuvalt õiglase väärtuse hindamise meetodist klassifitseeritud tasemel 3.

28. Tingimuslikud kohustused

Tulumaks

(EUR'000)	31.12.2024	31.12.2023
Jaotamata kasum	52 937	51 982
Omanikele maksimaalselt võimalik väljamakstav dividendisumma	39 543	42 000
Dividendide väljamaksmisega kaasnev tulumaksukulu	13 394	9 982

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate neto dividendide ja tasumisele kuuluva tulumaksu summa ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31. detsember 2024.

Tingimusliku tulumaksukohustuse arvutamisel on aluseks võetud maksimaalne maksumäär 22/78. Kontsernil on 2024. aasta dividendide väljamaksmisel võimalik kasutada soodustatud 14% maksumäära 55 (2023: 82) tuhandelt eurolt.

29. Aruandekuupäeva järgsed sündmused

AS-i Harju Elekter Group nõukogu otsustas kooskõlas kontserni uue arengustrateegia kinnitamisega laiendada AS Harju Elekter Group juhatuse koosseisu seniselt kolmelt liikmelt viie liikmeni. Juhatusega liituvad senisest juhtkonnast Erko Lepa ja Tiit Luman. Alates 1. jaanuarist 2025 kuuluvad AS Harju Elekter Group juhatusse järgmised liikmed:

- Tiit Atso – juhatuse esimees
- Priit Treial – finantsjuhtimine
- Aron Kuhi-Thalfeldt – kinnisvara
- Erko Lepa – tootmine ja tarneahel
- Tiit Luman – müük, turundus ja tootejuhtimine

Juhatuse kinnitus konsolideeritud majandusaasta aruandele

Juhatus kinnitab, et AS-i Harju Elekter Group 2024. a majandusaasta aruanne, sh konsolideeritud raamatupidamise aruanne annab õige ja õiglase ülevaate emaettevõtte ja konsolideeritud ettevõtete kui terviku äritegevusest, majandusseisundist ja majandustulemustest vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud. AS Harju Elekter Group ja tema tütaretevõtted on jätkuvalt tegutsevad.

21. märts 2025

Tiit Atso

juhatuse esimees / allkirjastatud digitaalselt /

Priit Treial

juhatuse liige / allkirjastatud digitaalselt /

Aron Kuhi-Thalfeldt

juhatuse liige / allkirjastatud digitaalselt /

Erko Lepa

juhatuse liige / allkirjastatud digitaalselt /

Tiit Luman

juhatuse liige / allkirjastatud digitaalselt /

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

AS-i Harju Elekter Group aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt AS-i Harju Elekter Group (*Ettevõtte*) ja selle tütarettevõtete (koos *Kontsern*) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2024 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele 21. märts 2024 esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2024;
- konsolideeritud kasumiaruannet ja konsolideeritud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulist teavet arvestuspõhimõtete kohta ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane alus meie arvamuse avaldamiseks.

AS PricewaterhouseCoopers
Tatari 1, 10116 Tallinn; tegevusluba nr 6; registrikood: 10142876
T: 614 1800, www.pwc.ee

Käesolevat sõltumatu vandeaudiitori aruannet tuleb kasutada koos Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu (ESEF) dokumendiga, mis on esitatud masinloetavas .xhtml formaadis Nasdaq Tallinna börsile (Link: <https://nasdaqbaltic.com/statistics/et/instrument/EE3100004250/reports>)

Sõltumatus

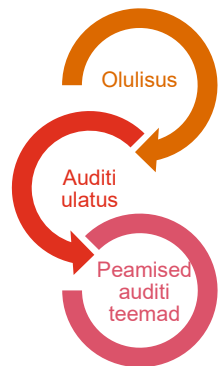
Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatus standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Ettevõttele ja selle tütarettevõtetele osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigi kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse §-i 59¹ poolt.

Perioodi 1. jaanuar 2024 - 31. detsember 2024 jooksul oleme Ettevõttele ja selle tütarettevõtetele osutanud koolitusteenuseid.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

- Kontserni auditi olulisus on 1 740 tuhat eurot, mis on määratud kui 1% Kontserni konsolideeritud müügitulust.
- Täismahus audit viidi läbi Kontserni auditi meeskonna poolt või meie juhendamisel teiste PwC võrgustiku firmade poolt kõigis olulistes Kontserniettevõtetes, mis katsid 90% Kontserni varadest ja 97% Kontserni müügitulust. Lisaks teostasime täiendavaid auditiprotseduure ülejäänud väheolulistes tütarettevõtetes.
- Müügitulu kajastamine.

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatuse on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste, kui neid oli, mõju konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Kontserni auditi olulisus	Olulisuse määr aruandele tervikuna on 1 740 tuhat eurot.
Kuidas me selle määrasime	Olulisus aruande kui terviku suhtes: 1% Kontserni konsolideeritud müügitulust.
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Arvutasime olulisuse lähtudes konsolideeritud müügitulust, kuna meie hinnangul on see põhinäitaja, mis peegeldab Kontserni väärtust ja mida jälgivad nii Kontserni juhtkond, investorid, analüütikud kui kreditorid.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamine auditi teema

Müügitulu kajastamine (täiendav info aastaaruande lisades 25 "Aruande koostamise alused ja olulisemad arvestuspõhimõtted", 17 "Segemendiaruanne" ja 18 "Kasumiaruande kirjete selgitused").

2024. aastal kajastas Kontsern müügitulu 174 miljonit eurot. Müügitulu koosneb peamiselt elektriseadmete ja -kaupade müügist summas 161 miljonit eurot ning elektritööde ja muude teenuste osutamisest summas 9 miljonit eurot.

Kuigi enamus Kontserni müügitehingutest pole keerukad, on mõningates valdkondades vaja rakendada juhtkonnapoolseid hinnanguid ja eeldusi, seda eelkõige taoliste projektide valmidusastme määramisel, mille puhul müügitulu kajastatakse teatud perioodi jooksul (sealhulgas spetsiifiliste elektrotehniliste seadmete valmistamise ja elektritööde osutamisega kaasneva müügitulu kajastamine).

Valmidusastme määramiseks hindab juhtkond igal bilansipäeval nii lepingu täitmiseks vajalikke täiendavaid kulusi kui võimalikke lepingutasu muudatusi.

Tehingute suure mahu tõttu võtab müügitulu auditeerimine märkimisväärse osa auditi ajast ja ressurssidest, mistõttu on see üheks auditi peamiseks teemaks.

Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis

Müügitulu auditeerimisel viisime muuhulgas läbi järgmised testid:

- Omandasime arusaamise müügiprotsessist ning hindasime kontrollikeskkonna protseduuride toimimist.
- Hindasime, kas Kontsern on õigesti rakendanud müügitulu kajastamise standardit IFRS 15, sealhulgas perioodi jooksul kajastatava müügitulu osas.
- Küsisime nii suurimatelt kui valikuliselt ka ülejäänud klientidelt kinnituskirjad nii aasta jooksul tehtud müügitehingute kui ka aasta lõpus laekumata arvete kogusummade kohta.
- Hindasime müügitulu kannete korrektsust, viies raamatupidamissüsteemides kajastatud valitud tehingud kokku alusdokumentidega, nagu müügiarved, lepingud ja raha laekumised.
- Perioodi jooksul kajastatava müügitulu osas vaatasime üle juhtkonna poolt kasutatud protseduurid ja olulised hinnangud veendumaks, et kajastatud müügitulu vastab müügilepingutele ning valmidusastmele. Samuti veendusime, kas kõik tingimused müügitulu kajastamiseks olid müügitulu kajastamise momendil täidetud.
- Vaatasime üle müügitulusid puudutavate pearaamatukannete nimekirja ning kontrollisime riskihinnangu alusel valitud kannete aluseks olevat tõendusmaterjali.

Kontrollisime aastaaruandes müügitulu arvestuse kohta avaldatud informatsiooni korrektsust ja piisavust.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Kontserni struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tegevusvaldkonda, milles Kontsern tegutseb.

Kontserni kuuluvad mitmed tütarettevõtted, mis on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisa 23. Täismahus audit viidi läbi meie poolt või meie juhendamisel teiste PwC võrgustiku firmade poolt Kontserni ettevõtetes, mis katsid 90% Kontserni varadest ja 97% Kontserni müügitulust. Ülejäänud Kontserni kuuluvad ettevõtted olid ebaolulised ja seega viisime me nende osas läbi valitud auditi protseduure, mis olid seotud teatud saldodega või avalikustatud informatsiooniga.

Kui töö teostati komponentaudiitorite poolt, hindasime, kas ja millises mahus on vajalik meie osalemine nende ettevõtete auditites, saamaks veendumust piisava ja sobiva auditi tõendusmaterjali olemasolu osas, et anda audiitori aruanne Kontserni raamatupidamise aastaaruandele tervikuna.

Muu informatsiooni, sealhulgas tegevusaruande, aruandlus

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab juhatuse esimehe pöördumist, tegevusaruannet (sealhulgas konsolideeritud kestlikkusaruannet), hea ühingujuhtimise tava aruannet, tasustamisaruannet, kasumi jaotamise ettepanekut ja täiendavaid lisasid (kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud (välja arvatud konsolideeritud kestlikkusaruanne, mille kohta oleme välja andnud eraldi kindlustandva töövõtu aruande) Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Vastavalt Eesti Vabariigi väärtpaberituru seadusele tasustamisaruande osas on meie kohustus kontrollida, kas tasustamisaruanne sisaldab Eesti Vabariigi väärtpaberituru seaduse § 135³ lg 3 nõuetele vastavat informatsiooni.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud;
- tegevusaruanne (välja arvatud konsolideeritud kestlikkusaruanne) koostatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt; ja
- tasustamisaruanne koostatud vastavalt Eesti Vabariigi väärtpaberituru seaduse §-le 135³ lg 3.

Kui enne sõltumatu vandeaudiitori aruande kuupäeva saadud tegevusaruande või muu informatsiooni osas tehtud töö põhjal järeldame, et tegevusaruandes või muus informatsioonis on oluline väärkajastamine, oleme kohustatud selle tõsiasja avaldama. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteamastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivald antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;

- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infore, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- planeerime ja teostame kontserni auditi, et saada piisavalt asjakohaseid auditi tõendusmaterjale Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äriüksuste finantsinformatsiooni kohta, mis on aluseks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta arvamuse kujundamiseks. Me vastutame kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja teostatavate auditi protseduuride ülevaatamise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditi arvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel ohtude kõrvaldamiseks rakendatud meetmete või kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi vastavuse kohta Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu (ESEF) nõuetele

Meid on tellitud auditilepingu raames Emaettevõtte juhatuse poolt läbi viima põhjendatud kindlustandvat töövõttu, et kontrollida AS-i Harju Elekter Group 31. detsembril 2024 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi vastavust kohaldatavatele nõuetele ("Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis").

Käsitleva küsimuse kirjeldus ja kohaldatavad kriteeriumid

Emaettevõtte juhatus on rakendanud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi, et vastata artiklite 3 ja 4 nõuetele, mis on KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUSES (EL) 2018/815, 17. detsember 2018, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks ühtne elektrooniline aruandlusvorming (ESEF-i määrus). Kohaldatavad nõuded konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi kohta on sätestatud ESEF-i määruses.

Eelmises lauses kirjeldatud nõuded määravad aluse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi kohaldamiseks ja on meie hinnangul asjakohane kriteerium meie põhjendatud kindlustandva kokkuvõtte koostamiseks.

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused

Emaettevõtte juhatus vastutab selle eest, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis vastaks ESEF-i määruse nõuetele.

See kohustab juhatust valima ja rakendama sobivaid märgistusi iXBRL-märgistuskeeles ESEF taksonoomia baasilt ning looma, rakendama ning hoidma sisekontrolle, mis on asjakohased konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi koostamiseks, mis ei sisalda olulisi väärkajastamisi ESEF-i määruse nõuetele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad finantsaruandluse protsessi järelevalve eest, mille all tuleb mõista ka konsolideeritud finantsaruannete koostamist vastavalt ESEF-i määrusest tulenevale vormingule.

Meie kohustused

Meie kohustuseks on avaldada sõltumatu vandeaudiitori põhjendatud kindlustandev kokkuvõte, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis vastab kõigis olulistest aspektides ESEF-i määrusele.

Viisime oma töövõtu läbi kooskõlas rahvusvahelise kindlustandvate töövõtude standardiga (Eesti) 3000 (muudetud) "Kindlustandvad töövõttud, mis on muud kui möödunud perioodide finantsinformatsiooni auditid või ülevaatused" (ISAE (EE) 3000 (muudetud)) põhjendatud kindlustandva töövõtuna. See standard nõuab, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime kindlustandva töövõtu läbi, omandamaks põhjendatud kindlustunnet, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis vastab kõigis olulistest aspektides kohaldatavatele nõuetele.

Kuigi põhjendatud kindlustunne on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISAE (EE) 3000 (muudetud) standardiga kooskõlas läbiviidud töövõtt garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse (oluline nõuetele mittevastavus).

Kvaliteedijuhtimise nõuded ja kutse-eeetika

Meie rakendame Rahvusvahelise kvaliteedijuhtimise standardi (Eesti) 1 (täiendatud) sätteid ning tagame neist tulenevalt tervikliku kvaliteedijuhtimissüsteemi, mis sisaldab eetikanõuete, kutsestandardite ning rakendatavatest seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete dokumenteeritud poliitikaid ja protseduure.

Me oleme vastavuses Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks) sõltumatuse ja muude eetikanõuetega. Eetikakoodeks põhineb järgmistel aluspõhimõtetel: ausus, objektiivsus, kutsealane kompetentsus ja nõutav hoolsus, konfidentsiaalsus ja kutsealane käitumine.

Läbiviidud protseduuride kokkuvõte

Meie planeeritud ja läbiviidud protseduuride eesmärgiks oli saada põhjendatud kindlust, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis on vastavuses, kõigis olulistest aspektides, kohaldatavate nõuetega ja selline vastavus ei sisalda olulisi vigu ega väljajätmissi. Meie protseduurid hõlmasid eelkõige järgmist:

- arusaamise loomine sisekontrollisüsteemist ja protsessidest, mis on olulised konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande elektroonilise aruandlusvormingu rakendamisel, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande XHTML-vormingus koostamisel ja märgistuskeele kasutamisel;
- kontrollimine, kas XHTML-vormingut rakendati õigesti;
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande märgistamise täielikkuse hindamine iXBRL-märgistuskeele abil vastavalt ESEF-i määruses kirjeldatud elektroonilise aruandlusvormingu rakendamise nõuetele;
- Kontserni ESEF-i taksonoomiast valitud XBRL-märgistuste kasutamise, ja kui ESEF-i taksonoomiast pole sobiv taksonoomiaelement leitud, laiendussiltide loomise asjakohasuse hindamine; ja
- ESEF-i taksonoomia laienduselementide ankurdamise asjakohasuse hindamine.

Usume, et kogutud tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie kokkuvõtte avaldamiseks.

Kokkuvõte

Meie arvates, tuginedes käesolevas aruandes kirjeldatud protseduuridele, vastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest aspektides ESEF-i määrusele.

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt AS-i Harju Elekter Group audiitoriks kuupäeval 3. mai 2018, 31. detsembril 2018 lõppenud majandusaasta suhtes. Meid on uuesti audiitoriks määratud vastavalt vahepealsetel aastatel toimunud aktsionäride otsustele; meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood AS-ile Harju Elekter Group on kokku 7 aastat. Vastavalt Eesti Vabariigi audiitortegevuse seadusele ja Euroopa Liidu määrusele 537/2014 on võimalik meie volitusi AS-i Harju Elekter Group audiitorina pikendada kuni 31. detsembril 2038 lõppeva majandusaastani.

AS PricewaterhouseCoopers

/allkirjastatud digitaalselt/

Eva Jansen-Diener
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 501

21. märts 2025
Tallinn, Eesti

Sõltumatu vandeaudiitori piiratud kindlustandva töövõtu aruanne AS-i Harju Elekter Group konsolideeritud kestlikkusaruande kohta

AS-i Harju Elekter Group aktsionäridele

Piiratud kindlustandva töövõtu kokkuvõte

Oleme läbi viinud piiratud kindlustandva töövõtu AS-i Harju Elekter Group (edaspidi „Ettevõtte“) konsolideeritud kestlikkusaruande kohta, mis on esitatud Tegevusaruanne 2024 osana peatükis “Konsolideeritud kestlikkusaruanne 2024” (edaspidi “Konsolideeritud kestlikkusaruanne”) seisuga 31. detsember 2024 ja sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta.

Tuginedes meie poolt läbi viidud protseduuridele ja kogutud tõenditele, ei ole meile teatavaks saanud midagi, mis sunniks meid uskuma, et Konsolideeritud kestlikkusaruanne ei ole koostatud kõigis olulistest aspektides kooskõlas raamatupidamise seaduse § 31 lõike 4-ga, millega rakendatakse EL-i direktiivi 2013/34/EL artiklit 29(a), sealhulgas:

- vastavuses Euroopa kestlikkusaruandluse standarditega (ESRS), sealhulgas, Ettevõtte poolt läbi viidud protsess Konsolideeritud kestlikkusaruandes esitatud teabe tuvastamiseks (edaspidi “Protsess”) on kooskõlas alampeatükis “Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus (IRO-1)” esitatud kirjeldusega; ja
- Konsolideeritud kestlikkusaruande Keskkonnateabe alampeatükis “Euroopa Liidu kestlike majandustegevuste taksonoomia“ avalikustamise vastavus EL-i määruse 2020/852 (edaspidi “Taksonoomiamäärus”) artikliga 8.

Kokkuvõtte alus

Viisime piiratud kindlustandva töövõtu läbi kooskõlas rahvusvahelise kindlustandvate töövõttude standardiga (Eesti) 3000 (muudetud) “Kindlustandvad töövõttud, mis on muud kui möödunud perioodide finantsinformatsiooni auditid või ülevaatused” (ISAE (EE) 3000 (muudetud)), mille on välja andnud Rahvusvahelise Auditeerimise ja Kindlustandvate Töövõttude Standardite Komitee (IAASB).

Usume, et kogutud tõendid on piisavad ja asjakohased meie kokkuvõtte avaldamiseks. Meie kohustusi selle standardi alusel on täpsemalt kirjeldatud meie aruande lõigus „Vandeaudiitori kohustused seoses Konsolideeritud kestlikkusaruande audiitorkontrolliga”.

AS PricewaterhouseCoopers
Tatari 1, 10116 Tallinn, Eesti; tegevusluba nr 6; Registrikood: 10142876
T: +372 614 1800, www.pwc.ee

Kvaliteedijuhtimise nõuded ja kutse-eesitika

Me oleme vastavuses Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks) sõltumatuse ja muude eetikanõuetega. Eetikakoodeks põhineb järgmistel aluspõhimõtetel: ausus, objektiivsus, kutsealane kompetentsus ja nõutav hoolsus, konfidentsiaalsus ja kutsealane käitumine.

Meie rakendame Rahvusvahelist kvaliteedijuhtimise standardit (Eesti) 1 (täiendatud), mis nõuab ettevõttelt sellise kvaliteedijuhtimissüsteemi väljatöötamist, juurutamist ja rakendamist, mis sisaldab eetikanõuete, kutsestandarditele ning rakendatavatest seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete poliitika ja protseduure.

Juhtkonna kohustused seoses Konsolideeritud kestlikkusaruandega

Ettevõtte juhatus vastutab protsessi kavandamise ja rakendamise eest, et tuvastada Konsolideeritud kestlikkusaruandes esitatud teave kooskõlas ESRS-iga ning selle protsessi avalikustamise eest alampeatükis "Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus (IRO-1)" Konsolideeritud kestlikkusaruandes. See vastutus hõlmab järgmist:

- konteksti mõistmist, milles Kontserni tegevused ja ärisuhted toimuvad, ning kujundada arusaam mõjutatud sidusrühmadest;
- kestlikkuse küsimustega seotud tegelike ja potentsiaalsete mõjude (nii negatiivsete kui positiivsete) tuvastamist, samuti riske ja võimalusi, mis mõjutavad või mõistlikult eeldades võivad mõjutada Kontserni finantsseisundit, finantstulemusi, rahavoogusid, juurdepääsu rahastusele või kapitali hinda lühikeses, keskmises või pikas ajaperspektiivis;
- tuvastatud kestlikkusaspektide mõjude, riskide ja võimaluste olulisuse hindamine valides ja rakendades sobivaid olulisuse künniseid; ja
- asjaoludele vastavate mõistlike eelduste ja hinnangute tegemist.

Ettevõtte juhatus vastutab ka Konsolideeritud kestlikkusaruande koostamise eest kooskõlas raamatupidamise seaduse § 31 lõike 4-ga, millega rakendatakse EL-i direktiivi 2013/34/EL artiklit 29(a), sealhulgas:

- vastavus ESRS-ile;
- Konsolideeritud kestlikkusaruande Keskkonnateabe alampeatükis "Euroopa Liidu kestlike majandustegevuste taksonoomia" avalikustatud teave kooskõla EL-i määruse 2020/852 artikliga 8;
- sellise sisekontrolli kavandamine, rakendamine ja töös hoidmine, mida juhatus peab vajalikuks, et võimaldada Konsolideeritud kestlikkusaruande väärkajastamisteta koostamist tulenevalt pettustest või olulistest vigadest; ja
- sobivate kestlikkusaruandluse meetodite valimine ja rakendamine ning asjaoludele vastavate mõistlike eelduste ja hinnangute tegemine.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni kestlikkusaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Olemuslikud piirangud Konsolideeritud kestlikkusaruande koostamisel

Tulevikku suunatud teabe avalikustamisel vastavalt ESRS-ile tugineb Ettevõtte juhatus eeldustele tulevaste sündmuste ja tegevuste osas, mis võivad Kontsernis aset leida tulevikus. Tegelikud sündmused ja tegevused võivad tulevikus tõenäoliselt ootuspäraselt erineda eeldatavatest.

Audiitori kohustused seoses Konsolideeritud kestlikkusaruande audiitorkontrolliga

Meie kohustus on planeerida ning teostada kindlustandev töövõtt, omandamaks piiratud kindlustunne selle kohta, kas Konsolideeritud kestlikkusaruanne on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja esitada piiratud kindlustandev audiitori kokkuvõte, mis sisaldab meie arvamust. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks, kui võib eeldada, et need üksikult või kokku mõjutavad kasutajate otsuseid, mis on tehtud Konsolideeritud kestlikkusaruande alusel tervikuna.

Kooskõlas ISAE 3000 (muudetud) standardiga läbiviidud piiratud kindlustandva töövõtu käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi.

Meie kohustused seoses Konsolideeritud kestlikkusaruande ja selle koostamise Protsessiga hõlmavad:

- arusaama kujundamist Protsessist, kuid mitte eesmärgiga teha järeldusi protsessi tõhususe ja tulemuse kohta;
- tuvastamist, kas avalikustatud teave adresseerib asjakohaseid ESRS-i avalikustamishõudeid; ja
- protseduuride kavandamist ja läbiviimist, et hinnata, kas Protsess on kooskõlas Ettevõtte poolt alampeatükis "Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus (IRO-1)" avalikustatud protsessi kirjeldusega.

Meie muud kohustused seoses Konsolideeritud kestlikkusaruandega hõlmavad:

- tuvastamist, kus võiksid tõenäoliselt tekkida pettusest või veast tingitud olulised väärkajastamised; ja
- asjakohaste protseduuride kavandamist ja läbiviimist võimalike väärkajastamiste tuvastamiseks Konsolideeritud kestlikkusaruandes. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise tuvastamata jätmise risk on suurem kui vea esinemise risk, kuna pettus võib hõlmata kokkumängu, võltsimist, tahtlikke väljajätmisi, valeandmete esitamist või sisekontrolli eiramist.

Läbiviidud protseduuride kokkuvõte

Piiratud kindlustandev töövõtt hõlmab protseduuride läbiviimist, et koguda tõendeid Konsolideeritud kestlikkusaruande kohta.

Piiratud kindlustandva töövõtu käigus läbiviidavad protseduurid on oma olemuselt ja ajastuselt erinevad ning vähem ulatuslikud kui põhjendatud kindlustandva töövõtu puhul. Sellest tulenevalt on piiratud kindlustandva töövõtuga saadav kindlustase oluliselt madalam kui kindlustase, mis saadakse põhjendatud kindlustandva töövõtu korral.

Protseduuride olemus, ajastus ja ulatus sõltuvad professionaalsest otsustusvõimest, sealhulgas tuvastamisest, kus olulised väärkajastamised tõenäoliselt tekivad Konsolideeritud kestlikkusaruandes, olgu need põhjustatud pettusest või veast.

Meie piiratud kindlustandva töövõtu Protsessiga seotud protseduuride läbiviimisel, me:

- kujundasime arusaama Protsessist:
 - teostades päringuid, mõistmaks juhatuse poolt kasutatavaid teabeallikaid (nt sidusrühmade kaasamine, äriplaanid ja strateegiadokumendid); ja
 - vaadates üle Ettevõtte sisemised Protsessi kirjeldavad dokumendid; ja
- hindasime, kas meie protseduuride käigus saadud tõendid seoses Ettevõtte rakendatud Protsessiga olid kooskõlas protsessi kirjeldusega, mis on esitatud alampeatükis "Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus (IRO-1)".

Meie piiratud kindlustandva töövõtu Konsolideeritud kestlikkusaruandega seotud protseduuride läbiviimisel, me:

- kujundasime arusaama Kontserni Konsolideeritud kestlikkusaruande koostamise aruandlusprotsessist:
 - kujundades arusaama Kontserni kontrollikeskkonnast, protsessidest ja infosüsteemist, mis on seotud Konsolideeritud kestlikkusaruande koostamisega, kuid mitte eesmärgil teha järeldus Kontserni sisekontrolli tõhususe kohta.
 - kujundades arusaama rollidest ja vastutustest Konsolideeritud kestlikkusaruande koostamisel, sealhulgas kommunikatsioonist Kontserni sees ja juhatuse ning nende vahel, kelle ülesandeks on valitsemine.
- hindasime, kas Protsessi käigus tuvastatud teave on lisatud Konsolideeritud kestlikkusaruandesse;
- hindasime, kas Konsolideeritud kestlikkusaruande struktuur ja esitus on kooskõlas ESRS-iga;
- viisime läbi intervjuud asjakohaste töötajatega ja teostasime valitud Konsolideeritud kestlikkusaruande teabe osas analüütilisi protseduure;
- viisime valitud Konsolideeritud kestlikkusaruande teabe osas läbi valimipõhiseid kindlustandvaid protseduure;
- kus kohane, võrdlesime Konsolideeritud kestlikkusaruandes avalikustatud teavet konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ja tegevusaruandes avalikustatud teabega;
- hindasime kasutatud meetodeid, eeldusi ja hinnanguite ning tulevikku suunatud teabe aluseks olevaid andmeid;
- kujundasime arusaama Ettevõtte protsessist taksonoomias käsitletud ja taksonoomiaga kooskõlas olevate majandustegevuste tuvastamiseks ning nendele vastava teabe avalikustamist Konsolideeritud kestlikkusaruandes.

Muu asjaolu

Ettevõtte Konsolideeritud kestlikkusaruandes avalikustatud võrdlusandmed seisuga 31. detsember 2023 ja sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ei kuulunud piiratud kindlustandva töövõtu ulatusse. Nimetatud asjaolu ei kujuta endast märkust meie kokkuvõtte osas.

AS PricewaterhouseCoopers

/allkirjastatud digitaalselt/

Janno Hermanson
Vandeaudiitor, litsents nr 570

21. märts 2025
Tallinn, Eesti

Kasumi jaotamise ettepanek

AS-i Harju Elekter Group omanikele kuuluv jaotamata kasum on:

	EUR
Eelmiste perioodide jaotamata kasum seisuga 31.12.2024	49 762 244
2024. aasta kasum	3 174 768
Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2024	52 937 012

Juhatus teeb ettepaneku kasumi jaotamiseks alljärgnevalt:

	EUR
Dividendideks (0,15 eurot aktsialt)	2 774 816
Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist	50 162 196

Tiit Atso
juhatuse esimees

/ allkirjastatud digitaalselt /

21. märts 2025

Täiendavad lisad

Suhtarvude valemid

Tegevusaruandes lehekülgedel 69 ja 87 kasutatud suhtarvude valemid:

Omakapitali kordaja	= keskmine Omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv) / keskmine varad * 100
Brutokasumi marginaal	= Brutokasum / Müügitulud * 100
Käibe ärirentaablus	= Ärikasum / Müügitulud * 100
Käibe puhaskasum	= Puhaskasum (emaettevõtte omanikele kuuluv) / Müügitulud * 100
Varade puhaskasum	= Puhaskasum (emaettevõtte omanikele kuuluv) / keskmine vara * 100
Kasutatud kapitali tootlus (ROCE)	= Ärikasum / (Varad - lühiajalised kohustused) * 100
Omakapitali puhaskasum	= Puhaskasum (emaettevõtte omanikele kuuluv) / keskmine Omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv) * 100
Omakapitali aktsia kohta	= Omakapital (keskmine, emaettevõtte omanikele kuuluv) / Aktsiate arvuga (perioodi keskmine)
Puhaskasum aktsia kohta	= Puhaskasum (emaettevõtte omanikele kuuluv) / keskmine aktsiate arv
P/E suhe	= Aktsia sulgemishind / Kasum Aktsia kohta
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	= Käibevara (keskmine) / Lühiajalised kohustused (keskmine)
Likviidsuskordaja	= Keskmine likviidsed varad (käibevara - varud) / Lühiajalised kohustused (keskmine)
Ettevõtte turuväärtus (miljonit)	= Sulgemishind * Aktsiate arv
Dividendimäär %	= Dividend aktsia kohta / Sulgemishind
Dividend / puhaskasum %	= Dividend aktsia kohta / Puhaskasum (emaettevõtte omanikele kuuluv)

AS HARJU ELEKTER GROUP

Paldiski mnt 31/2,

76606 Keila, Eesti

info.heg@harjuelekter.com

www.harjuelekter.com